

శ్రీరంగ నామ

వారపత్రిక

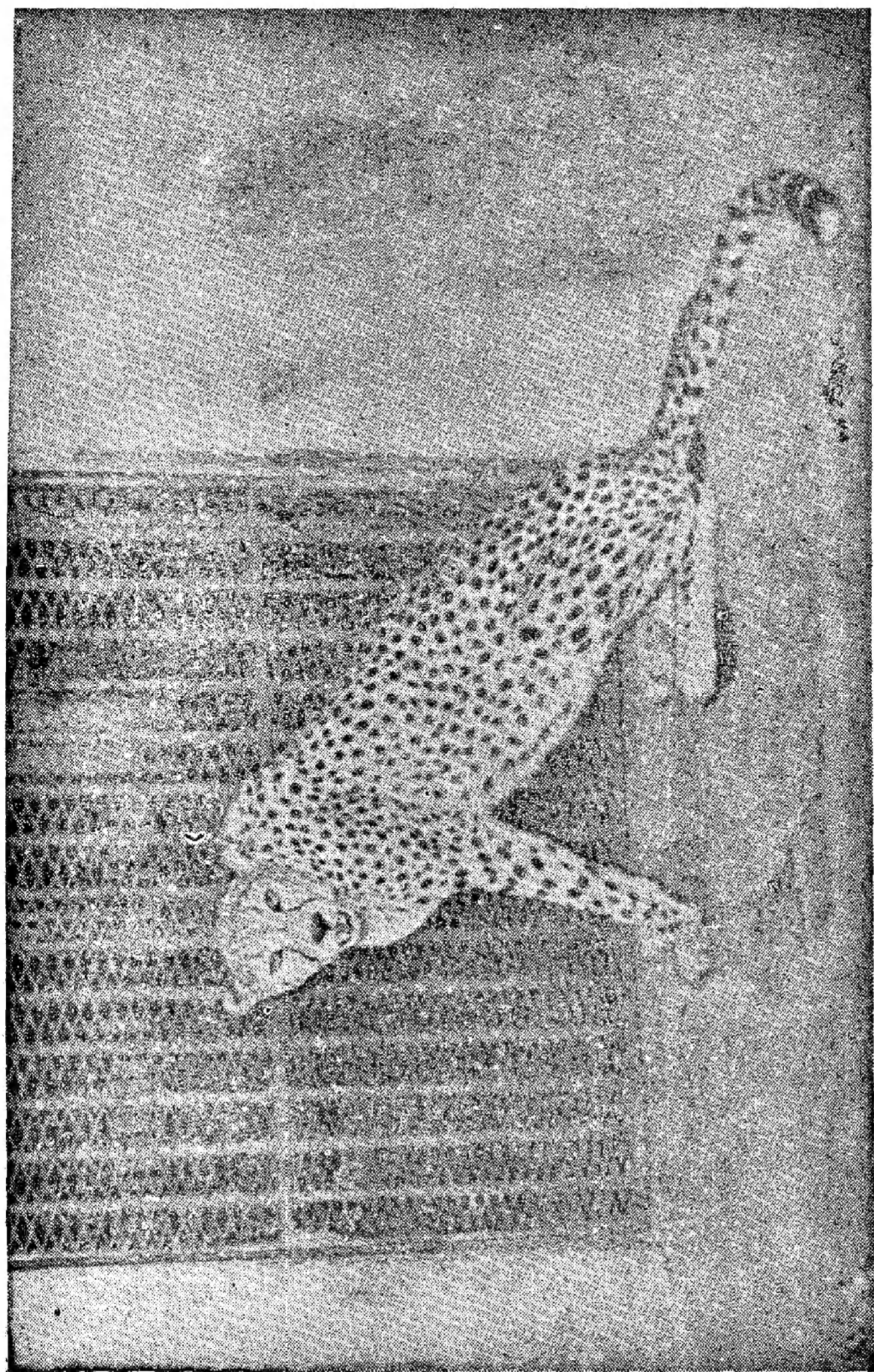
25 నవంబరు 20 - 2

20 - 2

రాధ

సన్ను చూ చే
ఫోటో వి కుటుంబరావు (మద్రాసు)

కాల్గేట్ వాడి నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా చేసుకోండి రోజంతా దంతక్షయం రాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

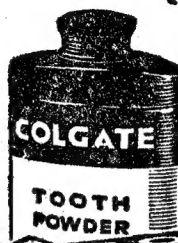
మనదేశంలో, ఒక్క శాం పోముకొనేత
కాల్గేట్ టెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసన
మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన సూక్ష్మ
క్రిములను 95% వరకు తొలగించును

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 మంది నోటి దుర్వాసనను వెంటనే
అపుడందని మరియు రోజంతా అవగానే కాల్గేట్ పద్ధతిలో
పళ్ల తోముకొనుట ద్వారా ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ దంత
క్షయము అరికట్టందని దంత కాస్త పద్ధతిలో పూర్వము
ఎప్పుడూ తెలియజేయవంతలా కాస్త వరికొరసం పరిశ్రమగా
విరూపించబడినది!

ఈదికే నోటిలో పిల్ల పోముకొని పుక్కిరించుట వాంటి.
రోజంతా అయిన వెంటనే క్రమంకపుకుండా కాల్గేట్ పో పళ్ల
తోముకోండి ఇది చేనవలసిన మరుగు పళ్ల మర్మ కనవడ
కుండా ఉండే పండింట్లొనికి వెళ్లి నోటి దుర్వాసనకు మరియు
దంతక్షయమునకు కారణమైన కుళ్లి పోతున్న అనారోగ్య
తువకంను తీసుకొనిపోండి!

పిల్లలు కాల్గేట్ పళ్ల తోముకొనుటకు యిష్టపడతారు ఎందు
కంటే ఇంకా సేపు ఉండే ఇది విప్పకమేంట్ వంటి దుతి
అంటే వారికి ప్రీతి!

మీకు పొడర కావాలంటే,
ఈ లాభముంబ్బిలని మీరు
కాల్గేట్ టూత్ పొడర ద్వారా
పొందగలరు.... ఒక కట్టా
వెంట వస్తుంది

- కాల్గేట్ క్రమం కప్పకుండా పళ్ల తోముకొనే
- ✓ నోటి దుర్వాసనను పోగొట్టును
  - ✓ దంతక్షయమును నిరోధించును
  - ✓ పళ్లను మెరుస్తూ ఉండేలా ఉంచును

నోరు ఎక్కువ కుళ్లముగా, తాజాగా ఉండుటకు మరియు పళ్ల ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుటకు
చైవంచములో ఏ యితర పళ్ల తోముకొనే క్రిమ్ కన్న కాల్గేట్ పో ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు.

అనాది ధృవమున అనాసపళ్ళా?

కాదయ్య మనమపభ్రంశులం కాము

మిడ్లాండ్ వల్లది

సర్వసంభవం

మిడ్లాండ్ అనాస ఉవ్విళ్ళూరే పిపాసజనితం

డెసర్టులు మధురం

ప్రసిద్ధ భాగ్యం

రసభరితం రుచి మహాభాగ్యం

Midland

మిడ్లాండ్-యిదికరమైన 28 రకముల, పళ్ళ, కాయగూరలు, తాకులు, పేర్లనీ, అండ్ కేసే.

అలాగే కలుపాది : మిడ్లాండ్ ఫ్రూట్ అండ్ వెజిటబుల్ ప్రొడక్ట్స్ (ఇండియా) పుదుచ్చి

కోట పుచ్చియ్యూరి : కార్న్ ప్రొడక్ట్స్ కో (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి., తాంజావూరు.

వజ్రాభారతదేశంలో ఏకైకము : ప్యాం అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

ఉత్తరాలు

కార్టూనులు

సత్యమూర్తిగారు వేసిన కార్టూను చాలా బాగున్నది రాసు రాసు మన 'యాక్చర్లు' సీనియర్ స్కాన్ కీ కూడా అందకుండా పోతారా అని భయం వేస్తున్నది సత్యమూర్తిగారు, కమరామెన్ వడే అగచాట్లు కళ్లకు కట్టినట్లు చిత్రించారు

అర్ వెంకటరావు (కాకినాడ)

* * *

వంతులు, సాహెబ్ ధీకవడంవల్ల సాహెబు టోపీ ఎగిరి వంతులు వెల్లిన వడడం, వంతులు మొహాన ఉన్న నామాలు సాహెబు మొహాని కంటు కుట్టుట్లుగా కార్టూన్ వేశారు చిత్రకారుని అభిప్రాయమిదే అయితే, అలా జరగడము అనుమానమైన విషయమే

శ్రీరా సోమశేఖరం (బందారులంక)

బంగారం-సింగారం

పోర్! ఒక్క నిమిషం మేస్తూ ఒక్క విషయం చెప్పమంటారా దాచలేను చెప్పేస్తున్నా అయ్ లాయ్ క్షే సింగారం-బంగారం వెర్రి మచ్చిగ నన్ను అపార్థం చేసుకున్నట్లు వ్హారు వన్నరన్నానో మంత్రానికి మీ వృత్తిలో అలాంటి కథ పోయించెదరు గాక బాక కదే బాంది వాకా బంగారం-బింగారం కదే బాంది అయ్ అయ్య అదీ విషయం బాపురే అనిపించారు ఈ కథ అయిపోయిందని విచారించాను ఏం లాభం! నా కిన్నాళ్లు తోచలేద్రోయ్! నేనేం చేతున్నోయ్! (దాన్ను చేయునట్లు అభినయించును) ఈ కథ ప్రవరించినందుకు మీకు, రాసినందుకు రేఖా గార్కి వా అభినందనలు ఇదేమిటి, విలనులాగా కార్టూ కొనకు వచ్చింది ఐమీన్ శైలా పాడరులా అయ్య అదీ కథ పెంపు

పిం అవరవిష్క (మద్రాసు)

కథలు

బీరాజీగారు వ్రాసిన "మఖం" కథ చాలా బాగుంది అందులో అయ్యగారి బహుశ్యం సీతారాములు తెలుసుకో గలిగాడు కానీ తమ ఎవరన్న "రహస్యం" చిక్కిందికాదు సీతారాములుకే కాదు బాకు కూడ చిక్కలేదంటే ఆ రహస్యం

బి ఎల్ పతి (హైదరాబాద్)

* * *

'హసంతి' గాథ చాలా బాగుంది రచయిత అన్ని సాత్రంకు కొంత విశిష్టత కల్పించారు కానీ, కథ బాసుకరణంలో మాత్రం నాయకురాలియందు పక్ష పాతము చూపెట్టినట్లున్నాడు అయినా కుడి ఎడమైతే పాఠపాటు రేదోయ్ అన్నట్లు ఉంది

సుకేర్ (హైదరాబాద్)

* * *

'హసంతి' కథలో చివ్వరి వచ్చివేళం మరీ బాగుంది ఈ కథలోని సంక్రమణ లాగా మేము కూడా ప్రపంచంలో జరిగే మోరాలు, ప్రమా

దేశభాషావారపత్రికలలో సర్క్యులేషన్ ప్రకారం ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక' బదవస్థానం ఆక్రమిస్తున్నది.

శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామి వారి

ఆ కర్ణ జీయ మైన చిత్రము - - -

విశ్వాష్టముగా మెరుగు రంగులలో చిత్రీకరించినది ఈ బొమ్మగల బహుమతి పెట్టె శ్రీ ఏడుకొండలవాసుని లక్షలాది భక్తబృందమునకు తప్పక సంతప్తీనివ్వగలదు.

44-71

న్యూట్రీన్ కన్ ఫెక్షనరీ కంపెనీ పైవేట్ లిమిటెడ్, చిత్తూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

30-9-81

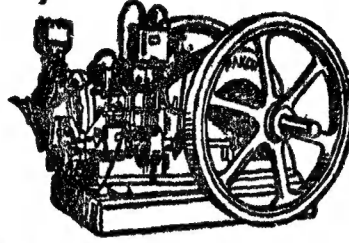
8

PAKCO పాక్కో ప్లా-స్టీల్, ప్లాస్టిక్, ప్లాస్టింగ్ (హడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు)

—: ప్రత్యేక లక్షణములు —

- * చనిపోయే ప్రారంభించుట లేక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన పడక
- * చిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అద్భుతంగా పనిచేయును
- * బాన్ స్క్రూయర్, ఇంజన్ నవరికరములు

మద్రాసు, ఆంధ్ర, కర్ణాటక, శ్రీరంగపట్నములకు ఏకైకము :

Grams: LAMP **K. S. SHIVJI & CO.** (Estd 1903)
Phone: 22017 పోస్టుబాక్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-1.

అల్విటోన్

చారిత్రాత్మక ప్రయోగం అవరహినియం.

అత్యంత ఆరోగ్య వద్దలిని ఆత్మాధునిక
యంత్ర పరికరాలతో తయారైనది

- శరీరకం ఏకనమ కణాలు
- అరుగున గమి నింపక కీసంగా కరుగుతుంది
- ఎన్నటికంటే అధిక ప్రమాణం కలదు
- ఎన్నటికంటే బాగుపరచుకొనే శ్రేష్టతకంది

దీనిమేలూ శ్రమించిన ఆయావత్తు
పరిహరించి దోయినిస్తుంది.

EP

ఉత్తరాలు

దాం నల్లికలో వదిలి కొన్ని మాస చాలా బాధ
పడేదాన్ని అలాంటి అన్నం సహించక, నిద్రపట్టుక
దుఖపడేదాన్ని

కె. సివాజీ (ముప్పాళ్ళ)

“నమస్సు” అన్న కథ నన్నంతగానో ఆకర్షించింది;
కాని రచయితగారు అఖరు ముట్టుముట్ బాసుదేవయ్య
గారు “సరిగ్గా వ్రాసారంటి మీరే
మంటారు?” అన్న వాక్యాలు అనభ్యంతరంగా వున్నా
యని నా అభిప్రాయము ఏ ఆడ దానిని కూడ అంత
దైర్యంగా తన సొంత తల్లిదండ్రుల ఎదురుగా నేను
ఫలానావాడిని ప్రేమించాను, ఆయన్ను తప్ప మరె
వ్వరిని పెళ్ళాడను అని వెన్నెటంత దైర్యము ఉండదు
అందులోను ఆడవారి తండ్రులే ప్రేమించిన అబ్బా
యిల తండ్రుల దగ్గర “మా అమ్మాయి ఏ అబ్బా
యిని ప్రేమించింది” చెప్పకోవడముతో బాను
దేవయ్యలాంటి తండ్రులకు యీ కథయొక కుర్రాళ్ళ
ముందు కొంచెమైనా గౌరవమర్హక లుంటా
యంటారా?

వి. ఎన్. మూర్తి (హంపి)

నందీ హం

“మా మూర్తిశీ, విశేషం అన్నప్పటికీ ఉన్నందున
ఈవారం మూర్తిశీ లో ప్రచురించలేక
పోయాము” అని ప్రకటించినారు వారు ప్రభు
త్వమువారి అప్పత్రిలో చేరినారా, లేక ప్రైవేటు
నర్సింగ్ పోరాములో చేరినారా?

మోహనరావు (గుడివాడ)

శ్రీ ఎం. ఎల్. పతిగారు యిటీవల పై శీర్షి
కలో వ్రాసిన నా వ్యాసం చదివాను
నా తెలంగాణా మిత్రులు కొందరు కూడా చది
వారు ఇటువంటి రచనలవలన మనం సాధించ
గలది ఏమిటి? అని మేము తర్కించుకున్నాము.
ఇవి ‘సెక్స్’ రచనల క్రింద వచ్చినా, ‘వెక్స్
రింత’ రచనల క్రింద వచ్చినా ఫలిత మొక్కటే
తెలంగాణా సోదరుల భాషను మనం వెక్కిరించ
డమే జరుగుతుంది ఇప్పటికే కొన్ని విశేషాలు
ఉన్నాయి ఇంకా వీటిని పెంచుకోడం మంచిది
కాదని మనవి

కె. వే. రా (పైదరాబాదు)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికలో ఈ మధ్య
కొన్ని శీర్షికలు బాగుండడం లేదు వాటిని త్వరలో
సరిదిద్దడానికి ఆశిస్తున్నాం

వి. యస్. రావు (పైదరాబాదు)

ఎప్పుడూ ఇంతే

23-8-61 వార పత్రికలో ఎప్పుడూ
యింతే మానీ మాకు నవ్వుగలేదు చాలా బాగుంది
కాని ఒక్క సందేహం—మగవాళ్ళలో అంత సహనం
ఓర్పుగలవాళ్ళు ఉంటారంటారా?

కస్తూరి రాధాకృష్ణమూర్తి (గుంటూరు 2) ★

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

బుధవారం 20-9-61

ప్రథమ సం॥ భాద్రపద శుద్ధ దశమి
సంపుటము 54 సంచిక . 2

స్థాపితము:

1908

ముఖ్యసంపాదకుడు

శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు

శివలెంక రాధాకృష్ణ

విడిప్రతి: 25 న పై

సంవత్సర చందా: 18-0-0 రు

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేథి, మద్రాసు-1

లోకసంపాకర్త

‘నీ దురుసుతనానికి నీవు తుమాపణ చెప్ప
కు నేరకు అమ్మ అన్నం తినడట నాన్నా!’
‘అన్నడప్పుడు అన్నం మానెయ్యటం
అలాగే గ్యాసికి నుంచిదని చెప్పకా.’

ఆంధ్రసంచిత్తవారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు:

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు

విషయానుక్రమణిక

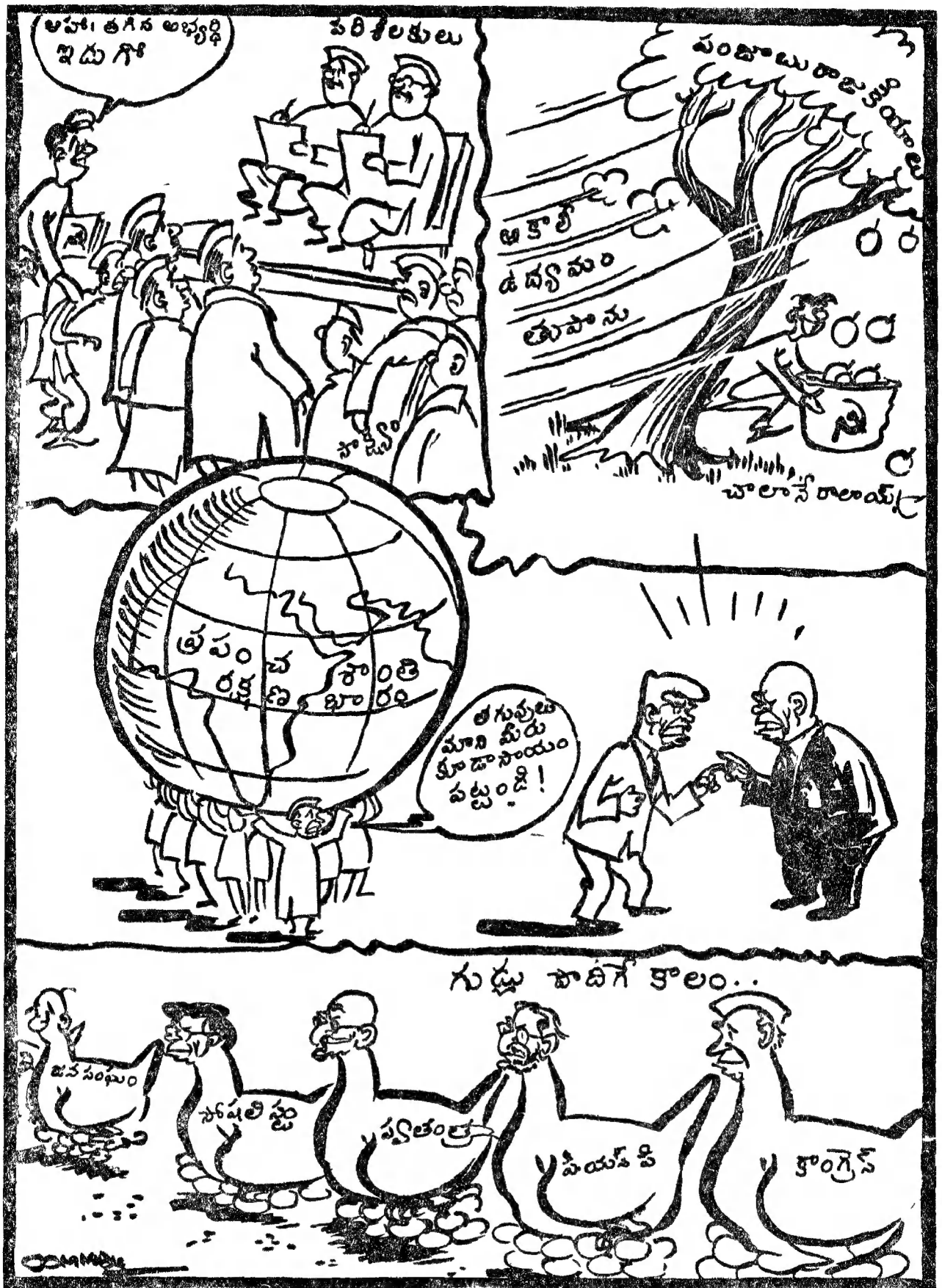
ముఖచిత్రం సిద్ధివినాయక పూజ

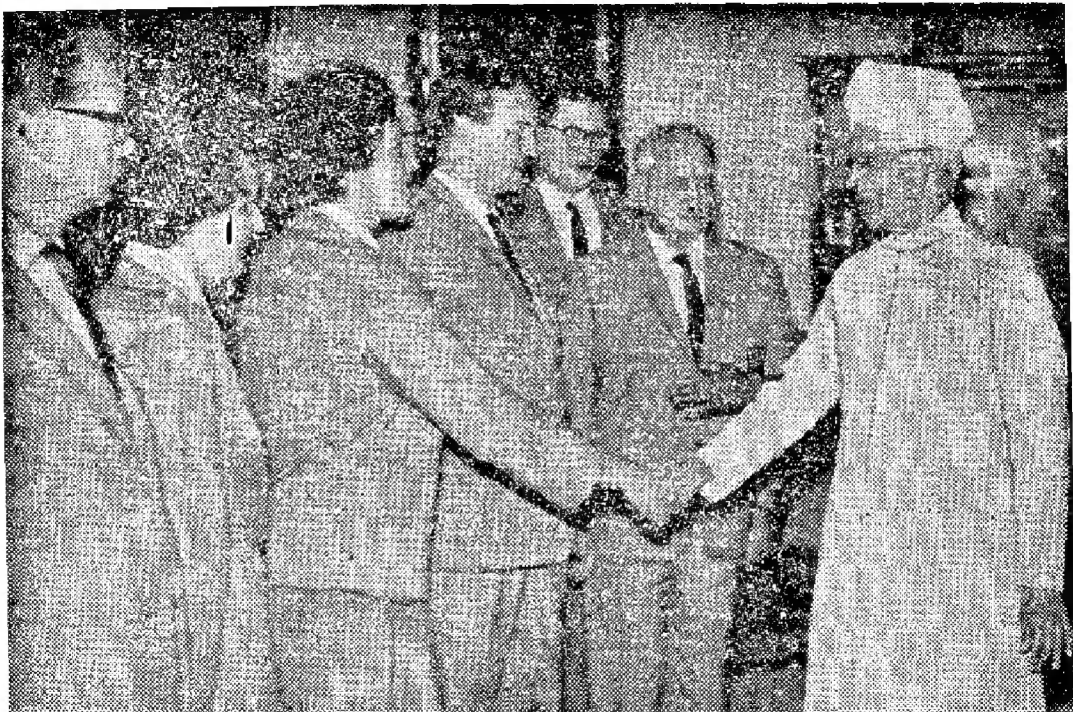
కథలు :	శకటమోగం	—	5
	మానాటకం	—	16
	హోటలు భోజనం	—	32
వ్యాసం :	విఘ్న) నాయకుని విచిత్రకథలు	—	11
ప్రత్యేక శీర్షికలు	మొక్కిన వరమిచ్చు చేల్పు	—	13
	ముణదా! శిరధి (శతకం)	—	18
	మీ(మా) సాహిత్య పరిశయం (ప్రశ్నావళి)	—	19
	స్నేహం	—	23
	కార్టూన్లు-1	—	25
సీరియల్ కథలు	హరివంశం	—	15
	ధృవతార	—	22
	దేవయ్యకథ (బాలసాహితీ)	—	26
	అదర్శాలు - ఆంతర్యామి	—	29
	అగ్ని రాముడు	—	30
శీర్షికలు :	ఉత్తరాలు	—	3
	ఊమెన్ కార్టూన్	—	6
	మ్యాథిలీ లేఖ	—	7
	మనమూ - మన రాష్ట్రం	—	12
	మనమూ - మన దేశానికి	—	14
	కారఫలాలు	—	20
	సినిమా	—	24
	గిరిశం లెక్చర్	—	31
	గల్గి నుడికట్టు	—	63
	ఎప్పుడూ - ఇంతే, పాఠికథలు	—	64

శ్రీ శైల ఆలయ ఉద్ధరణ నిధి

‘ఆంధ్రప్రతిక’ సేకరిస్తున్న శ్రీ శైల ప్రభురాంబా మల్లి కార్జున
స్వామివారి ఆలయ ఉద్ధరణ నిధి కి సేవైంబరు 9 వ తేదీనాటికి
రు. 44,988=72 వసూలు అయింది. యథాశక్తి విరాళాలు ఇచ్చి,
ఈ సచిత్రమైన కార్యక్రమాన్ని జయప్రదం చేయవలసిందని
ప్రజలకు, ప్రజాసంస్థలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

శక్తిని జర్మనీ యువజన నాయకులు ఇటీవల న్యూఢిల్లీ వచ్చినప్పుడు ఉపరాష్ట్రపతి డా॥ ఎన్. రాధాకృష్ణన్ ను కలుసుకున్నాడు.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

శ్రీకృష్ణ

పంచదార దిక్కుల అమ్మకంపై 50 నిర్బంధాలను వాదా రాష్ట్రంలో తీసివేయటం జరిగిందని ఆహార వ్యవసాయ మంత్రి తమ కొం ఇన్స్టిగేట్డ్ జిహ్వా సంఘానికి తెలియజేశారు. దీన్ని పునర్వీక్షించు కొని కేంద్ర ప్రభుత్వం వందదారులపట్టికపై కంట్రాటు నిల్వ సంతకరకు నడలించవలసిందిగా కోరారు.

దీక్షాక్షణంలో దిక్కుల వర్తకులు తీసుకోవలసిన విధానంపై చక్కెరకు టోకు వర్తకులు స్వేచ్ఛగా అమ్మకంలానికి ఉత్తర ప్రదేశ్ దిహర్ ప్రభుత్వాల అనుమతించాయి అదేవిధంగా వర్తకులు బెంగాల్ ఒరిస్సా ప్రభుత్వాల కూడా, టోకు వ్యాపారులవద్ద నింపుపు చక్కెరను, కంట్రాటు వద్ద తుల్యారా వంటికి ఆవసరం కాని దానిని అమ్మకంలానికి అనుమతించాయి. రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం కూడా టోకు వ్యాపారం (చక్కెర) పై ఉన్న నిర్బంధాలను ఉపసంహరించుకుంది.

దేశంలో స్వేచ్ఛగా అమ్మకంలానికి ఎక్కువ చక్కెర కేటాయింపు అవకాశాన్నిగూర్చి సమాధానం చెప్పా అహరకా మంత్రి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏటా 24 లక్షల టన్నుల చక్కెర ఎదుదం చేస్తుంటే రాష్ట్రాలు 20 లక్షల టన్నులు మార్కెట్ వినియోగించుకుంటున్నాయని అన్నారు.

చెరుకు ఉత్పత్తిపై ప్రస్తుతం ఏదీదర్శన నిర్బంధాలు లేవని మంత్రి అన్నారు.

దీక్షియ వంచుర్ల ప్రకారం ప్రారంభంలో చెరుకు పంట (తీవ 45 లక్షల ఎకరాల భూమి ఉండేది. ఆ ప్రదేశాల లాభం సంవత్సరంలో ఆ విస్తీర్ణం 57 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది. ఈ యేటి వ్యాపారం ప్రకారం ఇంకా 4 లక్షల ఎకరాల పెరుగుతుంటుంది తేలింది. వ్యాపార వృత్తికి పైకే కుమిలి మాత్రమే పరిమితం చేస్తున్నట్లుంటే తక్కువ, సంవత్సరం ఉత్పత్తి ఇంత పెరిగింది కాదు. అటు జరిగింది : గోదావరి వరి మొదలైన పైకేలకు అటు లుగా ఆ భూమిలో చెరుకునే ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు.

ఇక్కడ కొన్ని వ్యాఖ్యలు ఆమర మునిస్తున్నాయి. రాష్ట్రాలు తీసుకోటం ఏటా 3 లక్షల టన్నులకు పడిపోయినందుకు మంత్రిగారి ముందే తగు సమాధానం రాలేదు కాని, పంచదార పట్ల వినియోగదారుల ప్రతిఘటనమే ఈ తగ్గుదలకు కారణమని అనుకోవాలి. చక్కెర ధరల్లో పీటీ లేకుండా ఉంది. ఈ మంత్రివర్తులు రెండవ వంద వర్ష ప్రచారకాలంలో చెరుకుపంట 45 లక్షల ఎకరాలనుంచి 57 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగిందని "ఈ సంవత్సరం అంచనాను బట్టి చెరుకు పంట విస్తీర్ణం ఇంకా 4 లక్షల ఎకరాలకు పెరగవచ్చు" అని చెప్పటంలో ఈ నిత్యాన్నే ఒప్పుకున్నట్లుంటుంది. మంత్రివర్తుల అంచనా ప్రకారం

గత అరేండ్లలోగా మమారు 16 లక్షల ఎకరల్లో గోధుమ, వరి తదితర పైరులకు బదులుగా చెరుకు పంట వేకారట!

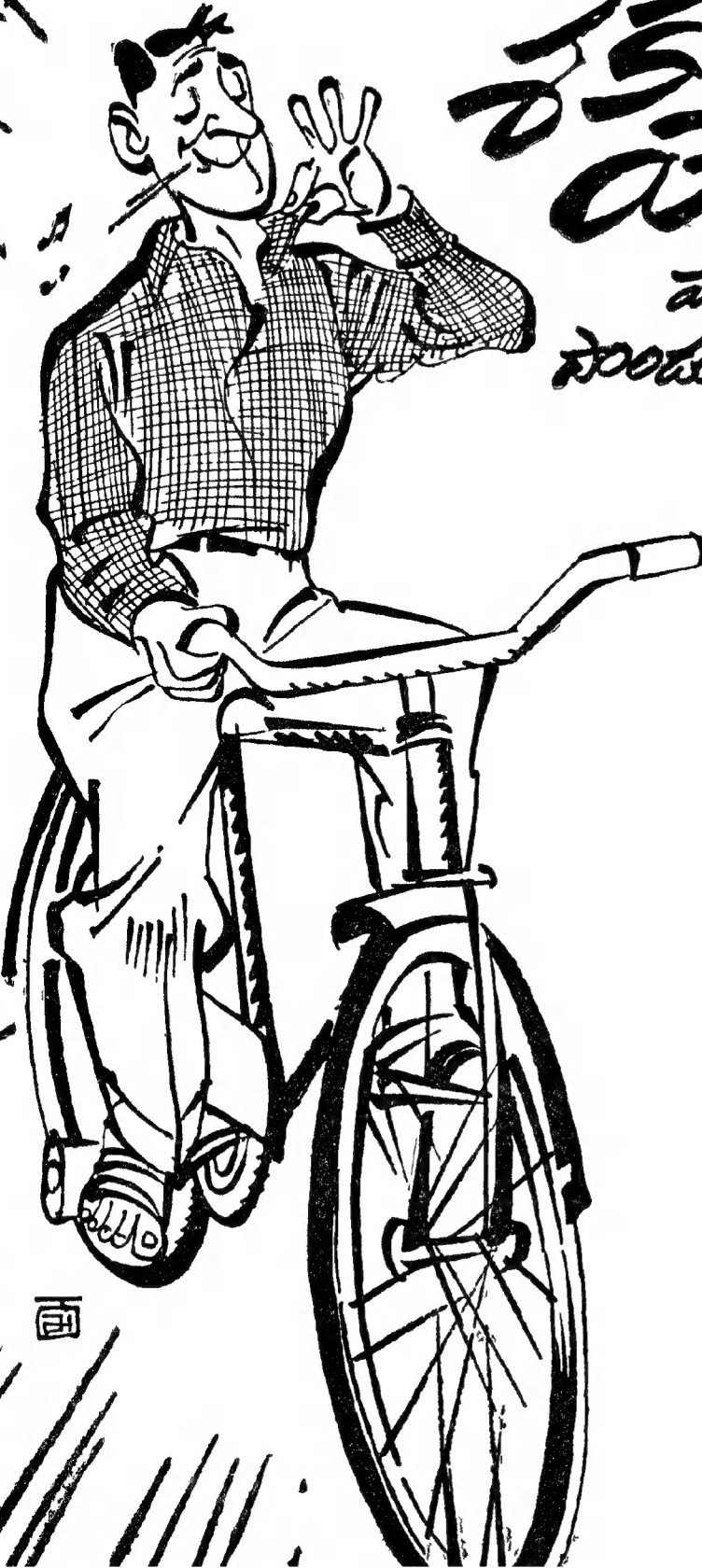
పీటీలేని పీటీ ప్రచారకంలే ఇది! చక్కెర ఎక్కువకుంది అధికరాలాను సంపాదించవచ్చుననే కన్పిత ఇదివరకే తేలిపోయింది. చక్కెర ఎక్కువకుంకల్లా లాభాలు అంటూ ఏమైనా ఉంటే, పట్టిక, ఎక్స్‌క్లూజ్ సుంకాలకల్లా కలిగిన వ్యక్తి హామీ కుమించివేసింది.

ఇది తాళా విధిత్తమైన విషయం. ఏదో యాపికా భూమిని చెరుకు సాగుకు వండ్లతోటలకు మళ్లించటం జరిగింది. ఈరకపు వినియోగం వల్ల తిండిగింజలు కొరత లేర్పడితే వాటినించి క్లుప్తీకర భారత ప్రజానికాన్ని ఆదుకునేందుకు ఆ మెరికా కంకణం కట్టుకునే ఉన్నది. అంతే కాకుండా పంటభూమిలను చెరుకు భూములుగా మార్చమని కూడా ప్రోత్సహిస్తున్నది. భారత పంచదార కొనసానికి కంకణం కట్టుకోటం ద్వారా ఈ మార్పిడి ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఇంటికి పరిశీలనవల్ల తేలే దేమటంటే ఈ పరిస్థితి సంతటిని కల్పించింది ఆ ప్రచ్ఛన్నయుద్ధ మనేమహాశక్తి. ప్రచ్ఛన్నయుద్ధం అమెరికా ఇండంలో ప్రవేశించటంవల్ల క్యూబా పంచదారకు అమెరికాలో మార్కెట్ ఖండ్ (62-వ పేజీ చూడండి).

ಶಕ್ತು ಯೋಗ

ವಾತಾಂಕ
ಮುಂದುವರಿದು

ప్రతి పేరు ఏలా వచ్చిందో ఏమో కానీ మొదట
నగరంలో ఆ మహావీధిని 'చై నాబజారు' అనే
అంటారు. ఆ మధ్య మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యం
అంటూ ఒకటి వచ్చింది అది రాగానే, బోసుడు
విప్లవకర్తలైన మార్కులు తేవాలని వాయకులు
అనుకున్నారు. హతాత్తుగా ఒకరోజు పొద్దున్నే
లేచి, పక్కకూడా తోముకోకుండా కూచుని —
"ఇది చై నాబజారు కానేకాదు బోసురోడ్డు
నృంధి—" అన్నారు.

నదరు బోసురోడ్డు సువిశాలంగా నముద్రలా
ఉంటుంది. ఆ నముద్రంలోకి అనేక గొప్పగొప్ప
విధులు మహానదుల్లాగ వచ్చినడుతుంటాయి.
బ్రహ్మపుత్ర లాంటి 'బాద్ — వే' అన్న ఇరుకైన
వీధి — గొంగునది బోలెడు తంటుచెట్టివీధి — వీటి
నరసనే పొరుగు తవలి, నర్మదల్లా ఉన్న, పండ్ల
దీనుసులమ్మే బందరువీధి — కాగితం రకాలమ్మే
భద్రయ్య వీధి — ఇవన్నీ కూడా బోసు రోడ్డు
లోకి సంగమిస్తూ ఉంటాయి. ఈ దీవనదీ సముద్రా
యంలో గోదావరిలాటిది గోవిందపువ్వాడయి వీధి.

ఆ వీధి బోసురోడ్లోకి ప్రవహించే సంగమ
స్థలాన — ప్రత్యేకముగా ఒక పెళ్లి జరిగి
పోతున్నట్లే ఉంటుంది. ఆ రెండు విధుల కూడలి
స్థలాన అకాకాపుంటే సేవరు కుర్రాళ్ళ కేటలు
విప్లింతుక ఉండడమే తమ మహదాతయ సులు
నట్లు. కార్లు అరుస్తుంటాయి. కాళ్ళూ, రిక్తాలూ
రోవే ధూళివానక తగలకుండా అగరుపత్తి చంద
బాదు అమ్మే కొట్టుంటాయి. ఇంత మంచి వానక
రెక్కడినా అని గమనిస్తే మైసూరుపాటులతోనూ,
జిలేబీలతోనూ జ్యుమెట్రీ బొమ్మలను తయారు
చేసి ఉంచిన పీఠాయి అంగళ్ళూ, వెండియున్
బంగారమ్మేస్త్రీల పొలిటి స్పర్శలూ, కనబడ
తాయి. ఇంత పొంగిమోపు మధ్య, ఇంత పొడ
విడిమధ్య నాగరాజ అన్న ఆళ్ళద్దారి కుర్రాడి
పిప్పరమెంట్లు డిప్పు హతాత్తుగా కనబడక
జోవచ్చు కాని, వెచ్చుడిమీద — కడుకుంది పిప్పర
మెంట్లతోనాటు. పెళ్లి ట్టు, అందుతోనాటు
అంగోరా ద్రాక్షలు, అవికాక కాబూలు పిస్తాలు,
అటుపిమ్మట పీమోగా పీటన్ వక్కలు, జిహులు
బొమ్మలు మరియు జర్మన్ కత్తులు — ఏటున్నిటితో
నాటు నాగరాజ, కూర్చుని ఉంటారు.

ఈ ఆళ్ళద్దారి నాగరాజ అనే పిప్పరమెంట్లు
డిప్పుకుర్రాడికి ప్రధానమయిన దురద —
నాటకం, లేక నాటకాలు. ఈ మహాసభాపుడు
గమక ఓ రాతిపూట ఫలావా 'విజయనగర వతనం'
అన్న నాటకంలో కృష్ణదేవరాయల నేషం నేకాడూ
అంటే, ఇహ వరసపెట్టి నాట్రోజలదాక అడ్డ
మయిన వాడిని 'అప్పిడో' అని పిలిచేస్తుండేవాడు.
అంతలా రోజలరతబడి పాత్రల 'మూడ్' లోకి
వెళ్లిపోయే నాగరాజని ఒకానొక నాటకం తర్వాత
కలుసుకుని — "ఇందాక మూడ్ రంగంలో ఆ నాక
రును పిలిచినప్పుడు — మీ ఎడమచేతి ఉంగరం
వేలిని మడవడంలో ఎంత రాజనం ఒలికించా
రండి — వోనూనూ .. " అని మెచ్చుకున్న
వాడు మురళీధరుడు.

ఆ క్షణంనుండి — 'మురళీధరవంటి దివి

ఇన్నాళ్ళకు మురళీధరుడికి శకటయోగం కలిగింది. అది కూడా
మృద్రాసు మహానగరవీధులలో !

కులు ఎంతోమంది ఈ తెలుగునీమను లేరే — తెం
యరే — కటా !" అన్నది నాగరాజ బాధ అయింది.
ఇహ మురళీధరుడేమో — రాజనంతో నాగరాజ
నేలు మడిచిన నాటకానికి వారం రోజుల ముందే
■ ఎన్నో పరీక్ష రాకాడు అక్కడనుండి తిరిగి
కూర్చుని, పరీక్ష ఫలితాలు, ప్లస్ 'కానెసె' ప్రక
టనల నిమిత్తమై దిన పత్రికల్ని భూతద్దంతో
కొలిచేవాడు. ఈ దినపత్రికాస్వేషణ కాలంలో మురళీ
ధరుడి జీవితం నాగరాజ పిప్పరలోని విస్మెట్టు
డబ్బా కివతలాగా ఉన్న పాత ఇనుమకర్చి మీద జరిగి
పోతుండేది.

"ఈ కళంటే ఏమిటి? — రంగులు పులును
కోవడమూ, కాదు కాళ్ళూ, చేతులూ వివరడమూ
కాదు ఎవళ్ళిగజాల దైతాగాని ప్రేక్షకుల
మీదికి నదలిపెట్టడమూ, కాదు, కాదు మరీ
కళ అంటే ఏమిటి? అదో దీనం అదో
వెలుతురు అది అంతరంగంలోనిది అత్య
సంబంధమయినది" అంటూ ఎదుటఉన్న
టేబిలులాటి కెంపిని గుడ్డతోయి వెచ్చుదిగా
తడుకూ, మురళీధరుణ్ణి చూసి ప్రేక్షక జన శ్రతి
నిధి అమృతి నాగరాజ ఉపన్యసిస్తున్నట్లు అరు
స్తున్న—అడ్డదాన్ని.

—తాను కూర్చున్న ఇనుమకర్చి ఎదుటి పెల్లు
పై నరసలో మూడో సీసీలోని — రూపాయకు
మూడే మూడయిన టర్కి ద్రాక్షలను నాలుగింటిని
ఇవతలకు తీసి ఉంచి, ఒక వరుస క్రిందికి వచ్చి
అక్కడున్న పాను నలభైరెండు రూపాయల
అష్టమ పిస్తావపుల్లో కాస్త బలమైన నాటిని
వీరుకుని—పైత చెప్పిన ద్రాక్షలను ఒక్కొక్క
దానినే తీసుకుని బిత్తాయి కండులా విప్పి, తాని
మధ్య, గరిమనాటి అడి గమనించి, పైత (రెండో
సారి) చెప్పిన పిస్తావపుల్లో ఒక్క తానిని,
బంగారంలోకి వ్రజింలా పొదిగి — ఆ విప్పిన ద్రాక్ష
పండుని మళ్ళీ ఒడుపుగా కప్పి, ఆ ద్రాక్ష పిస్తా
మాత్రమే బోవల్లో మేనుకొని, రెండో ద్రాక్ష
రెండో పిస్తాలులో కున్నీకి సిద్ధమయేవాడు
మురళీధరుడు.

కళలో వడి కొట్టుకొంటున్న నాగరాజ
దృష్టికి మురళీధరుడు ఈ విటమిను మాత్రంను
సేవిస్తున్న దృక్పథం — కొన్ని సందర్భాలలో అంటే,
నాగరాజ అతితీవ్రంగా కళను విడమర్చి వెలు
తున్నపుడు కనిపించేది కాదు కొన్ని వేళల
కచ్చించినా 'ఇతగాడి కిలా మేలుజాతి పిస్తాలూ,
ద్రాక్షలూ తెగ అలవాటుపొయి, అవి లేకుండా
పీ పూట కూడా గడవనిస్థితిలో కొన్నేస్తాడు
అప్పుడు నా వ్యాపారం యమగా సాగుతుంది'
అనుకునేవాడేమో.

* * *

—ఇది ఇలా ఉండగా,
అంతకు చాత్రోజుల ముందే విన్వయనూరి

అను తెలుగు మేష్ట్రులు 'జీవితము క్షణభంగురము'
అని ప్రవచించి ఉండెను.

ఇది ఇలా ఉండగా—

ఈ కళమీది సేవలూ, పిస్తా వప్పుల మంతి
రుచి, దినపత్రికల ప్రకటనలూ — ఇవన్నీ కూడా
క్షణభంగురము లయి బుద్ధుడము లయిపోగా —
అఖరికి మురళీధరుడిలో మిగిలినది — పైకిలు
తోక్కడం నేర్చుకోవాలన్న వాంఛ !

ఎక్కడి నాటకం ! ఎక్కడి నాగరాజ ! ఎక్కడి
పైకిలు !

నాగరాజ పిప్పర వంచమ కూర్చుని, ఆ పిద్ది, ఆ జన
సముదాయాన్ని తిరికిస్తూ ఉండగా, అంతటి
ప్రజా నమూనాన్నీ ఇట్టే తప్పించుకుని, తాని
లేనితోటకూడా దారి కల్పించుకొని పాములా
వెలికలు తిరుగుతూ వెళ్లిపోయే పైకిలు నాపాతా
లను చూసి మురళీధరుడి మనసు ఒక పెద్ద
వేలుగా మారి అతడి బుర్రముక్కుమీద ఆళ్ళ
ర్యంగా నిలిచేది అళ్ళర్యం ప్రశ్నయై, ప్రశ్న కోరి
కయి—'ఇరవై రెండళ్ళ కాలంలో పైకి లేక్కడం
నేర్చుకోవడనే పోలిక' అన్న నాటకా సమీక్షించేది.
అందుకోనూ పైకిలుకు ముందు వెనకం ఇరు
ప్రక్కల వో అరదాను పొడబాట్లు తగిలించు
కుని కూడా ఆకాశవిధిలో మెరుపు తిగలుకు మల్లే
వెల్లిపోయేవారిని చూస్తూ, వీళ్ళివరో కావం తగి
లిన గంధర్వులేమానన్న అమాయ జరిగేది తను
అలా పొడబాట్లు తగిలించిన పైకిలు ఎక్కడి
పోతే మూడే గాని, దాని ప్రక్కనే నడుస్తూ దానిని
నడిపించి తీసుకువెళ్ళగలిగితే చాలు జన్మ ధన్య
మవును కదా అనిపించేది 'ఇన్' అని జాబ్బు
పేకొచ్చోయేవాడు మురళీ ధరలో వీధివెంబడి
ఇంకో పైకిలు మెరిసేది లేదోలే పిస్తాల డబ్బా
పిలిచేది.

ఈ సందర్భంలో వెంగులూరులో నాగరాజ
పెళ్లి పిర్వాటయింది మురళీ లేకపోతే తన పెళ్లి
కాదన్నాడు నాగరాజ.

"అదేంమూట — వీ పెళ్లి కావనిందే" అన్నాడు
మురళీధర.

మొదటిసారిగా వెంగులూరులో అడుగుపెట్టాడు.
నాటివిలాన సత్తంతో పెళ్లి.

మురళీధరు కొడ తరలించేది మురళీ
ధరుడు పొద్దున్న తొమ్మిదిగంటలవేళ సత్తపు
బయటికొచ్చి నిల్చుని గాలి పీల్చాడు ఇటు
తిరిగిమాస్తే—వందకు పైగా పైకిట్లు—కోత్రపి,
పాతవి, నల్లవి, అకువచ్చవి, మెరుస్తున్నవి,తుప్పు
పట్టినవి—అన్న పెళ్లి కొచ్చినవి కనుపించాయి.
రెక్కలులేని పక్షిలా కొట్టుకుంది మురళీ గుండె.
అతడి మనస్సు బాధతో తడిసి ముద్దయింది.
'ఎందుకే వీకింత తొందరా'—నాయించారు సవ్నాయి
నారు.

(57-వ పేజీ చూడండి)

అనానక వద్మాత్మం గణానక మహర్షిశా
 అనానకం. అనానకం. అనానక మహర్షిశా

వి (ష్టు) నాయకుని విచిత్ర కథలు

గణపతి, గోకుడు, విష్ణుశ్రుడు, వినాయకుడు, గణముడు, లంబోదరుడు అని అనేక పేర్లతో గణపతిని పూజిస్తారు. ఈ గణపతిపూజ మనదేశంలో అవాదిగా వర్ధిల్లుతూనే ఉంది స్వత్రులందు, పురాణాలందు, ఇతిహాసాలందు, అనేక ప్రాచీన గ్రంథాలందు పైతము, ఈయనను గూర్చిన విశేషాలు కనపిస్తాయి కాని అన్ని గ్రంథాల్లో ఈయనగారి కథలు ఒకేరకంగా ఉండవు అందు చేత ఈయనగారి పూజ అతి ప్రాచీనమందే గాక అనంతంగా వ్యాప్తమని, బహుముఖమని కూడ మన మనుకోవచ్చు

యాజ్ఞవల్క్య స్మృతిలో రుద్రుడు గణపతిని గణాలకు అధిపతిగా చేసినట్లు, మానవ సంకల్పాలకు విఘ్నములను కల్పించుట అతని కార్యకలాప మయినట్లు వర్ణించారు బహుశా ఆ కాలానికే వినాయక పూజ బహుముఖమై యుండవచ్చు ఎందుకనగా, మహాభారతంలో, అనుశానసర్వంలో వినాయకులు, గోక్షేత్రులు అనేకులుగా యుండినట్లు చెప్పబడింది వీరలను స్తుతించిన పాదములు, కల్పవృక్షము లొంగువని నాటి కవి వాక్యము మనదేశంలో భిన్నమార్గమున సంపరిచిన బొద్దులు కూడ విష్ణుశ్రురుడిని తప్పింది నడవ లేదు వారు వైదికసంప్రదాయములకు ప్రతిగా అనేక చార్యములను సృష్టించుకొన్నారని వీటిలో విష్ణుశ్రురపూజకూడ ఒకటి కాని వారు విఘ్నములను కల్పించు విష్ణుశ్రురుని స్తుతించక, విఘ్నములను హరించు విఘ్నాంతకుడిని పూజించేది వారు ఒక్కొక్కప్పుడు వారి విఘ్నాంతకుడు మానవక్షపాతియై, విఘ్నములను కల్పించే మన విష్ణుశ్రురుడిని వక్షద్రోహిడేవాడు నిజంగా మన విష్ణుశ్రురుడు వైదికమతం వారికోసం అనేక పూజల నందుకొనుట గాక, అనేక కష్టాలను కూడ పోర్చినాడని మన మనుకోవవచ్చు

నినుగుముఖం, మానవశరీరం, పెద్దబొళ్ళ ధరించి ఉండ్రాళ్ళను ఎడతెరిసిలేకుండా భక్తిచేత ఈ వినాయకుడు మన కళ్ళంత ప్రేమప్రత మయినాడు మరి ఇతని ఆకారం, చేష్టలు పసి పిల్లలకు అతి వివేదదాయకములై, వారి హృదయములను పూర్తిగా మారగొన్నవి నిజముగా విశా యకసవతివాడు ఇతనిని పూజించి, ఉండ్రాళ్ళ తినిని పొందవలెనని మనందరు

ఈ వినాయకుని జననమునుగూర్చి అనేక కథలుకూడ యున్నవి ప్రజాధరణమును పొందిన వ్యక్తినిగూర్చి అనేక కథ లుభ్రమమగుట సహజము అందులో మన గోక్షేతుడు ఆకాల గోపాల మునకు ఇచ్చెడు అంచేత ఇతనికి అనంత రూపములు ఇతనినిగూర్చి అనేక కథలు ఉండుట అశ్చర్యకరమయిన విషయముగాదు

ఇతని జననమునుగూర్చి సామాన్య ప్రజా విజములో వ్యాప్తమయి ఉన్న కథ చాల సాంఘ్యు కని పార్వతి స్నానమాచరించుతరి ఒక కనుపు

ఆమంచర్ల గోపాలరావు

ముద్దుకు ప్రాణముపోసి కావలిగా నుంచుకొనెనట. ఆ సమయముననే శివు డడటికి వచ్చెనట వినాయకుడు శివున కడ్డుతగులగా, శివుడు కోపించి వినాయకుని శిరస్సును నరికెనట పార్వతి కీషన్య మతి దుఃఖకారణ మయినది వెంటనే శివుడు ఏనుగులల నొకదానిని తెప్పించి, వినాయకుని మొండెముకలు దానిని తగిలించి మరల ప్రాణము పోసి, యాతనిని నశిస్తానని యుపదేశించెను. వినాయకుని విశ్రాంతమునకు కారణమును తెల్పు ఈ కథ ఎంతయు ఇంకా వది పార్వతి మాట్లాడెను, శివుని ప్రభుమకీషము, దయార్థ్య హృదయము లను ఈ కథ చక్కగా మార్చించును

కాని పురాణములందున్న ఈతని జన్మవృత్తాంతములు కవి కల్పనలను, చమత్కారమును కూడ ప్రకటించుచు అయిఉన్నవి శివపురాణము నందున్న కథ వేరుగా ఉండును జయ, విజయముల పార్వతిని నమిపించి, నంది, భృంగి కాక మరొక ప్రత్యేక సేవకు డామెకు అవసరమని, ఆమెతో నడి కిరి వెంటనే ఆమె తన చర్మమును నలిచి, వచ్చిన యా మట్టితో విష్ణుశ్రురుని సృష్టించి, తన ద్వారపాలకునిగా నియమించెనట ఒకవారు ఆ ద్వారపాలకుడు శివునకే అడ్డుతగిలేనట శివు నకు కోపవచ్చి, తన గణములను యాతనిపై యుపేక్షించెనట. ఆ గణములు పీడిపోవగా, వారికి సాయముగా విఘ్న, ముద్రాపాణ్యుడు మొదలయిన ఇతర దేవతలు కూడ వచ్చి రణము చేసెనట వారును నోడిపోయిరి అప్పుడు శివుడు కోపమున రుక్మరై, విష్ణుశ్రురుని తన నడికి వేసెనట. పార్వతి కీషన్యమని తెలిసి కోపము వచ్చి ప్రళయమును కల్పించగల్గు అనేక శక్తులను సృష్టించెనట అప్పుడు నారణము, ఇతర దేవతలు కాబోవు సర్వభావమును తప్పించుచు దీనముగా పార్వతిని ప్రార్థించెనట అంత వామె దయతలచి, శివుడు తన విష్ణుశ్రురుని బ్రతికించి ఇచ్చిన, తాను శమించుచు పరితెనట శివుడు వెంటనే ఒకతని తనను కొని తెమ్మరి తన గణముల కాజ్ఞాపించెనట. వాడు ఒక ఏనుగులలను తెచ్చెనట అంతట శివుడు విష్ణుశ్రురుని మొండెముకలకు ఆ తనను తగిలించి, ప్రాణము పోసెనట. అతడే నేడు పూజల నందుచున్న పార్వతి కుమారుడు విష్ణుశ్రురుడు

కాని వృక్షం, శుక్ర, వరాహ పురాణములందున్న విష్ణుశ్రురకథ మరొక రీతిగా నుండును దేవతలు, ఋషులు రుద్రుని నమిపించి ఒక విఘ్న కాలము సృష్టించుచు కొరలు శివు డప్పుడు

కాని వృక్షం, శుక్ర, వరాహ పురాణములందున్న విష్ణుశ్రురకథ మరొక రీతిగా నుండును దేవతలు, ఋషులు రుద్రుని నమిపించి ఒక విఘ్న కాలము సృష్టించుచు కొరలు శివు డప్పుడు

పార్వతిని చూచుచు ధ్యానించుకొన్న యొగము. అప్పుడు సంకభూతాత్మక మయిన అయన శరీర మందలి అకాశభాగముమండి విష్ణుశ్రురుడు జనించెను అతడు నవమోహనాకారుడు, సర్వంక సుండరుడు అతనిని జూచినంతనే పార్వతి కెందుకో కోపము జనించెను వెంటనే అతనిని ఆమె కపిలము అప్పు డతనికి ఏనుగుల, పెద్ద బొళ్ళ, విశ్వలాకారము విర్బుదము

సుప్రచేదాగమంతో కథ మరి విచిత్రంగా ఉంటుంది ఒకవారు పార్వతీవరమేశ్వరులు వివేక విరాళము చేయుచుండిరి ఏనుగులు క్రిడించుట గాంచి ఉల్లాసా నందికములు, పార్వతీవరమేశ్వరులు చలువలము, ఏనుగులూకముల దాల్చి క్రిడించిరి వారలకు వినాయకుడు జనించెను

ఇలాగే ఇతని జననమును గూర్చిన గాథ అనేక ములు గోక్షేతుని వివాహమును గూర్చిన ఒక కథ శివమహాపురాణమందు కలదు. అదికూడ వాల విచిత్రమయినదే గోక్షేతునకు, సుబ్రహ్మణ్యునకు యుక్తవయసు వచ్చినదట శివులవరమేశ్వరులు తనయుల నిద్దరిని పిలిచి మొదట భూషణ క్షీణము చేసినానికి మొదట పెండ్లి యనిరట. వెంటనే సుబ్రహ్మణ్యుని తన నమిలెక్కై, భూషణక్షీణ యాత్రకు బయలుదేరెనట కాని అతిమోధావి అయిన గోక్షేతుడు తరిదండ్రులకు ఏడుమారులు ప్రదక్షిణముచేసి, నమస్కరించి తన పెండ్లిని జరిపించమని కోరెనట వారతని బుద్ధికి మెచ్చి, వెంటనే పెండ్లి చేసెనట సుబ్రహ్మణ్యున కీ ఏడుములు తెలిసినంతనే కోపము వచ్చి కొంచెవరమమును నెక్కెనట.

గోక్షేతుడు సిద్ధి, బుద్ధి అని ఇరువురు భార్యలు క్షేమము, శాభము అని ఇరువురు పుత్రులు

గోక్షేతునికి కథలను మించిన అనేక రూపములు కలవు వానిగు చేతులనుండి, వక్షసముల చేతుల నరకు దేవదేవుడు ధరించును వివిధ అయుభములతో, వివిధ వర్ణములతో, అయో సేరుములతోగల రీతిగ ఇతడు రూపములను ధరించును. శివుశాస్త్రములందు ఇతని రూపములు దాదాపు ఇరువదిరెండు వర్ణించబడి యున్నవి. వీటిని మించిన రూపములు గణపతిశివులమొందు కాక వచ్చును

గణపతి రూపతత్వార్థముకూడ గమనించు తగినదే సంకభూతముల స్వరూపము నదాశిత మూర్తి అందు అకాశభాగము గణపతిస్వరూపము. అతని పెద్దబొళ్ళ అన్ని లోకముల వివాళము.

విష్ణుశ్రురుడు శివునకు గణపతి విఘ్నములను లొంగించుటకై అతని పూజ విధ్యయందు అనెక్తి గల వాలుర కెంతయు ప్రయత్నమున దివ్య తేజవ గణపతి.

ప్రభుత్వ నిర్ణయాలు విమర్శించిన మంత్రులపై ముఖ్య మంత్రి కి నక వి ఐ పి లకు దైవ మర్యాదలు

మృతం ఏం చెబుతున్నామన్నది అంత ప్రధానం కాదు అది అర్థం వర్థంలేని విషయమే అయినా కట్టించుకోవడానికే వెళ్ళింది మనమంతా కలసి కట్టుగా ఒకమాటగా చెప్పాలి అది ప్రభుత్వం తార్జీ మెల్లదన మంత్రులబాధ్యతలు గురించి పిద్దాంతికరించారు నాటినుంచి ప్రధానమంత్రి

ఈమధ్య ఇద్దరు మంత్రులు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను విచారణగా విమర్శించినట్లు ప్రతిక అలో వెలువడింది వారిలో ఒకరు శ్రీ చంద్రమౌళి చంద్రమౌళి రెండవవారు శ్రీ పి వి జి రాజా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకారసంఘం వ్యవహారాలను దర్శిస్తున్నారేమోనని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు

హైదరాబాద్ లోని తాబీల్ హాలులో ఈ 4వ సీటింగ్ బహుమతి బాండ్ల పంపిణీ కార్యక్రమం దానిలో ప్రభుత్వం చేకూర్చింది

అధికారియంటే ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను విమర్శించే మాట్లాడరాదని రిటైన్ కోర్టుగా తీర్పుమొంటి ప్రభుత్వంపై అన్ని బేకాలోనూ సాంప్రదాయంగా స్వీకరించబడింది ప్రధానమంత్రి భోరణికి ప్రభుత్వ నిర్ణయాల కాలి కట్టించి మంత్రులైనా మంత్రులైనా నుంచి వైకొలోనూ వికా గర్వంపడలేదు. మన బేకాలో శ్రీ వెల్లూరాలోనూ అయితే ప్రభుత్వ నిర్ణయాలతోనూ పరిశ్రమ శ్రీయుతులు పి. జి. బేకాలో పి. వి. గి. ఎ. పి. కె. ప్రభుత్వం అన్ని వైకొలోనూ సాంప్రదాయం

వేయగా తెలంగాణ సంఘాన్ని విమర్శించి ఒక్క అంధకారాన్ని గురించే చర్చాన్ని చేయడం మొదలుగా లేదు శ్రీ చంద్రమౌళి విమర్శ అయిన ఈ విమర్శ చేయడంతో తెలంగాణ సంఘంపై వ్యక్త ఉద్వేగానికి అంధకారం వేయడం ప్రత్యేక అధికారం ఉన్నదనికాదు. మేము తిల్లా రాజీయాల ప్రభావమే ఇందుకు కారణమే అందవచ్చు శ్రీ మంత్రుల వెంకటరాజు తల్లూరి చంద్రమౌళి ప్రధాన కోటయ్య గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెస్ నాయకులు. ఇందులో శ్రీ వెంకటరాజు కడపటి ఇద్దరితో పరివర్తనమై బగమెడిగిన త్వరగా శ్రీ వెంకటరాజు చంద్రమౌళిపై కొన్ని అశోచనీయ చేయడం పార్టీ సమావేశంలో వాటిని పరిష్కరించాలి పట్టుబట్టడం కాంగ్రెస్ మంత్రులైన ఇలా విచారణగా అశోచనీయ చేసినవారిమీద (అంటే రాజమీద) చర్య తీసుకోవాలంటూ శ్రీ ప్రగడకోటయ్య చంద్రమౌళి మద్దతుగా రావడం—ఈ విషయాన్ని గుర్తుంచే ఉంటాయి ఇప్పుడు అంధకార వేసేసంఘం వ్యవహారాల దర్శిస్తున్న వేయాలి పట్టుబట్టిపది కూడా (ఆ సంఘం పట్టుబట్టి యూనియన్ అధ్యక్షుని హెచ్చరిక) శ్రీ వెంకటరాజు ఆవాదు తనకు మద్దతు ఇచ్చిన శ్రీ కోటయ్యను ఆయన వాదాన్ని వేడు సమర్థించడం తన విధిగా ఎంచి శ్రీ చంద్రమౌళి ఈ విమర్శ చేసినట్లుగా స్పష్టమైంది.

ఇక పి వి జి రాజా సంగతి సరేనని ఆయన ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారంటే అందులో ఎంత విషయం లేదు ముఖ్యంగా రాజకీయ కంపాలు ముమ్మరంగా ఉన్న రోజుల్లో శ్రీ పి వి జి చేసిన ప్రజాటనలు ప్రసంగాలు ఎవరూ మరచిపోవడం వైద్యకళాశాలలో (ప్రొఫెసర్ నత్ కోర్పుల్లో) సెల్ల రిజర్వేషన్ తగదని ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి పోల్స్ పునభలోనే శ్రీ పి వి జి విమర్శించినట్లు ప్రతికలు ప్రచురించాయి (తను ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని విమర్శించలేదంటూ శ్రీ పి వి జి ప్రతినిధులకు సవరణగా ప్రకటన ఇచ్చారు గాని నిజాని కది వివరణగా ఉందికాని సవరణగా లేదు) అంటే ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రి కొత్తగా జారీచేసిన కమ్యూనల్ పి పట్టు శ్రీ పి వి జి కి సవరణప్రాయం లేవట్టు వివిధ కులాన్నిబట్టి గాక అర్థికస్థితిమతున బట్టి మనకు బడినతనాన్నినిర్ణయించాలి నిజాయన అభిప్రాయం అందుకే ముఖ్యమంత్రి వైఖరితో ఇమడలేక అప్పుడప్పుడు బయట పడుతుంటారు

కారణాలు ఏమైతేనే వ్యక్తిగతమైన స్నేహం శత్రుత్వంవల్ల లేదా స్వకీయమైన ఇష్టానిష్టాల్లో వల్ల ప్రభుత్వనిర్ణయాలను మంత్రులుగా ఉంటున్నవారు విచారణగా విమర్శించటం ముఖ్యమంత్రి సహించి ఉరుకోవలసిందేనా అన్నది ప్రస్తుత విషయం విశ్లేషణగా వ్యవహరించే ముఖ్యమంత్రి ఉంటే ఈజావతువారు ఏనాడో ముగిసినది మంచి విశ్లేషించి ఉండేవారు మొత్తం ప్రతికా విశేషాలు ఈ సంగతి తన దృష్టికి తీర్చి ప్రభుత్వనిర్ణయాలను మంత్రులు విమర్శించడం చాలా తీవ్రమైన విషయమని తగిన చర్య తీసుకోవాలి అన్నారు అలా అన్న వారు చర్యతీసుకోవాలనే నమ్మకం ఎవరికీ కలగడంలేదు ఇటువంటి సందర్భాలలో చర్యతీసుకోవడం అంటే రాజీనామా చేయమని అడగడం తప్ప చేరేమీ కాదు ముఖ్యమంత్రి అలా అడిగి లేరు అనుకోదానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ఒకటి శ్రీ చంద్రమౌళి తనవైపువాడు ఆయనపై చర్యతీసుకుంటే స్వచ్ఛ బలహీన మౌతుంది ఇక పి వి జి రాజా ప్రత్యర్థివర్గంలోని వారు ఆయనను రాజీనామా ఇవ్వమని అడగటం సర్దుమణిన ముఖాంతాకీయాలను మళ్ళీ ప్రజలు పించే చేయడమే రెండు రాసున్నా ఎన్నికలు ఏకో న్యూనంగా ఎన్నికల సమరాలకుంట్లో దూకవలసిన ఈ సమయంలో మళ్ళీ అంతకలహాలకు అవకాశం ఏర్పడడానికి ఆయన సిద్ధపడకపోవచ్చు మూడు : ఎ మంత్రులైన వై నా చర్య తీసుకోవాలంటే ముందు అధిష్టానవర అనుమతి వేదాలి ఈ సమయంలో అధిష్టానవర అనుమతి ఇవ్వడం సందేహాస్పదం వాటగు ఎవైతేనే రాజీనామా లేల్లూ దా ముప్పుపూటవగలమని కాదు శ్రీ సంతోషయ్య అనంగతి నిరటి ముఖ్యమంత్రినే తెలిపింది

ఇప్పి కారణాలవల్ల వ్యతిరేక చర్య తీసుకోదానికి సిద్ధపడకపోయినా ఈ వ్యవహారం యావత్తు అధి (66-వ పేజీ మాసం)

మొక్కిన వరమిడుచి పోలు

ఫిలిం డిస్ట్రిబ్యూటరుకు	"చంపే" హాసు	చాగమియో
<p>ఈసాబు క్రొస్తబియికి కొద్ది శుభేచ్ఛ చూడు సావ్విమీ- నోమీద గోహకలకిలో సిక్కుకు తోడుస్తాను</p> 	<p>మా ఆవిడ-చాగ్గ విడిచి చాగ్గేనావంట చేసేలా చెప్పిస్తామి</p> 	<p>లొస్తియకు నేనుశ్చందం సమర్పించింది'వలసికమా చెప్పాను-కొడు-చిన్నమాడ్చు పట్టింది-ఈసారి సరాళి- బిమిన్ భూమిమతి-ఆమెను పెళ్ళాడకపోతే సైనికీభూజ దాకా ఆటగాడు-మూలమర్త నాన్నా సుంఘం, సెన్సారు బొడ్డు పాళ్ళు బెప్పకునేట్టు చెప్పి-కొస్తే ఆపిల్లని కూడా ఒప్పించేభారం నీదే-కనసం నానేళ్ళు సారి చూడమను-శ్లశీ</p>
సినిమా కవి	అపొహతు	విద్యార్థిని
<p>ప్రతిసారి సెట్లమీద నాడైలాగులు ఖూనా అబుపాతున్నాయి కథతోబాటునాడబా మూర్తిపరిమార్చుస్తూవు- నా డైలాగులు నీటి నేటులందరికీ నచ్చేట్లు చూడు సావ్విమీ-</p> 	<p>హలా! ఒక్కఘేవుంటే చూడు సావ్విమీ- మళ్ళీ చవితి నాటికి సరేస్తా</p> 	<p>నాకు చచ్చుమీద మోజితోడు అందమైనవోడు, నామాటవినో నాడూభక్తగాకొనాలి-ఆయనకి పద్మమేధా, కొడుగు, పెళ్ళానికి బోకలూనగలూ కొరి పెట్టేట స్థానమతా వుంటేబాబు-</p>
టేబులగుం పార్లమెంటుకు	కొం(బాబు) నాయకుడు	చినాయకుడు
<p>ఆకలకత్తావేపుకూడాపూజకి పెళ్ళావు గానామ-కొస్తే మంచి చెంకాలాస్తోత పవన్నా వుంటే కనుక్కుంను సావ్విమీ- చచ్చింత్తెనాభరనాతేదు</p> 	<p>చినాయకుడి దాకా ఎందుకు! నాకు చీటిస్తే మీకొకలన్న నిరవేరుస్తా</p> <p>సావ్విమీ! వళ్ళంతా నామాట నమ్మేట్టు చూడు- అద్భవదగ పేదూ గాత్రాటు వివిధలు చేపను కునేట్టు చేస్తా-</p> 	<p>సావ్విమీ- వోళ్ళలా పొండు కొరికలు కొరకుండా చూడు-</p>

మనమూ మనదోహస్థితి

డా॥ గాలి బాలసుందరరావు

గొంతునొప్పి: కొన్ని రోగములు

గత వారాల్లో గొంతుతో నొప్పి రావడానికి అతి సాధారణ కారణములయిన బాన్సిల్ టెన్, డిప్తీరియా వ్యాధులనుగురించి కొంత తక్కువ తెలుసుకున్నాము ఇప్పుడు గొంతు నొప్పి కలిగించే మరికొన్ని వ్యాధి విశేషములను చర్చిస్తాను ఇవి, అంత తరుచుగారావు కాని వచ్చినప్పుడు ముద రకముందే వైద్య సహాయం పొందితే శస్త్ర చికిత్స అవసరం లేకుండా, ఆరంభంలోనే సమస్య పోయేటట్లు చేసుకోవచ్చును (ప్రాణాపాయం జరగకుండా చూడవచ్చును)

క్విన్సి (Quinsy) బాన్సిల్ టెన్ కు ఫలితంగా బాన్సిల్ ముట్టు "ఏప్సెస్" (పిముఝుగ్గ) ఏర్పడు తుంది ఈ రోగ స్థితిని "క్విన్సి" అంటారు తీవ్రస్థితిలోపున్న బాన్సిల్ టెన్ లక్షణాలే, యీ వ్యాధిలోనూ వుంటుంది అంటే, గొంతులో విపరీత మయిన నొప్పి, మ్రొంగలేకపోవడం, ఊపిరి తీసు కోవడం అసాధ్యముగా బాధాకరముగా వుండడం, పెద్ద పెట్టువ జ్వరం, ఇవన్నీ యీ వ్యాధిలోనూ వుంటుంది కాని తీవ్రమయిన బాన్సిల్ టెన్ లో సాధారణంగా రెండు బాన్సిళ్ళ యిన్ ఫ్లేం అవుతవి క్విన్సి రెండు ప్రక్కలా సాధారణంగారాదు ఒక ప్రక్క బాన్సిల్ రాలా పెద్దదై, చాలా ఎర్రబడి రెండు మూడు రోజులలో దానిమీద తెల్లని మొన నేలుతుంది వేరే వొక్కచోటే విపరీతమయిన బాధ కలిగి, రబ్బరు బుడగలాగా వొక్కితే గుంట బడి వేలు తియ్యగానే మళ్ళీ యధాస్థితికి వస్తుంది ఆ ప్రదేశం చాలా వేడిగా వుంటుంది క్విన్సి యీ స్థితిపొందిత తరవాత శస్త్ర చికిత్స తప్పదు నిర్లక్ష్యం చేస్తే ఎర్ర పోతున్నప్పుడు చాలా అ దిము క్యానావళంలోకిపోయి, తీవ్రమయిన, అతి ప్రమాదకరమయిన ఫలితములను కలిగించవచ్చును ముందే మెలుకుని, సల్వానిలమైడ్ మాత్రలో, పెన్సిలిన్ మాత్రలో, వయస్సుకూ, బరువుకూ తగిన మోతాదులో వాడితే, ఆ స్థితి రాకుండానే వ్యాధి సమసిపోతుంది వైద్య సహాయం వున్నచోట, స్వంతవైద్యం ప్రమాదమనీ, మూర్ఖమనీ యిది జరకే రాకాను కాని, అది లభించవచ్చుడు ఏ చికిత్సా లేకుండా నిద్ర వదిలినయ్యడము, అంత కంటే ప్రమాదకరం అందువల్ల కొన్ని మందుల ద్వారానని తెలుసుకుని వాడడం, కొన్ని పరిస్థితు

లలో అవసర మౌతుంది సాధారణంగా సల్వానిల మైడ్ మాత్ర కొన్ని మిల్లిగ్రాముల మందుతో వుంటుంది మాత్ర అంతా మందుకాదు కొన్ని మిల్లిగ్రాముల మందు పాత వందదాలోనే మాత్రగానే అమ్ముతారు వుండుమీద సల్వా నిల మైడ్ పొదుం చల్లతే, చీముపోయి వుండుమాను తుంది ఈ వంగతి తెలిసిన కొందరు గాయం మీద, వుండుమీద సల్వా నిలమైడ్ మాత్రను పొదుంచేసి చల్లుతారు అందులోపున్న మందు క్రిమి సంహారానికి చాలదు కాని అందులోపున్న సాల, వంచదార క్రిములకు మంచి ఆహారమై వాటి వృద్ధికి చాలా సహకరిస్తుంది !

సాధారణంగా మందు బిళ్ళల మోతాదు, ఇన్ని కిత్రోగ్రాముల బరువుకు యింత అనివుంటుంది కిత్రోగ్రాంఅంటే $2\frac{1}{2}$ పాముల రోగి బరువు తెలిస్తే దానిని $2\frac{1}{2}$ పెట్టి భాగిస్తే ఎన్ని కిత్రో గ్రాముల బరువుగలవాడో, అతనికి ఎన్ని మిల్లి గ్రాముల మందు వాడాలో తెలుస్తుంది కాని ఈ గణితం వైద్యులకే చికాకు కలిగిస్తుంది బరువు, వయస్సు యీ రెండూ కూడా మోతాదు నిర్ణ యించడంలో అవసరములే ఆ యీ వయస్సుల వారికి, ఉజ్జాయింపుగా మోతాదు నిర్ణయించి, అవయోగానే మోత్రం అవసరం అందుకు ఈ క్రింది మోత్రం ఏర్పడింది

'వ' X వయస్సుల మోతాదు

$$వ + 12$$

ఇక్కడ 'వ' అంటే రోగి వయస్సు ఉదాహరణంగా ఎనిమిదేళ్ళ కుర్రాడికి "ఏస్పిరిన్" (aspirin) వాడాలనుకొండి ఏస్పిరిన్ పెద్దవారి మోతాదు అయిన గ్రాములు వయస్సుకి సంవత్సరములు అంటే

$$\frac{8 \times 5 - 40}{+12} = 2 \quad (గ్రాములు)$$

ఏక్కడోతప్ప వయస్సు సమవరించే బరువు వుంటూ వుంటుంది విచికిచివిట్టి సలావామందు సలావా వ్యాధికి మంచిదివ తెలుసుకుని, పెద్ద వాళ్ళ మోతా దులో ఏల్లలకునే ప్రాణమోసం తెచ్చుకున్నవాళ్ళు తాతామంది ఉపార్జు ఏ మందు మోతాదు నిర్ణ

యించడానికయినా యీ మోత్రం సహకరిస్తుంది మోతాదు నిర్ణయించుకుని మందులు వాడడం అత్యవసరం

పేరింగ్లై టెన్ (Pharyngitis) గొంతునొప్పికి మ్రొంగలేకపోవడానికి మరొక సాధారణ కారణం పేరింగ్లై టెన్ : అంటే పేరింగ్లై టెన్ ఇన్ ఫ్ల మేషను అంగులి వెనకభాగం తీవ్ర స్థితిలో (acute shape) ఎర్రబడివుంటుంది మ్రొంగడం కష్టంగా వుంటుంది ఈ స్థితిలో జలుబు కూడా వుంటుంది కాని యీ వ్యాధి కొందరిలో —ముఖ్యంగా విపరీతంగా పొగ త్రాగేవారిలో దీర్ఘస్థితిలోనే ప్రారంభించవచ్చును ఈ స్థితిలో —మనుషుగా వుండవలసిన పేరింగ్లై టెన్ మూక్యన్ పార గరగరాడుతూ వుంటుంది మంట వుంటుంది యిటువు మారివచ్చుదూ, శితోష్ణస్థితి మారి వచ్చుదూ వడవి వదార్లములు తిన్నప్పుడూ యిది తీవ్రస్థితిని పొందుతూ వుంటుంది పూపిరితినీ నవ్వుడల్లా డగ్గు, కళ్ళై పడుతుంది కొన్నాళ్ళకి ఆ ప్రదేశం అంతా వుండయిపోతుంది ఆ స్థితి వచ్చేక నివారణ చాలా కష్టం టింక్చరు బెంజాయిన్ కో (రెక్సిడ్) మరిగే సిక్కిలోమీ ఆ ఆవిరి పీల్చడం మంచిది ఎటుమీ ఏ సల్వానిలమైడ్, పెన్సిలిన్, టెట్రాసైక్లిన్ (ఆ క్రొమెసిన్, టెట్రామెసిన్ మొదలయినవి) తీవ్ర స్థితిలో ఉపయోగకరములు

స్పార్గెల్ జ్వరం "స్పార్గెల్" అంటే ముదురు ఎరుపు రంగు అంగితి, గొంతు ముదురు రంగు ఏర్పడేంతగా ఈ జ్వరంలో ఇన్ ఫ్లేం అవు తది గమక యీ జ్వరానికి యీ పేరు వచ్చింది ఈ వ్యాధి ఎక్కువగా శీతలదేశములలో వస్తూ వుంటుంది కాని శీఘ్ర ప్రయాణసౌకర్యము వచ్చిన యీ రోజుల్లో వ్యాధి కేవలం యీ దేశాల్లోనే వస్తుంది అని చెప్పడానికి నీలులేదు ఈ జ్వరం బాన్సిల్ టెన్ లాగానే హఠాత్తుగా ఏర్పడుతుంది వాంతులు కావచ్చు రెండవరోజు నంటిమీద పోత వస్తుంది మూడవనాటికి నాలు లెక్కబుర్రలాగా ఎర్రబడిపోతుంది 4 వారాలనుంఁ ఆరు వారాలలోగా చర్మంపై పొట్టు రాలిపోతుంది ఈ విషజ్వరాన్ని గురించి విషజ్వరములను గురింఁ చర్చిస్తున్నప్పుడు ఇంకా విపులంగా వివరిస్తాను ప్రస్తుతం గొంతునొప్పికి కారణములలో ఒకటి అయినందున ఉదహరిస్తున్నాను ఈ జ్వరం ప్రాణాపాయకరమైంది కాకపోయినా, ఇందువల్ల (49 వ పేజీ చూడండి)

హరివంశము

సాందీపనిపర్వం - 28

బ్రహ్మముహూర్తమునకు ముందుగనే సాందీపని నిద్రలేచెను ఆ నిద్ర విమనిద్ర! బ్రహ్మచంద సహృదయమైన సుఖమును అనిద్రలో తాను అనుభవించెను ఇట్టి నిద్ర తనకు పట్టి ఎన్ని వాళ్ళయినది దీక్షితాయణియు ఇంకను నిద్రపోవుచున్నది ఆ నిద్రలో ఆమెముఖము అనందమును విరియుచున్నట్లులున్నది కుట్టవాడు ప్రభాస తీర్థమున ఉగ్రగృహము వాతబడిన అనంతరము ఇట్టి అనందము ఆమెముఖముతో ఎప్పుడును కనిపించలేదు సాందీపని ఆమెను నిద్ర లేపలేదు ఆమె ప్రతిదినమును తనకన్నను ముందుగా నిద్ర నుండి లేచెడిది స్నానసంధ్యాధ్యక్షముననులకుగాను తాను ప్రతిదినమును మణికర్ణికు పోవును అందుకు వలయు పరికరములును ఆమె తాను లేచునప్పటికే సిద్ధముచేయుచుండెడిది ఇప్పుడు ఆమె అనందమున మునిగి నిద్రపోవుచున్నది కాళిక యంతయు అట్లులే ఉన్నట్లు లున్నది సాందీపని తన ప్రక్క మీదనుండి లేచినాడు శ్రీకృష్ణుని యాదవ కుమారులు రాత్రి పొద్దుపోయి గూడ ఇంటికి రాలేదు ఆయనకు ముందు కొంత భయమైనది దీక్షితాయణి మరియు భయపడినది "ప్రేమి! శ్రీకృష్ణ బలరామాదులకు కాళిక క్రొత్త వారు ప్రొద్దు పోయిగూడ ఇంకను రాలేదు" అన్నది ఆమెను తాను అనునయుచునాడు "అమ్మీ! మహానందుడు గూడ వారితో వెళ్ళినాడుగదా! వాడు ఉండగా ఎవ్వరికిని ఏమియు భయములేదు" అనినాడు

వారు రాత్రి తిరిగి యింటికి వచ్చినావో! బ్రహ్మముహూర్తముననే వారికి తాను పోము అను మొదలుపెట్టవలయునని సాందీపని అనుకొని నాడు ఈ శిష్యులేమో విచిత్రమైనవారు వారు తాగా కాళికయంతయు వసంతముకన్నను అందముగా దేవతలవేళ, పరమశివునివేళ అలంకరించబడినది పరమశివుడు తనకు సమాధిలో దర్శనమిచ్చి, ఈ శిష్యులనుగూర్చి పాపురించి ఉన్నాడు ఇంతవరకు తనవద్దకు శిష్యులకమునకు ఎవ్వరు వచ్చినను తాను పురానంప్రదాయములనే అనున తిలకును, వారి శిష్యులమును అంగీకరించుట యున్నది. ఇప్పుడు ఆ సంప్రదాయమును ఎట్లుం పోషించుటయో తెలియుటలేదు ఒక్క సంవత్సరము నీలిది కుట్రానయందు నియోగించుట తిలకుతో అర్థమగుటలేదు వారిని చూచినచో, తన్ను గురుగౌరవములేక గౌరవించవలయునని వచ్చినట్లులున్నది. సాందీపని శ్రీకృష్ణ అం తామోకి యాదవకుమారులకు ఆశ్రమముతో వెళునాడు. వారును తక్కిన శిష్యులతోపాటు అరులయట దర్శించి పరమశివు సమక్షాన యున్నాడు. మహానందుడును వారితో అక్కడనే నిలచిపోయెను. మహానందుడు యు

నామాక్తి పండుకొనియున్నది సాందీపని కాళిక యింటికిడికి మహానందుడు లేచినాడు

"సాందీపని! నేను నిత్యజాగరూకుడనయ్యా!" అనినాడు

"అవును! అవును! నీవు నిత్యజాగరూకుడవు రాత్రియంతయు మేము బిడ్డలు ఏమయినావో అని భయముతో కొట్టుకొనిపోయినాము" అని నాడు సాందీపని

"నిజముగా! సాందీపని!" అని మహానందుడు నవ్వివాడు

"సాందీపని! నీ యీ శిష్యులు సామాన్యులు కాదు నేను గ్రహించినానుకదా!" అనినాడు

"నీవు గ్రహించనిది ఏమి ఉన్నది వద శిష్యులను మేల్కొల్పుచు బ్రహ్మముహూర్తవేళకు మనము అవశిష్టములు తీర్చుకొని ఆశ్రమమునకు రావలయును నేడే పోములు ప్రారంభింతును" అనినాడు సాందీపని

మహానందుడు సాందీపనిశిష్యులను నిద్రలేపినాడు అందరును మణికర్ణికుకు బయలుదేరినారు

దారిలో సాందీపని ఏమియు మాటాడలేదు ఎవ్వరును మాటాడలేదు ఆయన ముందు, వారు వెనుకగా, వారు మణికర్ణికుకు దరిసినారు మణికర్ణికు ఆ వెన్నెలతో పరమశివుని శరీరకాంతివలె ఉన్నది పరమశివుని ఆగమనమును నిరీక్షించు జోత్వాన్నిసాంతివలె ఉన్నది పార్వతీదేవి నుండ పోవములు దిండి దిందువులుకట్టి రసరూపము నవదరించి, అనందమును చిందుచున్నట్లు లున్నది భూతములకు పుణీది రసము పుణీతికి జలము రసము జలమునకు శిష్యులు రసము శిష్యులకు పురుషులు రసము పురుషులకు వాక్కు రసము వాక్కునకు ఋక్కు రసము ఋక్కునకు సామము రసము సామమునకు ఉద్గీధము రసము ఉద్గీధమునకు మణికర్ణికు రసము అట్లులున్నదిమణికర్ణికు.

కంఠీకాల కీర్తి నిలువక గొర్తుచి ముక్తితలం మణికర్ణికు మందాకిన్యంభోవోభర మధ్య వాచిప్రకము మణికర్ణికు శివు కావేలి విశ్వాయతుని సేవించగ తంపెట్టివయ్యును ప్రవరాచము వరియించి వరితాతామను తాల్చును మణికర్ణికు

శ్రీకృష్ణంశై పుణ్యపురంశ్రీ భావంబు భజించినవసుయంబున నత్యంత మహాహరిహరి హన భావారామయగు మణికర్ణికు చక్ర పుష్కరిణి యను నామమున శ్రీ శివు వహించిన యది మణికర్ణికు చక్రవేమి చంద్రమునకు దిరిగెడు సంస్కృతికి నిరుగుడు మణికర్ణికు.

సాందీపని మణికర్ణికుతో కుంకురిడివాడు. ఆయన శిష్యులను కుంకురిడివారు అందరును చక్రపుష్కరిణిలో వార్చినారు ప్రాచీ కర్మానుష్ఠానములను నెరవేర్చుకొన్నారు తిరిగి ఆశ్రమమునకు బయలుదేరినావరు

ఒక్క దానమును కోటి దానమై ఒకగు ఫలము నరునకు మణికర్ణికు ఒక్క యోగమును కోటియోగమై యొగు ఫలము నరునకు మణికర్ణికు ఒక్క ధర్మమును కోటి ధర్మమై యొగు ఫలము నరునకు మణికర్ణికు మణికర్ణికు చింతామాణిక్యము మణికర్ణికు బృందారకణేవువు మణికర్ణికు కల్పద్రుమవాటిక మణికర్ణికు సిద్ధ రసస్వందనము శ్రీ మణికర్ణికు అజేమాది

మహాసిద్ధి కారణము సేవక కోటికి కోటికి వదగిల్లినట్లు ఆశ్రమము సొంత కులమై కన్యలకు తోచినది సాందీపని పొంగిపోయినాడు ఈ తన ఆశ్రమమునకు శ్రీకృష్ణ బలరాములంటి శిష్యులు ఎప్పుడు వచ్చినారు? ఎప్పుడు తన్ను విద్యార్థిక్షను వేదినారు! ఇటి అధ్యక్షము తనకు వినా మరి యెవ్వరికినైనను ఎప్పుడైనను కల్గినదా! ఆయనలో ఇప్పుడు పుత్ర దుఃఖము లేదు పుత్ర నిర్వహేమైన వాళ్ళులము రామకృష్ణులదేన ప్రసరించుచున్నది ఆయన ఆశ్రమమున అగ్నిగృహమున ప్రవేశించినాడు అప్పటికే దీక్షితాయణి అచ్చట సంభయ సిద్ధముచేసి యుంచినది ఆమెయు అనందముతో తోటికిన తాడుచున్నది సాందీపనికి ఆమెకు ఆ స్థితిలో చూడగా నాకృత్యమైనది

"ప్రేమి! బిడ్డలు ఎక్కడ?" "ఎవరు?" అని ప్రశ్నించినాడు సాందీపని. "ప్రేమి! రామకృష్ణులు" "విద్యామందిరమునఉన్నట్లులున్నాడు చూడుము." "తదిగ్గుడ్డలతో లేరుగద!" "వాడేమి తెలియును"

సాందీపని నవ్వివాడు ఉర్పు లినుకొనినాడు. దీక్షితాయణియు పుత్రదుఃఖమును మరచిపోయినది. దీక్షితాయణి మహానందుని పిలిచినది సుఖముని పిలిచినది "ఓం! మహానంద! నాయనా! సుదాహ! చూడు అక్కడ రామకృష్ణులకు, ఇతర యాదవకుమారులకు బట్టలు అరవేసినాము. ఈపాటి ఎండియుండవచ్చును అని వారికి ఈయుమురా!" అన్నది (55-క సేవ చూడండి)

హరిత శేవశర్మ

మా నాడేకో

అర్జునాచల కృష్ణ మూర్తి

“ఏమిటి జీవితం ? ఎందుకోసం ? అంతులేని

ఈ జీవిత బాటమీద ఎంతని పయనించేది ? ఎప్పుడు — ఎక్కడ — గండిపడి బాటమీదకు వరద వెల్లువై ప్రహస్తం దో మునిగిపోతుందో తెలుసుకో లేని ఈ అమాయకత మానవుల కెందుకు ?

“ఈ జీవితబాట ముళ్ళపాదల్తో కప్పబడి వుంటుంది ఎందరో ఎదురుపడి పలకరించి పాలించి లాలించి వెళ్ళిపోతూంటారు అవునా, రాణీ! ఆ అందరి లోనూ నన్ను లెక్కపెట్టావా ? నీ అందమైన విగ్రహంకోసం అరులుచూచే ఈ దీనుడ్ని ”

శక్కున ఆపేసాడు, మధు గురుగూ చూశాడు అంజనేయులుకేసి

“ఒరే కృష్ణ! ఈ చుంచుమొహంగాడ్ని అంద మైన విగ్రహమని ఎలా వర్ణించేదిరా ? అనలు— వాక తెలియక అడుగుతాను — ఏడికి హీరో యిన్ పాత్ర నెరవేర్చున్నారా ?” అంటూ కనురుకున్నాడు అంజనేయులు కోపంతో తాటి ప్రమాణానలేచి — ఆ కోపంతోనే రిహార్షల్స్ కని కట్టుకున్న చీరను కాస్తా విప్పిసి, కాకి పొడిచిన కోతిలా అదేవనిగా ఎగరుటం మొదలెట్టాడు

“ఒరేయ్ — నీ కిష్కమ్మైతే నటించు లేక పోతే మానెయ్ అంతేకాని మాటి మాటికి వచ్చిలా తిడుతూంటే నేనూరుకునేదేయ్ జాగ్రత్త!! నాలుగురోజుల్లోంచి || వరస చూస్తున్నా మువ్వ కింత సంవత్సరమే కాలేజీ కొచ్చాపు — అదైనా

ఆ — నరేకాని, చూడరా యిటు — మనం నాలుకం మేస్తున్నది మనకేంకాదుకదా ఒక నత్కార్కాన్ని తలపెట్టి దాన్ని జయప్రదం చేయ దానికిగాను ఈ నాలుకం మేస్తున్నాం — మన వుణ్ణమా అంటూ ఆ ముట్టిగాడు ఒకింటివాడైతే మన కదే పదిలేలు అమరువాండకదా అవునా ?”

వాడు అవునన్నట్టు తలూపాడు “ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా — ఎన్ని వరదలొచ్చినా జీవిత బాటమీద పరిగెత్తుకుంటూ పోవాలి అలాగే ఈ నాలుకం స్వేజి ఎక్కేవరకూ మనలో మనం కష్టాలన్నీ మరిచిపోయి తిన్న తిట్లన్నీ ఆరిగించుకుని — ఎంత శ్రమై వాడడ — ఈ వాటకాన్ని, తద్వారా సుఖ్యరాయడిపెళ్ళి జయప్రదం గావించాలని మనందరం కోరుకుంటున్నాము అవునంటావా ?”

“అవునా కాని — కృష్ణ! వాడు చూడరా ఆ వెడవగాడిద — మధుగాడూ — మాటి మాటికి నన్ను ‘చుంచుమొహంగాడు’—‘నాలుగు—ముచ్చమొహంవాడు’ అంటూంటే ఎలా ఊరు కునేదిరా! ఒకసారి రెండుసార్లైతే ఫర్వాలేదు — ఇలా అంజనేయులు నాతో విన్నవించుకుంటూంటే, అప్పీ తలుపువాయిప నిల్చిని విన్నాడో ఏమో — మధు రోపలకు పరిగెత్తుకొచ్చాడు లారా జాప్సలా “ఒరేయ్ — ఒక్క గుడ్డుకు చంపేస్తాను అందునా మువ్వ ఆడమేం వాడిని అబలంపుకదాని ఊరుకుంటూంటే ‘డిజి’ వాగుతావా ? గంటకు

అన్నాడు అంజనేయులు చుట్టూ చేరిన స్నేహితు లంతా గొల్లన నవ్వే శారు మధు తలదించుకునే బునలు కొట్టాడు. ప్రక్కనున్న శ్రీధర్ తో — “ఏడి పని చూస్తాగా — నాలుగో సీమలో మేమే రెంపకాయ కొట్టాలిగా, అప్పుడు తేల్చుకుంటాను || నంగలి (స్రీజా గీజా పోతేపోయింది) గొణిగాడు

వాకు కూడా వినిపించాయి వాడి మాటలు అన్నంతపని చేస్తాడేమోనని భయపడ్డాను కానైతే యిప్పుడేమీ అవడానికి ఏల్లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

“అ—రైట్ ఏడి — మళ్ళీ మొదటి సీమ ప్రారంభిద్దాం ఏడి సుఖ్యరాయుడు” అంటూ చుట్టూ చూశాను వాడు కనిపించక ఒకళ్ళ మొహాల ఒకళ్ళు చూసుకున్నాం

దొడ్ల మాతిగట్టున కూర్చుని తనలో తను ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నాడు సుఖ్యరాయుడు

“బస్సులో కచ్చిస్టాన్—కచ్చింది మొదటి స్టాపు లోనే దిగిపోతావ్ సీమ హోల్లో కచ్చిస్టాన్—కాని నలుగురి మధ్యన కూర్చుంటావ్ నముద్రపు వడ్డుకు పస్టర్ — అయినా ఏం లాభం ? ఏ ప్రక్కన ఎప్పుడూ తలపండిన ఆ ముసిర్ని వుంటూనే వుంటుంది నీతో నా హృదయ హాస్ ఏలా చెప్పా కునేది ? అరుణాదేవి!! నీతో మాట్లాడే అత కాకమే రాదా ?”

వాడి రోకంలో వాడున్నాడు పిందారసినీ

మాడేళ్ళు మాత్రమే హైస్కూల్లో చదివి వాకు స్కూల్లోవున్న అనుభవంలో ఆరోపంతు కూడా నీకు లేదు — వరసగా అరేళ్ళు స్కూలు బెస్టు పాత్రధారిణిగా బహుమతి పొందాను తెలి సిందా ? ఇకనుంచీ ఈ వాగడు మళ్ళీ వాగవంటే — వళ్ళు రాజకొట్టి పొట్లం కట్టిస్తా, జాగ్రత్త”

నేను కల్పించుకోక తప్పలేదు “ఒరేయ్ అంజిగా— ఒరే — నిన్నేరా — కాస్త అలుక మానరా !—” వాడు వినిపించుకోలేదు

“ఒరేయ్ ఊరిరాణీగారూ !” గట్టిగా అరి చాను “కొంచెం యిటు వస్తారా ?” నా గొంతుకు దడనుకున్నాడో ఏమో వాడు గల్లంతు మానేసి వా వెనుకనే ప్రక్కగదిలో కొచ్చాడు వాడి బుంగ మూతిమాస్తే నాకు నవ్వాగలేదు

“నీకు నిజంగా మీవాళ్ళు భలేపేరు పెట్టారా

రెండుసార్లైతే నా నిన్ను తిట్టవద్దంటావా ఏమిటి— || కోతిగాక ఏమిటా నీ మొహం — ఇంకా మాట్లాడితే పిడత మొహం — ఎలుకమొహం—”

అంజిగాడికి బిరుదం వచ్చింది పాట పాడే కాదు

“ఈనాటి భారతదేశంలో అబలలు నబల లేనున్నమ్మా ఇది తెలిసికొమ్ము ఓ రాజారానా ?” అని పాడుతూ మధుమీదకు విరుచుకుపడ్డాడు మధును బావగొట్టకముందే నేను ‘రాణి’ చేతుల్ని పట్టుకు బలిమాలాను

“వరేయ్ — యిదంతా స్వేజిమీద పేస్తారా ఏమిటా — నా పరువులు కాస్తా పోతాయి—” అంటూ వాపోయాను

“మధూ ! ఈసారికి బ్రతికిపోయావురా క్ష మించావ్నే ధైర్యం గూడి రికమండేవో”

నట్లున్న నిండు వెన్నెక్కో కూర్చుని హావాడు విరహం అనుభవమన్నాడు ఎలా ఉంటుందో రుచి చూద్దామనుకుని

“ఒరే — ముట్టిగా నీ సీమ వచ్చిందిరా—” అని నేను యిలా కేకేసేసే లేదో అలా రోపలకు పరిగెత్తుకొచ్చాడు తన పాట పాడేకాదు ఆయావ మైనా తీర్చుకోకుండా

“నిదురించకోయి ఎదిరించేవేళ ఎదిరించవోయి నిదురించే వేళ—”

“ఒరేయ్—అవు || పాట ఆపాపు— ఆపాట అప్పుడేకాదు రాజారావు విడపోచాలి నువ్వు పాడాలి ఏడి—మధూ—నువ్వ నిద్రపో—” ధైర్యం చేశా

మధు గదిలో మధ్యగా వేసున్న మంచమీదకు (45-వ పేజీ చూడండి)

ఋణదాశరథి! కఘణాపయోనిధి!

ఎక్కడిచే అనియములు పెట్టబడిన ధనియందు లోకమున
దెట్లది బుద్ధియు బుణము పెట్టడు తత్వము నవ్వలయు నా
నిత్యంబు నాలసం జనక, నిత్యంబు నాలక దివ్యనటి నా
దెన్వడు—అ ఋణాశు, ఋణదేశ్యుల నేను ఋణము వేదనన్.

ఒక నూతనమును పుట్టిన పిల్లలను నా నోళ్ళొక్కటే జూచు న
టాకలే యా ధనముగా బుణముగా, నోళ్ళొక్కటే శిశుగా
నోళ్ళొక్కటే, లక్షగా తృణముగా నోళ్ళొక్కటే జూచుగా
టాకలే సత్యము—పీడియోకనుడి!—అచ్చాచ్చా అచాచా, ధనుర్.

ఋణ ఋగ్వేదికి వాదికి | ఋణకౌరవ జన్మయైన ఋణభాదికి వా—
ఋణబుద్ధికి ఋణనిధికి | ఋణభ్రష్టాభ్రమరునకును ఋణికిన ఘోరికిన్.

క ఋణదేశ్యుల వందన సహస్రం రావరించి, నా యొనర్పంబునిన కిరకరకా
రంబు ఒక్క నిశ్చయం ; ముందు నా మనోహరి వినండి తరచార అధలు విష
యానికి రావచ్చు.

కబ్బును చేయుచుంటి నిది 'కొగన', యెప్పుడు బంసగానె, మా
నుబ్బయ దిబ్బ పంపగనె—నుబ్బయ తవ్వక పంపు లెమ్ము—ని
కబ్బుల నిట్లుగాని, యొక కబ్బుది—అంతరిక్షం—నిమ్ము, క
నెమ్ము అంతరిక్షం ఋణదా! కరణి! కఘణాపయోనిధి!

అట్లుగా చాలా చేసికొని అట్టి కబ్బులతో లోకమున
దెట్లది తర్కము న్నిట్లుగానే తర్కమున నుండునీ!
'అట్టి'లా'చా'డు యీ కఘణాపయోనిధి! సత్యము నేర్పజూర్చి ధర్మ—
తర్కమునా భుజియు బుణమునా! కరణి! కఘణాపయోనిధి!

చాగడ 'సత్య'తర్క బుణభాగము కలదు నిమ్ము నాగినర
'నాగిన' భాగము! అంతరిక్ష నాగినవాడు! తన కాలము
ముగిరి నవ్వలెట్లది అమ్మన నమ్మక సత్యంబు, నాగినర
జ్ఞాని కాగినర! ఋణదా! కరణి! కఘణాపయోనిధి!

'నాగిన' సత్యచేయుటచూ అంతరిక్షంబున నా
లోకమునందే నాకు నడులన్నిట కాట్టికే అంతరిక్షముగా
నాగడలర్క సత్యముని యక్కట! పుట్టిటబట్టి నిల్వ కే
నా! కఘణాపయోనిధి! ఋణదా! కరణి! కఘణాపయోనిధి!

(తమరు ఋణదానం చేసేవత్తలంతం బండికదలదు, ఋణగుణస్థుని తవ్వక
కల్లారిపోతుంది. గాన వెంటనే ఒక ధనా! కానివిషయం నాలోచించగలరు.)

ముక్తాశ్రమం పంకటరమణ

వీ(మా) 'సాహిత్య' పరిచయమెంత?

సరియైన జవాబులు (నిజంగా) తెలిసిన పక్కనే సమాధానాలివ్వండి. ఒక్కొక్క పక్కకి ఒక 'మార్కు' సమాధానాలు 64 వ పేజీలో ఇవ్వబడ్డాయి.

- 1 గలాబీలు ఎక్కడ కనిపిస్తాయి?
  - (అ) గలాబీ చెట్లమీద
  - (ఆ) పెద్దమనుష్యులకు తగిలించే మూలలలో
  - (ఇ) నాయిక చెక్కిళ్ళలో

- 2 శ్రీ ఉండేచోటు ఏది?
  - (అ) విష్ణుమూర్తి వక్షస్థలం
  - (ఆ) ఇనపైపై
  - (ఇ) రచయిత (త్రి) పేరు

- 3 అస్సరన అంటే?
  - (అ) దేవేంద్రుని సభలో ఒక వ్యక్తి
  - (ఆ) ట్రాంబేలో ఒకయంత్రం
  - (ఇ) కథానాయిక

- 4 నిట్టూర్పుతో భారంగా కదిలేది, లేక ఆగేది ఏది లేక ఎవరు?
  - (అ) తినేందుకు ఏదైనా పెద్దా రని కూర్చుండిన కుక్క
  - (ఆ) క్యూలో గంటనుంచున్న తర్వాత టికెట్టు దొరకని వ్యక్తి
  - (ఇ) ప్లాట్ ఫారం వరినరాలలో ఉన్న రైల్ ఇంజన్

- 5 అఖండమైన నీటి ప్రవాహం

ఎక్కడ లభిస్తుంది?

- (అ) గోదావరిలో
- (ఆ) మునిసిపాలిటీకాళాయిలలో
- (ఇ) నాయిక కళ్ళలో

- 6 బుర్రమీసాలు (కొన్ని సమయాలలో తెల్ల పెండ్లుకలతో సహా) కల వ్యక్తి ఎవరు?
  - (అ) జోసఫ్ ప్టాలిన్
  - (ఆ) వినోబాభావే
  - (ఇ) హీరోయిన్ తండ్రి

- 7 కథానాయిక నాయకునికి మరదలు, వదినకు వరసకు చెల్లెలు లేక తండ్రి బాల్యస్నేహితుడి కూతురు అని తెలియనివారెవరు?
  - (అ) పాఠకుడు (అంటే మీరు)
  - (ఆ) రచయిత
  - (ఇ) హీరో

- 8 గజగజలాడే వ్యక్తి ఎవరు?
  - (అ) చలికాలంలో చ న్ని గ్లు స్నానం చేసేవారు
  - (ఆ) 'హోం వర్క్' చేసుకు రాకుండా వచ్చిన విద్యార్థి
  - (ఇ) కథానాయకుడు

- 9 అపార్థం చేసుకునేది ఎవరు?
  - (అ) అప్పలవాడు
  - (ఆ) బ్రహ్మచేముడు ఉండని తెలియకుండా మీరు 'జోక్' చెప్పిన మనిషి

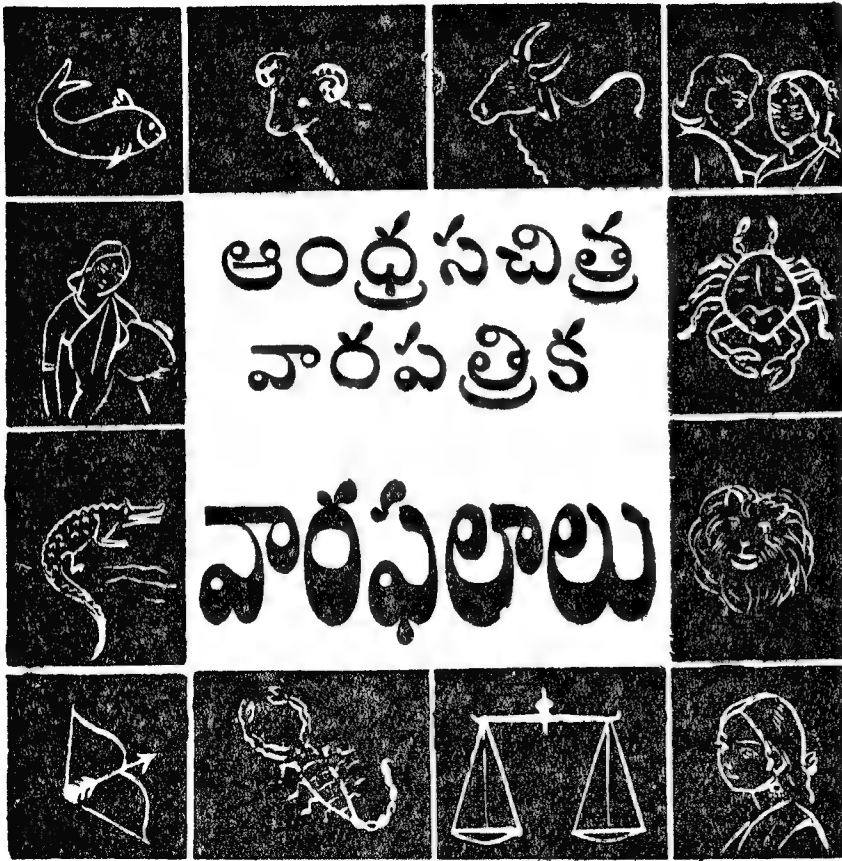
- (ఇ) కథలలో పాత్రలు (మట్టివి కావు)

- 10 విషాదగాధ ఎవరిది?
  - (అ) హోటల్ బిల్లు ఇచ్చే ముందు జేబులో డబ్బులు లేవని తెలుసుకున్న వారిది
  - (ఆ) పండుగనాడు ఎక్కువగా తినేసిన వారిది
  - (ఇ) నాయకుడు, లేక నాయిక లేక వారికి తెలిసిన వారిది— (మీరు చదివేది)

- 11 ఏకవచన ప్రయోగం జరిగేది ఎప్పుడు?
  - (అ) ఇన్ స్పెక్టర్ రామకృష్ణం పంతులుతో మాట్లాడినప్పుడు
  - (ఆ) బహువచన ప్రయోగం కానప్పుడు
  - (ఇ) హీరో ప్రేమ భాయ మై హీరోయిన్ తో మాట్లాడినప్పుడు

- 12 సుఖాంతం అంటే?
  - (అ) రచయిత పాఠకుడికి దొరకకుండా తప్పించుకు పోవడం
  - (ఆ) కథలు అచ్చు కాని రచయితల చేతులలో లావు కర్రలున్నప్పుడు సంపాదకులు వారికి ఎదురుకావడం
  - (ఇ) చివరకు పెళ్లి జరగడం లేక ఒడిలో వాలిపోవడం. ★

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక వారఫలాలు

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

20-9-1961 బుధవారము మొదలు
26-9-1961 మంగళవారము వరకు
మేషం

(అశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా)

బుద్ధిబలంతో ధన సంబంధమైన చిక్కులను వాలుకుంటారు తోటివారి మాటలను అనుసరించ తగిన సమయంకాదు తప్పనిసరిగా చేయవలసి వస్తుంది అందోళనపడుతున్న వసుల బాధ్యత నుల గంగా తొలగిపోతుంది తలవనితలంపుగా ధనం తిరికి వస్తుంది విద్యావ్యాసంగులలో (పోతా) గం బాగుంటుంది మానసికంగా గాని, శారీరకంగా గాని శ్రమ లేకుండా వృత్తి, వ్యవహార రంగాలలో మీరించి ఫలితాన్ని పొందగలుగుతారు నౌకరులు మిమ్ములను మోసం చేయటానికి చూస్తారు కాని వారి వ్రయాణాలు మీమీద పనిచేయజాలవు వారంతంలో అకస్మాత్తుగా కన్నవార్తలు తెలుస్తవి పెద్ద పెద్ద ఆశలు పెట్టుకుని చేతికి అందిన ఫలితాన్ని వదులుకొనవద్దు 20, 21 లలో నీచజన స్నేహం కార్యసిద్ధి

* * *

వృషభం

(కృత్తిక 2, 8, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

స్నేహితుల మాటలను కాదనలేక భారం పైన వేసుకుని శ్రమపడవలసి వస్తుంది కుటుంబం తో వి వారి ఆ రో గ్యం స రి గా ఉం డదు

గ్రహ స్థితి

సింహంలో శుక్ర, రాహువులు, కన్యలో మార్కడ, కన్య, తులలో అంగారక బుధులు మకరంలో గురు, శనిలు, కుంభంలో కేతువు మకర, కుంభ, మీన మేషాలలో చంద్రుడు

వ్యవహార విషయాలలో సామ్యంగా ఏవనీ జరుగదు స్నేహితుల ఆదరణ మాత్రం లభిస్తుంది మిమ్ములను చూచి వేరుకున్నవారే మీతో పోటీకి తయారు అవుతారు రకరకాల మనుష్యులతో పరిచయం లభిస్తుంది అదాయం తృప్తికరంగా ఉంటుంది నిరుపయోగరవైన వసులలోనే అధికంగా ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది స్త్రీరాస్త్రాలకు సంబంధించిన వసులు కొంచెం నిదానంగా వెర వేరుతవి అడంబరము, కీర్తి నిమిత్తం ఎదురు

చూడతగిన సమయం కాదు తూర్పు, ఉత్తర దిక్కులనుంచి అదాయము, శుభవార్తలు వస్తవి 23, 24 లో స్వల్ప విషయాలలోనే భయము, వ్రయాణ మావనలు

* * *

మిథునం

(మృగశిర 8, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు 1, 2, 8 పా.)

ఏది ఎలా ఉన్నా తలచిన పని సకాలంలో చేయ గలుగుతున్నామనే సంకల్పం లభిస్తుంది ఈ వారంలో ఎక్కువ కాలం ఇతరుల నిమిత్తం వినియోగించవలసి వస్తుంది ధారాళంగా ఖర్చుపెట్టి అడంబరంగా చేయదలుచుకున్న కార్యాలను సమయానుకూలంగా మార్చుకుని కృత్రికా వెరవేర్వలసి వస్తుంది దేహసౌఖ్యం బాగుంటుంది సంఘంలో మీయందు మంచి అభిప్రాయము, గౌరవము ఏర్పడుతవి మీ ఉద్దేశంవల్ల వృత్తి వ్యాపారాలలో మనస్ఫుర్తలు వచ్చే సూచన లున్నవి జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం అదాయం మాములుగానే ఉంటుంది మీ అజాగ్రత్తను అధారం చేసుకుని మోసం చేయటానికి వ్రయాణిం చేపారు ఉంటారు ఏ విషయంలో ఇతరులకు హామీ ఉండటం మంచిదికాదు 22, 23 లో అకస్మాత్తునలాభం, మానసిక అందోళన, సభా గౌరవం

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

వృత్తిలో క్రమక్రమంగా అభివృద్ధి, గౌరవము పెరుగుతవి అధికారులవల్ల అనుకూలత లభిస్తుంది కుటుంబంలో శుభకార్యాలు జరుగుతవి మీ అంచనాకు నిండి ఖర్చులు రావచ్చు కాని, అందువల్ల వివిధంగానూ బాధ కనుపించదు పెద్ద వారితో చేసుకున్న వ్యవహారవిషయాలు ఈ సమయంలో కార్యరూపం పొంది నులభంగా ఫలిస్తవి. మీఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. వారంమధ్యలో తలవనితలంపుగా అందోళనకరమైన వార్తలు తెలుస్తవి మిమ్ములనుగురించి అనూయభావంతో మాట్లాడేవారు ఉంటారు తొందరపడి కలహాలకు సోపద్దు శుభ, పుణ్య కార్యాల నిమిత్తం వ్రయాణాలు చేయవలసి వస్తుంది 24, 25 లో సభా గౌరవం, ధారాభం, క్రొత్తవారి స్నేహం

* * *

సింహం

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తిర 1 పా)

మిత్రకూడా ఉన్నటువంటివారు చేసిన పాపాన్ని మిమ్ములను కొంతవరకు బాధించగల సమయం బుద్ధిబలంతో ధన, గౌరవాలను కాపాడుకొంటారు వ్యవహారరంగంలో మిమ్ములను ఔదిరించటానికి చూచేవారు ఉంటారు మంచివా

నలవో లభించటంవల్ల దైర్ఘ్యంతో నిలబడ గలుగు తారు ధర్మకార్యాలు చేయగలుగుతారు మీ అంతస్తుకు మించిన వారితో పెట్టుకున్న తావా దేవీలు నన్నదాయకంగా పరిణామం చెందగలవు నిల్లలమూలంగా సుఖ సంతోషాలు లభిస్తవి తాత్కాలికంగా లాభం పొందగల సామాన్య కార్య లకు ప్రోత్సహించేవారు ఉంటారు అన్నివిధాలా సమర్థించుకోగల శక్తి చూచుకొని ప్రవేశించటం మంచిది డబ్బుకుసంబంధించిన లెక్కలతో పాఠ పాట్లు రావటంవల్ల విరోధాలు రాగలి అవకాశాలున్నవి 24, 25 లలో ప్రయాణాలు, అనారోగ్య సూచనలు

* * *

కన్య

(ఉత్తర 28, 4 పా, చంద్ర, చిత్త 1, 2 పా)

ఒక అడుగు ముందుకు పోదామని ప్రయత్నిస్తే రెండు అడుగులు వెనుకకు రావలసి వస్తుంది మీకు కావలసినవారే మీ మాటను వ్యతిరేకిస్తూ ఉంటారు పెద్దగా ఉపయోగం లేకపోయినా సంఘ కార్యాల బాధ్యత మాత్రం పైన వేసుకొనవలసి వస్తుంది ఎవరో సహాయం చేస్తారనే ఆశతో ఏ వ్యవహారంలోను దిగవద్దు నిలాస సంబంధమైన ఖర్చులు పెరుగుతవి పిల్లల ఆరోగ్యం బాగుండదు వృత్తి ఉద్యోగాలలో క్రొత్త చిక్కులు ఏమీ ఉండవు కాని, దేహాశ్రమ అధికంగా ఉంటుంది స్నేహితులకు ధనసహాయం చేయవలసి వస్తుంది వారంతంలో నిధువయోగమైన మాటలతో ముఖ్యమైన సమస్యలకు అటంకం ఏర్పడుతుంది 21, 22 లలో విలువగల వస్తువులు కొంటారు కలవాలి

* * *

తుల

(చిత్త 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 8 పాదాలు)

ధనవిషయంలోను, కుటుంబ విషయాలలోను సంతుష్టికరమైన సమయం అధికారుల వల్ల గౌరవం పొందగలుగుతారు మీ సమర్థత వల్ల క్రొత్త మనుష్యులతో సంబంధం కలిగించుకొని కార్యనిర్వహణ పొందగలుగుతారు దేహసౌఖ్యం బాగుంటుంది వృత్తివ్యాపారాలలో శ్రమ, సోటిలు తొలగిపోయి రకరకాల మనుష్యులతో నిరాటంకంగా వ్యవహరించగలుగుతారు అగ్ని, ఆయుధాలు మొదలయిన వాటిని ఉపయోగించే సమయాల్లో జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం వారం రెండవ భాగంలో ఇతరుల వ్యవహారాలలో జోక్యం కలిగించుకోవలసిన అవసరం కలుగుతుంది పెద్ద మొత్తాలుగా డబ్బు రాగల అవకాశాలున్నవి వస్త్రాలు మొదలయిన అలంకార వస్తువులు కొంటారు స్థిరాస్తులు కొనబడకాని, అందుకు సంబంధించిన వ్యాపారాలు కాని, ఈ సమయంలో అనుకూలమైనవి 24, 25 లలో అనారోగ్యం, కలవాలి.

* * *

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

వృత్తికం :

(విశాఖ 4 పాదం, అనూచాధ, శ్రేష్ఠ)

మీ భయానికి తగినట్లే పరిస్థితులు కూడా తారుమారుగా, కనిపిస్తూ ఉంటుంది అవసరాలు రాగల అవకాశాలున్నవి వృత్తిలో వచ్చే మార్పుల వల్ల ధనవ్యయము, శ్రమ అధిక మవుతుంది గౌరవం పెరుగుతుంది కాని బాధ్యత కూడా పెరుగగల అవకాశాలున్నవి సాధ్యమైనంతవరకు వ్యవహారాలు తగ్గించుకోవటానికి ప్రయత్నించండి తలపడితలంపుగా అనారోగ్యం చేస్తుంది, భూత ప్రదేశాలలో కీర్తికి భంగం వస్తుందేమో ననే ఆందోళన కలుగుతుంది అయితే దైవబలవల్ల పరిస్థితులు చక్కబడగలవు కుటుంబంలో సుఖము కాంతి లభిస్తవి స్నేహితుల సలహాను సకాలంలో వినియోగించుకోవటానికి ప్రయత్నించండి. 23, 24 లలో శుభవార్తలు, శ్రమవల్ల కార్యనిర్వహణ భయం.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

యధార్థంగా పరిస్థితులలో పెద్ద మార్పులు కనిపించకపోయినా దైర్ఘ్య సాహసాలు బాగుంటుంది తోటివారి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది ముందు ముందు ఇతరులమీద ఆధారపడవలసిన అవసరం తగ్గుతుంది. శుభకార్యప్రయత్నాలు ఈ సమయంలో అనుకూలించకపోవచ్చు దూరమందున్న మిత్రులు మీకు వ్యవహారంలో సహాయం చేస్తారు ఇతరులముందు ఏర్పడిన కలహాలు తొలగిపోయి మనశ్శాంతి లభిస్తుంది మీ కార్యక్రమాలు రహస్యంగా జరుపుకోవటం అవసరం వృత్తి ఉద్యోగాలలో ప్రశంసతో, గౌరవము లభిస్తవి. ప్రయాణాలు అనుకూలమైనవి, ముఖ్యమైన వస్తువులు సమయంలో లభించకపోవటం వల్ల అనుకున్న సమయంలో మార్పులు అవసరమవుతుంది 24, 25 లలో మిత్రభావం, కార్యానుకూలత, భూ అభివృద్ధి సూచనలు

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 8, 4 పా, శ్రవణం, ననిష్ఠ 1, 2, పా)

ఎవరివల్ల మీ పని వెరవేరుతుందని ఎదురు చూస్తూ ఉంటారో అక్కడ విఘాతం కలిగించే మనుష్యులు ఉంటారు దైవబలవల్ల మరొక మార్గంలో మీకు సహాయం లభిస్తుంది తదను ప్రయాణాలు చేయవలసి రావచ్చు, మీ ఆరోగ్యం ఇంతకుముందుకన్నా బాగుంటుంది శ్రీమంగా చేయగల మనుకొని ఆరంభించిన పనులు ఇంకా పూర్తికాక పోవటంవల్ల మనస్సుకు ఆరాటం ఎక్కువ అవుతుంది కాని, అందువల్ల కష్ట సమస్యలు ఏమీ ఉండవు దక్షిణదిక్కుమంచి శుభ వార్తలు తెలుస్తవి కుటుంబంలో మీ మాటకు ఆదరణ, గౌరవము లభిస్తవి ఇతరులకు సహాయం

ఈశ్వరము ధరలు

బంగారు ధర 18 నుంచి పెరిగే సూచనలున్నవి వెండి ధర మామూలుగానే ఉంటుంది వారం చివరలో కొద్ది మంది వస్తుంది ముఖ్యధరలో మంది వచ్చి మరల పెరుగుతుంది వేరుశనగపప్పు ధర తక్కువగా పెరుగుతుంది కాని, విలవదు వేరుశనగ మానే ధరలో మార్పు ఉండదు. నూపుల ధర తగ్గి అవకాశాలున్నవి నూపుల మానే ధర కొద్దిగా తగ్గుతుంది కందులకు గిరాకీ వస్తుంది. బెల్లం ధర క్రమంగా పెరుగుతుంది చింతనండు ధర కొద్దిగా పెరిగి తగ్గుతుంది

చేసే బాధ్యతలను తగ్గించుకోవటంవల్ల కొంత వరకు సుఖం పొందగలుగుతారు 20, 21 లలో వివేకాలక్షేపం, లాభవార్తలు

* * *

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 8, 4 పా, శతభిషం, పూర్వాషాఢ 1, 2, 8 పా)

పేరుప్రతిష్ఠలు బాగుంటుంది మిమ్ములను పొగడుతూ ఉంటారు కాని, ఉపయోగం మాత్రం ఉండదు స్వశక్తితో ముందుకు సాగిపోయే సమయంలో అటంకాలు కలిగించటానికి చూచేవారు ఉంటారు ఏది ఏమైనా దైవబలం బాగున్నది మధ్యలో ఎన్ని మెలికలు తిరిగినా ధనసంబంధమైన లావాదేవీలు వక్రమంగా పరిష్కారం అవుతుంది విలువగల వస్తువులు కొనబడవల్ల డబ్బులు యిబ్బంది తోస్తుంది స్థిరాస్తుల మూలంగా ఆదాభద్రం పెరుగుతుంది మీ క్రింద పని చేసేవారి వల్ల అనుకూలత ఉంటుంది ప్రయాణాలు ప్రయోజనకరంగా ఉండవు 24, 25 లో కుటుంబ కలహాలు, స్వల్ప ధనభావం, శుభవార్తలు

* * *

మీనం :

(పూర్వాషాఢ 4 పా, ఉత్తరాషాఢ, రేవతి)

అధికారులవల్ల కలిగిన భయం తొలగిపోతుంది ఆదాయం బాగుంటుంది మానసికంగానూ, శారీరకంగానూ సౌఖ్యదాయకంగా ఉంటుంది పెద్ద వారి సహాయంతో మీ కోరికలు సఫలం అవుతుంది మీ నిత్యకార్యకలాపాలలో శ్రమవల్ల స్వల్పమైన మార్పులు చేసుకోవలసి వస్తుంది మీ సద్గుణాలు వల్ల కుటుంబంలో ప్రశంసతో లభిస్తుంది ధర్మకార్యాలయందు ఆసక్తి కలిగినా పూర్తిగా నెరవేరలేకపోతారు అకస్మాత్తుగా ధనప్రాప్తికి అవకాశాలున్నవి 22, 23 లలో అకాల భోజనం, మిత్రులతో కలహాలు, చిన్నచిన్న పనులలో కూడా చిక్కులు.

జరిగిన కథ

కాలిదాసు ఇంటి వరండాలో ఎవరో నెలన్నా నిండని పసిపిల్వాణి విడిచి వెళ్ళారు భార్య మరణంతో, వృద్ధురాలైన తల్లి తప్ప వేరే అడవికుక్కలేని కాలిదాసు అనాథ బాలుణ్ణి పెంచడానికి సిద్ధపడతాడు. కంకరకాస్త్రీ తన కూతురు రుక్మిణికి సంబంధం చూపి పెట్టమని కాలిదాసును అడుగుతాడు జానకి రామారావు కాలిదాసు చిన్నవాటిన్నే హితుడు దొంగనోట్ల అచ్చు వేసిన నేరానికి అతణ్ణి పోలీసులు అరెస్టుచేస్తారు కాలిదాసు ఇంటికి చదువుకొంటానని వచ్చిన గోవిందు డబ్బులతో ఉన్న హుండి దొంగిలిస్తాడు నితంజనశర్మ కూతురు వర్ధిని ఆత్మహత్య చేసుకుంటుంది రుక్మిణికి మరలితో వివాహం నిశ్చయం అవుతుంది

మిత్రులు కెదురుగా వారిద్దరూ కూర్చున్నారు ఆరేళ్ళపిల్ల కిటికీ ప్రక్కకు జరిగి కూర్చుని బయటికి చూస్తున్నది ఆమెకు దాదాపు ఇరవై అయిదు సంవత్సరాల వయస్సుంటుంది ఆమె కాలిదాసువంక ఒకపొరచూపి తర్వాత పిల్ల చెయ్యి పట్టుకుని "ఇలా జరుగు కంట్రోల్ బోగ్స్ నలు నులు వడతాయి" అంటూ దగ్గరికి తీసుకుంది కాస్తేసిగి ఒక నిండు టక్కెట్టు ఒక అర టక్కెట్టు బయటికితీసి పెట్టె తెరిచి అందులో వుంచి మళ్ళీ తాళం వేసింది ఆ పెట్టె తప్ప వారి వెంట సమానమీలేదు

కాలిదాసు ఆలోచనలో వద్దాడు తానీ ముప్పి నెక్కడో చూసినట్టు గుర్తున్నది ఆమెను గురించి ఆలోచించడం కూడా జరిగింది కాని ఎక్కడ చూశాడో గుర్తుకు రావటంలేదు

ఆమె పిల్లచుట్టు చెయ్యివేసి కిటికీలోనుంచి బయటికి చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నది కాలిదాసు గతాన్ని నెమరు వేసుకుంటూ తానామె నెక్కడ చూశాడో గుర్తు తెచ్చుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు బయట చీకటి చిక్కగా వ్యాపించివుంది ఆకాశమూ, వేగంగా వెనకబడిపోతున్న టెలిగ్రాఫ్ స్తంభాలూ, చెయ్యి అంతా ఒక చక్కని చిత్రం మీద నల్లరంగు పులిమినట్లుగా కనిపిస్తున్నది

■ స్వేషమలో పో బండి అగింది ఇతర చోట్ల నిలుచునేందుకు కూడా చోటు లేక జనం చాలామంది 'ఈ పెట్టెలో జనమేలేలే' అనుకుంటూ అశా వచ్చి "వ్వు వరువుల పెట్టె" అనుకుంటూ వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోతున్నారు రైలు ఆ స్వేషమలో రెండు నిముషాలు కూడా అగ లేదు కూతవేసి మళ్ళీ బయలుదేరింది

ఆమె కాలిదాసువంక తిరిగి ఏదో అడగబోయి పూరుకున్నది కాలిదాసు అది గమనించి "ఏమిటండీ?" అని అడిగాడు

ఆమె "ఏమీలే మామూలు టక్కెట్టు తీసుకుని యిందులో ఎక్కితే మిగిలిన డబ్బు కట్టేందుకు సిద్ధపడనా పూరుకోరా? నేను ఎంతోసేపు అటూ యిటూ తిరిగి ఎక్కడైనా నిలబడేందుకైనా చోటువుంటుందేమో అని ప్రయత్నం చేశాను ఎక్కడా ఇనకవేస్తే రావటంలేదు పైగా బండి కదిలేవేళ అయింది అందువల్ల యిక్కడ ఎక్కడ తప్పలేదు" అన్నది

కాలిదాసు నవ్వి "ఫరవాలేదు చోటులేదు కనుకనే నేను కూడా ఎక్కువ డబ్బుపెట్టి యీ టక్కెట్టు తీసుకున్నాను అంతగా ఎవరైనా ఫర్వాలేదే నిజం చెప్పేయండి నేను కూడా చెబుతాను మిగిలిన డబ్బు చెల్లిస్తే సరిపోతుంది"

(44 వ పేజీ చూడండి)

స్వేదం - సుకుమార్

“ఓరీ, ఎక్కణ్ణంచోయ్?” అన్నాడు అతడు తగా మురారి, రోడ్డు మధ్య అగి బిస్తుకు అడ్డంపడి

“ఇంటినుంచే—నువ్వు?”

“మామూల గా అసేనునుంచే”

“రా, రా బాగా కలిశాం అసలు ఇవాళ మనం కలుస్తామా కలవమా అని అలోచిస్తున్నాను ఏమంటే ఉదయం విడిపోయినప్పుడు మళ్ళీ ఏమీ అనుకోలేదు చూడూ” అన్నాడు ముకుందం “ఉదయానికి ఇప్పటికీ ‘ఇవాళ’ అని, ఒక రోజుగా లెఖి వేసేశావే” అన్నాడు మురారి, సిగ రెట్టు తీసి ముకుందాని కిచ్చి తనోటి నోట్లో పెట్టుకుంటూ

“కాస్త కాఫీ వేసుకొంటే”

“వో, పద”

మురారి ముకుందమూ వెళ్లి వెళ్లి బన నమ్మర్దం గల హోటల్లోకి దూరారు కూచునే

దుకు ఎక్కడా చోటులేదు ఎవరో యిద్దరు కాఫీలు తాగుతుంటే, వాళ్ళ వెళక ముకున్నాకు— వాళ్ళిహ రేపైరుగడా అని కాని వాళ్ళెనకో లేవ లేదు ఎందుకంటే మళ్ళీ చెరో రెండు రెండు ఇడ్డీలూ, సాందారలో మునగగడుతూ తప్పించు కున్నారు

“ఎట్లాగయ్యా మురారి?” అన్నాడు ముకుందం

“అదే, ఎట్లాగా అని ముకుందం?” అన్నాడు మురారి

నించున్న ఈ ఇద్దర్నీ వెళ్ళేవాళ్ళూ, వచ్చే వాళ్ళూ తోసేస్తున్నారు, వెళ్ళేస్తున్నారు ఒకతను మురారిని వేంపట్టానికి వడ్డదోసి వంతెనలా వడిని వెళ్ళిపోదామని ప్లాను వేశాడు కూడా కాని ముకుందం అడ్డువడ్డాడు మంచి నీళ్ళు తాస్తున్న సర్దుకు గ్లాసు ముకుందం నెత్తిన కొట్టబోతే, మురారి ధక్షించాడు ఇంతలో ఇద్ద

రెవరో లేవారు ముకుందం, మురారి వెళ్లి అక్కణ్ణ కూచుని, ‘అమ్మయ్య’ అనుకున్నారు అంతలోనే వాళ్ళ తిరిగిచ్చి, “మేం కూచున్నామండి, చేతులు కడుక్కోడానికి వెళ్లాం” అన్నారు మితులిద్దరూ ఏదనగా లేవారు

“పోదామా యేమిటోయ్?” అన్నాడు ముకుందం

“అ, ఎట్లాగూ వచ్చాం కాస్త కాఫీయోవా తాగి పోదాం నించునయివా” అన్నాడు మురారి అంత లోనే ఎవరో లేవగా చూశాడు, పరుగెత్తాడు. కాని ముకుందానికి చోటు లేదు ఎట్లా?

“ఇద్దరమూ దీనిమీదే ఇరుక్కుందామా” అని అడిగాడు

“కష్టం బ్రదర్ ఎవరికీ సౌకర్యం ఉండక పోగా ఏమీ కూడా మహా యిబ్బంది నువు కూచోవే ఉండు నే నిట్లా నించుంటాను”

(43-వ పేజీ చూడండి)

యోధాన యోధులు చిత్రంలో ఒక దృశ్యం

సంక్షిప్త వార్తలు

అమెరికా-భారత్ సంయుక్త చిత్ర నిర్మాణం

అమెరికన్ స్టూడియోలో చిత్రం నిర్మించే దుకు ప్రత్యేకంగా భారతీయ దర్శకుడు శ్రీ కృష్ణ పి సైన్ నిర్మిస్తున్నారు. ప్రేమ-కర్మ అన్న పేరుతో తయారయ్యే ఈ చిత్రానికి జాలియన్ డాన్స్ బాంబ్ సహకారంతో శ్రీ కృష్ణ పియే కథరచించారు. ఈ చిత్రానికి కార్ల్ టెర్నర్ దర్శకత్వం వహిస్తారు.

సింగపూరు చిత్రప్రదర్శనశాలకు

అమెరికన్ బహుమతి

1960 సం. లో చిత్ర ప్రదర్శన శాంతి క్లబ్బి గ్రాండ్ బహుమతి సింగపూర్ లోని కథా సినిమా కు లభించింది. ఈ బహుమతి పోటీని న్యూయార్కులోని క్లబ్బి వర్గినింగ్ కమిటీ నిర్వహించింది.

భారతదేశంలో ఐలండ్

ప్రదర్శనం

మోస్కోలో జరిగిన ద్వితీయ అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవంలో గ్రాండ్ బహుమతి పొందిన జపనీ చిత్రం హడాకా-వో-షియా (ఐలండ్) ను ప్రదర్శన కోసం భారతీయ చిత్ర దర్శక నిర్మాత శ్రీ మహాబాబ్ ఖాన్ మన దేశానికి తీసుకువచ్చారు.

సెబాస్టియన్ చిత్రోత్సవంలో

బ్రాండ్ చిత్రం ఎన్నిక

ప్రఖ్యాత ముడు మార్గల్ బ్రాండ్ పాల్స్ ఖాన్ ఐడ్ బాక్స్ అన్న చిత్రానికి కాన్సెల్మన్ లో జరిగిన సవన వార్షిక అంతర్జా

తీయ చలనచిత్రోత్సవంలో ప్రథమ బహుమతి లభించింది. ఇదే చిత్రంలో నటించిన మెక్స్ నటి మిన్ మినాపెల్లా పెర్కు ఉత్తమనటిగా బహుమతి లభించింది.

జకోస్లావకియా చిత్రోత్సవంలో 5 చిత్రాలకు బహుమతులు

జకోస్లావకియాలో జూన్ 30 నుండి జూలై 10 వ వరకు జరిగిన అంతర్జాతీయ కార్మిక చిత్రోత్సవంలో వివిధదేశాలకు చెందిన 5 చిత్రాలకు ఉత్తమత్వ బహుమతులు లభించాయి. రోక్-అతని పోదరులు (ఇటాలియన్) ది డిఫయెంట్ వర్స్ గ్రామీణ సంత (జర్మనీ) ఎగరే పిపు రమా (పోలియన్) చంద్రకోకం నుంచి వచ్చిన స్త్రీ (జకోస్లావకియా) అనే చిత్రాలకు ఈ బహుమతులు లభించాయి.

విదేశీ నటుల ప్రవేశానికి

మెక్సికో ప్రభుత్వం ఆంక్ష

విదేశీ నటులను తమ దేశపు చలన చిత్రాల్లోకి తీసుకోవటం మానివేయాలిందు మెక్సికో ప్రభుత్వం జాతీయ నలుసంఘంకు సూచించింది.

సరికొత్త సినిమా శీర్షిక! —>

ప్రఖ్యాత చిత్రకారులు శ్రీ బాపూ కార్టూనులు శీర్షిక క్రింద ప్రతివారం ఒక (వి)చిత్రవ్యక్తిని మీకు పరిచయం చేస్తారు

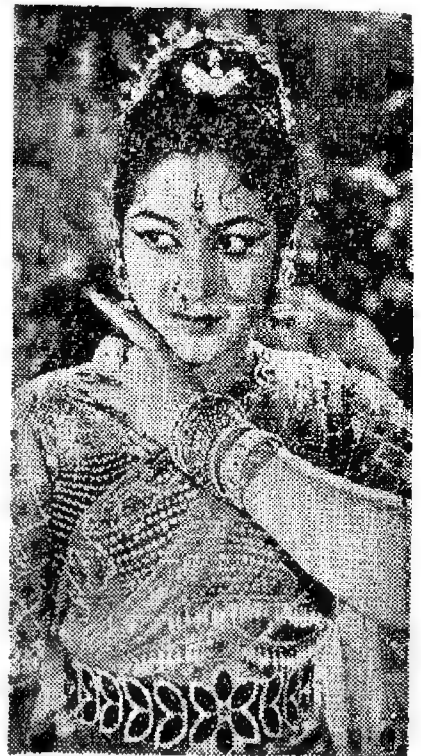
—>

చలనచిత్రంగా దక్షిణాఫ్రికా

చరిత్ర

1652 లో వాన్ రీ బీక్ అడుగుపెట్టి వవుటి నుంచి జరిగిన దక్షిణాఫ్రికా చరిత్రను చలన చిత్రాలుగా రూపొందించాలని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వం విద్యాశాఖ నిశ్చయించింది. ఈ చిత్రాల నిర్మాణ వ్యయం పూర్తయేటప్పటికి 15 సంవత్సరాలు నడుస్తాయని దక్షిణాఫ్రికా సమాచార శాఖ ప్రకటించింది. పాతకాలలో చరిత్ర పోధనకు విలుగా ఉండే బుల్లు ఈ చిత్రాలు నిర్మిస్తున్నారు. క్లిఫ్ఫ్స్ అఫ్ ది పాస్ట్ అన్న పేరుతో మొదటి చిత్రం పూర్తయి ఈ ఏడాది ఆరంభంలో విడుదల అయిందని కూడా

ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని దక్షిణాఫ్రికా చలన చిత్ర నిర్మాత డేవిడ్ ఛార్లెస్ వర్మవేక్లిస్తున్నారు.

విల్ (పాదకర్మచారి వరల్డ్ క్రికెట్ లో స్వర్ణం)

అంజుకలు-1

"ఏం బాబూ దా ఏమిటికథ? కులానాగా
 ఉంటున్నవా?
 యేమిటి? కాలం మారిపోయి ఉంటున్నవా!
 బాదు బ్రదర్ - నువ్వో 'మారిపోయి' లేదు-
 అదో కథ, వింటున్నవా?
 హేదో ఆయ నలా వాగుతాడు
 మన కెందుకనుకుంటున్నవా. ఆ?"

అటు సూర్య డిటు పొడిచిన
 అదేమిటని విస్తుపోకు
 గిరుక్కుమని వెనుదిరిగి న
 మస్కరించు తెల్లబోకు
 ఎగిరి పడే కెరటాలను
 రామ్ము విరిచి ఎదిరించకు
 ఎగిరి గంతు వేసి మీది
 కెగసి స్వాతి చేయుమా ది
 గాలు పడకు విడకు మొడుపు
 దుర్బాగా బతుకు నడుపు"

జీవన్మృతక రంగంపై
 నటరంగంపై న తరంగంపై
 ముత్తరాల 'పెద్దంతరాల' పై
 ముక్కు మాటతో ముద్దు బాటగా
 మూరక సాగే సేనియర్స్ -

ఆయన 'సేయస్సారు' (చైర్మన్ పొడోబోడు)
 పక్కనాక్క బూర్గుకు కాదు
 దాని పక్కదాని పేరు - ఫిల్మో పొడోబోడు.

మమకూడ

రవీంద్ర సూర్యనారాయణ

పూర్వకాలం ఒకానొక దేశంలోని
ఒకానొక రాజ్యంలో ఒకరైతు
ఉండేవాడు అతడు ధనవంతుడు
కూడా అతని సంతానానికి వారి
వారి లక్షణాలను తెలియజేసే పేర్లు
కూడా అసలు పేర్లకి కలపబడ్డాయి.
అతనికి ముగ్గురు కొడుకులు, ఒక
కూతురు వస్తాడు వాకయ్య
మొదటివాడు, లావుపాటి రామయ్య
రెండోవాని పేరు. మూడోవాణ్ణి తెలివి
తక్కువ దేవయ్య అని పిలిచేవారు
కూతురు ముసలికన్నె మారమ్మ,
మూగదీ చెవిటిదీకూడా ను అందులో
వస్తాడు వాకయ్య పట్టణం వెళ్లి
రాజుగారి సైన్యంలో చేరిపోయాడు.
లావుపాటి రామయ్య నగరంలోని
ఒక ప్రసిద్ధవర్తికుని దగ్గర చేరాడు
వర్తకం అదీ నేర్చుకోడానికి తెలివి
తక్కువ దేవయ్యమాత్రం తల్లి
దండ్రులతోటి, పెళ్లికాని చెల్లెలి
తోటి ఇంటిదగ్గరే ఉండిపోయి,
వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నాడు
సైన్యంలో చేరిన వస్తాడు
వాకయ్య తన శక్తి సామర్థ్యాలచేత
పైకివచ్చాడు పెద్దపదవీ జాగీరు
సంపాదించాడు అలాగే ఒక
ఐశ్వర్యవంతుని కూతుర్ని పెళ్లి చేసు
కున్నాడు కూడా అతనికి జీతమూ
పెద్దదే, జాగీరూపెద్దదే. అయినా ఖర్చు
లకిసరిపోవడంలేక అయ్యగారిసంపా
దనం అంతా అమ్మగారి ఖర్చులకే సరి
పడుతోంది. ఇంక మిగిలినవాటికి
డబ్బెక్కడ ఉంటుంది? అందుకని
జాగీరులమీద డబ్బు తెచ్చుకొందా
మని అనుకున్నాడతను. కాని పెద్ద
గుమాస్తా అడ్డు చెప్పాడు “మనకి
డబ్బు తెచ్చుకునే అవకాశం లేదం
డయ్యా! అక్కడ వ్యవసాయం
చేయడానికిగాని చేయించడానికి

గాని మనదగ్గర గొడ్డు గోదా ఉందా?
బండి నాగలి ఉందా? ఇంకేమన్నా
ఉన్నాయినకనా? ముందు అవన్నీ
సంపాదిస్తే, తరువాత డబ్బు సంపా
దించడం ఆలోచించవచ్చు”
దానిమీద వాకయ్య తండ్రి
దగ్గరకిపోయి చెప్పకున్నాడు.
“నాన్నా! మీకు బోలెడంత ఉంది.
నాకేం ఇవ్వనేలేదు నా జాగీర్లు
అవీ బాగుచేయించుకుంటాను, నా
వాటా నాకు ఇప్పించవూ?”
“నువ్వు యీ యింటికొసం యేం
పాలుపడ్డవని నీకు మూడోవాటా
యివ్వాలి? ఆవిధంగా చేస్తే దేవ
య్యకి అమ్మాయికి అన్యాయం చేసి
నట్లవుతుందికదా!” అన్నాడు
తండ్రి.

“అలా వాళ్ల మొహం వాళ్ల కేం
తెలుసు! వాడో తెలివితక్కువ
వాడు. అదో ముసలికన్నె వైగా
మూగదీ చెవిటిదీని వాళ్లకి యేం
కావలసి ఉంటుందిలే!”

“అయితే దేవయ్యని రానియ్యి.
వాడేమంటాడో?”

దేవయ్య వచ్చి “దానికేం మా
బాగు వాడి వాటా వాణ్ణి తీసుకెళ్ల
నియ్యి” అన్నాడు మామూలు
ఘోరలో

అప్పుడు వస్తాడు వాకయ్య తన
వాటాకు వచ్చిన ఫిరచరాస్తుల్ని
తీసుకు వెళ్లిపోయాడు జాగీర్లు
బాగుచేయించడం మొదలుపెట్టాడు.
ఆ తరువాత మళ్లీ రాజుగారి సైన్యం
లోకి వెళ్లిపోయాడు.

లావుపాటి రామయ్య, వ్యాపా
రంలో మెళుకువలు నేర్చుకున్నాడు

ఎంతో సంపాదించాడుకూడా.
దానికి తగ్గటే ఒక గొప్పంటి
వ్యాపారి సంబంధం చేసుకున్నాడు
అయినా అతనికి యింకా కావలసి
వచ్చింది. అందుకని తండ్రిదగ్గరకి
వచ్చి తన వాటా తనకిమ్మన్నాడు.
కాని ముసలితండ్రికి మాత్రం
ఈ రామయ్యకికూడా వాటా
యివ్వాలని యేమాత్రం లేదు.
అందుకనే అన్నాడు “నువ్వు యీ
యింటికి యేం తెచ్చావని నీకు
వాటా యివ్వాలి? ఇవ్వండిట్లా
ఉన్నదంతా దేవయ్య సంపాదించి
నదే. అటువంటివాడికీ, ఆ అమా
యకురాలికి ఎలా అన్యాయం
చేసేది?”

“అలా వాడికేం కావాలి వాడి
మొహం! వాడో తెలివితక్కువ
దద్దమ్మ! పెళ్ళా? పెటాకులా? చెవి
టిదీ మూగదీఅయినచెల్లెలికిమాత్రం
యేం కావాలి?” అని దేవయ్య
వైపు తిరిగి “వశువుల్లో సగం
పంటలో సగం నాకు యిచ్చేయరా!
పరికరాలు నాకేం అక్కరలేదులే.
కాని పుల్లెద్దునుమాత్రం తీసుకు
వెడతా. దున్నడానికి దుక్కికీ అది
యెలాగా పనికిరాదుగా.” అన్నాడు.

ఇదంతావిన్న దేవయ్య పక్కున
నవ్వాడు. “దానికేం మా బాగు.
నేనేదో కష్టపడి మళ్లీ సంపాదించు
కుంటానులే” అన్నాడు.

ఆవిధంగా రామయ్య కూడా తన
వాటా తీసుకున్నాడు. ధాన్యం నగ
రానికి పట్టించాడు. పుల్లెద్దుని
తోలుకుపోయాడు. పాపం దేవ
య్యకి మిగిలినదల్లా ఒక ముస
లెద్దు దాంతోటే ఎలాగో తంటాలు
పడి చెల్లెలునహాయంతో తల్లిని
తండ్రిని పోషించడానికి నడుం
కట్టాడు. (41-వ పేజీ చూడండి)

ఎంత లాలిత్వము, ఎంత మృదుత్వము, ఎంత తాజాయైన సువాసన!

కాష్మీర్ బొకె టాల్కమ్ పొడరు వాడితే
మీకు అటువంటి హాయినిస్తుంది!

పాపాయిని హాయిగా,
బొబ్బముగా ఉండేలా
చూడండి! కాష్మీర్ బొకె
పొడరు యిదర ప్రత్యేకమైన శబీ
పొడరంత మెత్తగానూ ఉంటుంది
దానిని రాస్తే మీ పాపాయి పువ్వులా
తాళాగా ముగ్ధాస్థాంటుంది ఈ
పొడరు మీకు మీ పాపాయికి
తూడ వదికివస్తుంది!

కాష్మీర్ బొకె టాల్కమ్ యొక్క చల్లని
పువ్వురకమువంటి వ్యర్థమీదే పూం గుత్తం
మధ్య ఉన్న రక్కసి అనుభవము పొందుతారు! దానిని
ఒక్కలా రాసుకోండి వనంత యిటు పూంపరిమళము
వంటి సువాసనలో కోరిల్లాగా ఉంటారు స్నానముచేసిన
త్రం పొరి దానిని రాసుకోండి

మీరు వాడే ఫేసు పొడరును
మెరిపేలా చేసుకోండి. కాష్మీర్
బొకె టాల్కమ్ను కొంచెము పొడరులో
చల్లండి. కాష్మీర్ బొకెలో ఉన్న
ఎక్కువ మృదువైన, మనోహరమైన
తళతళ మీ పొడరును మెరిపేలా
చేస్తుంది!

కాష్మీర్ బొకె

టాల్కమ్ పొడరు పురుషులు ప్రేమించే పరిమళం గలిడి

శ్రీ ౧౧౧

శివరాత్రి కథలు

నిజాతుల నిజమూర్తి

జరిగిన కథ

పోలయ్య అంటే ఆ ఊళ్లో చాలా మందికి అభిమానం, గౌరవం కొంతమందికి అతిని పై అయిష్టం కలగడానికి కూడా కారణం లేక పోలేను నరసింహప్ప చుమయ్య ఒకరినొకరు సాధించుకోవా లని ఎక్కులు వేస్తూ ఉంటారు నరసింహప్ప పోలయ్యను తన పక్షంలో చేర్చించటా నికి ప్రయత్నిస్తాడు పోలయ్యకు, నరసింహప్ప పెద్దకూతురు ఇందిరకు, రాజారావు ట్యూషన్ చెబుతూ ఉంటాడు ఇందిర చెల్లెలు లలిత గారావును ప్రేమిస్తుంది నరసింహప్ప రాజారావు ట్యూషన్ మాన్పిస్తాడు రాజారావును మంచిచేసుకునేందుకు చలమయ్య అలి వేణిని నియోగిస్తాడు ఎన్నికలలో పోటీ చేయమని పోలయ్యను రాజారావు ప్రోత్సహిస్తాడు చలమయ్య ఏర్పాటు చేయించిన మిలు కాక్కికుల సభ పోలయ్య ప్రసంగంతో ఆభాసు అవుతుంది అలి వేణి రాజారావును ప్రేమిస్తుంది

అర్జున్ పోలయ్య కాక్కికులసభలో ఉపన్యసించడం ఫలితంగా మిల్లువనివాళ్ళలో రెండు వర్గాలు ఏర్పడినాయి ఒక వర్గానికి రాజయ్య నాయకుడు రెండవ వర్గానికి మల్లేశం నాయకు డయ్యుడు

అసలు ఆరోజు పోలయ్య ఆ సభలో మాట్లాడుదామని చివరిక్షణంవరకూ అనుకోలేదు అక్కడి వాతావరణం, వాళ్ళ ధోరణి, ప్రశంసగా జరిగి పోతున్న కాక్కికులజీవితంలో తమస్వార్థానికై కోరికలను రేకెత్తించడంతో పోలయ్య ఆవేశంగా వేదికమీదకు వెళ్ళాడు—రంగపాండును ఆదోదా ఈ దోదా వాయి ద్దామని

“ఊరికే అవేశపడకు పోలయ్యా” అని రాజారావు ఎప్పుడూ హెచ్చరించడం జ్ఞాపకం వచ్చింది రాజారావు సాన్నిధ్యం, శిశువా లభించడంవల్ల నవజంకపోలయ్యలో ఉన్న వద్దుటాటకు, శాంతగుణం అలవడింది దాంతో పోలయ్య ఆవేశాన్ని అణచు కొని తనభావాన్ని వ్యక్తీకరించగలిగాడు తన ఉపన్యాసాన్ని చాలమంది కాక్కికులు విని ఉత్సాహం చూపడంవల్ల పోలయ్యలో సంతోషం ఇమిడింది

ఆ సంతోషంతో రాజారావుకు ఆ సంగతి చెబుదామని వెళ్ళాడు కాని రాజారావు పోలయ్యను విమర్శించడంవల్ల నిరుత్సాహపడిపోయాడు

“నీవు చాలా తొందరపడ్డావు పోలయ్యా! నీవు ఇచ్చిన ఉపన్యాసంవల్ల మంచికంటే చెడు ఎక్కువగా ఉంటుందేమోనని భయంగా ఉంది దీనివల్ల మనం బహిరంగంగా చలమయ్యదొర మురారు రెప్పగొట్టినట్టు అయింది వాళ్ళ మరింత కళ్ళతో మనల్ని సాధించడానికి ప్రయత్నిస్తారు మన పనులకు ఎన్నో అవరోధాలు కల్పిస్తారు ■ నమయంతో కాకుండా మనం మరొక సమయంలో కాక్కికుకు పీరి యదార్థస్వరూపాన్ని వివరించినట్లయితే ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉండేది నీవు చెప్పినదాన్నిబట్టి చూస్తే మిల్లుకాక్కికు లలో రెండువర్గాలు ఏర్పడవచ్చు” అన్నాడు రాజారావు

రాజారావు ఊహించిన విధంగానే రెండు వర్గాలు ఏర్పడినాయి

చలమయ్యదొర కాక్కికులను రెప్పగొట్టడం, బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేసి ఆయన అధ్యక్షత వహించడం నరసింహప్పదొరకు చిటపటలాడి నట్టు అయింది కాని తన ప్రమేయం లేకుండానే పోలయ్య ఆ సభలో ధైర్యంగా ఉపన్యసించి చలమయ్యవర్గాన్ని విమర్శించడం, యదార్థ మి యాలను చెప్పడం ఒకవిధంగా మిల్లు యాజమాన్యాన్ని బులలడమయిందందుకు, పోలయ్యవల్ల (39 వ పేజీ చూడుడు)

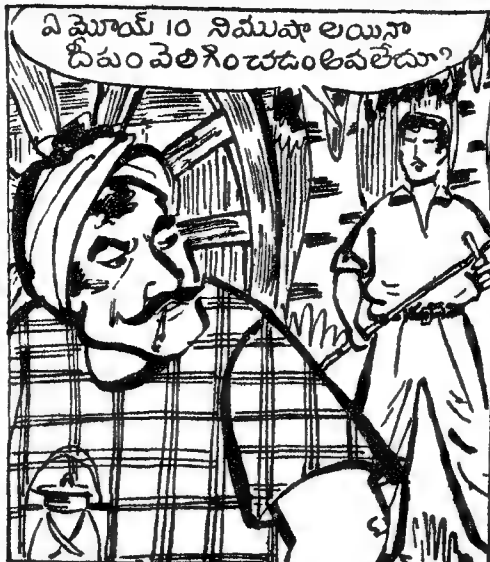
ఇదిగో వచ్చేస్తున్నాం బాబూ
ఓ నిమిషం వాలాగండి బండి త్రేదేసుం
ఎరిగింబాతి లేచాతే పోలీసులు
బట్టుకుంటారు

రామం కూడా ఇంటి దిగి అటు ఇటు పడార్లు పెట్టాం
టాప్ ఇంతలోకి వెళ్ళి మీదకి వెళ్ళి ఒక కర్ర
అతని మీద పడ్డట్టే

పైకి అనుమానంగా చూస్తారు -
వెళ్ళిపోయి దుబాకటి తప్పు
నెంటునే కర్ర తీసే -

ఏ మొయ్యే 10 నిమిషం వాలానా
దీపం వెలిగించడం అవలెదురా

ఇదిగో చెప్పాం ది
బాబూ, నొత్తి సరిగ్గా
లేదు

ఇంతలో ఏ నా కేకలు విని పింబాయి నెంటునే
అటు చురుగై త్రవ్వబోయాడు రామం కాబో మాళ్ళామగా
వెళ్ళి మీదకి ఒకడు రామం మీదకు దూకాడు

అక్కడ గుర్ర బండి వాడు కూడా వాసెలో
కలిసి రామం మీదకి కలియ బడ్డాడు - 2

గిరిశం హిమవత్సవం

ఆంగ్లాంధ్ర శబ్దాశయ హాస్యంలో ఆస్సిం, హాస్యం (హిహిహి)
మేషారు చెప్పినట్టు - హాశ్యము (హా, హా, మరియు హా)

హాగము

“కన్యాశుల్కంలో హాస్యం
ఇంగ్లీషు తెలుగు మాటల కల
యికవల్ల పుట్టింది అది తెలుగు
హాస్యం కాదు”—ఒక హాస్య
పైథాంథకుడి తాత్పర్యం

డామిట్! (ఇది ఉత్త ఇంగ్లీషు—పైగా తెలుగుతో మిక్చునలేదు ఇందులో హాస్యంలేదు అంచేత నవ్వుకు) గొప్ప చిక్కచ్చింది వెంకటేశం అవును గాని గొప్ప గొప్ప డిస్కవరీ జేసిన (ఇది ఉత్త ఇంగ్లీషీ హా|| లేదు నవ్వుకు) వాళ్ళ తేవీటేవీటేవి టిన్నువ్వాదయ్యా బహుమతులు? కొలంబస్సు (ఇంగ్లీషు కాదు, పోర్చుగీసు వాడి పేరు అయినా హాస్యంకాదు నవ్వుకు), కోపర్నికస్సు (ఇది ఇంగ్లీషు మేషం చేసిన లాటిను ముక్క గానోను హా|| కాదు గాని ఈయన బతికున్న కాలంలో జనాన్ని తెగ నవ్వించాడు—భూమి గుండ్రమనీ, పైగా సూర్యుడి చుట్టూ తిరుగుతుందనీ చెప్పి హాస్యపదాలు తెలిక పోతే హాస్యపదాలు మాటాడి నవ్వించొచ్చు ననింది కిదో నిదర్శనం నీ కిష్టవైతే నవ్వు) చెప్పిచ్చిందేవిటంటే, కొలంబస్సు, కోపర్నికస్సు వాళ్ళూ డిస్కవరీలేనీ ఏవేవి ఎవార్లు (నవ్వుకు) పుచ్చుకున్నారో వాటి విలవేషాట్ కాస్త భోగట్టా చెయ్య మరేంలేదు మనవి మర్చునో (బహ్మాండ మైన డిస్కవరీ చేశాం—“డిస్కవరీ ఆన్ ఆంధ్ర, అండిట్స్ సెన్స్ ఆఫ్ నాస్టెఅన్ హ్యూమర్—శై గిరిశం” (హా|| లేదు || కు) దానిమీద బహుమతి అందగానే తాకట్టేసి, అప్పు తీర్చేదాం గాని అందాకా రోండు పుంజీల రూపాయ లప్పిన్నమని మీ అంకుల్లాడిగి (హా|| లేదు) పట్టా చెప్తే

పై డియర్ వెంకటేశం (హాస్యం కాదు, నిజం గానే సువ్వంటే నాకపేక్ష నా మాటల్లో ఇంగ్లీషు, తెలుగు కలిస్తే హాస్యం పుట్టేస్తోందని కొందరు అంటున్నారు ముందే చెబుతున్నా వంచేత) అయాన్ (పొడవో యు, ఆన్ ఆంధ్ర, అండిట్స్ హ్యూమర్ పండిట్స్ (ఇందులో కూడా హాస్యం లేదు ఇవి ఇంగ్లీషు ముక్కలై నా) శైది శై (బదరిల్లా! (హాస్యంకాదు, ఎమినిట్) ఒక్క చిన్న విషయం ఈ వాక్యంలో ప్రతి ఇంగ్లీషుముక్క పక్కనా, ‘హాస్యంకాదు బాబోయ్ నవ్వుకు నాయనోయ్’ అని పొచ్చెరుక త్తెప్పలేక చస్తూన్నాను వాటివల్ల ముక్కకి ముక్కకి మధ్యదూరం హాస్యానికీ, హాస్య సైద్ధాంతి కులకీ ఉన్నంత ఇదిగా పెరిగిపోతోంది అందువల్ల ఇవానింది ఇలా **రెండు ముక్కలు పెట్టినప్పుడల్లా “ఇది ఇంగ్లీషు, అయినా హాస్యంకాదు, నవ్వు నవ్వు”

అన్న వాక్యాని కవి గుర్తులు అని కొండగుర్తుంచుకొని నవ్వు మానేయ్య బాబ్బాబు) చెప్పిచ్చింది తెలుగువాళ్ళ హాస్యరహస్యాలన లేక హాస్య పరిజ్ఞానము (అంటే సెన్సేస్ హ్యూమర్—హా|| కాదు నవ్వుకు) గురించిన నా డిస్కవరీ గురించి. నేను నాకు సహజమైన ద్విలియన్సుతో ఆంధ్రం గ్లాల్లో నవ్వసాచిలా పాపిపెట్టి లెక్కర్లు కొడు తుంటే, ‘ఆ మరాణా’ చూసి సెన్సేసి, వాటకాని కెక్కించాడు ఆవాట్టింది జనం నా ముక్కలు విసి వదిలి పొట్ట చెక్కిలయేలా నవ్వడం మొదలెట్టారు అక్కడికీ, మీ తెలివి తెల్లారా ఇది ఇంగ్లీషూ తెలుగు మిక్చునగా మీ తాంములు పోగి, వోష్యములు విచ్చుకొని నచ్చినట్టి హాసమయ్యా, హాస్యం యంతమాత్రం కాదు నా గొడవ వేరు, నా ఎత్తులు వేరు, నాది

బీదత్తమైన జీవితరంగంమీద పన్నిన దుర్బుద్ధపు వ్యాపం, విషాదప్రధాన, విషాదాంతమైన శీవ న్నాటకం, బూటకం, పైకి ముటుకే నవ్వుతాటా అని చెప్పబోయా కాని వాళ్ళ వివందే భోగవడి పైకి పవ్వు రోవల్లోవల అ దుస్థితికి జాలివడ్డారు, బాధ పడ్డారు

“కానమ్మ మొగుడంటే కాబోననుకొని తాళిల తేళానూ కాదంటే అలాగే పోలా” నవ్వాడు మీదు వెనకటికో మాయదారి అల్పాడూ—అలాగ్గా, ఏమో వీళ్ళంతా నవ్వుకుంటున్నారు, హాస్యం అంటున్నారు పోని అలాగే కానీ మనకేల అని నవ్వుకుని (హాస్యం) పూరుకున్నాను కాని అక్కడే దప్పులో కాలు చేళా నని నిన్న మొన్నటిదాకా, “అల్లా యన పెరేవిటి— (38-వ శేషీ చూడండి)

హాటలు

శంకరానికి నాగమ్మపెరిన మంత్రం ఏమిటి? మళ్ళీ అతను తేరుకున్నాడా?

హాట్ టాగ్ల తలవంచుకొని భోంచేస్తున్న శంకరానికి తలెత్తగానే ఎదురుగుండా నరసింహా తావుగారు కనిపించారు.

“ఏమోయ్ ! శంకరం, హోటల్లో భోంచేస్తున్నావు ? మీవాళ్ళ ఫూరెల్లా రేమిటి ?” అని నరసింహా తావుగారు అడిగారు.

“అబ్బే ! లేదండీ మా ఆవిడకు వంటల్లో బాగులేదు వాకు వండుకోడానికి తీరుబడి లేదు. అందుకని

“పానీ మీ అత్తగా రున్నారకదా, అవిడేమీ చెయ్యదూ ?”

“ఆవిడకు వంటరారండీ”

“అనేమిటోయ్ ? బొత్తిగా అలా అనేస్తున్నావ్. ఇంత అన్నం ఉండకయ్యలేదు, అమ్మాత్రం ?”

“ఆవిడకి కూడా, ఉద్యోగం ఉండడంవల్ల తీరుబడి ఉండదు” అన్నాడు శంకరం, తొందర తొందరగా భోంచేస్తూ.

“బాగానే వుంది పానం ! నువ్వు నానా ఇబ్బంది పడవంటే వస్తోందన్నమాట అయినా ఈ రెండేళ్ళలో చాలా చిక్కిపోయావునుమా !” అని నరసింహా తావుగారు పానుభూతి చూపించారు.

భోంచేసి చెయ్యి కడుక్కుంటున్న శంకరంమీద నర్సర్ తెచ్చియిచ్చిన కారియర్ పట్టుకొని శంకరం నరసింహా తావుగారితో, “వెళ్ళి వస్తా” నని చెప్పి హోటల్ బయటికి వచ్చాడు మొహం మీదకి సదున్న చింపిరిజాట్టూ, మాసిపోయిన బట్టలూ, పాత చెప్పులూ, మొహంలో నరద్యానం, చిరాకూ, నిన్నుపో తొండవిస్తూన్న శంకరాన్ని చూసి, రెండేళ్ళ క్రిందట అతన్ని చూసిన వాళ్ళెవరూ కూడా ఇలానే ■ శంకరం అంటే నమ్మలేరు.

శంకరం గదిగట నడిచి అరమైలు దూరంలో ఉన్న ఒక చిన్న పెంకుటెంట్స్ కి వెళ్ళాడు. అయింట్లో మంచంమీద ఒక పద్దెనిమిదేళ్ళ యువతి పడుకొనివుంది. ఆమె శంకరం భార్య నరళ అమెది. అక్కడోయమైన ముఖమే ఆమెకు వంటల్లో నీరసం తప్ప మరో ఇట్టేమీ లేదు. ఆమె శంకరాన్ని చూసి, బద్ధకంగా వళ్ళ విరుచుకుంటూ లేచి మంచంమీద కూర్చుంది.

“నరళా ! ఇదిగో కారియర్ తెచ్చాను నేను అఫీసుకు వెళ్తున్నాను” అన్నాడు కారియర్ గదిలో పెట్టి, బైటకు వెళ్ళిపోతూ శంకరం.

అతను వెళ్ళిన తరువాత నరళ “అమ్మా !” అని, పక్కంట్లో చాతాఖానీ చేస్తున్న తల్లిని పిలిచింది. పండిపోయిన జాట్టూ, బుగ్గని భారా

నీ జ్ఞాన రంగధామ

౦

భావనాటి శరీరంలో ఒక ఏకైకత అని, నరం వచ్చాడట ?' అనుకుంటూ గదిలోకి

గిన్నె లోకొక్కట క్రిందకు పెడతూ కూతుర్నిద్దరూ కంఠాలు పెట్టుకొని యిద్దరూ అన్నం పెట్టుకొని పోవేశారు. మాత్రం శంకరం తనతో చెప్పకుండా

నా తమిళనాటయిపోయి నేను నానాంటి పడుతున్నానుకదా సాయంకాలం వీరు వచ్చేటప్పుడు తెప్పని చెబుతామనకున్నాను కో చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోయాను మనిషి చెప్పి

కపోరి వందో రెండువందలో తెచ్చి య్యమును రోజూ అర్చించి కానీ కొను

అయిన దగ్గర ఎక్కువ డబ్బు లువచ్చుట అని నడిగింది నరక సరళత తల్లిదగ్గర అమెదగ్గర ఏ వాటావ్వా అచ్చి ఎం ? ఎంతేశాడే జీతమంతా ? సాయం

రానీ అడుగుతాను నాదగ్గర ఇలాంటి లు మనీరావు అత్తగారికి తమిళనాట వెళ్ళలేని అనుభూతు అనలు పెళ్ళియ్యకు పోవాలి ? అని కోసంలో రెచ్చిపోయింది ముగ్గురు, నరకవీ జవాబు చెప్పలేదు శంకరం తెచ్చిన

అయిదు రూపాయలూ తా మిద్దరూ తమ దీక్ష వారూ పోయిపోయి పోయాడికి అద్దె మొదలైన అద్దెలన్నీ పోగా మిగిలిన రూపాయలూ తన చేతిమీదుగానే ఎవరాకి తిరిగి వచ్చికి అర్చయ్య ముహూ ఉంటే పాత మో అయినదాలో ఏళ్ళకే ఉంటుంది తల్లి అనిద పెట్టే భద్రంగా ఉంది అందు

తాకిళ్ళి సీమానూ, మోటల్లింది టిన్నూ
తెచ్చి వడేస్తుంటే శంకరం మంచివాడు లేకపోతే
శంకరం వట్టి అనుమర్తుడు, తెలివితక్కువవాడు,
దీగుబోతు అని అతన్ని నానమాటలూ
అంటుంది

లోజనాలయ్యక కంచాలూ అవి అలాగే
ఉంచేసి సరళ పక్కమీద పడుకొని టిల్లీక్
వనల చదువుకోసాగింది వాగమృగారు స్కూలు
జైల్లోపోయింది

వాగమృ ఆపూలో ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో
పాఠశుప్రైవేట్ గా పనిచేస్తున్న, నంబ్లె అయిపోళ్ళ
భర్త విసర్జిత బహుళా అలా అనడంకన్నా మొగు
లొద్దిరిన ఆమె అంటే సరిపోతుంది ఆమె
భర్తతో కాసరం చేసిన రోజులోనే సరళ పుట్టి
నట్లు తెక్కు సరళ పుట్టిన తరువాత మొగుడి
మీద కోసం వచ్చి, ఆవిడ అప్పటికే స్కూలు
పై నలు దాకా చదివివుండడంవల్ల, (పై నింగుకు
వెళ్లి టీచరుద్యోగం సంపాదించింది అప్పటి
మంచి, ఒకలే కాపురం ఉంటూ, సరళను పద్దె
నిమిదేళ్ళ వచ్చేదాకా పెంచింది అవిడ వూరుకున్నా,
లోకం పూరుకోకపోవడంవల్ల, సరళ పెళ్లి గురించి
తలపెట్టక తప్పలేదు అప్పటికే సరళ స్కూలు
పై నలు తప్ప ఇంట్లో కూచుంది తనలాగే
కూతుర్ని కూడా (పై నింగుకు వండించి టీచ
రుద్యోగం చేయిద్దా మనకోంది గాని, ఆమె
ఉద్దేశం కొనసాగలేదు

సరళతోబాటు చదువుకోవ్వన్నాడు ఏర్పడిన
స్నేహంవల్ల నిర్మల అనే అమ్మాయి తరచూ
సరళంటికీ వస్తూవుండేది నిర్మల యింటికీ సరళ
కూడా తరుచు వెళ్తుండేది నిర్మలకు ఇద్ద
రవులున్నారు పెద్దవయస్స పేరు శంకరం
రెండోవాడు రాముం వాళ్ళ తండ్రి కృష్ణమూర్తి
గారని, స్నేడరు గుమాస్తా చేస్తున్నాడు. నిర్మలా
సరళా స్కూలు మానేసినా ఒకరింటి కొత్తరు
తరచూ వస్తూండేవారు

శంకరం బి. ఏ చదువుతున్న రోజు లని
సరళను చూచిన దగ్గర్నుండి అత వామనే అత
ర్నించబడిన సరళ తమ యింటికీ వచ్చినప్పు
డల్లా నిర్మలతో మాట్లాడుతున్నట్లు, కల్పించు
కోని తనూ వాళ్ళ సంభాషణలో చొరబడేవాడు
సరళకీ కూడా శంకరంతో మాట్లాడాలంటే చాలా
సరదాగా ఉండేది

కృష్ణమూర్తిగారి భార్య చనిపోయి వడే
ళ్ళయింది అప్పటికీ నిర్మల అదేళ్ళప్పిల్ల అప్పటి
మంచి శంకరం, రాముం, నిర్మలా, ఆయన ఇంట్లో
వసులు చేసుకుంటూ గడపుకోచ్చారు నిర్మలకు
వధిపానన సంవత్సరం రాగానే ఆమెకు పెళ్లి
చేశారు అప్పటికీ శంకరం ఇరవైయేళ్ళవాడు
అతనికి పెళ్లిచేస్తే, ఇంట్లో కోడలు మెనులుకూ
సంపాదాన్ని నిర్వహిస్తుందని కృష్ణమూర్తిగారు
అట్లప్రాయపడ్డారు నిర్మల ఎలాగైనా కొద్ది
వెలలతో అత్తవారింటికీ వెళ్లిపోతుంది అప్పు
డింట్లో బాత్రిగా ఆడదళ్ళత ఉండదు అందు
కని నిర్మల అత్తవారింటికీ వెళ్లే తోగానే శంక
రానికి పెళ్లి చెయ్యాలని కృష్ణమూర్తిగారు నిశ్చ
యించారు

హాటలంభోజనం

శంకరం సరళం మధ్య హాటలంభోజనం గ్రమంగా
వృద్ధవుతోంది నిర్మల పసిగట్టింది ఒక్కరోజు
సరళ, నిర్మల యింటికీ గవక రాకపోక శంకరం
"వెళ్ళాయి! సరళ రాలేదేమే యివ్వక ?" అని
వంజిసారులు అడిగేవాడు సరళ కూడా నిర్మలతో
మాట్లాడుతున్నంతసేపూ, శంకరం కోసమే ఎదురు
చూసేది అతనిగురించే అనేక ప్రశ్నలు చేసేది
పైగా ఇంట్లో ఆడదిక్కేవరూ, పెద్దవాళ్ళూ,
చిన్నవాళ్ళూ లేకపోవడంవల్ల, నిర్మలకు గాని,
శంకరానికిగూ వయస్సుతో ఉన్నవాళ్ళు ఎలాంటి
వాడుతో ప్రవర్తించాలో తెలియదు రాముం
స్కూల్ పై నలు పాసయి యింటులో చేరాడు.
అతనిది చాలా ముఖావంగా ఉండే స్వభావం
పైగా ఇంట్లో ఎక్కువసేపు ఉండేవాడు తాడు.

సరళా, శంకరం, నిర్మలు ముగ్గురూ కలిసి
సరదాగా కబుర్లు, నోటకోటలు, పాటలూ, అప్పు
డప్పుడూ అటలూ, పిటితో కాల్గేసం చేసేవారు
ముగ్గురూ పేకాలు తడుతూ ఆడేవారు. కృష్ణ
మూర్తిగారు ప్రొద్దున్న లోజనంవేసి వెళ్లిపోయిన

ఒక నర్దార్ జీతో ఆయన
ప్రియురాలు: భగవంతుడు అం
దం పంచిపెట్టే టప్పుడు మీ
రెక్కడికీ వెళ్లారు?
నర్దార్ జీ : యుద్ధానికి.

రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు తిరిగి వచ్చేవారు, గాబట్టి
ఆయనకు ఈ విషయాలేమీ తెలియవు. సరళతో
సరదాగా గడవడం కోసం శంకరం అప్పుడప్పుడు
కాలేజీ కూడా ఎగ్గేసేవాడు సరళ చేతిలోని
వట్రిక శంకరం లాక్కోడం, శంకరం చేతిలోని
పుస్తకం సరళ లాక్కోడం, ఒకరి భూతా ల్పాకరు
రాసుకుంటూ తిరిగడం, అనవరం లేకపోయినా
ఒకరి చెయ్యి ఒకరు పట్టుకోడం—ఈవిధంగా
వారి ప్రేమ కావ్యంలో ప్రథమాధ్యాయం ప్రారంభ
మైంది

నిర్మల కాస్త కనుచాలునే సరళను ఏదో
వంతతో దాకుతుండేవాడు. ఒకప్పుడు మధ్యాహ్నం
నిర్మల వెంటింట్లో కాసే పెడుతోంది. సరళ
వచ్చి, శంకరాన్ని ఒక రూపాయంటే ఒడు
లిమ్మంది. శంకరం పెట్టేంది రూపాయ తీసి
సరళ చేతిలో పెట్టాడు. అలా పెద్దపెళ్లిప్పుడు
సరళ చెయ్యి అతనికి తగిలింది వెంటనే అతనికి
ఉద్రేకం వచ్చిపోయి, సరళను దగ్గరికి తీసు
కొని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు సరళ అరచి నిది
రించుకోలేదు ఆ సమయంలోకి అక్కడికి వచ్చి
పిల్లిదగ్గరే కూర్చుని నిర్మల శంకరంతో ఏం
చెయ్యాలో తోచక "సరళా" అని పిలిచింది.

సరళా శంకరంలు ఇద్దరూ కంగారుపడి ఏది
పొడూరు

అనాటినుంచి సరళా, శంకరంలు మరీ చను
వుగా తిరిగడం మొదలెట్టారు నిర్మలకు ఏం
చెయ్యాలో తోచలేదు తనకన్నా పెద్దవాడైన
శంకరాన్ని తనేమనగలదు కాని తండ్రి కీ విషయం
ఎంతమాత్రం యిష్టం ఉండదని ఆమె అంటే
రాత్మ చెబుతోంది ఇలా జరిగిన కొద్ది రోజులకే
నిర్మలకు వివాహమైంది ఆ వాడవిడివల్ల శంకరం,
సరళకు కలుసుకోవడానికి పిలువడలేదు ఒక నెల
రోజులపాటు ఇంట్లో ఎప్పుడూ బంధువు
లుండడంవల్ల, సరళ తమ ఇంటికీ వచ్చినా,
అమెతో ఎక్కువ చనువుగా తిరిగడానికి శంకరానికి
పీటు ఏక్కలేదు లోలోపల ఆమె నెలాగైనా
శరియాలని చాలా ఆత్మత వడేవాడు పెళ్ళయి
పోయి బంధువులంతా ఎప్పుడు వెళ్లిపోతారా అని
అల్పతగా ఎదురుచూసేవాడు

వివాహమయినదగ్గర్నుంచి నిర్మలలో కొంత
హార్పిచ్చింది ఎవరూ చెప్పకుండానే ఆమెకు
చాలా విషయాలు తెలిసాయి భార్యార్జరం అను
బంధం ఎలాటిదో, లోకం ఎవరైనా చూస్తుందో,
వయస్సు అనేది మానవుడికి ఎటువంటి పరీక్ష,
అమెకు అర్థమవసాగింది మనిషిని ఒక్క తప్ప
టడుగు, శిఖరమీద నుంచి అగాధంలోకి
లోపెయ్యగలదని గ్రహించింది ముఖ్యంగా సరళా
శంకరం మధ్య రూపొందుతున్న అనురాగం, దాని
పరిణామం, ఆమెకు బాగా అవగాహన అయింది.
ఎలాగైనా అది తగ్గేటట్లయినా చూడాలి, లేదా
యీ విషయం తండ్రి దృష్టిలోకి వచ్చేటట్లయినా
ప్రయత్నం చెయ్యాలి, అని నిశ్చయించుకుంది.
కొద్దికొద్దిగా ముట్టుపక్కల రేగుతున్న పుకార్లు,
తమ పక్కంటి సరసింహంగారి భార్య సరళ
గురించి అనే మాటలూ, ఆమె కర్మమవసాగిం

మొదల సరళతో స్నేహాన్ని తగ్గించుకోవడానికి
ప్రయత్నించింది కాని సరళ తమ యింటికీ
రావడం మానలేదు నిర్మల వంతు శంకరమే
ఎక్కువ అమెతో మాట్లాడసాగాడు వాళ్ళ
యిద్దరిమధ్య గాఢానురాగం పెరిగిపోయిందని,
వాళ్ళని విడదీయడం అసాధ్యమని గ్రహించింది
నిర్మల అనేకసారులు శంకరం చేతుల్లో బంధించి
ఉడిన సరళను చూసింది నిర్మల

కృష్ణమూర్తిగారి దూరపుబంధువు ఒకానిడ
దాతా దీర్ఘతిలోకి జారిపోయి, కొన్నాళ్ళు
పిల్లింట్లో తలదాచుకోవడానికి వచ్చింది ఆమె
విధన ఏదై నిర్మలంటాయి కృష్ణమూర్తిగారికి
అందు(మేమ పాచ్చు అందులో భార్య
లేకపోవడంవల్ల ఆడదిక్కు అభిస్తే ఆయనకు
మరీ సంతోషం ఆమె ఆయనకు వరుసకు అక్కగా
రవుతుంది ఆమె వచ్చిన దగ్గర్నుంచి నిర్మల
అందోళన కొంత తగ్గింది కాని శంకరం చాడ
హెచ్చయింది

శంకరం, మునుపటిలా సరళా, తనూ చను
వుగా ఉండడం కష్టమని తెలుసుకున్నాడు అయినా
సరళ వచ్చినప్పుడు ఎలాగో ఒకలాగా కొద్దిసే
పలునా చాలుగా ఆమెను స్పృశించడానికి ప్రయ
త్నించేవాడు చుట్టపొడి అనిలిస్తే పేగులు తెక్కు

పెట్టే తన శంకరానికి, సరళకే గల సాన్నిహిత్యం వనగిట్టేసింది నిర్మలద్వారా కొన్ని వినరాలు, లాగింది సరళ తను శాఖ కాదనీ, వాళ్ళది వరదాదాయకమైన కుటుంబం కాదనీ, ఆమె తల్లి నాగమ్మమీద పుకార్లు కొల్లలుగా పున్నాయనీ ఆమె వాకబు చేసి తెలుసుకొంది

కృష్ణమూర్తిగారు తీరికగా కూర్చోని మాట్లాడుతున్న సమయంలో, పిల్ల తెనరూ దగ్గరలేని సమయం చూసుకొని, తను సేకరించిన భోగిట్టు అంతా ఆయనతో ఏకరువుపెట్టి, ఎలాగైనా శంకరానికి వెంటనే పెళ్లి చేసేయమని, అందుకు తగిన సంబంధం చూడమని చెప్పింది అనుభవజ్ఞుడు గాబట్టి పరిస్థితినితా వెంటనే అర్థం చేసుకుని కృష్ణమూర్తిగారు పిల్లనంత తొందరతో కొడుక్కు వివాహం చెయ్యడానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు

సరళతో విచలవిడిగా తిరగడానికి తమ యింటి ప్రతిబంధకాలు ఏర్పడుతున్నాయని తెలుసుకొని శంకరం సరళ యింటికే వెళ్ళడం ప్రారంభించాడు వాళ్ళిద్దరూ సరదాగా తిరగడం వాగమ్మగారు చూసి, చూడనట్లుగా పూరుకొంది

శంకరం తనకు వివాహసంబంధాలు వస్తున్నాయని చెప్పిన దగ్గర్నుంచి, వాగమ్మ తన కూతురు పెళ్లిగురించి ఆలోచించసాగింది శంకరం సరళను వివాహమాడడానికి, అతనివారైనా ఒప్పుకోరు అయినా శంకరంలాంటివాడు తన కూతురికి దొరకడం చాలా కష్టం ఎలాగో వాళ్ళిద్దరికీ ప్రేమ కుదిరింది అంత వ్యామోహంతో ఉన్నారని, వాళ్ళిద్దరి పెళ్లి మామూలుగా జరిగే విషయం కాదు అంతేకాక ఇంకా అలవ్యం చేస్తే శంకరానికి పెళ్లి సంబంధం కుదిరిపోయి, అతన్ని మెడలు వంచి వాళ్ళ వాళ్ళంతా ఒప్పించచ్చు అందుకని ఆమె, శంకరాన్ని తమ యింటికే రావద్దని కట్టడి చేసింది సరళకు మాత్రం జరిపించవలసిన కార్యక్రమంలా బోధపరచింది శంకరం, సరళలు ప్రత్యేకంగా కలుసుకోవోయినా, ఇద్దరిమధ్య ప్రేమ లెఖలు ఎడతెరిపే లేకుండా నడుస్తూండేవి

కృష్ణమూర్తిగారికి మంచి అస్త్ర ఉంది పరమలి ఉంది గౌరవం ఉంది ప్రాద్దున్నే లేచి 'సుందరకాండ' పారాయణంచేసి, జనం చేసుకొని జయటికే వచ్చేవాడు చేసేది స్వీడరు గుమాస్తా అయినా, కోర్టు వ్యవహారాల్లో స్వీడరుకన్నా తెలివైన నలభా లిప్సగండు ఆయన చాలా పరోపకార బుద్ధి గలవాడు అలాంటి వ్యక్తి కొడుక్కి తను కూతుర్నిచ్చడం మహద్భాగంగా తలచి, అనేక మంది శంకరానికి పిల్ల నిస్తామని వచ్చారు పిల్లల జాతకార్థి పరీక్షించి, అందులో ఒక మంచి సంబంధం ఎంచి వారి పిల్లను చేసుకుంటామని వారికి కుబురంపాడు కృష్ణమూర్తిగారు

కాబోయే పెళ్లికూతురు ఫోటో తీసుకొని, సంబంధం గురించి మాట్లాడడానికి పెళ్లివారు ఒకనాటి సాయంకాలం కృష్ణమూర్తిగారి రింటికే వచ్చారు కృష్ణమూర్తిగారు ఫోటో చూసి సంతోషించారు శంకరానికి కూడా చూసించారు అతనూ కచ్చిపట్టు తలచాడు తక్కిన విషయాలు

కూడా మాట్లాడుకున్నారు తాంబూలప్రాయంగా పెళ్లికూతుర్ని చూసుకోవడ మనగానే ముహూర్తం నిశ్చయించుకుండా మనుకున్నారు వచ్చిన పెద్ద మనుష్యుల్ని సాగవంపడానికి కృష్ణమూర్తిగారు స్వేషముకు వెళ్లారు శంకరం తన స్నేహితు లెవరో చూసిన, రాత్రి వాళ్ళతో గడిపి తను తిరిగి వచ్చేటప్పటికే ఆలస్యం అవుతుందనీ, అందుకు తనకోసం మనరూ ఎదురుచూడవద్దనీ ఇంట్లో చెప్పి వెళ్లిపోయాడు కృష్ణమూర్తిగారు తిరిగి వచ్చి, కొంతసేపు శంకరం కోసం ఎదురుచూసిన భోంచేసి పడుకున్నారు

శంకరం తెల్లవారుజామున ఇంటికే వచ్చి మెల్లిగా వెళ్లి తన మంచంమీద పడుకున్నాడు కృష్ణమూర్తిగారు ప్రాద్దున్నే లేచి జనం పూర్తయిన తరువాత తనపని చూసుకోవడానికి బయల్దేరి వెళ్లారు పీడితోకే ఆయన్ని ప్రక్కయింటి సరసింహంగారు పిల్వారు

"కృష్ణమూర్తిగారూ ఇలా వచ్చి కూర్చోండి"
"ఏమిటండీ, ఏమిషం ? వరసింహమూర్తిగారూ!"

"మీకు మనస్సుకు కష్టం కలిగించే విషయం ఒకటి చెప్పవలసివచ్చి చెప్తున్నాను అన్యదా

ఒక పిల్లవాడు బడికి వెళుతూ స్నేహితునితో: ఈ వేళ నేను నిద్రలేవగానే తలనొప్పి, జ్వరం, చెవిపోటో, గొంతు నొప్పి వచ్చాయిరా! కాని ఏం లాభం బడికి వెళ్లక తప్పలేదురా.

భావించవద్దు మీరూ, మేమూ ఇబ్బందులే పడర భావంతో మెలిగం కాబట్టి చెప్పకతప్పదు"
కృష్ణమూర్తిగారు తెల్లబోయారు "విషయమేమిటండీ?"

"ఏన్నో రాత్రి మీ పెద్దబ్బాయి శంకరం వివాహం, సరళ అనే అమ్మాయితో ఈవూరి చివరనున్న నత్తవ్వారాయణ కోవెలలో జరిగిపోయింది

కృష్ణమూర్తిగారు నిర్వాంతులై "అ! మా శంకరం పెళ్లా?" అన్నారు వరసింహంగారు అవునని తలచారు తను ఆ సమయానికి అక్కడికి వెళ్ళడం తలపించిందనీ, అందువల్ల తనకా విషయం తెలిసిందనీ చెప్పారు కృష్ణమూర్తిగారు వెంటనే ఇంటికొచ్చి కొడుకుని పిల్వారు అప్పుడే నిద్ర నుంచి లేచిన శంకరం, తండ్రి తనను అంత వాతాత్మంగా పిలవడంతో జరిగిన విషయం ఆయనకు తెలిసిఉంటుందని నూపించాడు ఎలాగా తను అన్నిటికీ తెలిసినాడు
"ఏన్నోరాత్రి నువ్వు ఎక్కడి కెలా?"

శంకరం జవాబు చెప్పలేదు
కృష్ణమూర్తిగారు కోపంతో వణికిపోతూ "మాట్లాడవే?" అన్నారు

అప్పటికే శంకరం, వందన తల ఎత్తుకుండా మువ్వనంగా నిల్చున్నాడు

"నా కంటి కారం కొట్టి పెళ్లి చేసుకోవడం అవసరం ఏమొచ్చింది నీకు? నీకోసం మంచి సంబంధాన్ని అవతల నిశ్చయం చేస్తూంటే, చెప్పనన్నా చెప్పకుండా ఎవరైనో నీ యిష్ట మొద్ది నట్లు పెళ్లి చేసుకుంటావా? వాళ్ళ మంచి చెడ్డలు విచారించకుండా, అఖిరికి విన్నప కన్న తండ్రిని కూడా కాదని చేసుకుంటావా?" అని కోపంతో, దుఃఖంతో మాట్లాడలేక పూరుకున్నారు నిర్మలా, రామం, చుట్టపాడిదా ఆశ్చర్యంతో తండ్రి మాటలు వింటూ శంకరం మొహం చూస్తూ పూరుకున్నారు

కృష్ణమూర్తిగారు ఇంట్లో ఉండడాని కిష్టం లేక, కొడుకు చేసిన పని తలచుకుంటూ, చికాకైన మనస్సుతో బయటికి వెళ్లిపోయారు మరో పాపగంటకే శంకరం పెట్టెలో తన బట్టలన్నీ పర్చుకుని, పెట్టె వట్టుకుని నిర్మలా, రామం "అన్నయ్యా!" అని పిలుస్తున్నా వివేక బయటకు వెళ్లిపోయాడు

తల్లిని గోల్పోయిన బిడ్డలని అల్లాడు ముద్దుగా, పీల్చేసం రానియకుండా, ఎప్పుడు చెయ్యొత్తి దెబ్బయినా చెయ్యకుండా తన పిల్లల్ని కృష్ణమూర్తిగారు పెంచారు పెద్దకొడుకు బుద్ధిగా చదువుకొని వృద్ధిలోకి వస్తాడని, తన ముద్దు ముచ్చటా తీర్చి, తను ఇంతకాలం వాళ్ళకోసం వడిన శ్రమను మరిపిస్తాడని, శంకరంమీద ఆయన ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొన్నారు తల్లి, తండ్రి తానే అయి, అన్నివిధాలా తల్లిలా పిల్లల్ని సాకే వాళ్ళ మఱానికి అంతరాయం రాకుండా తను అన్ని మఱాల్ని వదులుకున్న కృష్ణమూర్తిగారికి శంకరం చేసిన పని, గుండెలో కలిపొలులా తగిలింది. దాని పరిణామం, తల్లుకున్నకొద్దీ ఆయన్ను బాధ పెట్టసాగింది అయినా ఇదంతా తన కర్మ అనాకున్నా దాయన

అసలీ వివాహం జరిపించడానికి నాగమ్మగారే కారణం శంకరానికి సరళమీద ఉన్న వ్యామోహాన్ని కనిపెట్టి, ఆమె సరళని శంకరంతో మెసల నివ్వడం, కొంతకాలం మానేసింది శంకరం సరళ కోసం ఏవైనా చెయ్యడానికి సిద్ధపడ్డాడని గ్రహించిన తరువాత, వెంటనే వివాహానికి అంగీకరిస్తేనే తన కూతురి మొహం చూడమని, లేక పోతే ఆమె జోలికి రావద్దనీ చెప్పింది నవ్వు యంతో శంకరం సరళకోసం చాతపాలాడ్డి పోతున్నాడు అందువల్ల వివాహానికి వెంటనే ఒప్పుకున్నాడు కోవెలలో రహస్యంగా సరళను వివాహం చేసుకున్నాడు మర్నాడు తన పెట్టె వట్టుకొని సరళ యింటికే వచ్చేవాడు

నెలరోజులు శంకరానికి సరళతో స్వర్గ విహారం చేస్తున్నట్లు గడిచింది ఆ తరువాత నాగమ్మగారు అతన్నేదైనా ఉద్యోగం చూడమని చెప్పింది ఆమె ఆశించిన ఫలితం, ఈ వివాహంవల్ల రాకపోయేటప్పటికే ఆమె దృష్టిలో శంకరం విలువ తగ్గసాగింది ఎలాగో వివాహం జరిగిపోతే కొడుకు యందుండే చాత్రభ్యంకొద్దీ కృష్ణమూర్తిగారు, అతన్ని క్షమించి, కొడల్ని తమ యింటికే పిలి

శీమకుంటారని నాగమ్మ ఉద్దేశం అలాటిదేమీ జరిగే సూచనలు లేకపోగా, శంకరం తమ యింటిలోనే తిప్పవేసి, తన సంపాదనను ఖర్చు పెట్టించడం ఆవిడకి చాలా కష్టమనిపించింది

శంకరం ■ ఏ చదువుకు స్వస్తి చెప్పాడు ఉద్యోగం కోసం రెండు నెలలు తిరగ్గా ఒక కంపెనీలో గుమాస్తాగా దొరికింది అతను కూడా మొదట్లో, తండ్రి తనకోసం కబురు పంపుతాడేమో ననుకున్నాడు గాని, ఇంటినద్ద తన సంగతే ఎవరితోటీ తండ్రి ఎత్తుటలేదని, తననూ పూర్తిగా మర్చిపోయినట్లుంటున్నాడని తెలిసి ఆ ఆశ నడులుకున్నాడు తనంత తను వెళ్లి తండ్రిని క్షమాపణ అడగడంకంటే మేలగా నాగమ్మగారి కెలా ఉన్నా, సరళకు అత్తవారింటికి వెళ్ళడం ఏమాత్రం ఇష్టంలేదు తన తల్లిదగ్గర తనం దడం, తనభర్త తన చెప్పుచేతల్లో ఉండడమే వరక కిష్టం

సరళ యిష్టమే తన యిష్టంగా భావించుకొని మెలగసాగాడు, శంకరం అంతేకాక సరళ దేన్ని కోరితే అది తెచ్చివ్వడం, తను తెచ్చిన జీతమంతా సరళ కిచ్చి ఆమె ఎలా ఖర్చు పెట్టమంటే అలా ఖర్చుపెట్టడం, సరళను ఎల్లప్పుడూ సంతోషంగా ఉంచడానికి ప్రయత్నించడం శంకరం యొక్క స్వభావమైపోయింది అతను సరళను గాఢంగా ప్రేమించాడు ఆమె ఏమాత్రం కష్ట పడినా తను ఓర్వలేదు తన పూర్వయా న్నామె కర్పించాడు ఆమెకోసం తనవాళ్ళని భృతప్రాయంగా విసర్జించాడు శంకరంయొక్క ప్రేమ ఎంత హెచ్చు స్థాయికి వెళ్లిందంటే, ఆఖరికి సరళ చేత ఎంలా పనులూ మాన్పించి పాటలుమీద ఆధారపడడం లేకపోతే తల్లికి, కూతురికి తనే కాఫీ కాచిచ్చి వీలైనప్పుడు వంట కూడా పండేలంత వరకూ వెళ్ళింది నాగమ్మ కూడా ఉద్యోగమైతే కాబట్టి ఆవిడకి మొదటినుంచి వంట అలవాటు లేదు, సరళే మునుపు వండేది

భర్తకి బాధ్యతగా చెయ్యవలసిన అవసరం లేక బొటట్టి సరళకి బద్ధకం, మధ్య మధ్య నీరసం తొంటి నుకుమార లక్షణాలు అలవడ్తాయి పత్రికలూ, పుస్తకాలూ కాలక్షేపానికి ఉండనే ఉన్నాయి శంకరం తనమీద తనూ శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు, భార్యకి అత్తగారికి ఎలాగా అతనిమీద శ్రద్ధలేదు అందువల్ల క్రమంగా అతను ఏక్కిపోయి, రెండేళ్ళలో ఎముకలగూడులాగా తయారయ్యాడు నాగమ్మ అతన్ని చాలా నిర్లక్ష్యంగా, ఒక నౌకరులా చూస్తుంది అతను సరిగ్గా తిన్నాడో లేదో కనుక్కునేవాళ్ళైనరూ లేరు ఎంతసేపూ తమ సుఖం, తమ అవసరాలూ చూసుకోవడంతోటే సరళకి, వాళ్ళమ్మకి కాలం గడిచిపోతోంది

ఇలా శంకరం నానా అవస్థ పడుతున్నాడని శృష్టిమూర్తిగారికి తెలిసింది ఆయన పైకేమీ అనలేదు ఆయన ఆంతర్యంలో ఏం పూచాటున్నాయో తెలుసుకునే అవకాశ మెవరికీ లేదు

శంకరం పనిచేసే కంపెనీలోనే గోవిందరావని ఒక వ్యక్తి పనిచేస్తున్నాడు. అతను రెండు మూడు పొరులు శంకరంకోసం శంకరం ఇంటికి వచ్చి అతని

హోటలుభోజనం

అవ్వంతా చూశాడు శంకరం అంటే అతనికి చాలా అభిమానం ఉంది శంకరంయొక్క ప్రేమ వివాహపు కథంతా తెలుసుకున్నాడు ఒకనాడు శంకరంతో సాయంకాలం సికారుకెళ్ళా తన మనస్సులో ఉన్న భావాల్ని బయట పెట్టాడు, -

“ఏమోయ్! శంకరం నేను చాలా బోలా మనిషిని అందుకుని నీ గురించి నా అభిప్రాయం ఎక్కువకాలం దాచుకోలేను నీ వద్దలేమీ బాగు లేదు రోకంలో అందరం పెళ్ళయినవాళ్ళమే ఎక్కడో నూటికి ఒకరు తప్ప ఇంచుమించు సామాన్యంగా అందరి భర్తలకీ భార్యలమీద అనురాగం

భార్య - ఏమంటే మీ అమ్మగారు నన్ను అవమానించారు.

భర్త - మా అమ్మ నిన్ను అవమానించడమూ అది ఎలా నాధ్యమవుతుంది. ఆమె 150 మైళ్ళ దూరంలో.

భార్య అది కాదండి ఉత్తరం ద్వారా

భర్త - (ఉత్తరం చదివి) ఎక్కడ లేదే, మామూలుగా వుంది.

భార్య - అయ్యో వ్రాత. ఆ చివర పంక్తి చూడండి. అందులో చి|| సౌ|| కమల|| యీ జాబు మాబాబు కివ్వడం మరవకు అనివుంది చాలాదూ!

ఆర్ విశ్వనాథం (చక్రచురం)

ఉంటుంది కానీ ఆ అనురాగం చూపించడానికి ఒక పద్ధతి ఉంది వాళ్ళకే లోటూ రాకుండా చూడడానికి ప్రయత్నించాలి అంత మాత్రాన అలుపిచ్చి నెత్తి కెక్కించుకోకూడదు భార్య చెయ్యవలసిన పని చేసి, ఆమె విధి నిర్వర్తించిన తరువాతే భర్త ప్రేమ కర్పించి తుంది అంతేగాని అడవి పసిపాటా లేకుండా తిని కూచాని, మగవాడిచేత వంటా వార్చు చేయించడం సహించరాని తప్పదం”

“మా అవిడకు వంట్లో నీరసమండి”

“నాల్గు రోజులు పొయ్యదగ్గర కూచుంటే అదే పోతుంది చురుగ్గా పనిపాటలు చేసుకుంటూ కంకల్లాడుతూ గృహంలో తిరిగినదే గృహాల్కి

కాని ఎప్పుడూ ఈదురోమని వక్కమీద పడుకొని మొగుడిచేత చాకిరి చేయించుకునే ప్రేమ భర్త ప్రేమ కనర్పూరాలు”

శంకరం ఆలోచించాడు గోవిందరావు చెప్పిన మాటలు విన్నాడు అతని మనస్సులో ఈ భావాల్ని అడ్డతం గా ఉన్నాయి కాని సరళమీద ఉన్న ప్రేమకొద్దీ నాటిని అణచిపెట్టేకాదు నాగమ్మ గారు తనని అవమానిస్తున్నప్పుడల్లా అవి పైకి రావడానికి ప్రయత్నించినా తండ్రికి దూర మవడంవల్లా, తనని బలపర్చేవా రెవరూ లే! పోవడంవల్లా, అవి పూర్తిగా పైకి రాలేదు గోవిందరావు తన వక్తం మాట్లాడుతూంటే శంకరావుతో మగతనం కొద్ది కొద్దిగా విజృంభించి పొగింది గోవిందరావు మాటల్ని బాగానే ఉన్నాయి. కాని నాటిని క్రియారూపంలో పెట్టడ మెలాగో శంకరానికి తెలియలేదు

“మీరు చెప్పింది నిజమే కాని” అని శంకరం వాసుస్తాంటే—

“కాని, ఎలా దారిలోకి తీసుకురావడమో? అని ఆలోచన కదూ?”

“అవును చాలాకాలం నుంచి మా అవిడకు అలవాటైపోయింది”

“ఇప్పుడు వయస్సుమీ మించిపోలేదు నాల్గు రోజులు కొత్తలో అవస్థగా ఉంటుంది తరువాత మామూలుగా అందరితోపాటూ అలవాటు పోతుంది” అని గోవిందరావు శంకరానికి తన నిజ పరిస్థితి తెలియబర్చిన దగ్గర్నుంచీ శంకరం మనస్సులో ఈ విషయాల మెల్లిగా మంటను రగుల్కొల్పసాగాయి

తను కన్నతండ్రికి చెప్పనైనా చెప్పకుండా సరళను వివాహం చేసుకున్నాడు పైగా ఎంతో వైభవంతో, కోలాహలంగా జరగవలసిన తన పెళ్ళి, ఒక్క సరదా అయినా లేకుండా రహస్యంగా కోవెలలో జరిగింది నిర్మల పెళ్ళి ఎంత దర్జాగా జరిగిందో పూహించుకుంటే, తనపెళ్ళి ఎంత అవకతవకగా జరిగిందో తెలుస్తూంది తన తండ్రితో గట్టిగా తన మనస్సులోని విషయం చెప్పివుంటే ఆయన అంగీకరించునేమో? ఆయన ఏవాడూ తాము కోరినవాటిని కావడలేదు తనే చిన్నతనంచేత తొందరపడిపోయాడు అందుకు కారణం నాగమ్మ! ఆమె ఈ ఏర్పాటు రహస్యంగా చేసింది ఆమె ఉద్దేశం తన తండ్రి ఈ సంబంధానికి అంగీకరించడని ఆమె చెప్పినట్లు చెయ్యడం వల్లే తన తండ్రితో అనవసర విభేదం వచ్చింది ఆమె వత్తాను చూసుకుని తన భార్య తనను బాగా అలుసు చేస్తోంది వాల్లిడ్లరూ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చుచేస్తూ, శంకరం దుబాదా ఖర్చు చేస్తున్నట్లు మాట్లాడతారు తన స్వేచ్ఛనీ, ఆరోగ్యానీ, ఓర్వనీ, అన్నిటిని పరిస్మర్చినా, పైగా అనవసరంగా తను వాళ్ళకి లొంగిపోయాడు. భర్తగా తానెంత ప్రేమతో సరళను చూస్తున్నాడో, భార్యగా ఆమె అట్టి ప్రేమనే తన యందు చూపాలి అడేమిలేదు సరిగ్గా తన నౌక అప్రయోజకుడి క్రింద చూస్తున్నారు వాల్లిడ్లరూ తను అనవసరంగా సరళ కెక్కడ కోపం

వస్తుందో నని జడుస్తున్నాడు అది వల్ల తెలిసి తక్కువ!

శంకరం మనస్సులో ఈ ఆలోచనలు బాగా రూపొందిన తరువాత ఒకనాడు ప్రొద్దున్నే లేస్తూ నరళను కాసే పెట్టుమన్నాడు నరళ చిరాకుగా అతనిచేపు చూసి, అతన్నే పెట్టుమంది

“నాకు ఓపిక లేదు నువ్వు పెట్టు” అన్నాడు శంకరం

“నా శంతకన్నా వోపికలేదు హోటలు నుంచి తెండి”

“అలాగే పిల్లేడు నువ్వు కాసే చెయ్యాలిసేదే”

“నేను చెయ్యను”

అంత ఖండితంగా నరళ జవాబు చెప్పడానికి తనివ్వాళ్ళూ నరళ కిచ్చిన ఆటనే కారణమని గ్రహించి శంకరం హోటలుకి వెళ్లి తను మట్టుకు కాసే త్రాగి వచ్చాడు నరళా, నాగమ్మలు అతను తనుకోసం కాసే లేవకపోవడం చూసి, కోపంతో మండిపడిపోయారు కొంచెం సేవయ్యక నరళతో శంకరం అప్పొల్లనుంచి నరళే వంట చెయ్యాలని చెప్పాడు నరళ తను చెయ్యనని చెబుదా మనుకొంది గాని, పొద్దున్న కాసే విషయంలో, శంకరం మామూలుగా లేచని గ్రహించి జవాబు చెప్పకుండా పూరుకుంది నాగమ్మగారు మాత్రం “దాని వంటల్లో వీరనమని వీకు తెలుసు కదా రోజలాగే హోటలునుంచి కారెయర్ తీసుకురా!” అంది

“అలా పిల్లేడు ఇవాల్లినుంచి అది వంట చెయ్యాలి!”

నాగమ్మగారు కోపంతో రెద్దిపోయింది ఎందుకు పిల్లేడు! ఇదేం నీ యిల్లనుకున్నా? దాని పుట్టింటల్లో అది ఉంది హాయిగా చేయించు కుంటుంది నువ్వెప్పుడీ అడగడానికి?” అంది

శంకరం మారు మాట్లాడలేదు బట్టలు వేసుకొని బయటికి వెళ్లిపోయాడు తిన్నగా హోటలుకి వెళ్లాడు భోజనం చెయ్యడం అరంభించాడు ఎదురుగుండా అదే నమయానికి కాసే త్రాగాడానికి వచ్చే నరళింహంగారు కప్పించారు

“ఏమాయ్! శంకరం మీ చెల్లెలు పురిటి కొచ్చింది ఆ అమ్మాయి నిన్ను చూడాలని ఒకటే అనుకుంటుండటం, పూ ఆవిడ చెప్పింది” అన్నారు నరళింహంగారు శంకరం మనేపథంలో వెళ్లాలా, తమ్ముడా, తండ్రి! మెసితారు

“అలాగే నాకూ! దాన్ని చూడాలని ఉంది” అన్నాడు శంకరం

శంకరం ధోరణిలో చిన్న మార్పువచ్చిందని నరళింహంగారు కనిపెట్టారు ఆయన కెన్నాళ్ళ నుంచో తండ్రి! కొడుకుల్ని కలసాలని ఉంది “మీ నాన్నగారి వంటల్లో ఈమధ్య అంత కులా పాగా లేదోయ్!” అన్నారు

“అలాగా! ఏమిటి జబ్బు?”

“ఆ ఏముంది, ఆయనకు మునుపటినుంచి ఉన్న కడుపునొప్పి, ఇప్పుడు తరచుగా వస్తోంది నువ్వు ఆయనకి దూరమవడం, తోలోనల ఆయన ఎంతో బాధపడుతున్నారు” అని అతనినైపు కూశారు

“అగ!” అన్నాడు శంకరం మెల్లిగా అలోచిస్తూ

“నువ్వై నా నరళకుని, ఆయన మాటలకు లెక్కచెయ్యక ఆయన్ని తరుమా క్షేమ సమాచారాలు విచారస్తే బాగుంటుంది”

శంకరం ఏమీ జవాబు చెప్పకుండా కాసేపు అలోచించాడు నరళింహంగారి కాసే పూర్తయి లేచి వెళ్తుంటే, తను కూడా చెయ్యి కడుక్కొని ఆయన వెనక్కాల వెళ్లస్సాగాడు ఇద్దరూ హోటలు దాటి బయటికి వచ్చారు శంకరం, నరళింహంగారిలో కొంచెం దూరం నడిచి, “మా నాన్న, నేను వెళ్తే రానిస్తాడా?” అని అన్నాడు మెల్లిగా

“ఎందుకు రానియ్యడోయ్ అదెప్పుటికైనా నీ యిల్లే ఏదో ఆయనకిష్టంలేని పని చేశావు అంతమాత్రాన రక్తసంబంధం ఎక్కడికి పోతుంది ఒకవేళ ఏదైనా అంటా డమకో, పెద్దవాడు ఆయన అన్నాడని నువ్వు నరళకుంటే సరి వెళ్ళ! వెళ్ళ! వెంటనే మీ యింటికి వెళ్ళ!” అన్నారు నరళింహంగారు

శంకరం, తండ్రి ఏమంటాడో అని ఒకవైపు భయంగా ఉన్నా, చిన్నప్పటినుంచీ తనను ఎంతో ప్రేమతో, అడరంతో చూసిన తండ్రి మొహం జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ ఇంటికి ఎదుర్లేరాడు వాకిట్లో తండ్రి కూచొని రాసుకుంటున్నాడు శంకరం అడుగుల వచ్చాడు విని తలెత్తారు కృష్ణమూర్తిగారు

తండ్రి కొడుకుల కళ్ళ నాలుగూ కలుసు కున్నాయి

కృష్ణమూర్తిగారు తం దించేసి మల్లి రాసుకో సాగారు ఆయన మొహంతో చిన మందహాసం లేఖ మెరవడం శంకరం కనిపెట్టాడు ఇంట్లోకి వెళ్లాడు

నిర్మల శంకరాన్ని చూసి సంతోషంతో “వచ్చావా అన్నయ్య! నీకు కబురు పెడదా మనుకుంటున్నాను వదినను కూడా తీసుకురాలేక పోయావా? చాలా చిక్కిపోయావు” అంటూ మాట్లాడసాగింది రామం కూడా అన్నను పలక రించాడు ముగ్గురూ చాలాసేపు మాట్లాడు కున్నారు నిర్మల చాలసార్లు “నరళను తీసుకు రాలేదా?” అని నొచ్చుకుంది

శంకరం “నాన్న ఏమైతే అంటాడేమోనని తీసుకురాలేదు” అన్నాడు నిర్మల ఒక్క క్షణం అలోచించింది తండ్రి దగ్గరికి వెళ్లింది

“నాన్నా! అన్నయ్యతో వదినను తీసుకు రమ్మని చెప్పావా?” అని అడిగింది

కృష్ణమూర్తిగారు కూతురినైపు చూసి “సరే” అని తలచావారు

నిర్మల శంకరంతో తండ్రి నరళను తీసుకురావడానికి ఒప్పుకున్నాడని చెప్పింది అయినా శంకరం రెండు మూడు రోజులాగ నరళను పిల్చుకు వస్తా నన్నాడు శంకరానికి మనస్సులో నరళ వస్తుందో, రద్దో అనుమానంగా ఉంది

శంకరం తండ్రియింటల్లోనే ఉండిపోయాడు వారం రోజులదాకా శంకరం కనుచూపించున దగ్గర్నొచ్చి నరళకు మనస్సులో ఏదో భయం పెట్టు కుంది దానికి తోడు నాగమ్మను ఇరుగు పొరుగు వారు “మీ అల్లుడు రాలేదా?” అని అడుగు తుండడం, కొందరు శంకరం తండ్రి దగ్గర ఉన్నాడని చెప్పడం, నరళకు వీచెక్కినట్లయింది ఆమెకు జరిగిన విషయాలన్నీ జ్ఞాపకానికి రాసా గాయి తనూ తనతల్లి అతని కిష్టపలసిన గౌరవం ఇవ్వలేదనీ, అతని ప్రేమనూ, మంచితనాన్ని ఆన రాగా చూసుకొని, అతన్ని చాలా బాధపెట్టేమని అనుకోసాగింది తనకోసం శంకరం ఎంత త్యాగం చేశాడో తల్చుకుని, తను అతన్ని అంత ప్రేమగా చూసేసరిందుకు తనని తను తిట్టుకుంది రోజూ అతనికోసం ఎదురుచూడడం, అతను రాకపోవడం పాత సంగతులన్నీ జ్ఞాపకం వచ్చి నరళ ఏడుస్తూ కూచోడం వరిపొయింది శంకరం ఇంక తన దగ్గరికి రాలేమో, తనను వదిలేస్తాడేమో? అని భయపడసాగింది నాగమ్మ కూడా కూత రుదే తప్పయినట్లు, తానేమీ ఎరగనట్లు మాట్లాడ సాగింది అందరూ కలిసి తనమీద కసి తీర్చు కుంటున్నట్లుగా నరళ పూహించుకొని బాధపడ సాగింది వివరికి ఒకసారి శంకరం కనిపిస్తే చాలు అతని కాళ్ళమీద పడి ఏడుద్దా మనుకొంది తల్లి మీద కోపం వచ్చి అన్నం తినడం మానే సింది శంకరం యింటికి తనే వెళ్ళామనుకుంది గాని, అక్కడ కృష్ణమూర్తిగారు తనని ఇంట్లోకి రానిస్తారో, రానివ్వరో అని భయపడి మానేసింది

వారం రోజుల తరువాత ఒకనాడు ప్రొద్దున్న నరళయింటికి రామం వచ్చాడు అతన్ని చూడ గానే నరళకి కొండంత సంతోషంవచ్చింది ‘రా! రామం మీ అన్నయ్య అక్కడే ఉన్నారా?’ అని అడిగింది

రామం తలూపుతూ “నిన్ను పిల్చుకు రమ్మ వ్వాడు” అన్నాడు

నరళకు గొప్ప ఆనందం కలిగింది శంకరం తనకోసం కబురు పెట్టాడు వెంటనే వెళ్లి అతన్ని కలుసుకోవాలి నాగమ్మ మాత్రం ఇందులోని కీటుకు అర్థం చేసుకుంది ఒక్క నిమిషం ఆలో చించింది తన కూతురు సుఖమే తనకు కావాలి కాని, బొత్తిగా తనను లెక్కచేయకుండా, శంకరం రమ్మనడం, నరళ వెళ్లడానికి సిద్ధం కావడం ఆమెకు నచ్చలేదు కూతుర్ని వెళ్ళొద్దని చెబుదా మనుకుంది

“రిక్సా పిల్చుకురా! రామం” అని నరళ చెప్పడం వింది నాగమ్మ

రామం రిక్సా పిల్చుకు వచ్చాడు నరళ వెళ్లి కూర్చోబోతుంటే “అదేమిటి? అత్తవారింటికి రిరా, సారె పెట్టి వంపించాలి కాస్త అగు! రేపు వెళ్ళుచుగాని” అంది నాగమ్మ

“అవన్నీ తరవాత పంపించవే అమ్మా!” అంటూ రిక్సాలో కూచొని రిక్సావాణ్ణి ‘పోనియ్య’ అంది నరళ. రిక్సా కదిలిపోయింది.

చెప్పా" గారు (ఇంగ్లీషు దొంగవాలుగా మిక్కిలైన టెయిగు డోకు నవ్వుతే నీ కర్కం) చెప్పిందాకా అన్యంగతి కానుకోలేకపోయా వాటెపోల్ మై కం (టెయిన్! అనుకొన్నా) వెంకటేశం! నవ్వస్తే ఇంగ్లీషులోనే నవ్వు నుమా)

నా పేలావనలో హ్యామరు (హాస్యంకాదు బబ్బు! హాస్యం అనే అర్థం) ఇంగ్లీషు, టెయిగు మూలలు పీకొట్టుకు ఇదవడంవల్ల ఉత్పన్నమైనట్టి దనీ అది తెలుగు హాస్యం కాదని ఆయన (తేటెస్ట హాస్య బ్రహ్మ—హాస్యం కాదు, సంస్కృత సమాన భిరుదు) వెల్లడి చేశారు తెలుగుకపోతే పోనీ, ఇంగ్లీషు హాస్యమా అనేవు అదిన్నీ కాదు దీన్ని శబ్దా (శయ హాస్యం అంటారు హాస్యానికి గల భిరుదులో ఈ శాబ్దికం ఒకటిలే మొత్తంమీద ఇన్ని లక్షల మంది తెలుగుజనాభా ఇన్నేళ్ళుగా చేసింది, ఇంకెన్నోనో వెయ్యకోయేదీ—నామీద ప్రాక్టికల్ జోకు చెయ్యడం అన్నమాట ఇన్నాళ్ళూ నా పేలావనలో హాస్యం కాని దానిని చూసి పొట్టులు బద్దలయేలా (హా బ్ర గారు ఒప్పుకోపోతే పొట్టులు బీటలు వేసేంత మాత్రమే అని చెప్పుకుందాం) ఏవన్నానా—అయేలా (శబ్దా (శయ హాస్యము) నవ్వడంలో తాత్పర్యం ఒక్కటే— వీడు హాస్య మనుకొన్నది టెయిగు హాస్యం కాదురోయ్! డిడి హాస్యం అనుకుంటున్నాడూరోయ్ బాబోయ్ ఖవ్వగుంటేదురోయ్ అని నవ్వుకుంటున్నాడన్నమాట కాని అమాట నాకు చెప్పరాదు పోని ఒపాడితో ఒపా డైనా చెప్పకోరాదు మనక్కాస్తా వివరణేలా?

కాని ఇందులో వో మెలికుండిల ఆరంభంలో ఇది తెలుగు హాస్యంకాదని, ఆంధ్రదేశ భక్తిగలవారెవరూ వర్సరాదనీ నవ్వస్తే బిగించుక్కూచోవానీ ప్రజలు అనుకుని ఉండవచ్చు ఇందులో హాస్యవదాలన్నీ హాస్యపుదాలన్న దృష్టితో మాత్రమే కొంతకాలంపాటు వచ్చివుంటారు అయితే దరిమిలాను ఎన్నాళ్ళకీ బాన్నానీ టెయిగు హ్యామర్ (తెలుగు హాస్యం కానిది కానిది) వీడి తటస్థపడడంవల్ల బహుశా ఇన్నాళ్ళూ మనం పోలన చేసిందే అసలు హాస్యం కాదోలు భగవంతుడా అని నాలిక్కరచుకుని మళ్ళీ రిటూ స్పెక్ట్ ఇఫెక్టుతో నవ్వు వారంభించారేమోనని ఊహించ వాడించాడు వారి మొహం

ఇప్పుడు ఆం—గ్ల (అంటే ఆంధ్రము ఆంగ్లము కలిస్తే ఆంగ్లీ—అయినా ఇది హాస్యం కాదు నవ్వు తద్దా) హ్యామరుని, ఇంగ్లీషు మాటల్ని, వాటిని బాదనవాళ్ళనీ కోప్పడనాయనే, చాలా సైద్ధాంతిక (గంధాలూ, వాటికి దార్శనిక సారస్వతం తయారు చేశారు—తెలుగు హాస్యం కానిదేదీ అన్నది ఆంధ్రాలు పోల్చుకుందికీ వీలుగా ఆయన నేతినేతి విధానం అవలంబించి హాస్యం ఇదికాదు, ఇదికాదు అని తెల్పు కుందికీ వీలుగా రచనలు అమరిగ్గా ఏర్పరచారు

అపొటి శీసిన్ను నాకూ వచ్చు వెదవది ఇంగ్లీషు ముక్కలు దొర్లి హ్యామరు పుట్టిస్తాయి గాని

“హాస్య మనగా నేను తాములు (దవడలు గామాను) సాగులు కొన్ని కండరములు ముడుచుకొని (ఇంగ్లీషు ముక్కలు దొర్లాయన్న కోపంతో కాదు) కొన్ని సాగి వోష్టుములు విడివడి దంతములు (ఉంటే) తళుకుమని (తగుపాటి వెల్తురున్నపుడు, కారాకల్లి మేనుకొనకపోతే) మెరియుటను హాసమందురు అది తెప్పించుట హాస్యము” ఒహయన, ఈయన కూడా భిరుదు మొగాడు కాదగ్గ వాడే—సై విధంగా ఒక హాస్యవ్యాసం మొదలెట్టేసరికి హాలు గొల్చు

గి రీ శం తె క్కు ర్లు

(31-వ పేజీ తిరువాయి)

మంది—ఇది హాస్యమో హాస్యపుదమో తెలి దనుకో అయితే నేం నవ్వింది కానిట్టే హాస్యం అను కుందాం వెదవ గొడవ ఈ ప్రజల్లో ఇదే చిక్కు. నవ్వుతున్నారో, నవ్వుకుంటున్నారో, నవ్విపోతున్నారో పోల్చుకోడం కష్టం మందారిన మనం సిద్ధాంతాలు చేస్తూనే ఉంటాం గాని అజ తెలిదు బహుశా భి (ప్రాయం మన కెందుకునకో మొత్తానికి (హా బ్ర గారి (హా) సిద్ధాంతం ప్రకారం హాస్యం రెండు రకాలైనట్టు తోస్తుంది ఒకటి శబ్దా (శయ హాస్యం అనగా పచ్చిళ్ళను ఆశ్రయించుకు బలికేడి (ఇది బతుకుతుందా? బతికి బట్టు కడుతుందా? హా! మిగతాది భవిష్యత్తు వెండి తెరపై చూచుడు) ఇక రెండోది చిత్తశబ్దా (శయ హాస్యం అంటే మాలూడ కుండా గుడ్డింతజేసి జడ్డిగా చూడడం, ల్లల్లల్ల అని వెక్కిరించడం, పిల్లి మొగ్గులు వెయ్యడం, అంతకీ నవ్వుకపోతే ఎడటివాడిని కింద నడదోసి కిరకణలు పెట్టడం అయింటుంది ఆ ఇందుకు బలిష్టుల అయినవాళ్ళే ఒడిగట్టడం మంచిది ఎందుకైవా మంచిది పోతే, వారు చెప్పిన శబ్దా (శయ హాస్యంలో వరదానో శబ్దా (శయ హాస్యం, స్వదానో శబ్దా (శయ

హాస్యం అన్నివిధాలు పై దానిలో పచ్చిన్న దేశం భాషల పేరిటా అన్ని రకాల హాస్యాలూ ఉంటాయి వాటిలో ఆంగ్ల శబ్దా (శయ హాస్యం పోనవైంది అది తెలుగు హాస్యం కాదు నీకు తెలుస్తూనే ఉన్నా చెప్పడం నా విధి, పుత్తి స్వదానో శబ్దా (శయ హాస్యంలో భారత రాజ్యాంగం గుర్తించిన పద్ధతులు భాషలూ కాక, ఉన్న భాషల్ని తెక్కేసి వాటి వర స్వర సంకరంవల్ల పుట్టే వాటిని గుణించడానికి గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు రావాల్సిందే

ఇక ప్రస్తుత విషయమైన ఆంగ్ల శాబ్దికం ఉంది చూశావా అందులో హాస్యం కలిగిందే ప్రయో గాలు ఇది కొట్టిపై, తిట్టిపై మొ చవన అబ్బెల్లి ఇది వావి కావు హాస్యం తెలిసినవాళ్ళ కూడా —నవ్వుకపోతే అదే సాయె, కనీసం నవ్వుకున్నా నా పోరా అన్న పూసా వచ్చున కాబోలు—ఆయన ఇంత పొట్ట చెక్కులయ్యేలాటే, ఉదాహరణలు యిచ్చారు అలాగే సంస్కృతంలో కూడా తినుమిష జిగుమిష అనేవి హాస్యపు పొక్కిరింపి మన్ని నవ్విస్తాయని హామి యిచ్చారు శబ్దా (శయ హాస్యం అంటే ఇదేమి రైర్యం చెప్పారు (అన్యాయం ఘోరం నా టెన్నీ క్కును—ది సీక్రెట్ ఆర్ మై నక్సెస్సును ఇలా క్లుప్తంగా అకళింపు చేసేమకుని అందరికీ చెప్పి య్యడం అన్యాయం మేడ్రూ)

అయితే యివన్నీ శబ్దా (శయ హాస్యపుదాకే ఇది తెలుగు హాస్యం కాదు.

ఇక తెలుగు హాస్యపుదా లేటి ? అబహో లింకను (ఆంగ్ల నామానికి స్వేచ్ఛానువాదం) ఒకవాడు పాదరక్షలు తొడుచుకుంటూ ఉండగా ఒకడు ఎచ్చి ఏమీ మీ జోళ్ళను మీరు తుడుచుకుంటారా (యూ పాలిష్ యువరోన్ మూన్ ?) అనగా ఆయను మీ రెవరిని తుడుస్తారు అనెనూ ఇది ఇంగ్లీషు కాక అమె రికనీజేజీకు అనుకోవచ్చు ఇది శబ్దా (శయ హాస్య నికీ చక్కని ఉదాహరణ అనీ, దీని బతుకుంతా ‘యువరోన్’ అన్న పలుకుబడిమీద ఆధారపడిందనీ మువ్వనుకుంటే నీ కర్క నవ్వుతే అందుకున్నాను ఆ జోళ్ళ జత ఇండియాకీ తెచ్చి పింగళి అక్షి కాంతానికో, పిలకా గణపతిశాస్త్రికో తొడిగింది మీ జోళ్ళను మీరే పాలిష్ చేసుకుంటున్నారే అన్న ప్రశ్న, అవును వీ రెవరిని చేస్తారు అన్న జవాబు (పై ప్రశ్నక ఇంకెవరు చేస్తారు అన్న జవాబు రావాలనుకుంటే నీకు తెలుగొచ్చినంత ఒట్టు) ఏర్పాటుచేస్తే అది పదహారణం తెలుగుజోకు (అవ్కోర్స్ టు హెల్పింగ్ మడికారం) ఆ టెలుగుగా జెంటిల్ నిద్దరూ ఆజోకు చూసి అక్కర్లేవడగానే నిట్టు పూర్తవుతుంది నువ్వు నవ్వుచు లేదా నవ్వుకోవచ్చు

భోల్స్ కు నేను దారివ్వనన్న మూర్ఖుడిని చూసి, నే విస్తానన్న ఒక సీమ రచయిత డైలా గుని, పదహారణం తెలుగు చిన్నదానికీ తొడిగి, అంతవ మాట— మొగుడి మొక్కపామ్మిడ విసిరేయస్తే అది పదహారణం తెలుగు జోక్ (అవ్కోర్స్, టు హెల్పింగ్ జెంటిల్ ఆర్ వాటెన రిటీస్) అయ్యా ఆ ముగ్గునాయక, పనిని డై నంగా మన్నించేది, (పేమిం చేది, ఒక రచయిత చెప్పిన మాటని విని ఆంగ్లేయ శబ్దా (శయ హాస్యాన్ని దొరకనుచుకొని మొగుడి మొహం విసిరికొట్టే దేవిటని మీరు నవ్వుకోగానే తాములు సాగి టెన్షములు విడి హాస్యం ఉత్పత్తి అవుతుంది ఒక టెక్నసు మిలియనీర్ భార్య కిటికీలోంచి నిసరేసిన వజ్ర వైడూర్యాలను చక్కా నట్టుకొచ్చి (వారు పోసినవే కాబట్టి చొర్యం కాదుగా హా!) మన వీధిలో నుభుమ్మగారి నోటికిచ్చి పెరటిగో దవతల సారేయించేస్తే అది పదహారణం తెలుగుజోకు బహుశా ‘నిశ్శబ్దా (శయ’ జోకు అయింటుంది

శబ్దంగా తెలుగు హాస్యాన్ని పోల్చుకుని ఆనందించ దాని కిన్ని వచకు లుండగా ఈ తెలుగునాగళ్ళ నా యింగిలిషు ముక్కలు పట్టుకు దేవుళ్ళాడ్డం బాగు లేదు పైగా ఇప్పుడుమీరు న కే అనిపిస్తోంది నేటి వాదం ప్రకారం అన్ని హాస్య! రచనలు? హాస్యం నవ్వుల) చేసేయ్యడమే గాక, హాస్యబ్రహ్మ (ఇదీ హాస్యమే న నవ్వేమార్ హా కాదు) అనే సంస్కృ తపు సమాన భిరుదుచ్చుకున్న సైద్ధాంతిక నిర్మాత చెప్పాక ఇవా నాయనమాట నెదిరించిందికీ దమ్ము చ్చాలపు అంచేత, నీకు గురి: కుదిరినా మానినా, నమ్మకం ఉన్నా మానినా, నవ్వు వచ్చినా, నువ్వు, మిగతా ఆంధ్ర ప్రజలూ నా మాటలు విన్నప్పుడు పైకి నవ్వుకండి కావమ్మ అనట! మొగుడే, అర్థెళ్ళ కావరం చేకాక, నేను కాను మోగ్రో అంటే ఎలా నమ్ముతారో అలాగే నాది తెల్లగు హాస్యం కాదన్న మాదన్న మాటకూడా నమ్మి ప్రస్థించాలి మీరు గనుక పైకి నవ్వుతే మీకు హాస్యం తెలిసినంతొట్టు రేడియో వాటకాకే, తెలుగు సినిమా కథలకీ, తలా తోకా ఉన్నాయనుకున్నంత ఒట్టు

కార్మికులలో రెండువర్గాలు ఏర్పడినందుకు నా సహాయం సంతోషించాడు పోలయ్య అనాడు ఎట్లా మాట్లాడింది ముననబు, శాయిలు చెప్తుంటే నరసింహపు మనస్సులోనే పోలయ్యను అభినందించాడు

“రాజారావు ప్రాధులంపల్లనే పోలయ్య ఆరోజు ఉపన్యాసం ఇచ్చి ఉంటా”డనుకున్నాడు నరసింహపు

ఆలోచిస్తే రాజారావుకు రాజకీయాలమీద ఉన్న అభిప్రాయమేమిటో నరసింహపుకు అంత చిక్కలేదు “తను వెనక ఉండి పోలయ్యను ముందుకు నెట్టడంలోగల ఉద్దేశ్యమేమిటి? నిజానికి తనకూ రాజారావుకు ఎక్కువ అభిప్రాయ భేదాలు లేవు తను చెప్పింది అతనికి నచ్చలేదు జరిగిందే అంత తనే తొందరపడి అతణ్ణి దూరం చేసుకున్నాడు అతనూ, పోలయ్య తన పక్షం ఉంటే ఎంత బాగుండేది? చలమయ్యను ఎంత అట అడించేవాడు తను? పోలయ్యకు ఆశచూపినా లొంగకపోయే

“రాజారావు తెలివితగలవాడు బాగా చదువుతున్నవాడు మంత్రివర్గంలోను, నాయకులలోను పలుకుబడిగలవాడు అతణ్ణి కుడిదుజుం చేసుకుందామనుకున్నాడు తను అది ఆదిలోనే బెడిసికొట్టింది అతనికి ఎన్నికలలో నిలబడాలన్న కోరిక కలగడం తప్ప? తనకంటే ముందునుంచి అతను కాంగ్రెసులో ఉన్నాడు కొంత త్యాగం చేశాడు జైల్లుకు వెళ్ళాడు అటువంటివాడు ఎన్నికలలో పోటీచేసి, శాసన సభ్యుడు కావాలనుకోడంలో తప్పేమీలేదే! కాని అతను పోటీచేస్తే తన సంగతి మేమిటి? అందుకే భయపడ్డాడు తను

పోలాయిబలం రాజారావుకు లేకుండా వేద్దామనీ, తనపక్షం చేసుకుందామనీ ప్రయత్నిస్తే అది బెడిసికొట్టేందయ్యే” నరసింహపులో ఆలోచనల మీద ఆలోచనలు సాగిపోతున్నాయి

“తనకు డబ్బుంది స్థానికంగా చలమయ్యకుంటే మంచివరకే ఉంది ఎంత డబ్బు యినా గుప్పగలడు తను రాజారావుకు డబ్బేదీ? ఎట్లా గెలుస్తాడు?” అని ప్రశ్నించుకున్నాడు నరసింహపు

“ఇప్పుడు మిల్లుకార్మికులలో వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి కాబట్టి, కొన్ని టిల్లు రాజారావుకూ, కొన్ని చలమయ్యకూ రావచ్చు తను వాళ్ళను వదిలిపెట్టి మిగతా జనాన్ని ఏదో విధంగా ఆకట్టాలి” అని సమాధానపరచుకున్నారు నరసింహపు

“అందరూ అనుకుంటున్నట్టు నిజంగా రాజారావు లసలు ఎన్నికలలో పోటీచేస్తాడా? ఉద్దేశం ఉన్నాడు ఊళ్లో తన ప్రాపకం పెంచుకోక పోలాయిని ఎందుకు ముందుకు వెదుక్కన్నాడు? ఇందులో కూడా ఏదైనా రాజకీయపుటెత్తు ఉన్నదా?” అని సందేహించాడు నరసింహపు

ఇంతలో ఇందిర “నాన్నా” అంటూ అక్కడకు వచ్చింది

“ఏమిటమ్మా?” అన్నాడు నరసింహపు “నెలరోజులైంది—ఆయనదగ్గరినుంచి ఉత్తరాలు లేక నాకేమో భయంగా ఉంది నాన్నా” అంటూ సోఫాలో కూర్చుంది ఇందిర.

ఆదర్శాలు-ఆ తప్యాలు

(29-వ పేజీ తరువాయి)

“చదువుల హాదవితో తీరుబడితేక్ వ్రాయలేదేమోలే” అన్నాడు

“మూడు ఉత్తరాలు వ్రాశాను ఒక్కదానికైనా సమాధానం వ్రాయడానికి అంత తీరుబడి లేకుండా ఉంటుందా నాన్నా” అంది ఇందిర అల్లుడు ఉత్తరాలెందు? వ్రాయడంలేదా అని ఆలోచించాడు నరసింహపు కారణం ఉపించలేకపోయాడు

“నేను ఇప్పుడే ఉత్తరం వ్రాస్తే నీవేం దిగుబునడకు తల్లి” అన్నాడు

ఇందిర మానంగా ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది “పరీక్ష ఇవ్వడానికి నీవు ఎట్లుండే వెళ్ళాలనుకుంటాను బయలుదేరి నేను వద్దామంటే తీరుబడి లేకుండా ఉంది సీతారామయ్యగారు వస్తామని ఒప్పుకున్నారు వెంట ఒక దాసిదాన్ని కూడా తీసుకువెళ్ళు ఏ హోటల్లోనో బస చేయండ్రాటే, ఎందుకూ—నూ ఇంధువుల

తెలుగుటీచరు (విద్యార్థిత్వం)

ఒరేయి గోపీ! ఆశ్చర్యార్థక

వాక్యమున కొక ఉదాహరణ

ఇప్పు

గోపి:- ఎంత బుద్ధి లేని

వాడవు!

ఎన్. (ప్రసాదరావు (జయపురము)

ఇంట్లో దిగుతాం అన్నారు సీతారామయ్యగారు” అన్నాడు నరసింహపు

“నొగ్గుతాన్న నమ్మకంలేదు నాన్నా” అంది ఇందిర

“అట్లాగే అనిపిస్తుంది సీతారామయ్యగారు చెప్పారే—చరవాణేదు ప్యాసు అవుతుందని”

“ఆయనెందుకు నాన్నా వెంట? పోనీ నీవే తీరుబడిచేసుకోని రాగూడదా?” అయిష్టంగా అంది ఇందిర

“నేను పాదరాజాడు వెళ్ళాలమ్మా కంపెనీ డైరెక్టర్ల మీటింగుందని వ్రాశారు ఇక్కడమాస్తే బోలెడన్ని పనులున్నాయి”

“పోనీ ఒకమని చేస్తే నాన్నా పోలాయిని తీసికొని రాజారావుగారు ఎట్లాగూ వెడతారుగా నేనూ వాళ్ళతోపో దాసి తీసుకు వెడతాను ఆయనే మాకు ఏ హోటల్లోనైనా బస ఏర్పాటుచేస్తారు” సోతోచనగా అంది ఇందిర

ఒకసారి కూతురు ముఖంలోకి చూసి ఓక్షణం ఆలోచించాడు నరసింహపు

“వాళ్ళతో ఏ వెండుకమ్మా అంతగా నీకు సీతారామయ్యగారు రావడం ఇష్టంలేకపోతే

మన ముననబు వస్తాడులే—ఇవ ఏర్పాటుచేయడానికి వీలైతే ఆయనా అక్కడే ఉంటాడూ ఆ నాలుగు రోజులు”

“సీతారామయ్యగారు రావడం నాకు ఇష్టంలేక కాదు నాన్నగారూ. అవసరపు ఖర్చు ఎందుకని అన్నాడు పోనీ మాస్టరినే తీసుకువెడతాలే” అంది ఇందిర

“పరీక్ష పేపర్లు వ్రాస్తూ కూడా మీ ఆయన్ను జ్ఞాపకం చేసుకునేవు కనుక పరీక్ష పేపర్లు ఉత్తరాలైపోతాయి” నవ్వుతూ అన్నాడు నరసింహపు

“పో నాన్నా. ” అంటూ ఇందిర లోపలకు వెళ్ళింది

“పోలాయికూడా పరీక్షకు వెదుక్కున్నాడన్న మాట వాడి తెలివితేటలకు, చురుకు తనానికి చదువుకూడా ఉంటే చరచర పైకి వచ్చేస్తాడు రాజారావు ఈ ఉదాహ్ని ఉండకపోతే పోలాయికి అక్కరంముక్క వచ్చేదికాదు ఒక్క పోలాయన్న మాటేమిటి? ఎంతో

మందికి ఉపితంగా విద్య ప్రసాదిస్తున్నాడు రాజారావు” అనుకున్నాడు నరసింహపు

ఇంతలో ముననబు అక్కడకు వచ్చాడు “రావయ్యారా కూర్చో

ఏమిటి వికేషిలు?” అని ప్రశ్నించాడు నరసింహపు

“ఇవ్వాల్టి పత్రికలు చూశారా?” అన్నాడు ముననబు

“లేదే శాయిలూ శాయిలూ” అని కేకచేసి “ఏమిటి పత్రికలలో మనని గురించి ఏమైనా వచ్చిందా?” అడుర్చగా అడిగాడు నరసింహపు”

శాయిలు వచ్చాడు “పెద్దమ్మాయిగారిదగ్గర ఇవ్వాల్టి పత్రికే ఉందేమో అడిగి తీసుకురా” అన్నాడు నరసింహపు

శాయిలు వెళ్ళిపోయాడు

“మనమేం చేశామని మనల్ని గురించి వస్తుంది పత్రికలో చలమయ్యగారు మొన్న సభ పెట్టి ఘనకార్యం చేశారుకాబట్టి ఆయననూ గురించి వచ్చింది ఈ దినపత్రికలోకంటే చలమయ్యగారి పార్టీ వాదపత్రికలో ఆయన పోటో వేసి బ్రహ్మాండంగా వ్రాశారు” అంటూ జేబులో మదవిపెట్టిన పత్రిక బయటకు తీశాడు ముననబు

మొదటి పేజీలోనే చలమయ్యబొమ్మ కనిపించింది నరసింహపు లోలోపలే పత్రికలో వ్రాసిన విషయాలు చదివాడు “ఇందులో పోలాయి ప్రసక్తిలేదే!” అన్నాడు నరసింహపు

ముననబు వచ్చాడు

“దొరవారు సత్యకాలంలో ఉండవలసినవారు పోలాయి వాళ్ళకు వ్యతిరేకంగా చురకపెట్టినట్లు మాట్లాడాడుకదా అవి పత్రికలోకి ఎక్కినాస్తారా?”

శాయిలు దినపత్రికతప్పి బల్లమీద పెట్టే వెళ్ళాడు నరసింహపు ఆ పత్రికలోకూడా ఊళ్లో జరిగిన సభ విషయం చదివాడు

“ఇదేమిటయ్యూ ఈ పత్రికలో క్లుప్తంగా వ్రాశారేకాని చలమయ్యనుగురించి గోరింతల్ని కొండింతలుగా వ్రాయలేదే ఆ పత్రికలో లాగా” అన్నాడు నరసింహపు

“అన్నివారికూ ఎందుకు వేస్తాయో? .. అందులో ఈ ప్రతిక ఎవరిది? ఎందుకీ పార్టీ మనిషికి అంత ప్రచారం ఇస్తాయా?”

“అవున్నే అదీ నిజమే! పాపీ ప్రకారం పోచాలిగా పాపం, ఆ వార ప్రతికలో ఫోటో రావడానికి చలమయ్య ఎంత బిరుదు పెట్టాడో?”

“అవుగాని దొరవారూ ఈ విషయం బిన్నా?” అన్నాడు ముననబు

“ఏమిటది?” అనక్తిగా అన్నాడు నరసింహు

“రాజారావును తనవైపు తిప్పుకోదానికేమో— అలివేణి ఉపయోగిస్తున్నారట చలమయ్యగారు”

“ఏమిటి అలివేణి?” సంభ్రమాశ్చర్యంతో అన్నాడు నరసింహు

“అవును దొరవారూ, అలివేణి చక్కని చుక్కలా ఉంటుందంటారుగా అంతా ఆమె అంద చందాలకు రాజారావు భ్రమసి వలలో చిక్కుకుంటాడేమోనని చలమయ్యగారు ఎక్కువేస్తున్నారు రెండుసార్లు ఆమెగర్లకు వెళ్ళాడట రాజారావు ఒకరోజు రాత్రి అక్కడే ఉండి పోయాట్టకూడా అతను” అన్నాడు ముననబు

“నాకు అంత నమ్మకం చిక్కడం లేదయ్యా. ఏదో మిగిలేట్టి అతణ్ణి పిలిపించిఉంటారు రాజారావు అలివేణి వలలో పడిపోయేటంతటి తెలివి తక్కువవాడు కాదనుకుంటా” అన్నాడు నరసింహు

“ఏమో ఎవరు చెప్పగలరు దొరవారికి కేసం రాకపోతే ఒక విషయం చెప్పవా?”

“ఏమిటది?”

“నేను చెప్పింది విని మీరు ఎవరినీ ఏమీ అనను అంటే చెప్తా”

“నర్సేవయ్యా— ఉపోద్ఘాతం చెబుదా?”

“ఉహూ.. అలాక్కాదు మీరు కూటివారి”

“నరే... ఎవరినీ ఏమీ అననులే చెప్పా”

“మన లలితమ్మగారు రాజారావును ప్రేమిస్తున్నార” రహస్యంగా అన్నాడు ముననబు

“ఏమిటయ్యా— నివనేది?” చిరుకోపంతో అన్నాడు నరసింహు

“నిజం దొరవారూ అంజనేయస్వామి తోడు మొవ్వు ఒకరోజున నేను పనిమీదవెళ్ళి మూల రోడ్డు మీదుగా వస్తున్నా లలితమ్మగారు మూలనుంచి వస్తున్నారు దారిలో రాజారావు కలిశాడు ఇద్దరూ నవ్వుకుంటూ ఏమిటో మాట్లాడుకున్నారు నేను దూరానుంచి ఇదంతా చూస్తూనే ఉన్నా నేను వస్తున్నది కనిపెట్టి అమ్మాయిగారు చకచక వెళ్ళిపోయారు రాజారావు లలితమ్మగారిని చూసి మురిసిపోతూ ఆటే చూస్తూ విలబడిపోయాడు” అని వివరంగా తా నా రోజు చూసినదాన్ని వ్యాఖ్యించాడు ముననబు

“మరి నీవు చూస్తూ ఉరుకున్నావుటయ్యా రాజారావును గట్టిగా చీచాల్సి పెట్టుకోవోయా?”

“అనంగతి దొరవారు చెప్పేలా? వాలుగూడులిపి, జాగ్రత్త దొరవారికి తెలిస్తే నల్లనినలిపినట్టు నలిపేస్తారని వార్నింగు ఇచ్చాను”

గర్వంగా అన్నాడు ముననబు

ఆదర్శాలు-ఆంతర్యాలు

“అందుకా, లలిత ముఖావకంగా, వివారంగా ఉంటున్నది. అయితే మరి ఏంచేద్దామయ్యా?” అని ప్రశ్నించాడు నరసింహు

“ఏముంది? ఓముంచి ముహూర్తాన ఇద్దరికీ వివాహం జరిపించెయ్యండి!”

“ఏమిటి— రాజారావుకు లలితను ఇమ్మంటావా? మా వంశం ఎటువంటిది

నింత వరువుప్రతిష్టలు కలకుటుంబం? అతనికి మాకూ ఎక్కడి సాపత్యమయ్యా?”

“అవన్నీ ఆలోచించాను దొరవారూ ఆలోచించే అంటున్నాను అమ్మాయిగారి కోరిక తీర్చినవారవుతారు దీనితో రాజారావు మీ

పక్కం అయిపోతే ఇక మీకు అడ్డులేకుండానూ పోతుంది రాజారావు ఎంత చెబితే అంతా పోలాయి ఇక అప్పుడు చలమయ్యగారిని ముక్కునట్టుకొని

అడించవచ్చు మనం” అన్నాడు ముననబు

“నీవు చెప్పింది బాగానే ఉందయ్యా.

తండ్రి - ఒరేయి గోపి ఇంట్లో లైట్లన్నీ ఒక్కసారి ఆరేసేరా.

రేడియో వార్తలు విందాము

గోపి - అయితే ఉండునాన్న!

మెయిన్ స్విచ్ ఆరేసే వస్తా

దాం లక్ష్మి, (పార్వతీపురం)

కాని నా కెందుకో లలితను అతనికిప్పడం ఇష్టం లేదు

“మీ మేలుకోలేవాడిని కాబట్టి చెబుతున్నా మీమీదా, ఇందిరమ్మగారిమీద చలమయ్యగారు చేసే దుష్ప్రచారంకూడా దీనితో అగిపోతుంది”

“అదేమిటి—నామీదే కాకుండా మా ఇందిరమీద కూడా చలమయ్య దుష్ప్రచారం చేస్తున్నాడా?”

“రాజారావును ప్రైవేటు చెప్పవద్దని మీరు మాన్పించేశారుగా దానికి చలమయ్యగారి ముఠా రంగుపూశారు ఇందిరమ్మగారు రాజారావుతో పిచ్చిగా వ్యవహరిస్తుంటే మీరు మాన్పించే శారని ప్రచారం చేస్తున్నారు”

“ఛీ ఛీ చలమయ్య ఇంత నీచానికి పాల్పడుతున్నాడా? అందరూ తనూ, అలివేలాగా అనుకున్నాడా దుర్మార్గుడు” పళ్ళు కొరికాడు నరసింహు

“అనేకంపడితే ఏం ప్రయోజనంలేదు దొరవారూ! తెలివిగా చలమయ్యగారికి చెప్పు దెబ్బకొట్టాలి అందుకు మొదట మీరు రాజారావును అల్పాడిగా మేుకోవాలి”

“ఉహూ.. అది అసంభవం నాకు తలనొప్పేగా ఉంది నీవు వెళ్ళిపో నమ్మ ఆలోచించుకోనీ” సుదురు పట్టుకొని అన్నాడు నరసింహు

“నరే”నంటూ ముననబు నరసింహునకు నమస్కరించి వెళ్ళిపోయాడు

“ఏమిటిదంతా ఇలా ఎందుకు జరుగుతున్నది? నిజంగానే ఇందిర అట్లా ఛీ ఛీ కన్న కూతుర్నే శంకిస్తున్నాడా? ఏమో

అందుకే ఇందిర పరీక్షలకు రాజారావుతో వెడతానందేమో? ఉహూ.. కాదు

ఇదంతా ఆ చలమయ్య వన్నాగం దాయాధి ద్వేషం” అనుకున్నాడు నరసింహు

“మరి లలితమోటేమిటి? లలిత నిజంగానే రాజారావును ప్రేమిస్తున్నదా? తా నెప్పుడూ ఊహించనై నాలేదే—ఇలా జరుగుతుందని అన్నివిధాలా రాజారావుతో

కొరివితో తలగొక్కున్నట్టుండే! ముననబు ఎందుకు అజద్దం చెప్పాడు? లలిత రాజారావును ప్రేమిస్తున్నట్లయితే ఇందిరకు తెలియకుండా ఉంటుందా?” అని ప్రశ్నించుకున్నాడు

“కాయిలూ కాయిలూ” అని కేక వేశాడు నరసింహు

కాయిలు వచ్చాడు

“పెద్దమ్మాయిగారిని పిసిరి రమ్మని చెప్పా కాయిలూ!” అన్నాడు

ఒడు నిమిషాల్లో “ఏమిటి నన్నా” అంటూ వచ్చింది ఇందిర తండ్రి ముఖం చూసి ఏదో జరిగి ఉంటుందని ఊహించింది

నరసింహు కూతురిముఖంవంక పరిశీలనగా చూశాడు

“కూర్చొమ్మా ఒక్క సంగతి అడుగుతా నిజం చెప్తావా?”

“అదేమిటి వాన్నా నీ దగ్గర అజద్దం ఎందుకు వెబుతాను” కంగారు అణచుకుంటూ అంది ఇందిర

“లలిత రాజారావును ప్రేమిస్తున్నదా?” అమె ముఖంలోని భావాలను పరిశీలిస్తూ ప్రశ్నించాడు నరసింహు

“అమ్మయ్య!” అనుకుంది ఇందిర అమె ముఖకవళికలనుబట్టి నిజమేనని ఊహించాడు నరసింహు

“ఈవిషయం నాకు చెప్పకుండా ఎందుకు దాచావు? మనకు అతనితో పాల్టేమిటి? వెల్లాయికి చెప్పా— ఇల్లాంటి పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు పెట్టుకోవద్దను” కోపంగా అన్నాడు నరసింహు

“నాన్నా” అంటూ ఏమో చెప్పబోయింది ఇందిర

“ఇంక నీవేం చెప్పక్కర్లే ఇద్దరూ జాగ్రత్తగా మనులుకోండి రేపు పరీక్షలకు వెళ్ళిన్నా అక్కడ రాజారావుతో మాట్లాడకు”

“అదికాదు నాన్న లలిత” అమె వాక్యం పూర్తి చేయకుండానే నరసింహు ఆమెను చురచుర చూస్తూ “నీవేం చెప్పక్కరలేదు— నేను విననక్కరలేదు వెళ్ళిక్కడినుంచి” అని గద్దించాడు

ఇందిర అడుగుతో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది నరసింహు తల చేత్తో పట్టుకొని పోసాతో కూర్చుండిపోయాడు (నక్షం)

వాళ్ళ ఊరిపాలిమేరలో ఉన్న పెద్ద మర్రిచెట్టుమీద ఒక దెయ్యం తన ముగ్గురుపిల్లలతోటి నివసిస్తోంది. మనుషులంతా మంచిగా, కలిసిమెలిసి సుఖంగా కాలం గడుపుతోంటే దెయ్యాలకి కడుపు మంటగా ఉంటుంది. ఎంతసేపూ మనుష్యులు తగవులాడుతూ, ఒకళ్ల నొకళ్లు ద్వేషించుకుంటూ కొట్టకు యిదపుతుంటే సంతోషించడమే కదా దెయ్యాల లక్షణం! అలాగే ఈ ముగ్గురు అన్నదమ్ములు యేం తగవులాడుకోకుండా, అంతచక్కగా వేరయి, కాలంగడపడం ఈ దెయ్యాలకి ఎంతో బాధ అనిపించింది. అన్నదమ్ముల్లో కలహాలు రేపడం ఎలాగా అని ఆలోచనపట్టుకుంది. అందుకని తన ముగ్గురు సంతానాన్నీ పిలిచి చెప్పింది “ఈ ఊళ్ళో ఉండే ముగ్గురన్నదమ్ములూ అంత కలిసిమెలిసి ఉండడం నాకేం బాగా లేదు కాబట్టి మీరంతా మీశక్తి యుక్కు లుపయోగించి వాళ్ళల్లో వాళ్ళు కొట్టకు చచ్చేటట్టుచేయాలి. అప్పుడు కాని నా కళ్ళు చల్లగా ఉండవు. ఈనాటి మీరు చేయగలరా?”

“ఓ. నిముషాలమీద చేయగలం?”

“ఏవిధంగా?”

“ఏముంది? ముందు ఒక్కొక్కణ్ణే వేరువేరుగా సర్వనాశనం చేసేస్తాం. ఒక్క ముద్దకూడా దొరకని సిద్ధిలోకి తీసుకువచ్చి, అప్పుడు అందరినీ ఒక చోటకీ చేరిస్తే సరి ఒకరిమీదికి ఒకరు ఆకలితోఉన్న పులిలాడి విరుచుకుతినడానికి పూనుకుంటారు.”

దేవయ్య కథ

(27-వ పేజీ తరువాయి)

“అః! ఆ యధీ బాగానే ఉంది. అయినా బాగైతే. ఈనాటిలో మీరు నెగ్గుకు రాకపోయాలో దొక్కచీల్చి తోలు కట్టేస్తాను గుర్తుంచుకోండి”

అని హెచ్చరించి పెద్ద దెయ్యం వెళ్ళిపోయింది పిల్ల దెయ్యాలు మూడు. అక్కడ సమావేశమై ముందు కార్యక్రమం నిర్ణయించబోయాయి. కాని ఒకఒప్పందంకుదిరి యేడి నైనా? దేనిమటుకు అదే, అతి తేలికైన పని తనకు కావాలని పట్టు పట్టేది చివరకి తేల్చుకోలేక, చీట్లు వేశాయి. యెవరు యే తమ్ముణ్ణి పట్టుకోవాలో నిర్ణయించుకోడానికి. ఆతరవాత తమపని ముగిసిపోతే, తరవాతవారికి నహాయం కావాలంటే చేయాలనీ, తిరిగి మళ్ళీ మర్రిచెట్టు మీదే కలుసుకోవాలనీ, ఒప్పందం చేసుకుని ఎవరి దారిని వాళ్ళు పోయాక.

మళ్ళీ అనుకున్న వేళకి అనుకున్నరీతిగా ఆ పిల్లదెయ్యాలు అతణ్ణి సేనాధిపతినిచేసి, పొరుగునే

మూడూ మర్రిచెట్టుమీద కలుసుకున్నాయి. తాము వైన వేసుకున్న పనులు యేవిధంగా నెరవేర్చిందీ చెప్పడం మొదలుపెట్టాయి. అందులో వస్తాడు వాకయ్యని పట్టుకున్న పిల్ల దెయ్యం యిలా చెప్పింది: “నేను తలపెట్టిన కార్యం యించుమించు పూర్తి అయిపోయి నట్టే. రేపు వస్తాడు వాకయ్య తండ్రి యింటికిపోతాడు. దాంతో తగవు ప్రారంభం.

“ఏమిటేమిటి? అప్పుడే ఎలా చేయగలిగావు చెప్తా చెప్తా?” అని అని ఆశ్చర్యపోయాయి మిగిలిన రెండూను.

“అదే వినండి” అని మొదలు పెట్టింది. ఆదెయ్యప్పిల్ల “నేను ఆ వస్తాడు వాకయ్యకి ఎక్కడలేని ధైర్యం వచ్చేటట్టుచేశాను. దాంతో అతడు రాజుగారిదగ్గర గొప్పలు పోయాడు. నిజమేననుకుని రాజుకున్నరీతిగా ఆ పిల్లదెయ్యాలు అతణ్ణి సేనాధిపతినిచేసి, పొరుగునే

ఉన్న పెద్దరాజ్యంమీదికి దండెత్త మన్నాడు అతడూ సర్వ సన్నద్ధుడైవెళ్ళి ఆపూరి కోటబయట విడిసి ఉన్నాడు ఈలోగా నేను అతని సైన్యం ఉపయోగించే తుపాకీ మందు చెమ్మగిల్చి చేశాను అంతే కాక, అవతల ఒక పు రాజుగారికి గడ్డితో అనేక వేలమంది సైనికులని సృష్టించి యిచ్చేశాను ఈ సైనికులు చుట్టూ ముట్టేటప్పటికి వాకయ్య సైన్యం తుపాకుల పేల్పుపోయింది కాని ఒక్కటి పేలితేగా! ఓడి పోయిన వాకయ్య తిరిగివస్తే రాజు గారు కోపించి అతని జాగీరులు ఉద్యోగం తీసేసుకుని జైలులో వేశారు. ఇంక మన్నాడు ఉరి తీయిస్తారనగా, మళ్ళీ వాకయ్యని జైలులోంచి తప్పించాను ఇప్పు డతడు ఇంటికెళ్లేదారిలో ఉంటాడు. 'శేషి'తో నాశని అయిపోతుంది. ఎవరికి నా సహాయం అవసరమో చెప్పండి "

"నాకు ఎవరిసహాయం అక్కర లేదు" అని మొదలుపెట్టింది. రెండో దెయ్యప్పిల్ల అంటే లావుచాటి రామయ్యని పట్టుకున్నది. "నా వ్యవహారం కూడా యింక వారంరోజుల్లో తెమిలి పోతుంది అంతకంటే ఎక్కువకాలం ఆగ లేదు రామయ్య. మొట్టమొదట అతగాడిలో అత్యాశ శేషి తీర్చాను. దాంతో అతనికి కనిపించిన ప్రతి వస్తువు కొనివెయ్యడం ప్రారంభించాడు. కొన్నాడు, కొన్నాడు. డబ్బు అయిపోయేదాకా లెక్కలేని వస్తువులు కొనేశాడు ఇంకా ఆశ తీరలేదు. అప్పుచేసికూడా కొనడం మొదలుపెట్టాడు వస్తువులతోపాటు అప్పుకూడా పెరిగిపోయింది. ఇంకో

దేవయ్య కథ

వారం రోజుల్లో అప్పులవాళ్లు వైన బడతారు. వాళ్ళని ఉరుకోబెట్టలేక యింటిముఖం వడతాడు. ఆతరవాత ఉండనేఉంది "

ఇద్దరూ యింతచెప్పినా యేం మాట్లాడలేదు మూడోదెయ్యప్పిల్ల అందుకని ఈ రెండే అడిగాయి

35 సంవత్సరాల వయస్సు గల ఒక యువతి—40 సంవత్సరాల యువకునితో—మనం పెళ్లి చేసుకుంటే, బావుంటుంది కదూ ఆయన - అది మంచి ఉద్దేశ్యమే. గాని మనం ఎవరికావాలి

* జైలును చూచుటకు వచ్చిన ఒక పెద్దమనిషి. ఒక ఖైదీతో యిట్లా అన్నాడు "నీకు ఒంటరిగా ఉన్నందుకు బాధగా లేదా?"

"లేదు"

"నీ బంధువులను, స్నేహితులను చూడకుండా ఉండటం బాధగా లేదా?" అన్నాడు పెద్దమనిషి.

బాధ ఎందుకయ్యా? వాళ్ళు యిక్కడే ఉంటేనూ! అని జవాబిచ్చాడు ఖైదీ

శ్రీశ్రీశ్రీవివాహ

"నీ వ్యవహారం ఎంతవరకూ వస్తుంది?" అని ఆపిల్లదెయ్యం ఒక నిట్టూర్పువిడిచి చెప్పింది "అబ్బే! నానంగతి యేం బాగాలేదు అక్కడకీ మొట్టమొదట వాడికి బాధ కలగాలీ, వాడి మంచీశ్య కడ వలో ఉమ్మివేశాను ఆసీళ్లు తాగితే కడుపునొప్పివచ్చి ఏడుస్తు కూర్చుం

టాడు కదా అని. ఆతరవాత వెళ్లి వాడి పొలంఅంతా రాయిలా గట్టి పరచివేశాను ఇంక దున్నడం మానేస్తాడుకదా అని. ఉహూ! ఆవెరి పెధవ ఎక్కడ మానతాడు? నాగలి పట్టుకు తయారైదున్నడం మొదలు పెట్టాడు. ఒక్కొక్క కడుపు నొప్పితో చచ్చేటట్టు మూలుగు తున్నా, దున్నడంమాత్రం మాన లేదు దేవయ్య అక్కడకీ నాగలి విరిగిపోయేటట్టు చేశాను ఇంటికి పోయి కొత్తనాగలి సరికొత్తతాళ్లు తీసుకువచ్చి మళ్ళీ దున్నడం మొదలు పెట్టాడు ఇంకేం దారిలేక భూమిలోదూరి ఆ నాగలి కర్ర గట్టిగా పట్టుకొన్నాను అపుదామని. అబ్బే ఎక్కడి ఆగడం? మరింత నొక్కి పట్టుగా దున్నాడేగాని మాన లేదు. ఆ నాగలి కర్ర ఎదునికి నా చేతివేళ్లు కూడా తెగిపోయాయి. ఆ దున్నడం కూడా అంతా అయి పోయినట్టే! యింకొక చెక్క మిగిలి పోయింది. అది కాస్తా అయిపోతే యింక మనం వాణ్ణే చేయలేం. ఏంచేసినా ఆ వెరిపెధవ ఎనిమానడం లేదే! ఇప్పుడు మనం పూనుకోక పోతే అది వాడు దున్నేయడం శుభ్రంగా పండించుకోవడం ముగ్గు రన్నదమ్ములు లేమి అంటే ఎరగక హాయిగా ఉండడం మన పన్నాగం పాడవడం అన్నా జరిగిపోతాయి. అందుకని సోదరులారా! మీగా వచ్చి నాకు సహాయపడాలి రండి ఆలస్యం చేయకూడదు" అని బ్రతి మాలడం మొదలు పెట్టింది

దానిమీద వస్తాడు వాకయ్య దెయ్యంపిల్ల తాను సహాయపడతాననీ ధైర్యంగా ఉండమనీ హామీ యిచ్చింది. ఆ వేళటికి అందరూ వెళ్లారు. [సశేషం]

"హో, నువ్వే కూచో"

"లేదు నువ్వు కూచుందూ"

"లేదు, నేను నిలుచునే ఉంటాను"

"నేనే నించుంటాను ఫరవాలేదు"

"కాదు నే చెప్పింది విందూ"

"కాదు, నే చెప్పింది" అంతే! ఈలోగానే

ఆ కుర్చీని ఇంకో దారినపోయేదానయ్య అక్రమించాడు

"మధ్య దానయ్య తన్నుకుపోయాడు" అన్నాడు మురారి

"అదుగో అక్కడ రెండు పీల్చు తాళి బనయే రా, రా, తొందరగా వరుగెత్తాది ఇంకా స్పీడ్ గా బాగా ఆ స్పీడ్ చాందు జోరుగా

ఆ! తాళం లేదయ్య—ఎవరో వచ్చేసి కూచున్నారు"

ఇద్దరూ అలసిపోయారు చెమటలు కక్కుతున్నారు అక్కడ పైన లిరిగి తిరగని ఫానుంటే దానికింద నించున్నారు 'ఇప్పు' మంటూ

ముకుందమూ మురారి మాంచి ప్లేహతులు చాలా 'మందం' అన్నమాట! ఒక మంచం మీద వదుక్కుని కంచంలో తినేవారు అంటే మా పార్లమెంటు అన్నట్లుగా, రెండు కంచాలూ మంచాలూ లేక కాదు, ఆ ప్లేహం అట్టిది! అందుకనే ఒక కుర్చీలో కూర్చుని కాఫీ పేసిద్దా మనుకున్నా నిధి అడ్డం తిరిగింది

ఈవిధంగా వచ్చిన అడ్డంకుల్ని అడ్డం పెట్టుక, దీక్షా తత్పరులై, క్రమశిక్షణాయుతులై, పెద్దల వాక్యమును మీరనివారై, ఎట్టకేలకు—నీలులు సంపాదించుకున్నారు ముకుందమూ, మురారి

"హే భగవాన్!" అన్నాడు మురారి

"ఆవద్దాంధ్రవా" అన్నాడు ముకుందం

"ఆహో, భక్తవత్సలా ముకుందా" అన్నాడు మురారి

"హేహే—శివారీ మురారి" అన్నాడు ముకుందం

"ఇన్నాళ్లకు మాకు స్థలం దక్కించావు కదయ్యా" అనుకున్నారు ఇద్దరూ నిట్టూర్పులు విడిచేస్తూ

"ఎన్నో ఏంకాలి?" అన్నాడు వడ్డనదారు

"ఆ, ఏమిటి బ్రదర్ ఇక్కే తీసుకుందామా,"

"వడ్డలే బ్రదర్, పొద్దున్నా అదే సాయం త్రమూ అదే అవుతోంది"

"వలే బళ్ళీ తిందాం బ్రదర్"

"ఆమాట బావుంది బ్రదర్"

ఇద్దరూ బళ్ళీలూ, ఆతర్వాత దోసే, ఆతర్వాత ఒక్కటే కాఫీ తేప్పించుకున్నారు వడ్డందారు బిల్లు రాసి తెచ్చాడు ముకుందం చెయ్యి చాపి తీసుకున్నాడు

"అదేమిటయ్యా అతని చేతిలో పెడతానా?"

అన్నాడు మురారి, 'బుద్ధిలేదూ, గడ్డి తింటు వ్వాడు, ఆమాత్రం తెలిదా' అనే ధోరణిలో

"చెయ్యి చాపాడు యిచ్చాడు ఆపైన మీరే మన్నా కాండి మాకు అందరూ ఒకటే అనలే మేం 'సర్వ' రుం" అని వెల్లెపోయాడు, వడ్డ 'య్యరు' గూడకట్టు పైకి మడుస్తూ.

అం దవచ్చి త తార పత్రిక

స్నేహం

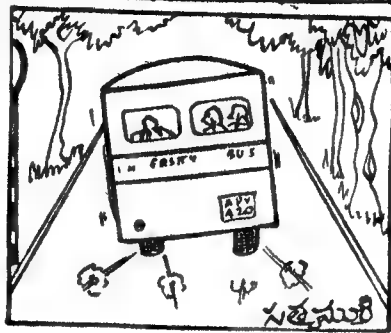
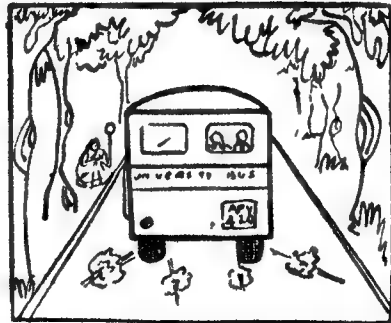
(23-వ పేజీ తరువాయి)

"తేరా ముకుందం, నే యిస్తా తే" అన్నాడు మురారి

"ఆ ఏముందిలే ఎవరిస్తేనేం గనుక" అన్నాడు ముకుందం

"అందుకే నే నిస్తాను—ఏం గనుక ఎవరిస్తే"

"ఆ, ఎందుకుందూ, లే"

ఇద్దరూ లేచారు వడుస్తున్నారు
"తేరా ముకుందం, బావుండదు" అన్నాడు మురారి

"ఏమిటి బావుండదు నే నివ్వటమా"

"కాదు ఇన్నిసార్లు అడిగింతుకోవటం" అంటూనే మురారి ముకుందం చేతిలోని బిల్లును లాగేశాడు

"చాచా, వడ్డంటూ వుంటే ఏమిటది?" అని

తిరిగి లాక్కున్నాడు మురారి, కోపంగా

"మల్లీ లాగకూడదు అట్లా—ఏమిటా ఇది?"

అని మల్లీ లాగబోయాడు ముకుందం.

"ముకుందం, వద నామాట విను"

"మురారి, నామాట విను"

"ఏం, ఎవేదిలేదు నే నివ్వను" అన్నాడు కోపంగా మురారి, గుప్పిలు ముడిచి

"ఇప్పు? ఎట్లా ఇప్పు? నేను చూస్తాను"

అని కోపంగా గుప్పిలు విప్పబోయాడు మురారి గట్టిగా పట్టాడు

"ఇస్తావా లేదా" అని గద్దించాడు ముకుందం.

"ఏంటా దబాయినాన్, ఇప్పును లాలో చెప్పుకో"

"మర్యాదగా అడుగుతున్నంతసేపూ ఇప్పురూ" అని ముకుందం పౌరుషంగా మురారిపైకి లంఘించాడు ఆ చేతిని అందుకోబోయాడు

మురారి తప్పించుకుంటున్నాడు ఇద్దరూ రోడ్డుకరు గట్టిగా పట్టు పట్టారు బిల్లు కాయితం

నలిగి నలిగి చెమటకు తడిసిపోతున్నది ముకుందం మురారిని బలంగా క్రిందకు పడదోకాదు ఈ

'వేడుక' చూస్తూ తింటున్నవాళ్ళ కూడా నగం ఇడ్డీముక్క చేత్తో పట్టుకుని వోద్యంగా చూడ సాగారు ఎవరూ విడిపించలేదు ఆ ఆలోచన లేదు

కిందపడ్డ మురారి రొప్పుతూ లేచి, ముకుందాన్ని లాగి క్రిందకు తోసి—"తొస్తావుట్రా" అన్నాడు ఆచేతంగా

"యూ రాస్కెల్" అని లేచి, ఉద్రేకంగా మురారి చెంపమీద చెళ్ళమని చరిచాడు ముకుందం మురారి తిరిగి బలంగా ఒక్కటిచ్చాడు ముకుందం

మురారి ఒకరి జాబ్బాకరు పట్టుకునారు గుడ్డలు నలిగిపోతున్నయే నోటికొచ్చిన దుర్బాషలన్నీ ఆడు

తున్నారు ఆయాన వడుతున్నారు రొప్పు తున్నారు క్రింద పడుతున్నారు—లేస్తున్నారు.

కాస్సేవటికే జనం ఇద్దర్నీ విడదీసి "వూరు కోండి వూరుకోండి" అని ముకుందాన్ని బయటకు

వంచే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు కొందరు మురారిని పట్టుకున్నారు మురారి వదిలించుకొని ముకుందం

పైకి రాబోయాడు అందరూ కలిసి ముకుందాన్ని బయటకు లాగేశారు మురారి రాబోతే

"పుండవయ్యా" అని గమరుకున్నారు

"రాదా, రా బయటికి, నీ పని చెప్పాను రాదా"

అన్నాడు ముకుందం రొప్పుతూ జాబ్బు పైకి ఎగదోసుకుంటూ

"పోరా, పోరా రక్తం కళ్ళ జాస్తివ్రా— విమనుకున్నావా" అన్నాడు అంతకన్నా రొప్పుతూ

మురారి జనం వారిస్తున్నారు సాయంపట్టి ముకుందాన్ని వో ప్రక్కకూ,

మురారిని వో ప్రక్కకూ నెట్టేశారు—విధిలోకి మురారిని పట్టుకొని కొందరూ, ముకుందాన్ని

పట్టుకుని కొందరూనూ ఇద్దరిమధ్యా ఆర ఫర్లాంగ దూరం ఉండేట్టు విడదీసేశారు

"అటువక్క రాదా, నీ రక్తం" అంటు వ్వాడు మురారి

"నీ తల వెయ్యి చెక్కులు చేస్తావ్రా నా తదాఖా తెలిదు" అంటున్నాడు ముకుందం

కాఫీపాటలు మధ్యభాగంలో చెమటతో అల్లుకుపోయిన నేలమీద నానిపోయి నివికిపోయిన

బిల్లు కాయితం ముక్కలు వచ్చే పోయే జనం కాళ్ళక్రింద వడి మరింత నలుగురున్నే

అమె నిశ్చల్లంగా కూర్చున్నది కాళిదాసు కొద్ది సేపికి "నేను మిమ్మల్ని, యీ పిల్లనూ కూడా ఎక్కడో చూశాను ఎంతగా ఆలోచించినా గుర్తు రావటంలేదు" అన్నాడు అతని మాటలు విని అమె తలవంచుకుంది అమె ముఖం అవమానంతో ఎర్రబడింది

కాళిదాసు హఠాత్తుగా 'అవును' అను కున్నాడు అతనికి అంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది అనాటిరాత్రి కుర్చీలలో, బెంచీలలోచేరి కిక్కిలు నములుతూ, సిగిరెట్లు కాలుస్తూ, యీలాలు కున్నాడు అతనికి అంతా జ్ఞాపకం వచ్చింది అనాటిరాత్రి కుర్చీలలో, బెంచీలలో చేరి కిక్కిలు నములుతూ, సిగిరెట్లు కాలుస్తూ, యీలాలు వేస్తున్న ఆ జననమూహంముందు వారి మెప్పు కోసం సిగ్గు ఎగ్గు విడిచి జుగుప్సాకరంగా సినిమా పాటలు పాడుతూ 'వృత్తం' చేసిన వారిలో యీమె ఒకరే! ఆ పసిపిల్ల కూడా అప్పుడు రంగస్థలం మీదికి వచ్చింది పట్టాభి 'తనతో చదువుకున్నద'ని చెప్పిన యువతి యీమె ఆ జనానికి కావలసిన విధంగా, రంగస్థలంమీద ఆడలేక, వారి మాటలకు అవమానభారంతో క్రుంగిపోయినట్లు కనిపించింది యీమె!

కాళిదాసు మౌనంగా కిటికీలోనుంచి బయటికి చూస్తున్నాడు 'గాలికి విసురుగా మున్న బొగ్గు నలకలు కళ్ళలో పడతాయేమోననే భయంతో అతడు తల యివతలివైపుకు తిప్పి అమెవైపు చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు అమె కళ్ళ పిళ్ళు పెట్టుకుని పిల్ల చుట్టూ ఎడమచేయిమేసి కూర్చునివుంది

కాళిదాసు కేమీ అర్థం కాలేదు అమె ఒక్క క్షణం అగి పమిటెకోంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ "ఎక్కడో చూశానన్నారు జ్ఞాపకం వచ్చిందా? మీరు ఒకనాడు అక్కడికి వచ్చారు, మీవెంట 'పట్టాభి రామారావ'నే ఆయన పువ్వులు మీ యిద్దరూ ముందువరుసలో కూర్చునివుండటం వల్లనూ, ఆయన నాకు తెలిసినవారు కావటం వల్లనూ నేను మీ యిద్దర్నీ గమనించాను ఆయన మీ స్నేహితుడనుకుంటాను నేనాయనతో కలిసి చిన్నతనంలో చదువుకున్నాను ఆయన నాకు బాగా గుర్తు పోర్తు పారం చదువుతూ వుండగా ఒక కుర్రవాడు 'బోగందాని చదు వెండుక'ని నాతో అన్నాడని వాడితో దెబ్బలాటకు తయారైనారు మీ యిద్దరినిచూసి అనాడు నేను పడిన యాతన అంతా యింతా కాదు రాత్రి అంతా పడుస్తూనే గడిపాను ఆయన నన్ను గుర్తుపట్టివుంటారు అవునా?" అన్నది

కాళిదాసు "అవును గుర్తుపట్టి మిమ్మల్ని గురించి చెప్పాడు కూడా అతను చాలా బాధ పడ్డాడు ప్రస్తుతం నేను పని చేస్తున్న పైపూర్లోనే పని చేస్తున్నాడు ఎవరో డ్యూస్లు బాగున్నాయని అతనికి చెప్పడంవల్ల మే మానాడు అక్కడికి వచ్చాను అంతకుముందు మాకు వాటిని గురించి ఏమీ తెలియదు" అన్నాడు

అమె ఒక్కక్షణం అగి "ఆ తర్వాత అక్కడి వారు ఎవరో పోవుకారును తీసుకువచ్చారు అతను కోటిశ్వరుడట. 'కోరినంత డబ్బిస్తాడ'ని అన్నాడు.

ధృవతార

(22-వ పేజీ తరువాయి)

నేను కాదన్నాను అక్కడ అలా దాన్లుచేసినందుకు రోజూ అయిదు రూపాయలిచ్చేట్లు అంతకుముందు వారితో ఒప్పందం చేసుకున్నాను అక్కడ అంత తక్కువ రకం మనుషులు చేరుతారని నాకు అప్పటి దాకా తెలియదు అప్పటికి మనకు వచ్చిందో పాడినిపిద్దామ'సి, 'ఆ జనం ఎటువంటివారైతే ఏమ'సి సమాధానపడ్డాను వారితో 'అటువంటి సంపాదన నా కక్కరలేద'ని చెప్పాను తర్వాత నాలుగు రోజులపాటు వారందరూ నన్ను బలవంతం చేశారు అయినా నేను వినలేదు రాత్రిళ్ళు భయంగా వుండేది 'ఏప్రమాదం ముంచుకు వస్తుందో'నని వాడలిపోతూవుండేదాన్ని పిల్లను దగ్గర పెట్టు కుని పడుకునేదాన్ని అలా కొన్నాళ్ళు జరిగిన తర్వాత ఒకనాడు నన్ను పిలిచి "నువ్వు మాకు పనికిరావు జనం అంతా నిన్ను చూసి అసహ్యించు కుంటున్నారు'ని చెప్పి, నన్ను వెళ్ళిపోమ్మన్నారు నాకు రావలసిన డబ్బు యిచ్చేయమని అడిగాను 'సికింజ ఏమీ యివ్వనక్కరలేద'న్నారు నా దగ్గర ఒక అయిదు రూపాయలవోటు మాత్రం మిగిలి వుంది వాళ్ళను ప్రాణేయపడ్డాను లాభంలేక

పోయింది అనాటి మధ్యాహ్నానికిల్లా మరొకటేమీ తీసుకుని వచ్చారు" అన్నది

కాళిదాసు జాలిగా అమె వంక చూశాడు, అమె మళ్ళీ "అనలు మొదట్లోనే నేను మోస పోయాను అలాంటిచోటికి వెళ్ళుమే తప్పు అయినా అప్పుడంతకంటే మార్గంలేదు ఈ పిల్ల తండ్రి పోయి రెండు సంవత్సరాలవుతున్నది ఆ మహారాజు వస్తేనే గౌరవించేవారు ఆయన భార్య మహారాజ్ని అమెను నే నెప్పుడూ చూడలేదు అమె పోతో మాత్రం అయింటో వుండేది దేవత లాంటి భార్యను పోగొట్టుకుని ఆయన నా దగ్గరికి వచ్చారు అప్పు డాయనను చూసి ఆయన ఎన్నో బ్రతికడని అనుకున్నాను అప్పటివరకూ నాఅంటి పాయలకై నా ఎనర్జీ రానిచ్చేదాన్నికాదు మెట్రిక్ పరీక్షకు వదువుకుంటూ వుండేదాన్ని ఆయన దుఃఖభారంతో వొన్నావుంటే అభ్యంతరం చెప్పి లేకపోయాను తర్వాత ఆయన "నాకు జీవనోపాధి చావబోతున్నవాణ్ణి బ్రతికించావు నిన్ను పువ్వుతో పెట్టి పూజించుకుంటాను" అంటూ వుండేవారు తర్వాత ఈ పిల్లను జ్ఞాపకంగా మిగిలి ఆయన రెండేళ్ళక్రితం "అంటూ మొహం తిప్పు కుని కళ్ళు తుడుచుకుంది

కాళిదాసు నిశ్చల్లంగా ఎంటూ కూర్చున్నాడు బండి అక్కడక్కడ ఆగుతూ వెంటనే బయలుదేరుతూ వివిధరూపంగా పరుగెత్తిపోతున్నది.

అమె పిల్లను వోల్లో పడుకోబెట్టుకుని మళ్ళీ "ఆయన చనిపోతూ మిగిలిపోయిన డబ్బుతో కొన్ని బాణీలు తీర్చి కొన్నాళ్ళు గడిపాను నాకొక దూరపు పినతండ్రి పువ్వుడు ఆయన స్వగ్రామంలో రెండేకరాల భూమిని దగ్గరవుండి సేద్యం చేయించుకుంటూ, నన్ను కూడా వచ్చి తనదగ్గరే వుండిపామ్మని వ్రాశాడు నేను ఎందుకూ కొరగాని నా కొద్దిపాటి చదువునూ, నంగితాన్ని ఆనరాగా చూస్తుకుని స్వతంత్రంగా జీవించాలని ఏదో పిచ్చి పిచ్చి పూపాలకు లొంగిపోయాను కాని యిప్పుడు తాగా తెలిసినప్పటికి ఇప్పుడు మా పినతండ్రి దగ్గరికే వెళ్ళిపోతున్నాను" అన్నది

ఏదో స్వేషనంతో బండి అగిన తర్వాత ఆ చిన్న పిల్ల "ఏదైనా కొనిపెట్టును"ని అల్లరిచేస్తే కాళిదాసు దిగివెళ్ళి బిస్కెట్లుకొని తీసుకు వచ్చాడు మళ్ళీ రైలు కదిలింది

అమె "ఈ పసిపిల్ల మాత్రం నాకు మిగిలింది ఇది అటువంటి నాతావరణంలో మరికొంతకాలం వుంటే ఎలా పాడైపోతుందోనని తలుచుకుని భయపడ్డాను ఆడదానికి సహజంగా వుండవలసిన నర్మ లక్షణాలూ వోదులుకొని అక్కడి వారికి కావలసినట్లు మెలిగితే తప్ప ఆ అయిదు రూపాయల సంపాదనా వుండదు అయినా నాకలా చెయ్యటం యిష్టంలేదు అంతగా కానిరోజువస్తే యీ పిల్ల గొంతు సులిమి ఏ నూతిలోనన్నా పారెయ్యటమన్నా నాకంత కష్టం వుండదు కాని అన్నీ వదులుకొని అంతమందిచూసే విషయ చూపు లను భరిస్తూ, అన్ని అవమానాలనూ సహిస్తూ బ్రతికటంకంటే చావటం చాలా నయం అంత కంటే ఆడదానికి ఘోరయాతన మరొకటి వుండదు. ఇలా మాన మర్యాదలకు తిలోదకాలిచ్చి ఎందరూ ఆడవాళ్ళు తమను తాము చంపుకుంటూ, సుగ వారిని చంపుతున్నారో మీకు తెలియదు ఇలా కుక్కుమూతిసిందెలవేసే పాడు వట్టిపోయే దుకు ఎంతోకాలం పట్టదు" అన్నది

కాళిదాసు నివ్వెరపోయాడు ఈమె చదువు కున్నది తెలివిగా ఆలోచిస్తూంది అదృతంగా మాట్లాడుతుంది అతడు తల పంకించి "అవును ఈమె అదృతమైన స్త్రీ" అనుకున్నాడు.

అతడు ఎట్టార్చి "మీ కథ చిత్రంగావుంది మళ్ళీ కలుసుకున్నప్పుడు పట్టాభికి యీ విషయాలన్నీ చెబుతాను" అన్నాడు

ఆ తర్వాత చాలాసేపు యిద్దరూ మాట్లాడలేదు ఆ పిల్ల తల్లి వాడిలో తల పెట్టుకుని పడుకుని నిద్రపోయింది కూతురివంక చూస్తూ ఆ తల్లి అలాగే నిశ్చల్లంగా కూర్చునివుంది కాళిదాసు కళ్ళు మూసుకుని వెనక్కు అనుకుని కూర్చుని పువ్వులు బండి అప్పుడప్పుడు కూడ వేస్తూ నిశ్చల్ల నిశ్చిధిలో పరిగెత్తిపోతున్నది

ఎంతసేపు గడిచిందో తెలియదు ఎవరో తట్టి లేపినట్టుయి కాళిదాసు ఉరికిపడి కళ్ళు తెరిచి చూశాడు ఎవరో ఒక వ్యక్తి "కాస్త జరగండి సార్ కిటికీ పక్కన కూర్చుని చుట్టూ కాల్యుకుంటాను" అంటున్నాడు కాళిదాసు యివతలికి జరిగి చుట్టూ చూశాడు అపిల్ల తల్లి అక్కడ లేరు అతడు కిటికీలోనుంచి వొంగి స్వేషనం పేరు

చూశాడు వారు దిగవలసిన స్థేషను వెనకబడి పోయింది వాళ్ళిద్దరూ దిగిపోయివుంటారు రైలు మళ్ళీ కూతనే బయలుదేరింది కాళి థాను దిగవలసిన స్థేషనుకు మరో అరగంట మాత్రమే ప్రయాణం అతడు మళ్ళీ కిటికీ వైపు జరిగి కూర్చున్నాడు చల్లనిగాలి వేగంగా వీస్తున్నది తూర్పుదిక్కు కొద్దిగా తెల్లబడు తున్నది క్రమంగా వెనకబడిపోతున్న ఆ వూళ్ళో కొన్ని పూరిపాకలతోనుంచి అప్పుడే పాగ మళ్ళు నుళ్ళుగా పైకి లేస్తున్నది ఏదో వంతెనమీదుగా బండి పోతున్నది

తను దిగవలసిన స్థేషనులో బండి అగగానే కాళిదాసు తన సూట్ కేస్ చేతిలోకి తీసుకుని క్రిందికి దిగాడు అది చాలా చిన్న స్థేషను ఒక స్థేషను మాట్టరూ యిద్దరు ముగ్గురు పోర్లర్లు, తప్ప అక్కడ మరెవరూ లేరు ఆ రైల్వేనుంచి కాళిదాసుతోబాటు మరి యిద్దరు వ్యక్తులు మాత్రమే ఏవో మూలలతో అక్కడ దిగారు

బడలికగా వచ్చి నడుం వాల్చాడు కొంచెం కళ్ళు మూసిపోతే లేడో—గభాల్సు సుబ్బారాయుడు తోపల కొచ్చాడు ప్రక్కగదిలోంచి

“అబ్బబ్బ—అంత తొందరగా రాకూడదురా వెమ్మదిగా తోపలికొచ్చి ఆవేశం తెచ్చుకోవాలి వడుకున్న మధుగాడి మొహంలోకిచూసి, కమ్మగా పన్నటి గొంతుతో మేలుకొలుపుగా పాడాలి—”

“ఒరే డైరక్టరుగారూ ! నువ్వంత డైరక్టర్ వైనా మరి యింతగా లేతగా కొయ్యగూడదురా కోరిలు—” అన్న అప్పన్నకేసి చూపాను

“ఏం ?” అన్నా

“వాడిది అసలే గార్డభస్మరం—దానికితోడు నెమ్మదిగా కమ్మగా హహా అ—యిహ అడియన్స్ హాల్లో కూర్చున్నట్లే—”

“ఒరేయ్ అప్పిగా వాది గాడిదగంతా—” కాలరు పైకి లాగుతూ సుబ్బారాయ్ అడిగాడు “గాడిదగంతని నేననలేదు”

“మరి—యిప్పుడు కూసిన కూతేమిటి ?”

“గార్డభస్మరం అన్నాను”

“అదే—ఎందుకన్నావని అడుగుతుంటు—”

వాకు తల తిరిగిపోతోంది గిరగిరా యిందంతా ధూస్తే ఓ కుర్చీలో కూలబడ్డాను—తల పట్టు కుని

“నా ఖర్మరాబాబూ—మీతో నాటకం వేయించా అనుకోవడం విమిష నిమిషానికి యిలా ఎవరో ఒకరు కొట్టుకుంటూవుంటే మనం నాటకం వేసినట్లే ఒరేయ్ నుబ్బిగా ! వెధవ అన్నాడే అనుకో—నువ్వు వాడి మాటలన్నీ పట్టించుకోవా లినుందా—చెప్పు”

ఆంజనేయులు తన కాలి చెప్పిపీసి నా చేతిలో పెట్టాడు

“ఇదేమిట్రా” అంటూ విస్తుపోయాను

“ఒరేయ్—చెప్పు అడిగావు కదరా—”

అందరూ గొల్లన నవ్వులు అప్పన్న తం దించు తున్నాడు

“వాది తప్పే కృషి ! వాడిది గార్డభస్మరం

కాలిదాసు టిక్కెట్టుయిచ్చి బయటికి వచ్చాడు ఎదురుగా కమమూపుమేర అంతా పొలాలు స్థేషను వెనకాపున్న మర్రిచెట్టు శాఖలలో పక్షులు రోద చేస్తున్నాయి అక్కడినుంచి దాదాపు అరుమైళ్ళు నడిచిపోలేనాని అతడు వెళ్ళవలసిన వూరు రాదు మునుపు అత డిక్కడికి వచ్చినప్పుడు ఒంటెబద్ద బండ్లు రెండో మూడో వున్నట్టు గుర్తు ఇప్పుడవి కూడా లేవు అతనితో బాటు దిగిన వారెవరో మాట్లాడుకుంటూ భుజాలమీద మూలలతో మరోవైపు నడిచి పోతున్నారు

కాలిదాసు నడవటం ప్రారంభించాడు గాలిలో తేమ ఎక్కువగా వుంది ఇంకా ఎండలు ముదిరి నట్టులేదు అక్కడక్కడ గడ్డి మొక్కలమీద మంచుబిందువులు పడివుండి, కొద్దికొద్దిగా వ్యాసిస్తున్న వెలుగులో మెరుస్తున్నాయి అది సన్నని ఎర్రమట్టిబాట బాట కటూ యిటూ తుమ్మచెట్లక్రింద బంగారం ముక్కలుగా కొట్టి

మా నాటకం (17-వ పేజీ తిరునామం)

అనడం ■ పై”

“ఒరేయ్ అప్పన్నా ! ఒక్క విమిషం రోలు వేస్తూ పీకింత పాగరు పనికిరాదురా” అంటూ మందలించాడు శ్రీధర్

ఆ మాటతో మళ్ళీ ఏం గొడవ ముంచుకోస్తుందో నని నా భయం గదికి ఒక మూలగా ఉన్న ఓ బల్లి మీదకు చెంగున ఎగిరి చిన్న ఉపన్యాసం దంచేశాను

“ఓ వ్రక్కలి నాటక సమాఖ శాశ్వత సభ్యులారా ! నా మొర విసండి ఇది వ్రక్కల నాటక రచయిత సుబ్బారాయుడు రచించిన ‘దేశంకోసం’ అనే నాటక మని మీకందరకూ తెలుసును—”

“ఏమిట్రా యీ పొడ ?” అంటున్నాడు శ్రీధర్ నేనదేమీ పట్టించుకునేరక కాదులెండి

“మీకు తెలియదనికాదు నా అనుమానం నాటక రచయిత అనబడే శృంగ విమిటో మీకు తెలియదని నా దృఢ విశ్వాసం. దేశక్షేమాన్ని ఎలా భద్రపరుచుకోవాలో తెలియజెప్తుంది ఈ నాటకం నిద్రపోతున్న దేశ భక్తుల హృదయాలను మేలుకొలుపు పాడి సుబ్బారాయుడు స్వేచ్ఛి ప్రవేశం చేస్తాడు ఆ మేలుకొలుపుతో నాటకం మొదలవుతుంది—”

“ఇదంతా ఎవరికి తెలియని గోలరా ? మా కందరికీ తెలుసు బాబూ ! ఎందుకీ ఉపోద్ఘాతం ? అంతా చెప్పాక మమ్మల్ని గొడవ చెయ్యద్దట్రా అంతేగా ?” నేను చెప్పడోయేదేమిటో సరిగ్గా ఊహించాడు భద్రం కాని—నేను డైర క్టర్ని

“ఆ మేలుకొలుపుపాట అయ్యాక రాజారావుగా మధు నిద్ర మేల్కొంటాడు ఇలా మొదటి పీఠ ప్రారంభమై నవరసభరితమైన నాటకానికి అంకురార్పణ జరుగుతుంది రెండో పీఠంలో దేశ భక్తుల ద్విధి కలుసుకుని మాట్లాడుకుంటారు, వేతాజీ విల్లవ సంఘంలో చేరటమా వద్దా అని

పీసినట్టు వుప్పులు రాలివున్నాయి దూరంగా మేఘాలలో ఒక పెద్ద డేగ తీవ్రంగా ఎగిరి పోతున్నది.

అతడు ఊరు చేరుకునేసరికి ఎండలో చరుకు పాలు ఎక్కువైంది వీసెలో అక్కడక్కడ కొంత మంది, ఫళ్ళనందున వేపపుల్లలతో ‘ఎవరో కొత్త మనిషి ?’ అని వరకాయించిచూసి మళ్ళీ తలలు తిప్పుకుంటున్నారు ఇళ్ళముందు రక రకాల ముగ్గులున్నాయి ఒక మట్టి గోడల యింట్లో ఎవరూ కాపురం వుండటంలేదు కాబోలు, పాడుబడి వుంది ఆయింటి గోడలమన్నంతా కరిగి క్రిందికి జారిపోయింది మొండిగావున్న గోడలమీద ఏవో మొక్కలు మొలిచివున్నాయి ఆవరణలో జీర్ణేడు చెల్లా, ఉమ్మెత్తచెల్లా మొలిచివున్నాయి

కాలిదాసు వూరి చివరగావున్న పెంకుటింటి ముందు నిలబడ్డాడు ఆ వాకిట్లో పెద్ద రథం ముగ్గు వుంది ఆవరణలో ■■■ ప్రక్క ధాన్యపు పాతర వుంది అతడు నెమ్మదిగా తోపలికి నడిచాడు (నశీం)

“మూడోపీఠంలో ఇద్దరూ వేతాజీతో చేరి, దేశస్వీతంత్ర్యంకోసం పోరాటం మొదలు పెడతారు దాంతోపాటు మధు ఆంజనేయుల్ని ప్రేమి ప్తాడు—”

“అహో—ఏంకథరా—అద్భుతం—’అవులిమ్మా అన్నాడు భద్రం

“ఒరే డైరక్టరుగారూ ! అదేంటిరా—ప్రాతల పేర్లుతో చెప్పక యిదేంవలె ? నన్ను వాడు ప్రేమిస్తాడా ?”—ఆంజనేయులి హాస్య

“ఉవ్ గొడవచెయ్యక నువ్వు కానిరా—”

ప్రేమిహించాడు శ్రీధర్

“నాలుగో పీఠంలో ఉషారాణిని ప్రేమించిన రాజారావు వో దరిద్రుడుగా ! అందుకని ఆమె తిరస్కరించి లేంప పగలకొడుతుంది నిజంగా కొట్టు దులే చెయ్య అలా అతని బుగ్గమీద ఆనించగానే తెర వెనకాల శబ్దం చేస్తాం అప్పుడు రాజారావుకు కోపం వస్తుంది—తిరిగి ఆమెను కొడతాడు—”

మధు కంగారుపడ్డాడు “ఒరే కృష్ణా ! అది డ్రామాలో లేదే ?”

“ఏదీ” అనడిగా

“అదేరా—నన్ను ఉషారాణి కొట్టినట్లుగా—”

నేను చిన్నగా—చిలిపిగా నవ్వాను “నువ్వు వాణ్ని మరి—గట్టిగా కొట్టేస్తే వాడికి కోపం రాదూ — అందుకని వాడే నిన్ను ముందుగా కొడతాడు—”

“ఒరేయ్ నీయిష్టమేనా నాటకాన్ని మార్చడానికి—రచయిత వప్పుకోవద్దా ?” మధు గట్టిగా అడిగాడు

“మధూ ! కృష్ణ ఎలా మారిస్తే అలాగే నా అభ్యంతరం ఏమీలేదు” అన్నాడు సుబ్బారాయుడు నానక చూస్తూ

“అప్పుణ్ణి అభ్యంతర మెలావుంటుందీలే ఇదో నాటకమైతే బాధపడతావు గానీ—” అన్నాడు అప్పన్న మొహం దాటవేస్తూ

“అప్పుడు అతను—అంటే రాజారావు మాట—ఏడున్నా తెలిసిపోతాడు—”
 “ఛీ ఛీ ఛీ” ఎక్కడైనా విలన్ ఏడుస్తాడా?” అంటూ అంకెళ్ళు నొక్కుకున్నాడు శ్రీధర్

“ఏడుస్తాడు లేవోయ్ రచయిత ఏడిపిస్తే ఏడవాలి నవ్వమంటే నవ్వాలి తెలిసిందా?” అన్నాడు సుబ్బారాయుడు కాలర్ విప్పదీస్తూ

“అయిదో సీనులో ఆ అమ్మాయి సుబ్బారాయుడితో—అంటే—ఉషారాణి సునీల్ తో మాట్లాడుతుంది ఇద్దరూ పెళ్ళి చేసుకోవడానికి నిశ్చయించుకుంటూ మాట్లాడుకుంటారు ఇక—అఖిలేశునితో మధూను అరెస్టు చేసి తీసుకుపోవడానికి యిన్స్ పెక్టర్ వేషంలో అప్పన్న ప్రవేశిస్తాడు మధు కడుపుబ్బరం వట్టలేక ఓ రెండు పేజీల డైలాగు చెప్పి అరెస్టువుతాడు ఆరోజునే మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినట్లు మాట్లాడుకుంటారు సుబ్బారాయుడు అంజనేయబానూ మధూ చేసిన త్యాగాన్ని అర్థం చేసుకుంటాడు సుబ్బారాయుడు”

‘ఇదీ నాటకంయొక్క డిస్కస్!’ అని ముగించాడు శ్రీధర్ వా ఉపన్యాసాన్ని వేసు దాంతో ఊణికోక తప్పలేదు

“ఇందులో మధు చేసిన త్యాగమేమున్నదిరా?” ప్రశ్నించాడు అంజీ

“ఉంది లేవోయ్ స్వాతంత్ర్యంవచ్చినా కూడా ఔలుకెళ్ళడం త్యాగం కాదా? ఉషారాణితో మన వాడి పెళ్ళి కావడానికి అవకాశం కల్పించిన మధు త్యాగం చేసినట్లువలేదా?” అని శ్రీధరనగానే అందరూ భళున నవ్వారు

“అవునుగానీ—ఇద్దరూ! ఆ మధూ రెండు పేజీల డైలాగు చెప్తున్నప్పుడు వేమి ఏం చేస్తూ వుండాలిరా? భజన చెయ్యాలా—” అప్పన్న కోపంగా అడిగాడు

“నువ్వేమీ భయపడకు వాడెలాగో స్టేజీ మీదికెళ్లినదికొంత మరిచిపోతాడు యిహా చెప్పేది ఓ అర పేజీ వుంటుంది అకాస్త పేపర్ నా స్టేజీమీద విక్రమేంద్రాచే ఎందుకురా నీ నటన—ఈగెలియ్యనా?” అన్నా

“అదికాదురా నాకిదే మొదలు కదరా నాటకాల్లో ఎప్పుడూ వెయ్యరేదాయే అందుకని—అనుమానం వచ్చి—ఎందుకైతే నా మంచిదని అడుగు తూంటే—” నీళ్ళు నమిలాడు అప్పన్న నాకు కూడా నిజంగానే ఏం చేయాలో తోచలేదు

“మరేం చేస్తావ్?” అనడిగా “కుర్చీలో కూర్చునేదా?”

“వా వాడంతగా కళ్ళు చిట్టించి నుదురు కెగలగొట్టుకుని కష్టపడి మాట్లాడుతూంటే నువ్వు దర్జాగా కూర్చుంటావా? నువ్ పీలింగు చూపిస్తూ, నిల్చునే వుండాలి” అని చెప్పి

“ఒరేయ్ ఒక చిన్నప్రాత గురించి యింత కష్టం ఎందుకురా? వాడెట్లా తగలేసినా ఫర్వాలేదు మొదటి నాలుగు సీన్లూ చూపేప్పటికీ అడియన్స్ ఒకరో యిద్దరో మిగిలినా—ఎలాగూ నాటకం అయిపోవచ్చింది గనుక వాళ్లమీ బాధ

మా నాటకం

వడరు”—శ్రీధర్

సుబ్బారాయుడు మొహం చిరుబుచ్చుకున్నాడు “మీరంతా కలిసి వా నాటకాన్ని ఖాసీ చేసేట్టు వ్వారు యిదంతా చూస్తే! వా నవ నాడుల్లోంచి ప్రవహిస్తున్న కవిత్వానేకేమీ వచ్చి నాటక రచనకు ప్రోత్సహించింది వా వృద్ధయంలో ఓ మూల ప్రవేశించి మొత్తాన్నే ఆక్రమించేసుకున్న ఆ అమ్మాయి—అరుణాదేవి వా నాటకం చూస్తుండగా ఈ అవస్థంతానూ వేసు నటించిన ప్రాతను ప్రేమించి తద్వారా నాకు సానుభూతి చూపుతుంది ఆసానుభూతి కొన్ని రోజులకు పరిణయంగా—ప్రణయంగా మారి—”

వాడింకా ఏమో చెప్పబోతూండగానే అంతా

తన ఇంటిలో ఉన్న రోగి కోసం ఆంబులెన్స్ తెచ్చేందుకు ఒకాయన ఆ స్పెర్లికి వెళ్లి, డాక్టరుతో “అయ్యో, మా ఇంట్లో రోగి చాల బాధపడుచున్నాడు— ఆంబులెన్సును త్వరగా పంపండి” అన్నాడు

డాక్టరు—ఆంబులెన్స్ మరీ యొక రోగిని తేవడానికి వెళ్లింది.

అతడు కొంత సేపు కూర్చోని చప్రాసీతో “ఏమయ్యా ఆంబులెన్సు ఇంతవరకు రాలేదా?”

చప్రాసీ—మా, అయ్యో గారు కూరగాయలు తేవడానికి బజారుకు పంపాడండీ.

అకుదారి రాజు (లాలానడ)

‘ఓ పి’ అన్నారు ఆవులిస్తూ వేసు విరువవ్వు వర్ష

“ఒరేయ్ సుబ్బా! తప్పు అంటున్నావురా ప్రణయం పరిణయంగా మారి—అవాలి” తప్పు పట్టాడు శ్రీధర్

“అవునులేరా ప్రణయం పరిణయంగా మారి మేం హానీమున్ కు బయలుదేరిన రోజున మీ అందరకూ ఓ బ్రహ్మాండమైన డిప్లర్ పార్టీ—

అందరూ ‘ఓకే’ అన్నారు వాడి ప్రణయం గురించి తెలియదీవారు ఎవరూలేరు అందరూ వచ్చుకున్నారు—వాడితో నవాకరించడానికి అప్పన్నకో అనుమానం వచ్చింది

“ఒరే సుబ్బా అంతా బాగుందికానీ—ఒకవేళ

ద్రామా సెయిల్ అయిందే అనుకో—అప్పుడేమవుతుంది?”

“వా—అవకాశం వలకబోతురా! ఈ ద్రామా చెడిపోతే అందుక్కారణం మనదాతకానితనమే కనుక, మన శక్తి సామర్థ్యాలు నిరూపించుకుని దీన్ని ఒక బ్రహ్మాండమైన కళాఖండంగా తయారు చేయాలి” అన్నాను

“ఏమిటి— ఖండంగా? అంటే ముక్కలు ముక్కలుగా చేయడమా—” అమాయకంగా అడిగాడు భద్రం

“ఒరేయ్—ఈ రాత్రికి సేలవు పుచ్చుకుందాం గానీ—రేపట్నుంచి రిపోర్టుల్ని చాలా వీరియన్ గా సాగిలి ఏమంటారు?” అనడిగా, అందరి మొహాల్లోకి చూస్తూ అందరూ యిష్టపడ్డారై యిళ్ళకు పోవడానికి

* * *

మర్నాడు కాలేజీమెట్లపై వయ్యారంగా నడుచుకుంటూ రెండో అంతస్తుకొచ్చింది మిస్ అరుణాదేవి సుబ్బారాయుడు టీచిటాచ్ గా తయారై ఎదురు వడ్డాడు

“హెల్లో—మిస్ రాయుడూ” అంటూ ఆమె పలకరించింది వేసు వరదా చివర్లు నిల్చి ఆశ్చర్యపోయాను కళ్ళు నలుముకుని చూశా అవును—అరుణాదేవి సుబ్బారాయుడ్ని పలకరించింది

ఆ అమ్మాయి కళ్ళజోడు, వెనుకనున్న కళ్ళు చిలిపిగా నవ్వులు అరుణ బంగారుతీగెలా వుంటుంది ఎర్రగా మెరుస్తున్న ఆమె పెదిమల్లు, విగవిగలాడుతున్న ఆమె చెక్కిళ్ళను చూసే ఆమె కావేరు పెట్టుంటారు

కొంతసేపటివరకూ మాట్లాడలేకపోయాడు, సుబ్బా వేదంతా పరికించి చూస్తున్నా వాడు బుర్ర గొక్కున్నాడు ఏమనాలో తెలియక

వాడి అవస్థ చూస్తుంటే ఆమెకు వచ్చాగ లేదు వకవకా నవ్వేస్తూ, “రాయుడుగారూ, నమస్తే—” అంది

అప్పటికిగానీ మావాడు ఈ తోకంలోకి ఊడి రాతేకపోయాడు “అ—నమస్తే అరుణాదేవి! ఏమిటి—” అనడిగాడు తనేమిటంటున్నాడో తనకే తెలియక

“మీరు ‘కల్చరల్ ఏక్స్ కు’ నాటకం వేస్తున్నారటగా?” అనడిగింది

“అవునండీ! మీ కెవరు చెప్పారు?”

“ఆ నాటకం మీరే వ్రాశారటగా చాలా బావుందని చెప్పాడు మా తమ్ముడు”

“మీ తమ్ముడే! ఎవరది?”

“ఏ యి నీ చదువుతున్నాడండీ పేరు మురళీ రోజూ మీ రిపోర్టుల్ని చూస్తూనే వున్నాట్ట మీ నాటకం ఏ రోజున వేస్తారు?”

“ఏమోనండీ ఇంకా ప్రాగం పెటేర్ కాలేదు”

ఏదో విధంగా వాడితో మాట్లాడడానికి ఆమె ప్రయత్నిస్తూవుంటుందని నాకు తెలియక పోలేదు ఆమె వృద్ధయంలోనూ వాడంటే కొంత

ప్రేమ ఉన్నట్లు నాకు తెలియకపోదు అందుకే నాకు అడగనే 'ఊ' కొట్టాను నాకు ఎలాగూ జయిస్తాడు గనుక—యిలా చేస్తే నాకు కూడా కొంత పేరొస్తుందిగా—అందుకని ద్రామా డైరెక్టు చేయడానికి వస్తుకున్నాను

ఆ అమ్మాయి వెళ్ళిపోయింది నేను ఆలోచన లోంచి తేరుకునేలోపున, సుబ్బారాయుడు మురిసి పోతూ నా దగ్గర కొచ్చాడు

అలాగే రిహార్సల్స్ సీరియస్ గా ప్రారంభించాం మిగతా నాటకాలన్నింటినీ డెబ్బు కొట్టా అని మా పూనా

“ఈ దీనుడ్ని కనికరించి కరుణతో నా ప్రేమను స్వీకరించు” అన్నాక—

“ఒరేయ్—క్రూర వీడ్చి చూస్తూ చూస్తూ అందమైన మొహం అని ఎలా అనరా ?” అంటూ దీనంగా మొహం పెట్టాడు మధు

“ఎప్పుడూ యిదే గోలెలా ? వాడి మొహం వంక చూడక దీనం వంక చూస్తూ అనేయి” అని నలహా యిచ్చా

“ఒరే డైరెక్టరు నన్ను దీనంతో పోలుస్తా వట్లా—” అంజనేయులు గొడవపెట్టాడు

“నీకే మంచిదికదరా దీనంలాగా జీగ్గున వెలిగి పోతోందన్నాడు డైరెక్టరుగారు — నీ పిగ్గో మొహాన్ని ఇంతకన్నా పికింకేం కావాలి ?”— శిధర్

“ఇటువంటి చిన్న చిన్న గొడవలొద్దని ఎన్ని పాళ్ళు చెప్పిరిరా మీకు—” నామాట వినిపించు కున్నారంతా

“ఊ ఏదీ—మధూ!! మళ్ళీ ఆమ—”

“ఏదీ—ఆ డైలాగే!! నే చచ్చినా అమ్మ రిహార్సల్స్ లో యిక ఆ డైలాగిద్దు స్టేజీమీద అంటారే—”

“ఒరే మధూ! నోరుమూసుకు ఆనరా! ఎదురు చెప్పినంటే తంతా!” అన్నాను లేనికోసం తెచ్చు కుంటూ.

“అంటానుగానీ — యిటువంటి డైలాగు యిక్కడ అవసరం అనిపిస్తోందిరా అనలు ఫీమే తాగా లేడనుకో నేను విలన్స్ హిరోహా సైడ్ హిరోహా అర్థం గాకుండా ఎలా ఏళ్ళు చేసే దిరా ?” అనడిగాడు మధు నెత్తిన కొట్టు కుంటూ

నేనేదో చెప్పిన నాకు తలూపాడు సంతోషిగా మొత్తానికి యిలాగే చిన్న చిన్న గొడవల్లో రిహార్సల్స్ పూర్తయినాయి రేపు ద్రామా అనగా పాడావిడిగా పరిగెత్తుకొచ్చాడు శిధర్ కంకారుగా చెప్పిడిలా

“ఒరేయ్ ఉన్నట్టుండి అకస్మాత్తుగా మధు గాడి గొంతు గాడిద గొంతులా తయారైందిరా— ఇప్పుడెట్లా ?”

నేను ఆశ్చర్యపోయాను “రాత్రి జాగనేవుంది కదరా గొంతు ?”

“అవునా కానీ—ఆ అప్పన్నగారులేదూ— నాకు మధూను పొద్దున పూటలుకు తీసు కెళ్ళాట్టు. తెగ తినిపించాట్టు దాంతో వాడి గొంతు కాస్తా పూడుకుపోయింది—”

“అయితే—నర్సారేదులే దానిదేముంది—తిప్పది అరగ్గానే మామూలుగా వచ్చేస్తుంది గొంతు” అని చెప్పి నాకు నిజమే కామోషు అనుకున్నా డల్లేవుంది—వెళ్ళిపోయాడు

* * *

మధ్యాహ్నం గ్రీన్ రూంలో చాలా పాడావిడిగా వుంది ఎవరికొచ్చి వాళ్ళు తెచ్చుకోవాని నేను ముందే చెప్పినా అంజనేయులు ఏడుపు మొహం పెట్టుకుపోయాడు చీర దొరికిందిగానీ, జాకెట్టు దొరకలేదన్నాడు వెంటనే కాలేజీలోక్కలా ‘లామ్బు’ అమ్మాయి నిర్మల దగ్గరకు పరిగెత్తుకెళ్ళి—

ఓ ఉపన్యాసకుడు నిలవకుండా రెండు గంటలనుండి ఉపన్యసిస్తున్నాడు. ఓ కడు సోడాబాటిల్ ను ఉపన్యాసకుడి దగ్గరకు తీసుకపోయి “సార్” అన్నాడు. ఉపన్యసిస్తున్న ఆ పెద్దమనిషి తన ఉపన్యాసాన్ని ఆపిన పారెవరో అనుకుంటూ వెనక్కు తిరిగాడు “చాలానేపు ఉపన్యసించారు ఈసోడా తీసుకోండి” అన్నాడతను. ఉపన్యాసకుడుకొంచెం నవ్వి “క్షమించండి నాకునాల్గుగంటల నేపు ఉపన్యసించిన తరువాత కాని దామా మెయ్యదు” అంటూ తన ఉపన్యాసాన్ని మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు.

గాడిచర్ల జాగరాజరావు (తిరుపతి)

ఉత్తరప్రదేశ్ లోని అమృత్ సర్ కర్ గారి వద్ద నుండి

నేను ద్రుటిక్ అసోసియేషన్ తరఫున పని చేస్తున్నాను కనుక—ఆ అమ్మాయి జాకెట్లలో కల్లా ఓ పెద్ద సైజు—అర్థించాను ఆ అమ్మాయి చాలా మంచిది వెంటనే యింటికి కబురు పంపించి— ఒక వెర్షన్లు జాకెట్టు మాకు రెప్పి చి యిచ్చింది

మానాడు—అంజనేయులు మురిసిపోతూ ఆ జాకెట్టు తోడుక్కున్నాడు కానీ—జబ్బం దగ్గర మాత్రం కొంచెం యిరుకుగావుంది చెయ్యి పై కెట్రోడ్లని వెయ్యిపార్శ్వు అయినా చెప్పుంటాను నాడు ఒకరిమాట వినేరకం అయితే—వాడికి ఆ పేరేందుకు పెడతారు!

తెల్ల మోగింది

ఇంతలోకే పాడావిడిగా పరిగెత్తుకొచ్చాడు సుబ్బారాయుడు చిన్న రాకెట్ రోల్ డ్యాన్సులాటిది వోటి చేసేసి అన్నాడిలా

“ఒరే కిట్టా — యింకేముందిరా — ఆ అమ్మాయి వచ్చింది! అరుణ ఎర్రని చీరకట్టు కుని ఎంత ముచ్చటగా వుందనుకున్నావ్ నా పాత్రను చూడు—దంచేస్తాను బ్రహ్మాండంగా పాడేస్తాను చూస్తో యిక్క—”

అన్నాడేగాని స్టేజీమీద వణుకులాడేమోనని భయం వేసింది

తెర ఎత్తగానే—

సుబ్బారాయుడ్ని రంగంమీదకు తోకాం

నిద్ర పట్టిస్తున్న మధూ దగ్గరగా వెళ్ళాడు. అడియన్లుంటా నన్నెప్పుడో మునిగిపచ్చినంత పని చేశారు నాడు ఎంత సేపటికీ పాట మొదలెట్టడే! దిక్కులు చూడటం ప్రారంభించాడు కాళ్ళు వణుకుతున్నాయేమో — కుర్రీరో కూలవద్దాడు

ఇలా అలస్యంపేస్తే ఆ మధూ నిజంగానే నిద్ర పోయేట్టున్నాడు కొంచెం గట్టిగానే ప్రాంపుట్ట చేశాను “పాడరా — ఒరే సుబ్బీగా —” అన్న నా మాటలు మైక్ లో వివదాయి

ఇంకేం—జనంలో ఒకటేగోం. నవ్వులూ పెడ బొబ్బలూనూ

వాడికి పొరుషం వచ్చింది నోరు నివ్వుబోయేంతలో నిద్రపట్టిస్తున్న మధు మెలకువ వచ్చి నట్లు నటించి లేచి కూర్చున్నాడు ‘ఏమిట్రాయీలా వచ్చావ్’ అనడిగాడు వాడి గొంతు బాగానే వుంది కొంచెం గడగడమంటున్నా

ముత్యంలాంటిపాట పోయినందుకు సుబ్బారాయుడు తెగ బాధపడ్డాడు ఆ ఫీలింగ్స్ అన్నీ ఎందుకో ప్రజలకర్థం కాలేదు

“ఒరే—మధూ పడుకోరా—పాట పాడతామా” అనేశాడు సుబ్బా

నా కడుపులో తిప్పింది అడియన్స్ చప్పట్లు మొదలెట్టారు

మా వాడికి మదింత కంకారు పొచ్చింది మధూను బలవంతాన వడుకోబెట్టి పాట మొదలెట్టాడు

“నిదరించవోయి ఎదిరించేనేక—

ఎదురించకోయి నిదిరించేనేక—, , ,”

కమ్మగానే పాడాడు కాని

ప్రజల్లో నమ్మద్రపు ఫుకోష బయల్కేరింది. కేకలా పిల్లి ఆరుపులూ ఎక్కునైనాయి నా నా పాటను ఖానీ చేసేసాడు తప్పంతా నాడే— లేకపోతే వెదవకు పాట పాడమని నలహా యివ్వడమేమిటి ?

ఇలా లాభంలేదనుకుని ‘తెర . తెర’ అనరిచాను

తెరలాగేవాడు—చిన్న కుర్రాడు—ఎంత ప్రయత్నించినా తెర వడలేదు (పాణంలేని త్రాళ్ళు కూడా మా కెదురు తిరిగాయి సమయస్ఫూర్తిగా వర్తించి ఆ కుర్రాడు మమ్మల్ని రక్షించాడు తెరను పట్టుకుని అవతలివైపుకు స్టేజీమీదుగానే పరిగెట్టాడు ఆ కుర్రాడ్ని అభినందించి నేను స్టేజీమీదకు గెంలేప్పటికే—

మధూ సుబ్బరాయుడులు కొట్టుకుంటున్నారు. వారి దెబ్బలాటంతో మైక్ లోంచి 'పైకి పో'—'మైక్ ఆఫ్' అంటూ గట్టిగా అరిచాను కోపంగా నా స్నేహితుడు డిక్సన్ ను మైక్ పెట్టు దగ్గర ఆట్టే పెట్టాను యిటువంటి అవసర నమయాల్లో నమయోచితంగా వ్యవహరించడానికి గానూ

వాళ్ళనిద్దర్నీ ఒక పావుగంటలో సర్దుబాటు చేసి, మళ్ళీ తెరవడానికి ఇలా తెర ఎత్తామో లేదో అలా గోల బయల్పెరింది—అడియన్స్ లో అయినా ఖేదరకుండా—తప్పు తెలుసుకుని—ఆడ పిల్లలు కూర్చున్న స్థలంకేసేచూస్తూ, సుబ్బ రాయుడు అరుణాదేవీకోసం ఆ పాటను పూర్తిగా పాడా ననిపించాడు అలా అనిపించినా చాలు—బాటకమంతా పోర్లన్న రాక ఎన్ని బాటకాలు చెడిపో లేదూ—నాకు నేను సంబరపడ్డాను యిలా అను తుని

మొదటి సీను జయప్రదంగా ముగిసింది పాట అయినాక అడియన్స్ మరీ గొడవ చెయ్య లేదు రెండో సీనులో పాత్రలందరూ దైర్యంగా పిక్చు చేశారు

మూడో సీను కూడా ఏ గొడవా లేకుండా జరిగిపోతోందనుకున్నా

అంజనేయులు ఉషారాణిగా రంగస్థల ప్రవేశం కానివాడు జాగ్రత్తగా ఏ ప్రమాదమూ లేకుండా మెట్లు దిగాడు స్టేజీమీద అప్పటికే నిలిచివున్న మధూ దగ్గరినా నడిచాడు అతి వయ్యరంగా అమ్మాయిలు సిగ్గునడేట్లు తన పాత్రకు నూటికి మూడుపాళ్ళు జీవం పోశాడు అంజనేయులు

అమ్మాయిలంతా ముక్కున నేలేనుకున్నారు. మధు కళ్ళు మూసుకుని, దీపం వైపుకు తిరిగి—మొదటి డైలాగును ఎలాగైతేనే అనే శాడు వాడు ఎన్నో ఫీలింగుల్లో అన్నాడమా అడి యన్ను సంతోషం వట్టలేక ఈలలా, కేకలా మొదలెట్టారు—యిలా అని నేననుకున్నారెండి

బుర్రమీదకు పువ్వులు నర్దుకుంటునికిగాను అప్రయత్నంగా అంజి చెయ్యి ఎత్తాడు కుడి చేతి జబ్బ ఉబ్బి—ఉట్టు తెగిపోయి జాకెట్టు చిరి గిందట—

శ్రీధర్ యిలా అని తెర వెనుకనున్న వాతో చెప్పాడు

నేను కూడా చూశాను

వాడు చిరిగిన భుజాన్ని తెలివిగా చీర చాటువ దాచుకున్నాడు

సీను పూర్తైనాక తెర వెనుక 'జాకెట్టు చిరిగింది ■ అమ్మాయికి ఏమని చెప్పకోవాలా' అని నేనేడున్నాంటే తలో మాటా అన్నారు "అనలు ఈ గున్న ఏనుగుకి హిరోయిన్ పాత్రేమిటిరా?"

"ఒకవేళ యిచ్చారే అనుకో—అంత మంచి పేరుతోనా?"

"ఉషారాణిట—వెధవకు ఏ వెంకాయమ్మో అని పిలవాలింది—"

"పైగా—అంత లావుగా వుండి—ఇండాక వేలు పెడితే అంతడాకా పొట్టపగిలేట్లు తిన్నాడు వో

మా నాటకం

వారం రోజుపాటు తిండి మానేసినా— పిడికి నరిపోయే జాకెట్టు ఎక్కడా దొరకబోదు అంత తిన్నాడు గనుకనే మేకప్ కు అలస్థంగా వచ్చి— కండ అంతగా వుబ్బింది—"

వాళ్ళనందర్నూ ఊరుకోబెట్టి మేకప్ మేన్ ను బ్రతిమాలి పాత రెవిక వోటి వాడి కిప్పించాను వాడు దాన్ని చూస్తూనే 'చి—క్లబ్ డాన్సర్ ఎక్కడైతా ఇంత చుకబారు రెవిక తోడు కుంటుండా' అన్నాడు

"పోసి—బాడీతోనే విక్టు చేసెయ్—" నలహ యిచ్చాడు అప్పన్న

అందరం గొల్లన నవ్వాం వాడింక చేసేదేమీ లేక చచ్చివట్టు చెప్పినట్లల్లా విన్నాడు ఆ చీటీ గుడ్డ రవికనే ఎంతో అస్థియంగా తోడుకున్నాడు

పాఠకుడు - అ చిత్రంలో మీకు నచ్చిన రసవత్తర ఘట్ట మేదో తెలుపగలరా?

నటుడు :- వివాహ సందర్భంలో ఒక సన్నివేశంలో నాయికతో కూడి ఎంచబడు పరమాన్నాలు ఆరగించే ఘట్టం నిజంగా నాకు నచ్చింది. అటు వంటి ఘట్టాలంటే నాకు మహా ప్రీతి.

సుందరం (గుంతకల్లు)

చాలా వధులైంది—స్టేజీమీద వాడు కనరత్తు చేసినా చిరిగిపోడు

నాలుగో సీను

మధూ ఉషారాణిని ప్రేమిస్తున్నట్లుగా చెప్పు కున్నాడు ఉషారాణికి కోపంవచ్చి—'పొరబాటు పడుతున్నావు నేను ఒకరి కిచ్చేసిన పౌదయాన్ని మళ్ళీ నీకెట్లా యివ్వగలను! నేను సుబ్బ రాయుడ్ని మాత్రమే ప్రేమిస్తున్నాను—' అనే సింది యుక్కున పాలిక కొరుక్కుంది హిరో యిన్

అడియన్స్ లో మరోసారి నవ్వులా—వకవక లానూ

"నేను మనీతను మాత్రమే ప్రేమించగలను మీకు నా పౌదయంలో స్థానం లేదు వెళ్ళిపో రాజా రా?—" అన్నాడు తప్పుదీర్డుకుంటూ, అంజ నేయులు

మధు మరికించెం ముందుకు జరిగి అంజ నేయులి చేతులు వట్టుకున్నాడు

"రాణి! యిలా అంటే నేనేమైపోవాలి? శర్య

వ్యమూ నీవే అనుకున్న ఈ దీనుడి మొర అలా కించి కప్పిటితో ఆవ్వించినా? నీకోసం నా పౌదయం వగిరిపోతూ ఏడుస్తోంది సువ్వు తృణీక రించావా నేను చచ్చిపోతాను—"

వాడ్ని కావలించుకోబోయాడు 'హావ్' అంటూ ఎవరో తుమ్మారు

అంజనేయులు వెంటనే దూరంగా నడిచాడు. 'చి—నన్నెదులు' అన్నాడు మధు తోపల ఉబుకు తున్న కోసాన్ని ఆపుకుంటూ ఉద్రేకంతో అన్నా డిలా

"రాణి పిప్పలేని ఈ జీవితం వుదా నువ్వు నన్ను కాదవడానికి పిల్లేడు యిప్పటికే నీకోసం బోల్డు ఖర్చుపడ్డాను—"

అని వాడ్ని మళ్ళీ కావలించుకోబోయాడు పాత రెవికను కనిపించకుండా సీల్కు చీరలో కప్పు కున్నాడా యిరి—అంజనేయులు త్వరగా చేతిని యివతలకు తీయలేకపోయాడు గట్టిగా ప్రయ త్నించేటప్పటికి—చెయ్యి చాలా స్పీడుగా యివతల కొచ్చింది

మధు లేచి వట్టుకుని మొహం కండగడ్డలా చేసుకున్నాడు దెబ్బ బాగా తగిలింది అంజనేయులు నెమ్మదిగా 'సాగ్' అన్నాడు మధుకు పూర్వస కసి జ్ఞాపకానికొచ్చింది

"మీ అడవాళ్ళంతా యింతే మేం దూరంగా వున్నంతకాలం మీరూ దూరంగానే వుంటారు. దగ్గరకొచ్చి పౌదయాన్ని విప్పి చెప్పుకుంటే తృణీక రిస్తారు ఛీ—" అంటూ మధు చాచి అంజిగాడి లేచి వగలకొట్టాడు

తనకీ తీరిందనుకున్నట్లుగా హాయిగా దీర్చంగా విట్టూర్చు విడిచాడు మధు అంజనేయులు— ఉషారాణి వేషంతో—వెనక్కు విరుచుకుపడ్డాడు. ఎదు విమిషాలు గడిచినా లేవలేదు

కళ్ళు కూడా తేలేసినట్టు కప్పించి వేసు కంగారు పడ్డాను

"నేమరల్—భలేభలే! అనరిచాడు ఎవడో నేను 'కర్టెన్ కర్టెన్' అని అరవాలొచ్చింది తెరమలాగే కుర్రాడు మురళి విసుపోయి చూస్తూ, తెరలాగుకు రావడం మరిచేపోయాడు

నడిపోయిన అంజనేయుల్ని చూస్తూ ఏం చేయాలో తోచక మధూ అలా నిల్చుండిపోయాడు. అడియన్స్ లో గగ్గోలు బయలు దేరింది

స్టేజీమీద జరుగుతున్నది నటన—ప్రమా దమో తెలుసుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది ఇంత వరకూ జరిగిందంతా గమనించిన కొంతమంది— విద్ర పోకుండా వెళ్ళిపోకుండా పున్న వాటిక గల వాళ్ళు—అది ప్రమాదమే ననుకున్నారు

మురళి అయినా పరధ్యాన్యంలోంచి తేరు కున్నాడుగానీ—స్టేజీ మీదున్న మధు ఆ స్థితి లోంచి తేరుకోలేకపోయాడు

మురళి తెర లొక్కొచ్చాడు అందరం జిడ్డి మీదకు పరిగెత్తాం శ్రీధర్ గ్లాసుతో నీళ్ళు తీసుకొచ్చి అంజిగాడి మొహం చల్లాడు వాడు హఠాత్తుగా లేచికూర్చున్నాడు—'ఒరేయ్ చీర

(51-వ పేజీ చూడండి)

మనమూ-మనదేహస్థితి

(14-వ పేజీ తరువాయి)

ఇతర అవయవములు వ్యాధిగ్రస్తములయి వున్నందు ప్రాణాపాయం ఆరగవచ్చును. అందు చేత ఎవరయినా గొంతు నొప్పి అని చెప్పగానే నాలుక పరీక్షించి అనుమానంకలగగానే వెంటనే వైద్య సహాయం పొందాలి.

సిఫిలిస్ (నవామేహం)కు ఫలితంగా గొంతుకు, దానితోపూర్వకముగా నోస్ట్రే ఆయు గొంతునొప్పి ఏర్పడవచ్చును ముందు జాత్యాంగం (Sex Organ) మీద పుండు లేస్తుంది గడ్డల్లో చిళ్ళలు కడతవి అతర్వాత సాధారణంగా 5 వారములనుండి 12 వారముల రోపుగా గొంతుక అంగిలితోపున్న మ్యూకస్ మెంబ్రేను ఇన్ ఫ్లేం కావచ్చును నొప్పి, గొంతుక పిండిపోయినట్లు పుండడం, మింగుతున్నప్పుడు అధికంగా బాధ ఏర్పడతది ఈ లక్షణములు కొన్ని వారములపాటు పుండవచ్చును మామూలు పుక్కిలింత అలతోనో, పల్సా పిలవైతే—పెప్పిలితో మూతలతోనూ తగ్గినట్లు, కంఠగతమైన నవామేహంతో తగ్గదు వెంటనే రక్తపరీక్ష చేయించుకుని చికిత్స ప్రారంభిస్తే ఆ వ్యాధి నాశనమవుతుంది కలిగే దారుణఫలితాలు ఏర్పడకుండా కాపాడుకోవచ్చును. ఇటుక తాము తంగుకల మచ్చలు అంగిలితోనూ, బాపుకోమీదా, కొంత బాలుకమీదా ఏర్పడతది. ఏటి విశేషమేమిటంటే యీ మచ్చలన్నీ ఒకే సైజూ అకారముగా కలిగి, ఒకదానిని ఒకటి సరిపుంటుంది ఇవి కొండ నాలుక ముందు విశేషంగా పుంటుంది ఇవి కాక కొన్ని (వేవేక ములతో తెల్లని మచ్చలు (Mucus Patches) వివిధ వైకల్యములతో ఏర్పడవచ్చును నాలుగైతే నంజాకురుపులు కలిసినప్పుడు పెద్ద తెల్లని పుండు ఏర్పడటాన్నిగా యిది పుండవచ్చును ఈ పుళ్ళతో నుంచి వచ్చే పుమ్మినిటితో సిఫిలిస్ కు కారణమైన క్రిములు పుంటుంది ఈ స్థితిలోపువ్వారి ఉమ్మి మీదు, చుంబనాది కార్యకలాపాల్లో ఆరోగ్యవంతుల నోటితోకి సోయినప్పుడు అక్కడ ఆ వ్యాధి ఏర్పడి నోటితోనో, పెడపుంమీదనో నవామేహవ్రణము ఏర్పడవచ్చును.

సిఫిలిస్ అంతురించినతరువాత కొన్ని మాసాలలో యీస్టిరి యేర్పడితే, సంవత్సరాల తరవాత ఆ వ్యాధి ముదిరి, నాలుకమీద, చెక్కిళ్ళలోనూ, అంగిలితోనూ గడ్డలుకట్టి, అవి పీర్చించి తోలైన పుళ్ళగా యేర్పడతది వై అంగిలితో తండ్రం ఏర్పడి, నాళికారంధ్రములకూ, నోటికి మధ్య ద్వారం యేర్పడుతుంది ఈ స్థితిని మన వారు బొక్కవాసి రోగము అంటారు ఈ పుళ్ళ మానడమంటావుంటే వక్షాత్రాకారంగా మచ్చలు యేర్పడతది.

[గొంతునొప్పి: కొన్ని రోగములు వ్యాసంలో శేషభాగం వైవారం ప్రచురిస్తాము]

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాధి వృద్ధికి తోడ్పడుతాయి. వివరాలకు ఎడ్వర్ టయిజ్ మెంట్ మేనేజర్ కి వ్రాయండి

కలం నేర్చుకోవడం

ఒంటరితనముతో బాధపడుచున్నారా? మీకు అంతరంగిక మిత్రులు కావాలా? కలం మరియు ఆర్టిస్టు మిత్రులను విశోధనచేయండి, వివాహ ఉత్సాహ వ్యాపారములకు విజ్ఞాన వివేకోద్దేకములు అభిరుచులు పంచుకోవటంకోసం దీనిని చూర్తి వివరములకు :

15 శ పై సాంపు పంపండి

"మిత్ర మాస"

పోస్టుబాక్సు 5 - మచిలీపట్నం

అధునాతన వైద్యుల చేనేత వస్త్రాల ధారణ

హిందూ, అధునాతన వైద్యుల ఉద్భవములు పుండాలంటే, చేనేత చీరలు తరించితే కాదు, కట్టు రేతా నూలు చీరలలో తంసుకోగాని, నవరూపాలలోగాని అవి అద్వితీయమైనవి. చేనేత వస్త్రాలు అందమైనవి మాత్రమేగాక ఎక్కువ చుట్టిక కలిగి, చాలా తక్కువ ఖరీదులో లభింపగలవు. ఇప్పుడు చేనేత చీరలకి ధ్యానం చేశాం మొత్తంలోని అనేక ప్రాంతాలకు చెందిన రకరకాల చేనేత చీరలు లభింపగలవు.

హిందూ లామ్ హౌస్

9, రతన్ బజార్, మద్రాసు - 3

హెచ్ ఆఫీసు: ఆర్ ఇండియా హిందూ లామ్ హౌస్ మాస్కెటింగ్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్, ఇమ్మిడూమి రేంజర్స్, బొంబాయి-1.

POS/HH 3-TE

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

వి 3703 కేస్ మెంట్ క్లాక్ అన్నిటికంటే ముందే అన్నిటా ఉపయోగపడుతుంది. తెరలు వగైరాలకు ఉపయోగపడుతుంది.
అతివచ్చేడు నిర్మల మూల యూనిఫాం లాంటివి సోపా కంటే వరుసగా ఉండే రకరకాల రంగులలో దొరుకుతుంది.

మొగులూరు ఉరిస్, కాటన్ & కిల్మి మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అగ్రహారం రోడ్, మొగులూరు-2
(విప్లవ కంపెనీ ప్రధాన) లిమిటెడ్ నా ౧౦.

మా నాటకం

(48-వ పేజీ తిరువాయి)

రడిసిపోతోందిరా' అంటూ 'విజంగా మూర్ఖు' పోలేరురా' అంటూ నోరు వెళ్ళబెట్టాడు శ్రీధర్.
"నాకు మూర్ఖా—మీ అందరికీ మూర్ఖురాలి వెధవత్తే నాటకం వేయడానికి—అందులోనూ ఆడవేనం వేయడానికి వప్పుకున్న నాది బుద్ధి తక్కువ — మీ మృల్లు నేం లా భం? — ఇంత గట్టిగా కొడతాడా—వెధవ పీనుగ—ఏడి వాడు—వాణ్ణి కరకర నమిలేస్తాను—ఏడి" అంటూ మధు కోసం వెతకటం మొదలెట్టాడు ఘట్టాత్మచుడి ఫోజులో మధు పారిపోయి గ్రీన్ రూంలో దాక్కున్నాడు చీర కాస్త విప్పి అక్కడ పారేసి, అంటి గ్రీన్ రూంకేసి పరిగెత్త బోయాడు పూనకం చచ్చినట్లు.

'ఒరేయ్ పిన్నిపాలురా' అంటూ భయం పెట్టి వాణ్ణి తొంగదీసుకున్నాను కాని, ఉషారాణి కోపం పూర్తిగా తగ్గిపోలేదు దాంతో నేను స్నేహమీదకు గెంతి—మైక్ కోట్ యిలా చెప్పాను "సోదర సోదరీమణులారా!

కొన్ని అనివార్య పరిస్థితులు ముంచుకొచ్చినందు వలన, ఈ నాలుగో సీను యంతటితో ముగిస్తున్నాం కథకేమీ దెబ్బ తగలదులేండి—ఉషారాణి లెంప దెబ్బతో పడిపోయింది అందుకు విచారిస్తూ రాజారావు వెళ్ళిపోతాడు ఇంతే కొద్ది నిమిషాల్లో అఖిరిసీను ప్రారంభిస్తా—అంతాస్సానికి క్షమించండి—" అనేది యవతల కొచ్చానో లేదో నువ్వు రాయ్దు గుండె బాదుకుంటూ నా దగ్గరకు పరిగెత్తుకొచ్చాడు

"ఇదేమిటా—నా అయిదో సీను లేకుండానే అయ్యబోతోయ్—మీరంతా కలిసి నన్ను నా పోర్టునంతా దీంట్లోనే కదరావుంది—నా కొంప ముంచేట్లు పున్నావే—" అన్నాడు నేను నిర్భయం పోయాను అప్పుడు నేను తప్పు చెప్పాను ఏం చేయాలి యిప్పుడు?

"మరి— ఆ అంటిగాడు యిక స్నేహి ఎక్కడంటున్నాడు కదరా—మరి ఎట్లా వేస్తాం అయిదో సీను?"

"ఒరేయ్ కృష్ణా వాడిని నేను బ్రతిమాలు కుంటాన్నేరా మైక్ కోట్ పారపోయిందని చెప్పు వద వెళ్ళు—" అని నన్ను పురమాయించాడు

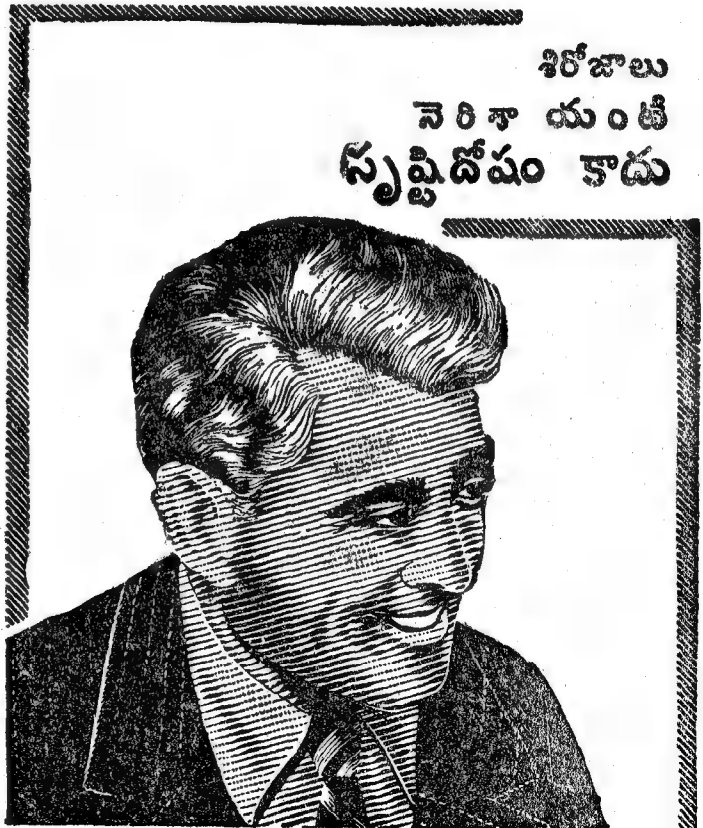
ఈ నాటకమంతా వాడికోసమేగా — అందుకని నేను అభిమానం చంపుకోని మెర్సీ మైక్ దగ్గర త్యాగం

"తప్పయిపోయింది క్షమించం"దంటూ చెప్పు కున్నాను మైక్ కోట్

స్నేహి ఏర్పాట్లు పూర్తి కావచ్చి, అలా తెర వెనుకవెళ్ళి చూసేస్తాటికే—రోమియో జూలియట్ దగ్గర మోకరించినట్లు—నువ్వు అంజనేయుల్ని బ్రతిమాలుకుంటున్నాడు వాడు బీజీ కాలుస్తూ ఆ పాగాంతా నువ్వురావు మొనాంతాకి పూడుతూ వప్పుకోంటున్నాడు

"ఒరేయ్—నేనీది హిరోయిన్ మేమూ ఈ బీజీ ఏమిటా?" అని తమరుకున్నాను.

అంద్రసచిత్ర వారపత్రిక

శిరోజాలు
నెరిశా యంతి
స్పృష్టిదోషం కాదు

"దైవికంగా నా శిరోజాల వెలివిడిచానని, అది నా అక్కయోగం! ఏం చెయ్యాలి? ఇలా అనుకుంటూ చింతించే జనులు అనేక మంది గలరు. నెరిశా శిరోజాలగల వారు దానికి కారణం తెలియక స్పృహకోపం అనుకుంటారు. కాని, శమ శిరోజాల ఎందుకు వెలివిడిచే తెలిసి కొనుచి ముఖ్యవ్యక్త విషయం శిరోజాల యదల ఆశ్రద్ధ, అనారోగ్య పరిస్థితులు మరియు విర్లక్ష్యంగా ఏ తైవావరే తక్కువ రకపు రంపానెల వాడుచి, ఇది మాటికి 90 మందికి అకాంంలో అవవవ్యంగా శిరోజాల వెలివిడిపుటకు ముఖ్యకారణము అని చరిత్రకర్త (రిటర్ని) వల్ల కనుగొనబడింది

అనాచరాధారో అధునాశవ పేర్కరియించు, శ్రేష్టతను విరియించుచే కచ్చితమైన వర్ణ వేడితో ప్రైవేటికంగా తయారయింది. "లోమ" వెలివిడి శిరోజాలను కెండా చేతే నుంచి ఉపరి పర్యామంబ్బిలపి గరిగియున్నది "లోమ"తో తేలిక కారకారంబించింది, రాకరకేమంతలా మరియు విరేణించి ఉపరాది అనుచు "లోమ" ను కమ్మకంగా పిండిచి బాదిచిచ్చారో మీ శిరోజాల గలదు తూరకమంబికోండి, "లోమ" అంటే—మీరు కోరే వ్యర్థమైన శ్రేష్టత వియవంబు

మౌగమగ పుండుటకు

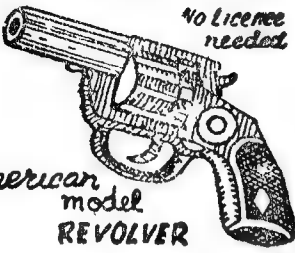
రానుకొని తలదువ్వకోండి!
మౌగ పిల్లలు పుండుటకు పగుమిం దాడు:

ఎమ్ ఎమ్. ఖంభట్ పోలా అహమదాబాద్ 1 (దరకరేం)
విమంబు: పి. వరోత్తమ్ అర్ధర్ కొ., తండాలు-2

మద్రాసు విజిల్లు మెసర్సు బలభాయ్ & కంపెనీ, మద్రాసు ఎగుమతి విభాగం
కన్నీటికి మెసర్సు ఎం ఎం ఖంభట్ పోలా అహమదాబాద్ వారిని సంప్రది
చండి శ్రీకాకుళం స్టాకిస్టు: శ్రీకృష్ణ మెడికల్ ఔషధనగల్ స్టోర్సు, పాలవెల్లు గోడ్
శ్రీకాకుళం భీమవరం స్టాకిస్టు: మెసర్సు గుండు అక్కిరాజు & సన్సు, భీమవరం

No Licence needed

American model REVOLVER

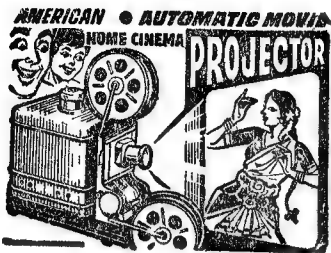
దొంగలనుండు, ప్రూరమ్యుగములనుండి మిమ్ము రక్షించుకొండి తనభోజనములు, గూత్రాలు, నాలుకములకు చాల ఉపయోగమైనది ఆటో పేటిక ఆరు రూపాలగులది, తేలికైనది దీని పెద శిబ్బము, ప్రకాశమైన నుంట మిమ్ము ఆపదలనుండి రక్షించును

నం 333 444 555
రూ 6 8 13

25 రూపాలు ఉచితం ఆపైన ప్రతి 100 రూపాలు రు 3 లెదరుకేసు రు 4 బొట్టిత రు 2. లైసెన్సు అనవసరం. ఒకే ప్యాకింగులో రెండు రివాలవుర్లు శిప్పించు పున్న బొట్టిత, ప్యాకింగు ఉచితం

BHARAT COMMERCIAL STORES
P B 63, (PAP) JULLUNDUR CITY

గృహములో వాడదగు సినిమా ప్రాజెక్టరుకు అర్థరు యివ్వండి

మీకుటుంబమునకు ఆనందదాయకమైన వివాద కాలక్షేపం, అద్భుతములు, సాహసములు పిఇంట్లోనే మా ప్రాజెక్టర్ తో చూడవచ్చును బార్ని తోగాని లేక ఏ సి/డి సి ఎలెక్ట్రిసిటీతో పని చేయించవచ్చును 35 ఎం ఎం ఫిలింవాడవచ్చు సినిమావలె చిత్రములు తమంతలతామే వివిధ రంగులతో కదలుచుండును ఖరీదు రు 15/-, 40' ఫిలిం & 4' X 3' స్క్రీను & ఇన్ స్ట్రక్షన్ పుస్తకం ఉచితం పోస్ట్ పేజీరు 4-50 డిలెక్టర్స్ రు 25, 60' ఫిలిం, స్క్రీను & ఇన్ స్ట్రక్షన్ పుస్తకము ఉచితం పూర్తిత్వప్తి లెనివా డబ్బు వాసము కొద్దిపాటు పుప్పది నడ అర్థరు వంపండి

HollywoodCinemaCorpn(Regd)
(WAM), 2194, alyanpura
elhi 6

మా నాటకం

“హిరా — కిట్టా! ఆ మధుగాడ్డి రప్పించి క్షమాపణ కోరుకునేవరకూ నేను స్టేజీ ఎక్కను” అంటూ మొండికేకాడు

అమ్మయ్యా — ఒక మెట్టు క్రిందికి దిగిచ్చాడనుకుని, సంతోషిస్తూ గ్రీన్ రూంలో కెళ్ళి మధును బలిమాలకున్నా వాడికి ప్రైజ్ వస్తుందని ఆశ చూపించా వాడు — ఎన్నో చెప్పాక వచ్చుకుని యింతల కొచ్చాడు

సుబ్బారాయుడుకోసం మధు అంజిగాడ్డి క్షమించమని కోరుకున్నాడు అప్పటికే అరగంట అలస్యం అయింది

అదో సీను మంచి రసవత్తరంగా సాగి పోయింది

తెరవడగానే సుబ్బారాయుడు నా దగ్గరకు వంగెల్తుకొచ్చాడు ‘ఒరేయ్ — వాడి బీడి కంపు భరించలేకుండా వున్నారా — ఓ కీర్తి నేనుకోమని చెప్పారా — కీర్తి డబ్బులు నే నిచ్చుకుంటాను’ — అన్నాడు

‘తా విచారంలో మునిగివున్న ఉషారాణి కీర్తి నేనుకుంటే యిక నల్లే వడ్డు వడ్డు —’ వాడి నలహాను తిరస్కరించాను

ఆరోసీను ప్రారంభించాం నాలుకం పూర్తయి పోతోందనే సంతోషం నన్ను పూపేసింది ప్రాంట్స్ లో మరిచేపోయా

అప్పున్న యిన్స్పెక్టర్ వేషంలో స్టేజీమీద కెల్తాడు

“రాజారావుగారూ! మిమ్ముల్ని ఆరెస్టు చేస్తున్నాను ఎందుకోనమా తెలుసునా?” అన్నాడు “తెలుసు ఉషారాణి లేదని వగలకొట్టినందుకు! అంటూ కెప్పున నవ్వాడో విద్యార్థి ప్రేక్షకుడు అడియన్స్ తో ఒకటే నవ్వు

నేనంత చెప్పినా విడక, అడియన్స్ కేసి చూసాడు అప్పున్న అంతే — మళ్ళీ వాడినోట మాటాస్తే వొట్టు ముందుకూ వెనక్కూ పూగుతాడేగాని, డైలాగు చెప్పడు విమరుపుట్టి మధు అడిగేశాడు “ఎందు”కంటూ “నేనే తప్పు చేశా”నని ప్రశ్నించాడు

ఇంతలోనే ఎవరో — ముందు వరసలో కూర్చున్న విద్యార్థి స్టేజీమీదకు గబుక్కున గెంతాడు అప్పున్న దగ్గరకు నడిచాడు

“ఓరి సువ్వుట్రా — అవున్నా, ఎవరో అనుకున్నానునుమీ” అన్నాడా మాతన పాత్ర!! అడియన్స్ తో అవలేనంత ఆశ్చర్యమూ — వచ్చా — ఆ కుట్రాడి నెలాగైతేనేం క్రిందకులాగేసాం ఇన్స్పెక్టరు అప్పున్న బెదిరిపోయాడు వాడి దనలే పిరికి గుండె గబగబా అనేశాడు — పాటం వచ్చుకొచ్చిపట్టుగా

“మిస్టర్ రాజారావ్! నేతాజీ ఉద్యమంలో చేరి దేశద్రోహం చేస్తున్నందుకు నిన్ను ఆరెస్టు చేస్తున్నాను నువ్వు చెప్పుకునేదంతా ఈ కాన్స్టేబుల్ తో చెప్పి — పోలీసు స్టేషన్ కు రా నే వెళ్తున్నాను” అనేసి, స్టేజీ దిగి వెళ్ళ వెనక్కు వచ్చేశాడు

నాకు కోపం అగతేదు అయినా ఏమీ చేడు లేకపోయాను ఈ వట్టుకుని కుర్చీలో కూర్చుండి పోయాను, వాణ్ణి తిట్టించి క్రిందకు అప్పుకెచ్చి

ఇన్స్పెక్టర్ వెళ్ళిపోయినా కూడా — మధు ఏమీ మొహమాటపడలేదు రెండు పేజీల డైలాగు మొదలెట్టాడు

కాన్స్టేబుల్ వేషధారి కంట తడిపెట్టాడు ఆ బోరు భరించలేక అంతా అయినాక — ‘ఇక నైవా నస్తారా’ అన్నాడు

మధు — ‘ఇంకొక్కమూల చెప్పనివ్వు నాకు ఉరిశిక్ష విధించినా ఫర్వాలేదు నా ఆత్మ కూడా దేశం కోసమే రెవరెవలాడుతుంది ‘దేశంకోసం’ అంటూ వకవకా నవ్వుకుంటూ, ఎంతో బాగా నటించానుకుని — ప్రైజ్ తనకేసనే దీమాతో చాలీ విరుచుకుంటూ నిష్క్రమించాడు

సుబ్బారాయుడు అంజనేయుల్తో ప్రవేశించాడు రంగంమీదకు ఇద్దరూ చేతులు కలుపుకున్నారు ఆనందంగా నవ్వులు — కలిసి మేలు కొలుపుపాట పాడారు మురళీ తెరలాగుతూండగా — “వట్టిచెత్త” — “భోరు” — “ఛీ — ఛీ” — అనే విమర్శలు వినిపించాయి ప్రేక్షకుల్లోంచి

శ్రీధర్ నా ప్రక్కన జేరాడు “ఏమిటా... మధుగాడు యిట్లా చేశాడు? ప్రైజ్ కోసం కాక పోతే — అంత బాగా ఎందుకు నటిస్తాడు? సుబ్బారాయుడికి నమ్మకద్రోహం చేశాడు పాపం — ప్రైజ్ రాకపోతే సుబ్బారాయుడు ఎంతగా ఏడు ప్లాడో” అన్నాడు నేను కుర్చీలోంచి కదలేదు జడ్జి స్టేజీమీద కొచ్చారు ఇలా చెప్పాడు మేముతా చెప్పలు విక్కబొడిచుకుని విన్నాం —

“ఈ నాలుకం చూస్తే — ఇది సాంఘిక నాలుకమా — నరీత్రాత్యకమా — కేవలం హస్యమా — ఏమా తెలియదు ఇది ఎలా ఉందో విమర్శ చేయడంకాదు — నానవి

ప్రైజ్ —
వక్రమంగా పనిజేసి, తెరను లాగిన కుట్రాడు మురళీ కిస్తున్నాం”

అంటూ బహుమతికప్పును మురళీ కందించారు. మా వాళ్ళ మొహాల్లు — నున్ను కూడా వారి తోనే జతపరిచి — కత్తివాలుకు నెత్తురునుక్క లేకుండా పోయింది దిగాలునడి కూర్చున్నారూ జనం నవ్వుకుంటూ — గేళిచేస్తూ వెళ్ళిపోతున్నారు. అప్పున్న నెమ్మదిగా సుబ్బారాయుడి దగ్గరకు నడిచాడు

“ఒరేయ్ — ఎన్నోసారి కలుసుకోవాలనుకుంటోందిరా — అరుణాదేవి వరండాలో నిల్చునుంది —”

సుబ్బా ఎగిరి గంతేసాడు గబగబా వరండాలోకి వంగెత్తాడు ■ అమ్మాయి చిరునవ్వుతో ఏడి కోసం సిరీక్కిస్తోంది

“మిస్టర్ రాయ్! మీరు బాగా నటించారండి చాలా బాగా పాడారు —” అన్నది

అది పోలనాత్యకమా — సానుభూతి మాత్రమో తెలియక తలవంచుకున్నాడు సుబ్బారాయుడు “అనుమానం లేదండి మీరు నటనలో నిద్ర పాస్తులండి నిజం — నా కళ్ళలోకి చూడండి నే నబద్ధం చెప్పటం లేదని మీకే తెలుస్తుంది —” అన్న దామె

నాకు ఆమె ఖోరజేమీ అర్థంకాలేదు వాడు ఉక్కిరి బిక్కిరిఅయి చస్తున్నాడు ఆమె మొహం లోకి చూసి — “నిజమాండీ” అనడిగాడు ఆశ్చర్య పోతూ ఆమె ఈ “అవున్” పట్టుగా రిప్పింది సిగ్గుతో తందించుకొంది. చిరిపిగా చూసిండ్లు

కాదు దైత్యం చేకాడు అట్లాటగా అతని చేతుల్ను పట్టుకున్నాడు వరదా అంతా నిర్మామ్యంగా వుండనుకుని—నాటకంలో అంజిగడ్డి పట్టుకున్నట్టు—అమె ఎటో చూసింది—అతని కళ్ళలోకి చూడలేక అతను దగ్గరకు లాక్కుంటున్నా ఎదురుచెప్పలేకపోయింది

నేను విన్నప్పటికీ “ఇంతగా ప్రేమించుకున్నావే ఇలా నాటకం ఆడాడన్నమాట—” అంటున్నాడు శ్రీధర్ నా చెవితో ఇంకా ఏదో చెప్పటాని వోరు మూసుకున్నాడు కుడిచేత్తో ఆ అమ్మాయి అకస్మాత్తుగా హఠాదీగా సుబ్బారాయుడి లేవ వగలగొట్టింది “అభినందించడాని కొన్నే—యిలా చేస్తారా ?” అనేసి చకచకా వెళ్ళిపోయింది—గేటుకేసి.

గదిలోవద్దగా కూర్చున్నప్పుడు సుబ్బారాయుడు “నాటకమూ ఫెయిల్ అయింది—నీ ప్రేమా ఫెయిల్ అయింది కా—నే నెక్కడా ఇంత డబుల్ బ్రాజెడిని చూడలేదు ఎలా భరిస్తున్నావురా అక్కరాత్మ చేసుకోక ?” అనడిగాడు అప్పున్న నిక్కబాన్ని వగలగొడ్తూ నాకు కోపం అగిందికాదు “మీరంతా కలిసి వీడి నాటకాన్ని—రద్దారా వీడి జీవితాన్ని నాశనం చేసిందికాక—ఇంకా బోడి నలసో యిస్తున్నాడు ! వాడికేం బిర్లు—చావడం—ఈ అమ్మాయి కాకపోతే మరో అమ్మాయి ఏరా సుబ్బా ? అంతేవా ?”

ఇంతలో వీడి తలుపును తట్టారెవరో “ఒరేయి—యింటావిడగామోనూ పందేపాం వెలి టువ్వాడు శ్రీధర్ అద్దె యివ్వలేదేంకా వెళ్ళగొట్టడానికొచ్చిందేమా అనుకున్నా సుబ్బా జేటు రోని పర్చుతీసి చేత్తో పట్టుకున్నాడు వాడేమీ మాట్లాడలేకపోతున్నాడు—విగ్రహంతాకూర్చున్నాడు శ్రీధర్ దైత్యంచేసి తలుపుతీశాడు—అంకుతూనే ఆ అమ్మాయి —

అరుణాదేవి ! తండ్రింతుకు నిల్చుంటి.

“సుబ్బారాయుడుగారు లేరా ?”

విగ్రహానికి ప్రాణం వచ్చింది గబగబా పరిగెత్తటోయి, వీడో అలోచించుకుని మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చుండిపోయాడు ఆ అమ్మాయి తోపాటొచ్చింది కళ్ళంబడి విళ్ళు పెట్టుకుంది బాట బాటాకన్నీరు కారుతుండగాయిలాచెప్పడం ప్రారంభించిందిసుబ్బారాయుడితో—మేముదూరంగావెళ్ళిపోగానే “సుబ్బారాయుడుగారూ ! నన్ను క్షమించండి ఆ పరిస్థితుల్లో అలా చెయ్యాలన్నాచ్చింది “మీరు నా చేతులు పట్టుకోవడం మా వాళ్ళ గారు చూశారు అందుకని మిమ్మల్ని కొట్టాల్సి వ్చింది—అయిన ఏమనుకుంటాడోననే భయంతో చెయ్యరాని తప్పు చేశాను—నన్ను క్షమించండి— ఇప్పుడే ఉదయమే—అందుకు నన్ను మందలించి, మీకు నా క్షమాపణ చెప్పుకోమన్నారు మా వాళ్ళగారు మిమ్మల్ని తనకు పరిచయం చెయ్యమన్నారు కూడా —”

మేముంతా ఒకరి మొహం లోకరం చూసుకుంటూ నిల్చుండిపోయాం మావాడు మా దగ్గర కొచ్చాడు “థాంక్సు మై డియర్ (ఫ్రెండ్స్) మీ మోయానికి ఎలా కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలో తెలియకుండా వుంది ఇప్పుడేవస్తా—అరుణ తనతో రమ్మంటోంది—” అని చెప్పాడు

అమె కూడా “నమస్తే” అంది మా అందరికీ ఇద్దరూ చకచకా వీటిలోకి వెళ్ళిపోయారు మేం హాయిగా నిల్చున్నట్లు విడిచాం అగిడి వేడక్కెట్లు

మరో నాలుగు నెలలకల్లా సుబ్బారాయుడు—మా బ్రహ్మచారుల మహాసంఘ పథ్యవానికి రాజీనామా యిచ్చాడు

మా సుబ్బారాయుడి పెళ్ళి అరుణాదేవితో అత్యంత వైభవంగా జరిగింది ★

నెలకు రూ. 200 సంపాదించండి ఎలెక్ట్రిక్ అండ్ రేడియో గడ్ 117 బొమ్మలతోగలదు మర్రామకుచేయవచ్చు ఈ 15కే స్వంత రేడియో తయారగుచేసికోవచ్చు ధర రూ 5/- టెయిలరింగ్ ఈ 3 కటింగ్ ఈ 4. ఫోటోగ్రఫీ ఈ. 3 బొమ్మజీ ఈ 1 అదనం.

ILFA BOOK DEPOT (APW)
Rafat Ganj, Aligarh (U.P.)

రూ. 6 కే రిస్కవారి:

15 జ్యూయల్స్ రిస్క వాచీలు 5 సం॥ వాచీ గలవి—టెయిన్ వడలిక ఈ 6/-లకే వస్తుంది.

బొమ్మజీ అదనం ఇంకా ఖరీదో పెద్ద అక్షరాల్లో మీ అగ్రదస్ (వాయండి)

SWISS WATCH Suppliers,
A P W) Faridabad, (Punjab)

RATNAM'S N-OIL

అంగనరములు బాహిరి రెండి, చిన్ని దినతో తిరిగి శుభాప్రకారం అయితో నొఖ్ఖ సుమరించి మాకు 50 సం॥ ప్రఖ్యాతి లభింపి వీసా ఈ 10 సం॥ 1-4-0 కొనలసినవాని ముంగుగా 1-4-0 సంపేడి ఇంగుగా స్పెషల్ రకం అర్ధంబునుగనునకు ఈ 25-0 0 సం॥

డాక్టర్ రత్నం నన్స్, (Estd 1904)
మలక పేటల్లింగ్స్, ఆజంపూగానూర్ లో ఉద్ది, హైదరాబాద్ -24 (ఆంగ్లప్రజికే)

మద్రాసు, ఆంగ్ల, కేరళ & మైసూరు రాష్ట్రములకు ముఖ్య యేజెంట్లు :
డి జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. మద్రాసు 2
(బాంచీలు కోయంబత్తూరు, బెంగళూరు, సికింద్రాబాదు

మిరువదనాని
జీవిత రహస్యాలు - మీరాదానవత్ససుభానికే అనేక కామ సూత్రాలు:- ఈ 3 రెండువతి - క్రిలను గురించి అనేక కుతూహల విషయాలు... ఈ 3 రెండుసంఖాసము - గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభ మార్గాలు... ఈ 3 రెండు జోక్సు భర్తలచింత త్రింది ఎత్తగ్గుకుత్రాస్తే వి పి జోక్సు ద్వారా మియింటికి సంపాదన

మీరాదానానికే
గోరియా తనసొంతదర్శనోపకరణం, ముదితూపును పోగొట్టి మీరా ముఖానికి చక్కని రేతదగాన్ని కాంతిని తెచ్చును మొలిమలు కుచ్చలు ముదురుతల్లు నందకువచ్చిన నలుపును పోగొట్టి ముఖాన్ని తెలుపుచేసి మీరాదానాని రోజు రోజుకీ ఎక్కువ చేయును మొదటి పూకలోనే కొంత లండము వచ్చును. వాడిచూస్తే విడుతకు అన్నిధాపులలోను దొరకును
జనితా ప్రొడక్టుస్ లూరు (ఆంధ్ర)

దరించుటకు నేయబడినవి, నరసమైన ధరలు

డమాస్క్

బిల్

గుడ్డలు

'మనోరంజక' నమూనాలు

ది బాంబే డ్రాయింగ్

ఆండ్ మేన్యుఫాక్చరింగ్ కో లి

దక్షిణ భారతమునకు పోర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

చెల్లారామ్స్ మద్రాస్ . హైదరాబాద్

SDCB-32 TEL

నేను మాసివ బట్టల కుప్ప చూసి భయ
కంపితురాలనయ్యేదానను — గృహిణికిది ఏమి
పాడు వని! ఇప్పుడు, నాకు బట్టలుతుకుట
అంటే పరమానందం దీవ్ నాకు ఈ మార్పు
తెచ్చింది దీవ్ తో బట్టలుతుకుట, త్వరితం,
సులభం, నా మృదువైన నున్నవి చేతులు
మరక్షితం బట్టలు చాలా తెల్లగాను కాంతిగాను
వుండును దీవ్ వల్ల కుటుంబ వ్యయపట్టిలో
మితిమీరిన బాధ లేదు నాకు కుటుంబ పనుల
విమిత్తం ఎక్కువ విరామం, ఎక్కువ
వ్యవధి లభించుచున్నది *
శ్రీమతి బిజులీ దాస్,
కలకత్తా 7.

ఉల్కుకుటకు ఆనందం ఎక్కువ విరామం!

అంతలో ఏమి అనుకోవద్దో "మీరు అగుడు. నేనే రామునకును, కృష్ణనకును బట్టలు తెచ్చి యిచ్చే వాను" అన్నది.

అమె ఆ వస్త్రములతో రాణి రామకృష్ణలకు అక్కర్లేవై నది. ఇది అశ్రమ ధర్మమా! అశ్రమమున తాము బ్రహ్మచారులరై ఉండవలెను. శ్రద్ధతో ఉండవలెను. గురువునకు శుభ్రాక్ష చేయవలెను. ఆ గురువులతో నిద్రాగురువు భార్యయును గురువు. అమె తమయందు ఇట్టి ఆదరమును చూపుచున్నది. శ్రీ కృష్ణ దేవుడు అనివాడు : "తల్లీ! ఇది మేము చేసుకోవలసిన పని. మీరు చేయవలసినది కాదు. మేము శిష్యులమును, మీరు గురువులును."

"నిద్దా!"

"తల్లీ! మీరు అలాగైన అజగా మా యుకోవ గ్గానకమును వచ్చుచున్నది."

"అటులా! తండ్రి! వేమ యుకోదను ఎట్లు అగుదును. అమెను గూర్చి మీ గురువులు చెప్పగా విన్నాను. అమెను ఎట్లు అగుదును."

అమెకన్నులతో అనందభాషములు నిల్చివని. అమె మరియు నన్నది : "తండ్రి! ఈదిశము వకు నాముద్దు చెల్లించు. రేకటి నుండియు క్షయ రికమును నెరపుదువు గాని."

శ్రీకృష్ణ దేవుడును, బంధువులు అమె తెచ్చిన వస్త్రములను ధరించినారు. అమెయు ఆ ఒక్క దినముతో సీతాంబరములను, సీతాంబరములను ఎట్లులు సమకూర్చిపెట్టినదో! వారు ఆ వస్త్ర ములను ధరించగా, అమె సంతోషించినది.

సాదీవని అగ్నికార్యమును పూర్తిచేసుకోని వాడు. శిష్యులచేతను అగ్నికార్యమును చేయించివాడు. అందరను అయిన చెప్పు సామును ఎటువటు నిద్దముగా తూకుచుండివారు. అంతలో నుట ముదు ఉచ్చైస్వరమున ఇట్లు అనివాడు:

"ఓం, సహనానకతు

నరసాధుశక్తు

నరసాధుశక్తు కలవానపై

తలెత్తినా నదీతము

మానిద్విషానపై."

శ్రీకృష్ణ దేవుడు వెంటనే ఇట్లు అనివాడు

ఓం : ఈ నో మిత్రులకు వరణ!

ఈ నో భవభ్యర్థమా

ఈ న ఇన్స్ట్రుమెంటు

ఈ నో విష్ణు కురుబ్రహ్మ

నమో బ్రహ్మ

నమస్తే కాతా

త్యమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మసి

త్యమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మనదిద్వైమి

ముతం నదిద్వైమి

నిత్యం నదిద్వైమి

తద్వాసునకు

తద్వక్తా నమః

అనరుమా

అనరు మా

ఓం కాంతి కాంతి కాంతి

అంతలోనాటిలో ఈ సమయమున.

R.P.C. Manufacturers. SAPAT & CO. Bombay 2

ఆనంద

ఆరోగ్య

మందహాసములు

ఇందుకు ముఖ్యకారణము కడుం
లమునా రెమి టూత్ పేస్టు వాడు
చున్నారు. దానినిండు మరుగు మీ
తంతమును వాం తెల్లగా
వుండును. వానినిగం నువారత
వారిత కరువార కాకాకాం
మి నోదయండుండును.

రెమి

టూత్ పేస్ట్

(అ బి కి వో)

పొడదగానూ చా చచ్చాలూ అమ్మబతున్న.

రెమి ప్రొడక్ట్స్, ఇండియాలో తయారు

RP233

రెమి హాస్టలుకు—తరి కుక్తారం రెడియో సిలోన 41.72 మీటర్లు
నాక కా! 6.00 నుండి 6.45 గంటలవరకు విశద.

పూవు మీ ఆద్యష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, మీ జీవితంలో ఏద్యమమిస్తుందన్నీ మీరే తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పూవు కొద్దు పైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరే ప్రాయశ్చితేది, పోలికలనున్నూ, మీ సరియైన చిర నామాలున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కొద్దు వ్రాసిన తేదీలకాయకు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వివరములలో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి షేడలు, మాన్యులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశీగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్యధ్యులభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేనయినా పుష్పయొడల కొంతిచ్చేయ విధానంకూడా తెలుపగలము వివరములు మా పూచీపైనపంపబడును. మేము పంపిన పూగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండునియెడల పేకము కాపను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు మీ ఆద్యష్టం ఇంగీ షులో వ్రాయండి.

Pt Devdutt Shastri, Ra, Jyotishi (WP-18) Jullundur City

అతి త్వరలో

శుద్ధిగను నిలవరచుటయే గాక, మనోహరమైన విడుపాటి నల్లని కరోటినాలను పెంపొందించును తీనిలో చేర్చిన కొవ్వు తున తివల్ల శేకములు ఉడిగోకుండగను, చుండ్రు లేకుండగను, వెరవకుండగను రీటా కాపాడగలదు. రీటాను కొల్పోనినానెలోగాని, మంచిమానెలోగాని కలిపి విశ్వం వాడండి. తప్పకుండా మీ శేకములు వల్లనడతాయి, దీనిని మీరు వాడి, మీ ప్రియమైన మాడ విపాయ చేయండి

రీటా సౌందర్య లిన్
అందమైన శేక విటా కంపెనీ,
మద్రాసు-1

మనమూ-మన రాష్ట్రం

(12-వ శేత తరువాయి)

స్వేచ్ఛనర్హులకు తెచ్చి, మండలింపనేయడం ముఖ్యమంత్రి కనీసధర్మం బహుశా ఆయన తీసుకోదలచిన వ్యక్తకూడా అదేనేమో

భృగవంతుణ్ణి ప్రార్థించేవారు, తాము ఫలావా అని తెలుసుకోడం పైందవమత సంప్రదాయం అందుకే సంధ్యవందనం చేసేటప్పుడు "జంబూ ద్వీపే, భరతవర్షే, మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీ శైలస్య ఈశ్వర్యే (లేదా మరో దిక్కు) ప్రదేశే, కృష్ణా గదా వరీ (లేదా మరో వది) మధ్య దేశే" అంటూ ఈ విశేష ప్రసవంతో తానెక్కడ ఉంది తెలుపు కొంటాడు తరువాత ప్రవరతో తన కాళి, బుష్టి సంప్రదాయం, గోత్రం, పేరు వగైరా చెప్పి అహంభో! అభివాదయే అంటాడు

ఈ అనంతకోటి స్పష్టితో భక్తుణ్ణి, భగవంతుడు గుర్తించ లేడనో ఏమోగాని ఇదొక అచారంగా ఏర్పాటైంది అయితే ఈమధ్య కొందరు వి. పి. పి. లి (అంటే వెరి ఇంపార్టెంట్ వర్సన్స్ అనగా అతి ముఖ్యమైన వ్యక్తులు) దేవాలయాలకు వెళ్ళినప్పుడు అర్చకులు గోత్ర నామాలు అడుగుతుంటే బాధపడుతూ, అలా అడగటం తమని అవమానపరుస్తున్నా భావిస్తున్నారట. అందుకే అర్చకులతో గోత్రనామాలు అడగరాదని, కావాలంటే ఇతరత్రా ముందుగా అరాతీని కనుక్కోవాలని హిందూ దేవాలయాలలో ఈమధ్య ఒక తాళిదు జారీచేసి, ఈ తాళిదునుపాటి పాటించకపోతే దేవాలయ ఎక్కిక్యుటే అసీనర్ల పైన, అర్చకులపైన వ్యతిరేకతనుకలదుతుందని హెచ్చరించారట ఇది సంప్రదాయ మెరిగి చేసిన ఉత్తరమేనా? కాదు కేవలం వి. పి. లి కు భయపడి చేసినట్టిది కాకపోతే, స్వయంగా అరాధించేటప్పుడే, తమ ఫలావా అంటూ చెప్పుకోవడం ఆచార మైనప్పుడు ఇంకొకరి తరపున అర్చనచేసే అర్చకుడు గోత్రనామాలు అడగటంలో తప్పేమిటో, అందులో ఒకరిని అవమానించడమన్న ప్రసక్తి ఏమిటో, తాళిదు జారీచేసిన హిందూ దేవాలయాలకాకే తెలియాలిగాని అన్యలకు అగ్రహారం పైగా గోత్రాదులను ముందుగా అరాతీనుకోవాలనడం, అర్థంలేనిమాట. వి. పి. లి అనుయాయుల చుట్టూ తిరిగి తెలుసుకోడం అర్చకులపై కాదు దేవాలయమంత్రి శ్రీ సంప్రదాయాల ఈ తాళిదును విమర్శిస్తూ, విశ్లేషించరకూ, వి. పి. లి గోత్రాలదుగవర్సని అర్చకులకు నలవో యిచ్చారు ఇది భేష్సైన నలవోయేగాని, ఒకరి తరపున అర్చనచేసేవ్యక్తి, ఎవరి తరపున చేస్తున్నది చెప్పకపోవడం అర్చకుడు తన ధర్మాన్ని తాను విస్మరించినట్లు కాదు

ఇంతకూ అనలు రహస్యం ఈ వి. పి. లి న బడేవారు పూర్వకుంభాలతో, భైరవీతమర్యాదలతో స్వీగతం పొందడానికే అలయాలకు వెళుతున్నారు కాని అర్చనకోసం కాదు వీరిలో చాలామందికి తమ గోత్రాలేమిటో తెలియకపోవడం అశ్చర్యంకాదు నలుగురిలో అర్చకుడు మీ గోత్రమేమిటని అడిగితే, తమకు తెలియని విషయాన్ని అతుకుతున్నాడని అవమానంగా భావించడం అందుకే ★

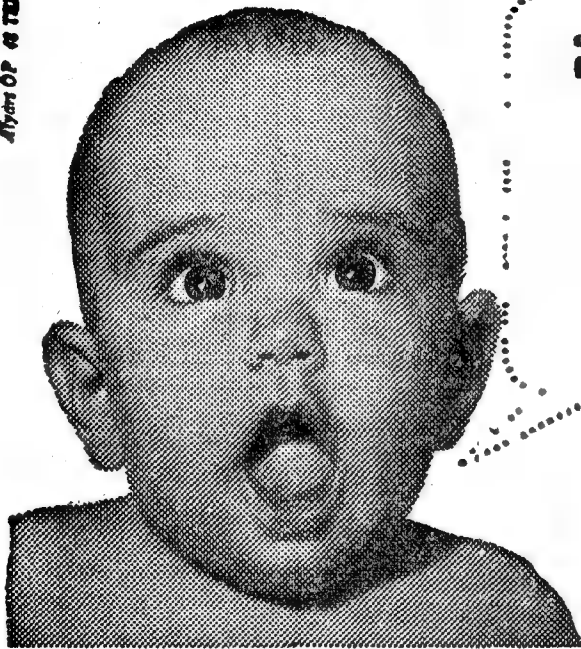
‘ఎంత అందమయిన వూరూ ఈ వెంగుకూరూ!’

“ఇది రోడ్డు కాదుగా !” అన్నాడు వచ్చునున్న
మైదానంమీద నిల్చున్న సైకిలు నిద్రార్థి మురళి

“శ్రీ శ్రీ ఖ మ్ మాట్లాడ”
గుండె గోధుమవండి అయి గాలికి ఎగిరిపోయిన
కళానై—తన పెద్ద దిక్కు శిఖరాన్ని భూదేవి మింగ

విజయవాడ-2

మీ ఆమ్మకు తెలియదా?

వుడ్స్ వార్మ్
'గ్రేప్ వాటర్'

ప్రతి శిశువుకూ
ప్రథమ చికిత్స

తెలిసిన తల్లులూ
50 ఏళ్ల మంచి వాడుచున్నారు

అధికారిక విజయవాడ : కోమల్ మేన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బొంబాయి, ఎమ్ 4 నహాని అండ్ కో., (కంకర్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంకర్; బి.టి. క్రిష్ణమూర్తి అండ్ కో., కుర్రాడ, ఎమ్ 4 నహాని అండ్ కో., (4వ) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 4వ.

హ్యాపీ స్మైలింగ్ ముఖం,
మీ చర్మ సౌందర్యము
అధికరించుటకు...
సంపూర్ణ పరిమళముతో కూడియున్నది
బ్రిందావన్
టాయిలెట్ సోపు

వంకజ్ సోప్ & ఆయిల్ మిల్స్, కొచ్చిన్.

అంధ్రకుడిప్రీ బ్యాటర్లు:

కె.వి.నారాయణరావు అండ్ సన్స్ ■ నెం 16 విజయవాడ-1

“దేమా ననించిన క్షణానీ—అది తెలుసుకుంటా మని తిరిగిచూచి వది గజాల వెనుక కనపడిన శీర్షతో “హా నీ ” అనబోయిన క్షణానీ—నరిగ్గా ఆ క్షణానీ—మురళీధరుడి సైకిలు కడంకా తుర్కారపు వెట్టు అప్పటికప్పుడ మొలిచి పెద్ద వయి కూచుంది!

పరుగెత్తుకొచ్చాడు శీథరం “హం నీ తెలివి మండిపోనూ సైకిల తొక్కుతూ తొక్కుతూ వెనక్కివడు చూడమన్నా బోయ్ కుం! ముందు మానీ తొక్కులేనే “సై సై” గొప్పరంలా వాలిపోతుంటావే, అలాటప్పుడు వెనక్కు మామూ తొక్కుతావే—పెద్ద రోగి బోంబ్ లా ?”

“వా తెచ్చాడు ?” అన్నాడు—వెట్టెక్కిన తన సైకిలుని అప్పడే క్రిందకు దింపుకుని, తాని బ్రాకెట్ నా వాటిల్లోనూ ఇరుక్కుపోయిన తన పొంచ భౌతికకాయం తాలూకు చిన్నచిన్న భాగాలను బయటకు తీసి, బంతిగిన్నె కిలూ వగైరా స్వస్థానాల్లో ఉన్నాయా అని చూసుకుంటున్న మురళీధరుడు

“హాహా ... తెలియా వచ్చా రోగి హేర్స్ తెలియా—వెడవేవే II రెండు మేకు!” అని వో క్షణకాలం భారీమత్తన వచ్చేసే—“రోగి బోంబ్ అంటే ప్రపంచ సైకిలు భావీయన్ ఆ ఏమనుకున్నావో ఆయన అటోగ్రాఫీ ఉంది నా దగ్గర” అని రొమ్ము పిరిచాడు శీథరం తోడలు రెండూ పిడకల్లా అయిపోగా నిల్వో బోయి నిల్వోలేకపోయిన మురళీకి అటోగ్రాఫీలూ, ఫోటోగ్రాఫీలూ విజుల్ గాడ.

అయిదు గంటల సైకిలు అభ్యాసంతో—తంట్లానికి మూడు చిరుగులు, కుడికాలి బెలుకు, ఎడమ మడమదగ్గర పెద్ద గాయం, ఎగతాళన వచ్చాయి మురళీకి

చిన్న గీతలాట గాయం, మరియు తంట్లాం మీద నాలుగు తండెన గీతలు—ఇవి శీథరం పుచ్చు కుచ్చు గురుదక్షిణ.

ఇంతలో—మురళీకి, క్లెక్, ఇంజనీర్—అవరర్ కాళ్ళాయుంకో పీ ఉద్యోగం వచ్చి వదిలి రోజూ అంటే బహుమిత వెళ్లి ముందే కాదు “అహ! కాక గజుల సైకిలు తొక్కుతం వచ్చిఉంటే ఈ వెధవ బహుమితం పడిగావులు గాయక తిప్పగా, కళ్ళు మూసుకుని, ఈల మేమ కంటూ ఇంటినుండి—అఫీసు నుండి—ఇంటికి సైకి లేద్దను గదా—అని నుంత చింతించి తన కోరి కను కోర్ (ప్రణవాదువు పోయించాడు గుమాస్తా మురళీధర్

పీ జీవితం పొయంకాలం మురళి తంపనగా అయిదింటికి అఫీసునుండి బయలుదేరుతుండగా అఫీస్ మేనేజర్ వెంకట్రమణయ్యగారు పిలిచారు వెళ్లి నిల్చున్నాడు మురళి

“అయిదు కొట్టి కొట్టగానే ఏమిటా తొందర? “అబ్బే ఇహ పాపా” “రేపు అదివారం” “అవునవును ... మరే .. అదివారం ... డి సార్ ...”

శ క ట యో గం

“ఏమి ‘బరన్ డ్యూటీ’ వేయిస్తున్నాను “ఏం వేస్తున్నారు సార్ నాకు ?” (వచ్చి మొహంతో అడిగాడు మురళి

“ఏమి ‘బరన్ డ్యూటీ’ వేస్తున్నాను” అన్నాడు వెంకట్రమణయ్య “హాహా!” అన్నాడు మురళి “థాంక్స్—” అని నాలు గడుగులు వేసి గిరు క్కిన మరలి వెనక్కిచ్చి అడిగాడు కొంగ్రాత్తు గుమాస్తా—“సార్ ! డ్యూటీ అంటే తెలుసు కానీ, ‘బరన్ డ్యూటీ’ అంటే ?”

“హాట్ II ఇది తెలియదా ? రేపు అదివారం అఫీసుకు ఎవ్వరూ కారు నువ్వొక్కడివే రావాలి ఇంగ్ డూప్టి కేట్ తాళాలు రేపు ఏవయినా పెరిగ్రాములు వగైరా అర్జంటు కాగితాలు వస్తే అందుకోవాలి నాటిని బాకో, దొరవారికో వంపారి మరి అర్జంటు కాగితాలు వస్తే ఫోన్ మీద కలుగు

రోగి:—డాక్టరు గారూ! దయతో నన్ను జూచి, నా రోగ మును మాన్పిన మీకు చాల ఋణంపడి ప్రన్నామం. ఈజనల్లో కాకపోయినా, పై జనల్లో మీ ఋణం తీర్చుకో ను పై జనల్లో ఎలా తీర్చు కొంటావ్?

రోగి:—నేను డాక్టరుగా పుట్టి ౩ సాలకున్ (కొళహస్తి)

తెయ్యాలి వదిచా ముందే రావాలి అయితు తర్వాత వెళ్లాలి అ..” అని మనక నవించిన తను తండ్రిగారు తీసి పేదరికమీద కూచోచెట్టి పిలవకు వదులుచేసి ర్పూడించాడు మేనేజరుగారు ఇంటికి పిలిచియాడు మురళి—

—మరుసటిరోజు పొద్దున అఫీసుకు వచ్చాడు అఫీసుంతటికీ తానే ఏకభక్తాధిపతి—! మనసు ఎగిరి గంతేసింది

కాసేపు పేదరికమీదికి కాళ్ళపెట్టి తన కుర్చీలో చేరిబెదిరి కూర్చుని—“ఏంవోయ్ మేనేజర్ ఇయరా !—” అన్నాడు వెంకట్రమణయ్యగారి కుర్చీ చూసి

గబుక్కున లేచి, హాత్సని వాలుగు ఫేన్లనూ తిప్పి, తన జాకూ, కాగితాలూ, ఎగిరి పోతుండగా పేదరికమీద నిల్చుని—“పోదర పోదరీ మణులారా—కళంటే ఏవీటి ? వాకూ తెలిదు, గాని మా వాగరాజా ” అని ఏడు నిముషాలు తిక్కరిచ్చాడు

పేదరికమీది నుండి గంజుతూ తెల్లి మేనేజర్

నారి మెత్తటి కుర్చీలో కూచుని, పేదరికమీద కనువెట్టి తెల్లకాగితం మీదెల్లా — ‘నాట్ గుడ్’ ‘ఫూర్ డ్రాఫ్ట్’—‘వారన్’—వగైరా రిమార్కులు ఎర్రనీరాతో రాసి పారేకాడు కుర్చీ వెనక్కు తీసిగా వారి—తన పాడ క్లర్కు కూర్చుంటే వైపు తిరిగి — “మిస్టర్ రామ్మూర్తి!—నీ సెకన్ ఉత్తరాలన్నీ ‘సీరీ’ గా ఉంటున్నాయి కాస్త ‘ఇంప్రూవ్’ చెయ్యాలి— లేకపోతే వరానగా నాలు గాదివారాలు ‘బరన్ డ్యూటీ’ వేయించేస్తాను ” అన్నాడు — అని ఇటూ అటూ పరీక్షిస్తుండగా, ఆ హాత్స్ ఒక మూలగా పొడు బంతువులా నిల్చుని, ఉన్న అఫీసు సైకిలు కనబడింది !

దొర ! తన అదృష్టం సైకిలురూపంలో ఆమూం నిల్చునిఉండగా ఈ వెధవ మేనేజ రుద్యోగ మేం ఖర్చా ?

—అయిదో నిమిషం మురళీధరుడూ సైకిలూ అఫీసు బయట—విక్టోరియా క్రిసెంట్ రోడ్డు మీద ఉన్నారు

ఈ విక్టోరియా క్రిసెంటు రోడ్డు ఇంగ్లీషు అక్షరం ‘యు’ లాగా ఉంటుంది దీని రెండు కొనలూ ఒకే రోడ్డుమీద ఉంటాయి అంటే ఈ క్రిసెంటు రోడ్డు ఒక చివర బయలుదేరి వెళ్లి అవతలి చివరను వేమించేసరికి మొదట బయలు దేరిన రోడ్డునే చేరవలసి వస్తుంది ఈ రోడ్డు యొక్క ‘యు’ — మడతతో ఒక అమ్మాయిలా కాలేజీ ఉండన్నది మురళి గమనించని విషయం— ?

అనలే తాయర్లూ, మేయర్లూ మెనలే ఆ రోడ్డుమీద కార్లూ, నౌకర్లూ తప్ప మరేమీ వదల్చు అందుతోమా అదివారమేమా, ఆ వైకాళ్యం వైకాళ్యమంతా మురళీధరుడి సైకిలుకే కేటా యించేశారు

వెమ్మడిగా, సైకిలు వొక బంగళా పట్టుగోడ ప్రక్కగా నిల్వొపెట్టి, తాను ఆ గోడవెక్కి, సైకిలు అవతలికో కాలు వేసి పేటుమీద కూచుని, పేండిలో దారిచి రెండు చేతులతోనూ పట్టుకుని, గోడ మీది మరో పాదంతో ఒక్క తప్పు తప్పగా — మురళి సైకిలు పొంది పాటా బయలుదేరింది

“అహ! ఏమీ ఈ ఈ నుడి ... ఈ న టి ఈ ఈ నాదూ .. వూవూ ఏ హాయి — ఏం హాయి బరన్ డ్యూటీ అంటే ఏవీట్ అని భయపడ్డాను .. హం వచ్చే అదివారంనుండి నేనే అడిగి వేయించుకుంటాను బరన్ డ్యూటీ ఒహూహూ ఏం సైకిలండి ఇదహా సైకిలా అని ! ఈ నువ్వులే తారురోడ్డుమీద ఈ ప్రభుత్వంవారి సైకిలు కేవలం వెస్ట్రోకి కల్లి దిగినిట్లు మెత్తగా వెల్లిపోతూంది ఏం జీవితం ఇదీ ! ఇలా ఇలా సైకిలు తొక్కేసుకుంటూ వెళ్లి వెళ్లి ఎస్కిమో లను వలకరించి రావచ్చే !

—అని పరిపాది విధముల పరిభ్రమించింది పడుచువాడి ఎడ అపొటికి అతడి సైకిలు ఆ క్రిసెంటు రోడ్డుమీద అరుసార్లు పరిభ్రమించింది పరిసరాంను పట్టించుకోకుండా అతడు అమ్మాయిల కాలేజిని అయిదోసారి చుడుతుండగా—

“అహ ఏమీ సందేహంలేదు వర్స ఇక్కడ నమ్మకమైన తోమియోనే!” అంది కాలేజి

కాంపింగ్ రోజుం బాతునిప్పును పి పి విద్యార్థిని కుమారి డేనియల్ మణి

“హా, హేం! ఆ అబ్బాయి మొహం చూడవే అయిన్ క్రీమ్ కౌనుక్కున్న కుర్రాడిలా ఉంది ఆ సైకిలు తొక్కుతున్నందుకే మునిసిపాలిటీవాడు అబ్బునంబోషే” అన్నది హార్లర్ వాసిని అదిలక్కిస్తే

—మురళి ఆ రోడ్ వెంట ఉండే కడెక్ టో పిదో ప్రదక్షిణం చేస్తుండగా, అతడి ఆసీనులోకి వో తపాల బంక్లోతు వెళ్లి, ‘టెంక్ — డ్యూటీ’ గుమాస్తా లేకుండడం గమనించాడు అలా గమనించి వెనక్కు మళ్లిన ఆ తపాల బంక్లోతు ఎర్ర సైకిలు ఆసీను కాంపింగుడు దాటి క్రిసెంటు రోడ్డు మీదికి వచ్చిన క్షణాన్నే—

మురళి తన వినిమిదో ప్రదక్షిణాన్ని అతి తేగంగా అప్పుడే ముగించి, ఆసీను గుమ్మాన్ని సమీపించడోయి క్షణాన్నే—

వో కేరిక నవ్వునట్లు వినించగా, మెడ తిప్పి, అదిలక్కిస్తే, డేనియల్ మణుల రూపాలను లీలా భూతంగా గ్రహించడోతుండగా, ఇటు టింగు కున్న బెల్ మోర వినిపించినందున ఇటులిరిగి తనమీదికిన్నన్న తపాల బంక్లోతు లాటి కొత్తి కప్పించగా — మామూలుగా సైకిలునుండి దిగడం లానందున ఎడమచక్రవేలి క్షేపణి నొక్కులా మను కంటూనే కుడిచక్రవానిని కాదుకొత్తలా ఒత్తి, తర్ఫులితంగా సైకిలు వెనక చక్రం సైకి తగగా, బిస్తమాత్రం ‘స్పైన్’లో తేలి అమాంతంగా క్రింద కూలాడు మురళిదరుడు

అతడి సైకిలు తపాలాయన దానిమీద పడగా ఆయన అతిజాగ్రత్తగా తప్పించుకుని వెళ్లి బోయాడు పోతూపోతూ అన్నాడు “ ఎన్నయ్యా .. మూలై ఇల్లే ?”

“అవునో రక్ష్మీ ఆ అబ్బాయి మనకోసం తిరగలేడు ” అని నొచ్చుకుంది డేనియల్ మణి

—మరుసటిరోజు సాద్దున మేనేజర్ వెంక్ట్రమణి యగ్గుగారు తమ కళ్ళజోడు మీదుగా చూస్తూ అన్నారు “మొదటిది — నిన్న ఆసీనుకి ఆర్డెంటు పెరిగిములు నాలుగు వచ్చాయి నువ్వు ఒక్క దానిని పుచ్చుకోలేదు ఇదిగో ‘ఛార్జి షీటు’ రెండోది — ఆసీనుసైకిలు ముందుచక్రం పూచలు అరు మడతపడ్డాయి హేండ్లీబార్ పగిలినది వెనక మడగార్డ్ అప్పుడంతా అయింది పిలున్సిటి కలిపి బిల్లు పద్నాలుగు రూపాయలు — ఇదుగో పుచ్చుకో ‘ఛార్జి షీటు’కు జవాబూ, ఈ బిల్లుకు ‘చేమెంటూ’ మూడు రోజుల్లోగా రావాలి ” ఆ వచ్చితిరాలి ఆ హె— యూ— కెన్—గో !”

‘ఏం ఏ !’ అనుకున్నాను మురళి

* * *

—మరో రెండు వారాల తర్వాత ఒకానొక సెలవురోజు మధ్యాహ్నం మూడింటికి గోవిందప్పనాయని వీధిలోని ఒక అద్దె సైకిలు షేఫరాడికి మురళిధర్ తన గోత్రమూ, పుట్టు మచ్చలూ చెప్పి, నిశాని వెయ్యడం మినహా అనేక హాపీలిచ్చి వో అద్దె సైకిలును — ధైవమో దీపం ఉన్నదానిని పుచ్చుకున్నాడు

సైకిలు దిగడ మంటే ఇంకా రాదు కాని — దివువాడు అదిరి చచ్చేటంత స్వయిలలో సైకి తక్కి కూర్చున్నాడు మురళి తొక్కుసాగాడు.

శ క త యో గం

పీ నాలుగువందల గజాల తర్వాత ఎవరో అడ్డొస్తున్నట్లు అనిపించగా బెల్ మోగించబోతే కనబడలేదు వెళ్ళా వెళ్ళా అది హేండ్లీబార్ మీద కాక ప్రెమ్బార్ మీద అపొరించినట్లు తెలింది ఇంతలో బాటెస్ గర్జంతలు సైకిలా లానూ కిందపడ్డంతవనగా ఆ ప్రయత్నం మానుకున్నాడు

అలాటికి తాతాముత్యవీధిలోకి వచ్చాడు మురళి అక్కడినుండి బ్రాడేవ్ తాతా వీధి పిట నాలుగా కింది బారుగా ఉండడంవల్ల సైకిలు బొమ్మలూ వెళ్లిపోతూంది అడ్డంగా వచ్చిన వ్యక్తులూ, తాతానాలూ గతంలోకి వెళ్లిపోతూంటే తనో ముప్పొరుకు దునిపించింది సైకిలు వేగా విడి ఎదురుగా వీచే గాలి విసురుతు జాత్తు లేకు తుండగా అలా పోతూంటే ఏ మానందం ఏమానందం !

హతాత్తుగా వచ్చింది — విజయవాడ జంక్షన్ లాటి ఆచారవ్వనిధి ఆచూ మురళి అత్యద్భు

భర్త (మేడమీద ఉన్న భార్యతో):—ఏమేవ్! ఇక ఆఖరు సారి పిలుస్తున్నా క్రిందికి వస్తావా? రావా?

భార్య: అబ్బో, మీకుకాదు టండి చెబుతూంటా, గంటనూంచీ ఒకటే ఆరున్నన్నా, ఒక్క నిమిషంలో క్రిందికి వస్తానండోయ్ అని!!

తాలంకి వంకటేశ్వర్లు (హంబాయి)

తంగా రెండు ఎడ్ల బండ్లమధ్య నర్కను చేసి, ఒక బియ్యపు బస్తీల లారీలోకి వెళ్లిపోవోయి, పోవడాని కిష్టంలేక తప్పించుకుని ‘అమ్మయ్య’ అను కుని రెట్టింపు తక్కిలో తొక్కాడు, సైకిలుని బ్రాడేవ్ సమీపిస్తూంది మురళి గుండె పప్పుడు ఎక్కువయింది

ఇంతలో వో అడ్డవంద రాక్షసుడు చెట్టు కొమ్మల్లాటి చేతులు రెండూ బార బావుకుని పిది మధ్య నిల్చుని ఆనలిస్తున్నాడు

ఆ కేవకుడిని గమనించి బెల్ మోగించబోయి, ‘బాటెస్’ ఎడయం గుర్తుకొచ్చి “వోయ్ వోయ్!” అన్నాడు మురళి ‘వోయ్’ జరగలేదు ఇంతలోకి సైకిలు కాస్తా రయమని రాములవారి బాణంలా ఆ రాక్షసుడి ఎడమచేతిని తాకి దూసుకునివెళ్లి పోయింది అతడి చేతిలోని తాతాగొత్తి ఎగిరి పిది ప్రక్కను కాలవలో పడింది

“అదేయ్ ముర్రాల్ ఎక్కడికి పోడు మున్నె నిల్! నిల్ రో పోబేరి ” అని ఆ మారీ కుడు మొదలెట్టివట్టు అనించగానే—బ్రాడేవోలో పడి కుడి ప్రక్కకు తిరిగిలదేపోతగా పోవచ్చాడుమురళి, పోనీ, ఎక్కడయినా ఆగుదామంటే దిగడం తెలుసుదాయుడు. మెప్పిగా పి చేపు గుమ్మమో,

దీపశంభుమో జూతుకుని పిద నానించి తిగాలి. కాని వెనుక నుండి, ప్రక్క నుండి, అన్ని దిక్కుల నుండి కారులు, రిక్సాలు, గేడ్లు, బస్సులు వచ్చే స్తన్నాయి శ్రీరాములునాయుడు పార్కు దాటి పోయింది అంతా పడ్చుప్పుహంలా ఉంది కళ్ళు తిరిగిపోయింది కుమరళికి ‘బాటలు నడచి, సేతుల కడిచి వెళ్లిపోతూంది సైకిలు మురళి కేవలం నిమిత్తమాత్రమై తొక్కుతున్నాడు హెకోర్సు గోపురాలు కనుపించాయి ఇంకా వెళ్లిపోతూంది సైకిలు ఒక తెల్ల తొక్కా కిందిచేరి దివలను తెల్లటి, గుండ్రటి రేకు, దానిమీద నాలుగు నల్ల అక్షరాలూ కనుపించాయి కాని సైకిలు ఆగలేదు —ఆగలిగితే కద !

సంపూర్ణంగా ఆత్మార్పణ చేసుకుని ధైవాన్ని స్మరిస్తూ బోను రోడ్డుని దాటేశాడు మురళి. ఏవో కారులూ, బస్సులూ కేమమంటూ బ్రేకులు వేసుకున్నాయి

‘స్పైవ్’ చిహ్నాన్ని చేత ఛరించిన పాడ్ కావో ‘స్పైబుల్’ అర్జునం మురళిధరుణ్ణి చూసి “ఎన్న మడయన్! సాల్మిటు వందయో ?” అన్నాడు సెందమిల్ ఛాషల్—

దిక్కు తెలియక, దిగడం తెలియక, పోర్టు స్పేషన్ రోడ్మీద పడిన మురళి బ్రాఫిక్ చిహ్నం అనూ, నిబంధనలనూ ఎదా పెదా ఉల్లంఘించేసి, అకాశనిధిలో మేమమాలా తర్జున్నాడు రెండు వోట్ల ఇంపుమించు అప్పిల్రోకి చేరబోయే అగి పోయాడు తోడలు రెండూ కర్రలా అయి పోగా యాంత్రికంగా బీచి స్పేషన్ వైపు తొక్కు తున్నాడు అతడికి మూర్ఛకూ మధ్య ఎక్కువ కాలం లేదు—

కుడిచక్రం వాక రైల్వేగేటు తెరిచి ఉండడం గమనించి హతాత్తుగా అటు తిరిగాడు చల్లగా వలక్కుదించింది నముద్రపు గాలి బీచి రోడ్డుమీద రిజర్వబ్యాంకు భవనం దాటిపోయాడు రేడియో దగ్గర ఎడమచక్రం — నముద్ర తిరానికి వెళ్లే రోడ్ మీదకు మళ్ళించాడు ఆ రోడ్డు అలా అలా వెళ్లి ఇనుకలో కలిసిపోతుంది రెండే నిమిషాలలో ఆ రోడ్డు అయిపోయింది ఇనుక దగ్గరయిన కొద్దీ మురళి ప్రాణమూల్ తావులో తప్ప నారం భించాయి ‘సీవే’ తల్లియ్యు తండ్రియ్యు, సీవే పిరధిని అనుకుంటూరెండుచేతులూ సైకెత్తేశాడు.

సైకిలు ముందు చక్రం ఉన్నరంటూ దిగి పోయింది ఇనుకలోకి సైకిలు పడిపోయింది, మురళి కూడా

* * *

అలాటి మురళిధరుడిని ఆరు నెలల తర్వాత ఈనాడు కలుసుకుంటే “—మొన్న మహబలి పురానికి సైకిలుమీద వెళ్లి వచ్చానండి — ఎంత గొప్ప శిల్పాని! అందులోనూ నా సైకిలు ‘ప్రీవీలు’కు ఇరవై రెండు వళ్ళన్నాయేమో అరవై మైళ్ళనూ మూడుగంటలలో ముగించింది !” అంటాడు ఇంకా వింటే “చక్రాలు లేని సైకిలు ఎన్నడొస్తుందా అని చూస్తున్నానండి” అంటాడు

సైకిలు సవారిలో ఇంత ప్రావీణ్యత పంపి దించిన ఆ భగీరథుడి కోరిక ఒకటి మాత్రం తీరకుండా ఉండిపోయింది అది—సొందబ్బాలున్న సైకిలుని తొక్కుడం! ★

(7-వ పేజీ తరువాయి)

అయింది క్యూబా పంచదారకు సోమర్స్-ఎడ్
రోనూ, భారత పంచదారకు మైమిలోను అమ్మ
కాలు బరుగుతున్నై

అటు ప్రభుత్వంనుంచి గాని, ఇటు చక్కెర పరిశ్రమవల్ల గాని పీనమెత్తు ఉపయోగమైతా. పొందలేని, వినియోగదారుడు తన మామూలు వ్యర్థంతోనే చక్కెర తీసుకోటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు చక్కెరను తక్కువగా, బహు తక్కువగా వాడుకుంటున్నాడు ఇందుమూలంగా ఏదోక అలో భారతీయ చక్కెర ఎగుమతులకు తగిన మార్కెట్టు కనుక్కోనేందుకు శ్రీ ఎన్ కె పిఎల్ ఓ ఉదాహరణవలె గూడా జరుగుతోంది.

ప్రకాశించు మంత్ర శ్రీ గుర్జారీలాభనందా లోక
సభలో తృతీయ ప్రకాశిని తమ ముగింపు
ఉపన్యాసంలో ధరణిను నిలకడగా ఉంచుట అవసరమ
మని వక్కాణించారు అయితే ఆహార
ధాన్యాల పోరాంతు చెరకుపంటకు ఉపయో
గించేందుకు నివిధంగా ప్రకాశిని నిర్మించే మేమున్నా
రనేది మాత్రం ఆయన వివరించలేదు నివిధ
మైన యజ్ఞాదులు వచ్చినా పర్వకు పోపటానికి
వీలుగా వగైరె కర్తలు, ధరణిను నిర్ణయించి ఉండవల
సిందని కొంతమంది అభిప్రాయం

క్రి పాటికే చేసిన ప్రకటన, పొన్న సస్య సంఘం నివేదికను బలపర్చేదిగా ఉంది అభివృద్ధి ధాన్యోత్పత్తి పెంపుకు ధరలను మద్దతు చేయాలనే సిద్ధాంతం ఈ సంస్థ ప్రతిపాదించింది చెరుకు అధికోత్పత్తి ఉధృమం లాంటిదేమీ లేకుండానే చెరుకు వంటి పొలం విస్తీర్ణం 16 లక్షల ఎకరాలకు అరేళ్లలోగా పెరిగివస్తుంది అనే విధంగా తిండి గింజల ధరలు వాణిజ్య పంటల ధరలతో సరి సమానంగా ఉంటే బాటి ఉత్పత్తి కూడా పెంచే విధి ఉంటుంది

అధికారోత్పత్తి ఉద్యమం అభివృద్ధి పై న
తయారై న మొదటి నివేదికను 1945 సెప్టెం
బరు 4 న తీవ్ర ప్రచురించారు. దానిలో కొన్ని
వాక్యాలు ఇక్కడ ఎంతై నా (ప్రముఖం ఉన్నది
“దేశంలో ఆహారధాన్యాలను అధికభరణున్న కాలంలో
ఆహారోత్పత్తిని పెంచే నివిధ మార్గాలను మూర్ఖ
బుద్ధితో గ్రహించి అమలు జరిపేందుకు
కర్షకులు ఏమాత్రం ముందకడిగా ప్రవర్తించటం
లేదు అందువల్ల వారికి వరిస్తేలు అవకాశం
కల్పించినంతవరకు, కానీసిన మనువులు సరఫరా
అయినంతవరకు కర్షకులు ఆహారధాన్యాల అధికో
త్పత్తికి దృష్టుతుండా పాటు పడుతాడు
నందేనాలేదు” ప్రణాళికాసంఘం అనలు, ఆహార
ధాన్యాలపై ధరలు వివరీతంగా పెరిగిన ము
యంలో గలిగిన అమభవాలను జాగ్రత్తగా పరి
శీలించిందా అనేది, ఇప్పుడు తృతీయ వంచనర్ప
ప్రణాళిక కాలంలో తన వ్యవసాయ విధానాన్ని
విస్తరచుకునేటప్పుడు హెచ్చుగాను అనిభావం
గారు ఉన్న చెరుకు ధరను పరిశీలించిందా అనేది అను
మానంగా ఉన్నది

యూరోపియన్ నౌకానన్వల నమూనా
క నా నా గ్రీ ల పెంపు (పరిపాదన వల్ల,
వ ర్త మ ల తో య భారత ప్రభుత్వంకూడా
కొందలు పదిహేతున్నది భారత్—యు కె—
కాంటినెంట్ నమూనా, తూర్పుకుపియ్ నరకు
రవాణాపై ఛార్జీ 10% పెంచుతామని చేసిన
నిర్ణయం భారతదేశపు ఎగుమతులపై తీవ్రంగా
దెబ్బతీయటమేగాక భారతదేశపు దిగుమతుల ఖర్చు
లను విపరీతంగా పెరిపేస్తుందిని రవాణా కార్య
దర్శి శ్రీ ఆయ్యర్, నౌకా వాణిజ్య వ్యవహారాల సంప్ర
దింపుల సంస్థానికే నివేదించారు

ఈ విషయాన్ని సిస్టాక్స్ కంగా పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. బెంగాల్, అస్సాంలలో పనిచేస్తున్న సంయుక్త నౌకానండ్లలు తమ రవాణా చార్జీలను హెచ్చించాయన్నమాట వాస్తవమే ఇందు మూలంగా అస్సాము ప్రభుత్వము నిరసన తెల్పుటం విచారణసంఘం ఏర్పడటం, చివరకు ఈ సంఘం 5% పెంపుకు అంగీకరించటం జరిగింది ఇండియన్ నౌకానండ్లలు ఖర్చా బియ్యం కేరళకు, దక్షిణ భారతదేశానికి బోగ్గు రవాణాచేసున్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే. నముద్రంపై బోగ్గు రవాణాకు సహాయం చేసేందుకుగాను భారత ప్రభుత్వం బోగ్గుపై సెస్సు విధించాల్సి వచ్చింది. స్టాగ్నేషన్ రద్దుకీటం ద్వారా గానీ, అద్దకు తీసుకొని గానీ ఇంకా కొన్ని నౌకలను ఈ వాణిజ్యానికి చేర్చుకోవా లనేది కూడా అలోచనకు వచ్చింది. ఇంతవరకూ భారత నౌక పరిశ్రమ సీలీనా 10 లక్షల టన్నుల బోగ్గును రవాణా చేస్తున్నప్పటికి అర్థికసహాయం కానీ, రవాణా చార్జీల పెంపు గానీ లేకుండా ఇంకో 10 లక్షల టన్నుల రవాణా చేయటానికి ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు. రవాణాచార్జీల 10% పెంచటంవల్ల సీలీ వాణిజ్యంలో భారత్ పై దెబ్బతగిలి దిగుమతి ఖర్చులు పెరుగుతాయనేది వాస్తవమే కాని బోగ్గు లేక మూలపదిన దక్షిణాది పరిశ్రమలకు బోగ్గు, కేరళ అపార్థులకు బియ్యం సరఫరా చేయటం అర్థికంగా అసాధ్యమని దేలియ నౌక వాణిజ్యసంస్థలే భావిస్తున్నప్పుడు భారత ప్రభుత్వం యూరోపియన్ సంస్థల రవాణా చార్జీ పెంపును ఎలా ప్రతిఘటించింది ? నముద్ర వాణిజ్యంపై భారత్ వెల్లింపే ఈ 160 కోట్లలోను 50 శతంబలు నమూఖ్య సంస్థలదే గాని భారత నౌకానండ్లలు ఈ నమూఖ్యలో సభ్యులు కావటంవల్ల రవాణాలోల్ల కూడా వారు భాగస్వాములే దేశక్షేత్ర కారణంగా భారతీయ నౌకానండ్లలు, తూర్పుకుపోయే సామగ్రిపై స రవాణా చార్జీలలో అక్టోబరు 1 నుండి జరుగగ బోయే 10% పెంపును అనులు జరుపము అని భారత ప్రభుత్వానికి హామీ నిచ్చాయా అనేది ముఖ్యం నమూఖ్యలో భాగస్వాములు గనుక భారత సంస్థలు నమూఖ్య నిర్ణయాలకు బద్ధులు కావాల్సి ఉందని వాదించవచ్చు ఏమైనా తమ దేశ ప్రజలవద్ద మూలపదిన అదనపు చార్జీలు నౌకానండ్లలు మళ్ళీ ఏదోవిధంగా ముట్టచెప్ప దలిస్తే వారిచంగం కి ఎవరికుంది ?

అదలా ఉంచుతాం నీ అవార్డు వల్లనో, రైతు
రక్షణ చార్జీ పెంపకం వల్లనో వ్యయ వ్యర్థాలను
పెరిగిపోయినప్పుడు ఎగుమతి వాణిజ్యంనంగతేదన్నా
లోచిస్తా ?

పండిత
డి గోపాలాచార్యులవారి

ద్రీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) ఖిబ్జెడ్
మదరాసు 17

కాతాంశము

శాస్త్రమైన ఫోటో ఆర్గనీక్ క్యాం
డర్లు మమ్మ సంప్రదించండి క్యాం
డర్ల బొమ్మలను క్యాలెండర్ల మ్యూజి
ఫోగ్రఫర్లు, ప్రింటర్లు ప్రత్యేక
భరలకు సవరించేయవలెను

మంచికమీదను పై పనిచేయుటకు సమర్థు
లైన ఏజంటు కావలెను | గాయండి.

AJANTA ART CALENDER Mfg Co
P B 255, MADRAS-1

యాలక్కాయ, తపంగము

తాంబూలములకు

యిప్పుడు అక్కరలేదు

హి-హి

శుగంధ ద్రవ్య సముదాయము

అన్ని కారణకాట్టలో మొరకును

శ్రీకృష్ణుని వాడబడుచున్నది

నానాకాస్మటిక్సు, విజయవాడ-2

శ్రీ బాలాంజనేయ ప్రశ్న

సంతానము, శోగములు, గ్రహహాదలు,
వివాహం, పారిపోయిన పశువులు, మను
మ్యులయొక్క ఆచూకీ, దొంగిలించిన
సొమ్ము, వీడిపోయిన భార్యల మీద కోరిన
5 ప్రశ్నలకు చెంది సేవాసి పంపగలను
రూ 2 ఏం ఓ చేయండి నెలవారీగా
12 నెలలకు 1 సంవత్సరం జాతకము
రూ 2 పూర్తిచేయి, జాబ్బువాసినైము
తెలిసిన చాలాను

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము,
10వ లైను, అరంజిల్ పేట, గుంటూరు-2

గళ్లనుడి కట్టు-70

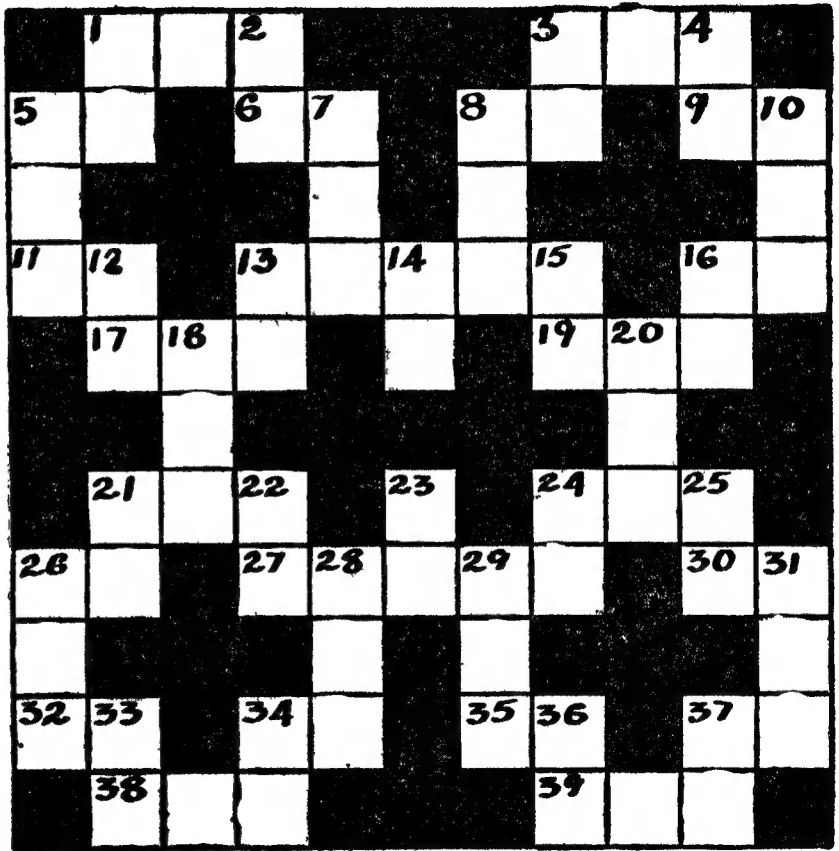
అడ్డం

- 1 ఈ కంటికి కంటిందినది !
- 3 పరి—
- 5 కూడి మిగిలిన తర్వాత పనికి ఇచ్చే సాము
- 6 తిరుగుబాటు
- 8 త ! గదిలోకి, తిందాం !
- 9 పెళ్ళి కర్రవామా ?
- 11 పరి—
- 13 ఈ కంటికి కంటింది !
- 16 సాములోనే వ్యాధివామా ?
- 17 కవారి కంటికి నమ్మకమునకే
- 19 కలలుకునిలో కలిసిన మని !
- 21 ముగిసి !
- 24 నేను కున్నానునాదే చేతులు !
- 26 పో కుమిడి...!
- 27 మళ్ళీ ఈ కంటికి కంటింది.
- 30 అటుకుని కంటి.
- 32 కిలుకుని అటుకు అంటే మిగిలింది కంటికి ముగిసింది.
34. పైకి పరికి అడ్డం.
- 35 అది ! కంటికి కంటింది కంటికి ముగిసింది !
- 37 కిలుకుని అటుకు అంటే ముగిసింది
- 38 ఈ కంటికి కంటింది కంటికి ముగిసింది
- 39 పో కుమిడి అటుకు అంటే ముగిసింది.

69-వ గళ్లనుడి కట్టుకు జవాబు

ల	ప	క	న	హ	దు	క	అ	శ	మ
జ	ద	న	లా	కు	మ				
	అ	మ	త	ము	రు	ధి	ర	ము	
మ	గి	జు			కొ	పి	అ		
ట	దో	వ	త	వ	రం	గ	న		
	నా	వ	పు	ట	న	మై	వ		
చా	ర	చ	న	స	వా	లు	లా		
ప	జు	ల		స	వా	గు			
బ	ర	వ	ద	జ	న	కు	దు		
బా	జా	మ	వా	దు					
తొ	రాయి	రి	బ	ను	వ	ల	అ		

అంధ్రపత్రికాపత్రిక

నిలువు

1. ఈ కంటికి కంటింది.
2. అటుకు మళ్ళీ పో మిగిలింది పిచ్చి !
3. కంటికి
4. మిగిలింది కంటికి కంటింది !
5. కంటికి కంటింది కంటికి కంటింది.
7. కంటికి కంటింది కంటికి కంటింది
8. పో !
10. కంటి.
12. కంటికి కంటింది.
13. —కంటికి, అంటుంది !
14. కంటికి కంటింది అంటే కంటి !
15. మిగిలింది కంటికి కంటింది అంటుంది !
16. మన, మనమా ?
18. పరి పరికి ఇచ్చిన ఉపకారం.
20. దినుసులు.
21. అటుకులు
22. కంటికి కంటింది కంటి.
23. పరికి కంటింది ?
24. పరికి కంటికి కంటింది అంటుంది.
25. కంటి !

26. కంటికి కంటింది, మిగిలింది కంటి, అంటుంది కంటి
28. కంటికి.
29. కంటికి కంటింది అంటే కంటికి కంటింది !
31. కంటి కంటికి
33. కంటికి కంటింది కంటి.
34. కంటి !
36. కంటికి కంటింది కంటి.
37. పరి కంటికి, అంటుంది

ప్రశ్న:- ఏ ప్రజా నాయకుడు నా ప్రజలకి చిరస్మరణీయుడూ కావాలంటే విధిగా చెయ్యాలినిన పనేమిటి?

జవాబు:- చచ్చిపోవాలి!
బాబా (వికాసపత్రిక)

పాఠ్య కథ

కాఫీ దండకము

శ్రీ మన్మథాదేవినిన్నంచ మేమంత కారం. దయాదృష్టి మాపై న బంపించి మమ్మలు మో చే వి నీ ప్రంథ మా కా గ్య మంచున్, నిన్ను యింటింట నేవించుచుండన్, క ను లా ర వీక్షించి, నీ పై నదండకం బొక్క టింపుగా నూహించితి. ఓ దేవి! ఇంగ్లాండు, పోలెండు, బల్గేండు మొదలైన దేశంబులం దుద్భ వించి, నేపాల, భూపాల, కాం భోజ కర్ణాటక దేశంబులాదిగా వ్యాపించుచున్ తుదకు పల్లెలం మ్రుచ్చులించంగ వేంచేయగా, నిన్ను రాజాధిరాజులున్, పండిత పామరుల్ బీదయున్, బిక్కియున్ నిన్ను నేవింప యోచించి కుంప టల్ అగ్నితోపేల్చి గంగయున్ గాది చక్కెరన్ పాలతోగూడ నీ నన్నిధిం జేర్చి ఓ కాఫీ మహా దేవి! పొద్దుచున్, తెల్లుచున్నట్టి నీయాపు మానాల్కా కాల్పుంగ బాబ్బలున్ పోవునంచున్, భయం బింతలేకుండ ఎల్లప్పుడు నిన్ను నేవించి ఆ స్తు లన్ని యున్ పోవంగ నిన్నే మొ విడిపించకున సాపుకున్నన్ భార్య సామ్రాంత అంగటన్ కుదువగాపెట్టిలిన్ కడకు నీ భాగ్యమీ, నన్ను కాపాడునా తల్లి నన్నిడుపు ఓ కాఫీదేవి మహా దేవదేవి నమస్తే. నమస్తే. నమస్తే. నమః ఓం. ఓం. కాఫీ మహాదేవి స్తవమితి సంపూర్ణం. ము రాధాకృష్ణన్, మాగతీ (ఓంగోలు)

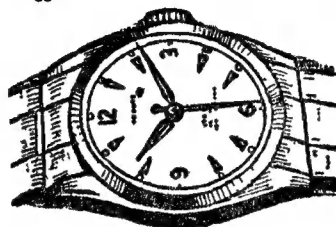

వచ్చే వారం!
ఎప్పుడూ ఇంతే
శతకారూనుత్సవం !

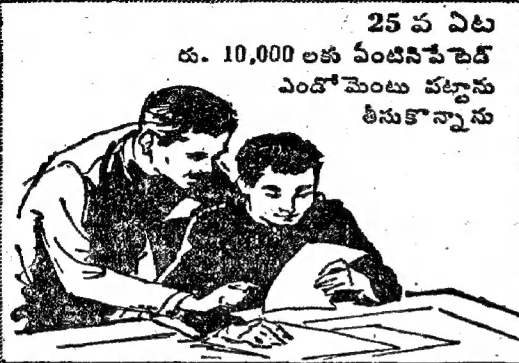
మీ (మా) సాహిత్య పరిచయం

అన్ని ప్రశ్నలకూ సరియైన జవాబులు (ఇ) లే! మీ సమాధానాలన్నీ తప్పులైతే మీ సాహిత్య పరిచయం ఇంకా ప్రమాదంలో లేదన్న మాట అడుకిపైన. పన్నెందుకీలోపూ ఉంటే కొంచెం జాగ్రత్త పడటం అవసరం అంతకీ తక్కువ ఉంటే (మా-మీ) కథలు చదవటం మానలేదు !:

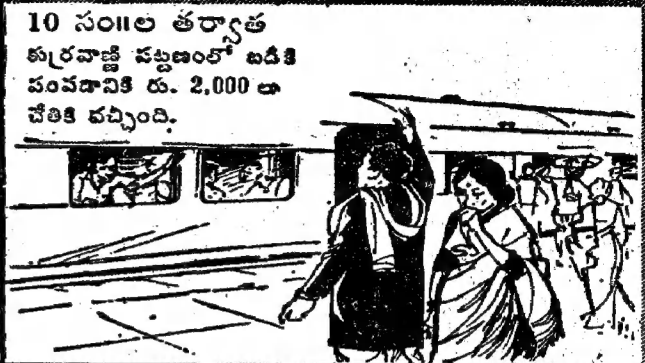
రిస్టువాచీరు.7-8-0కే

మా కౌన్సిల్స్ లో వాటర్ (వ్రాఫ్) 17 జ్యూయల్స్, రేడియం డైలు 10 సెల్లములు గ్యారంటీ కలవాచీరు 7-8-0 కే పొందండి పోసే జీరు 1-8-0 అదనం. నచ్చకున్న పైకం వాపసు. MURUGAN WATCH CO, VELPUR (WG) A P

25 వ ఏట
రూ. 10,000 లకు ఏంటిసిపేటెడ్
ఎండ్ మెంటు పట్టాను
తీసుకొన్నాను

10 సం॥ల తర్వాత
కుర్రవాణ్ణి పట్టణంలో ఉడికి
పంపడానికి రూ. 2,000 లా
చేతికి వచ్చింది.

జీవిత కాలము నా జీవితం పూర్తిగా

15 సం॥ల తర్వాత
కుమార్తె వివాహానికి మరొక
రూ. 2,000 లా నాకిచ్చారు.

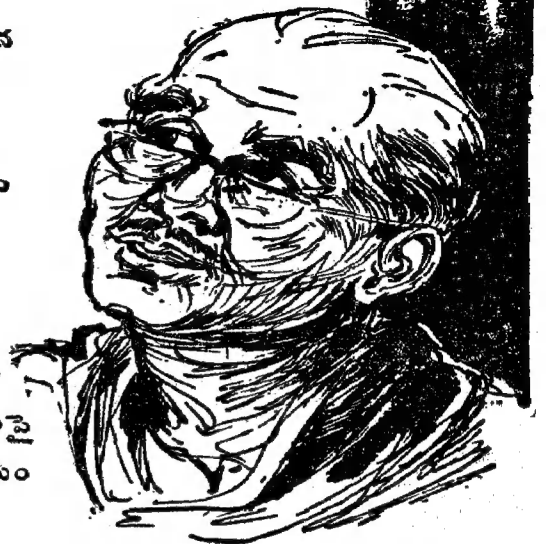

20 సం॥ల తర్వాత
రూ. 8,000 లా మరియు దోనసులు
యిచ్చారు - నా వృద్ధాప్యంలో
ఉపయోగపడుతుంది.

రూ. 10,000 లకు భీమా చేయబడింది

ఏంటిసిపేటెడ్ ఎండ్ మెంటు పట్టా నాకెలా సహాయపడింది?

ఏంటిసిపేటెడ్ ఎండ్ మెంటు పట్టా ఆకర్షణీయమైన
రూపంలో జీవిత భీమాయే ఇది జీవితం భీమా
చేయడమే గాక పట్టా జీవితకాలములో కొన్ని
సందర్భములలో అతడికి ఏక మొత్తాలుగా డబ్బును
సమకూరుస్తుంది మీ ద్రవ్యాన్ని తగువిధంగా
ఏర్పాటుచేసుకుందుకు అదే సమయంలో మీ
కుటుంబానికి భద్రత సమకూర్చడానికికూడా ఇది
మంచిమార్గం ప్రీమియములు—మీ వయస్సు భీమా
మొత్తము, ఎట్టాకాలము మొ॥గు అనేక విషయాలపై
ఆధారపడి వుంటాయి (పై ఉద్దాహరణలో ప్రీమియం
నెలకు సుమారు రూ. 47 లా)

ఏంటిసిపేటెడ్ ఎండ్ మెంటు పట్టా మీకెలా సహాయపడగలదో
జీవిత భీమా ఏజెంటును అడిగి తెలుసుకోండి.

జీవిత భీమాకు ప్రతిగా మరొకటిలేదు

నేడే చూడండి!

STUDIO
SAPTAJYOT

జ్యోతిర్ పిక్చర్స్

కన్యాశుల్కం

పోడులూసర్
నర్తయ M. సోమసుందరం
తారాభూషన్,
A.S.A. సామి

RENTAL

ప్రతి పరిచయం